

การใช้ที่ดินของอำเภอบางพลี

4.1 กรุงเทพมหานครและปริมณฑลกับการขยายตัวของอำเภอบางพลี

จำนวนประชากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในปี พ.ศ.2533 มีทั้งสิ้น 8.5 ล้านคน ทั้งนี้จากการสำมะโนประชากรและเคหะในปี 2513 เทียบกับการสำมะโนประชากรและเคหะในปี 2523 พบว่ากรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีประชากรเพิ่มจาก 4.7 ล้านคน ในปี 2513 เป็น 6.9 ล้านคนในปี 2523 คิดเป็นอัตราขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.7 ต่อปี โดยประมาณ สำหรับการคาดประมาณประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในช่วงแผนฯ 7 จากการย้ายถิ่นของประชากรจากพื้นที่หลัก ๆ 3 บริเวณ คือ กรุงเทพมหานคร 5 จังหวัด ปริมณฑลและพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก เนื่องจากพื้นที่กรุงเทพมหานคร ทั้ง 36 เขต ได้ถึงจุดอ้อมตัวในการรองรับการขยายตัวของประชากรด้วยเหตุผลทางด้านราคาที่ดินและปัญหาการจราจรและบริการพื้นฐานอื่น ๆ จึงมีการขยายตัวด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรมเข้ามาในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ (คณะกรรมการศึกษาความต้องการที่อยู่อาศัย คณะอนุกรรมการนโยบายที่อยู่อาศัย : 1)

จากการที่เศรษฐกิจของประเทศได้มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 และ 6 เป็นสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้กรุงเทพมหานครขยายตัวในอัตราสูง เนื่องจากความต้องการการใช้ที่ดินในการก่อสร้างอาคารสำนักงาน ที่อยู่อาศัยและโรงงานอุตสาหกรรม ผลที่ตามมาคือมีการซื้อที่ดินในลักษณะเก็งกำไร ทำให้ราคาที่ดินเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในเขตชั้นในของกรุงเทพมหานคร และส่งผลให้ผู้ลงทุนต้องซื้อที่ดินที่ไกลออกไปจากเขตชั้นใน ทำให้เมืองมีแนวโน้มที่จะขยายตัวออกไปทางแนวราบสูงชันเมือง การพัฒนาดังกล่าวดำเนินการโดยภาคเอกชนเป็นส่วนใหญ่ โดยขาดการขึ้นหรือควบคุมจากรัฐ ทำให้การใช้ที่ดินเป็นไปอย่างไม่เป็นระเบียบ เกิดปัญหาการขาดแคลนสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การขาดแคลนที่อยู่อาศัย ปัญหาการจราจรและปัญหาด้านสภาพแวดล้อม

เนื่องจากความหนาแน่นของประชากรของกรุงเทพมหานคร เป็นลักษณะที่มีความหนาแน่นที่ใจกลางกรุงเทพมหานครแผ่กระจายออกไปรอบ ๆ ดังนั้น เมื่อความหนาแน่นของประชากรภายในใจกลาง เมืองมากขึ้น ก็จะมีผลผลักดันให้มีการขยายเมืองออกไปยังชานเมืองและจังหวัดข้างเคียง

การขยายตัวอย่างรวดเร็วของกรุงเทพมหานครก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหาความแออัดของประชากร ปัญหามลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น ในปี พ.ศ. 2502 รัฐบาลได้มีการย้ายโรงงานอุตสาหกรรมจากกรุงเทพมหานครออกไปไว้ที่จังหวัดสมุทรปราการ และมีนโยบายส่งเสริมให้โรงงานอุตสาหกรรมออกมาตั้งที่ชานกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียงกรุงเทพฯ รวมทั้งนโยบายการกระจายความเจริญออกสู่ภูมิภาค จึงทำให้โรงงานอุตสาหกรรมมีการก่อตั้งมากขึ้นในเขตปริมณฑล เช่น จังหวัดสมุทรปราการ

กรุงเทพมหานครมีพื้นที่เชื่อมกับจังหวัดสมุทรปราการด้านทิศเหนือมีระยะประมาณ 52 กิโลเมตร บริเวณเขตพระโขนงและเขตลาดกระบัง จังหวัดสมุทรปราการ บริเวณอำเภอเมืองและอำเภอบางพลี ซึ่งเป็นบริเวณที่มีการขยายตัวมากขึ้นทั้งด้านการค้าพาณิชยกรรม อุตสาหกรรมและด้านที่อยู่อาศัยในรูปแบบบ้านจัดสรรและเป็นบริเวณชานเมืองที่ได้รับอิทธิพลจากการขยายตัวของกรุงเทพมหานครโดยตรง

จากการอ้อมตัวของกรุงเทพมหานครด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม ส่งผลให้มีการขยายตัวออกสู่ชานเมืองและพื้นที่ใกล้เคียง อำเภอบางพลีก็ได้รับผลกระทบจากการขยายตัวของกรุงเทพฯ ในด้านการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินจากพื้นที่เกษตรกรรมมาเป็นอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยโดยไม่มีแผนแม่บทในการกำหนดการใช้ที่ดินให้เป็นระเบียบ ซึ่งปัจจุบันนี้อำเภอบางพลีมีการใช้ที่ดินในลักษณะปนเป่าไม่เป็นระเบียบ โดยยึดเส้นทางคมนาคมเป็นหลักในการสร้างที่อยู่อาศัยหรืออุตสาหกรรม จึงทำให้ถนนในอำเภอบางพลีทั้งสองฝั่งเต็มไปด้วยโรงงานและบ้านจัดสรร

4.2 การขยายตัวของอำเภอบางพลี

อำเภอบางพลี ตั้งเมื่อ พ.ศ. 2438 สมัยพระยาสุนทรบุรารักษ์ (สิน) เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด มีขุนพิณจสรพากรเป็นนายอำเภอบางพลี ชุมชนของอำเภอบางพลีสสมัยก่อนจะหนาแน่นอยู่บริเวณที่ตั้งอำเภอ และกระจายกันปลูกบ้านเรือนอยู่ตามริมคลองต่าง ๆ ที่มีอยู่มากในอำเภอบางพลี หลังจากนั้นอีก 60 ปี ในปี พ.ศ. 2498 ชุมชนบริเวณอำเภอบางพลีเริ่มมากขึ้น มีการปลูกสร้างอาคารเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังปลูกริมคลองต่าง ๆ ซึ่งขณะนั้นชาวบ้านยังไม่นิยมปลูกบ้านริมถนน (ดูจากภาพถ่ายทางอากาศ บริเวณชุมชนบางพลีในอดีตประกอบ) จึงได้ประกาศจัดตั้งเป็นสุขาภิบาลบางพลี ซึ่งขณะนั้นการขยายตัวของอำเภอบางพลีจะเป็นลักษณะ (Linear Pattern) ซึ่งชาวบ้านจะปลูกสร้างอาคารแนวยาวตามคลองตลอดสาย ก็เนื่องมาจากความจำเป็นจะต้องใช้น้ำเพื่ออุปโภคและบริโภคและใช้เป็นเส้นทางคมนาคม ดังนั้นชาวบ้านจึงยึดคลองเป็นหลักในการปลูกสร้างที่อยู่อาศัย

ในปี พ.ศ. 2509 มีการตัดถนนสาย 34 (กรุงเทพฯ-บางปะกง) บางนา-ตราด ปัจจุบัน ช่วงที่หนึ่งเสร็จในปี 2510 หลังจากสร้างเสร็จ ทั้งสองฝั่งถนน บางนา-ตราดเริ่มเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินจากเกษตรกรรมมาเป็นที่อยู่อาศัย และอุตสาหกรรม แต่จะเน้นลักษณะค่อยเป็นค่อยไปไม่รุนแรง เนื่องจากยังขาดปัจจัยด้านพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า, น้ำ และเส้นทางคมนาคมในการเข้าถึงพื้นที่

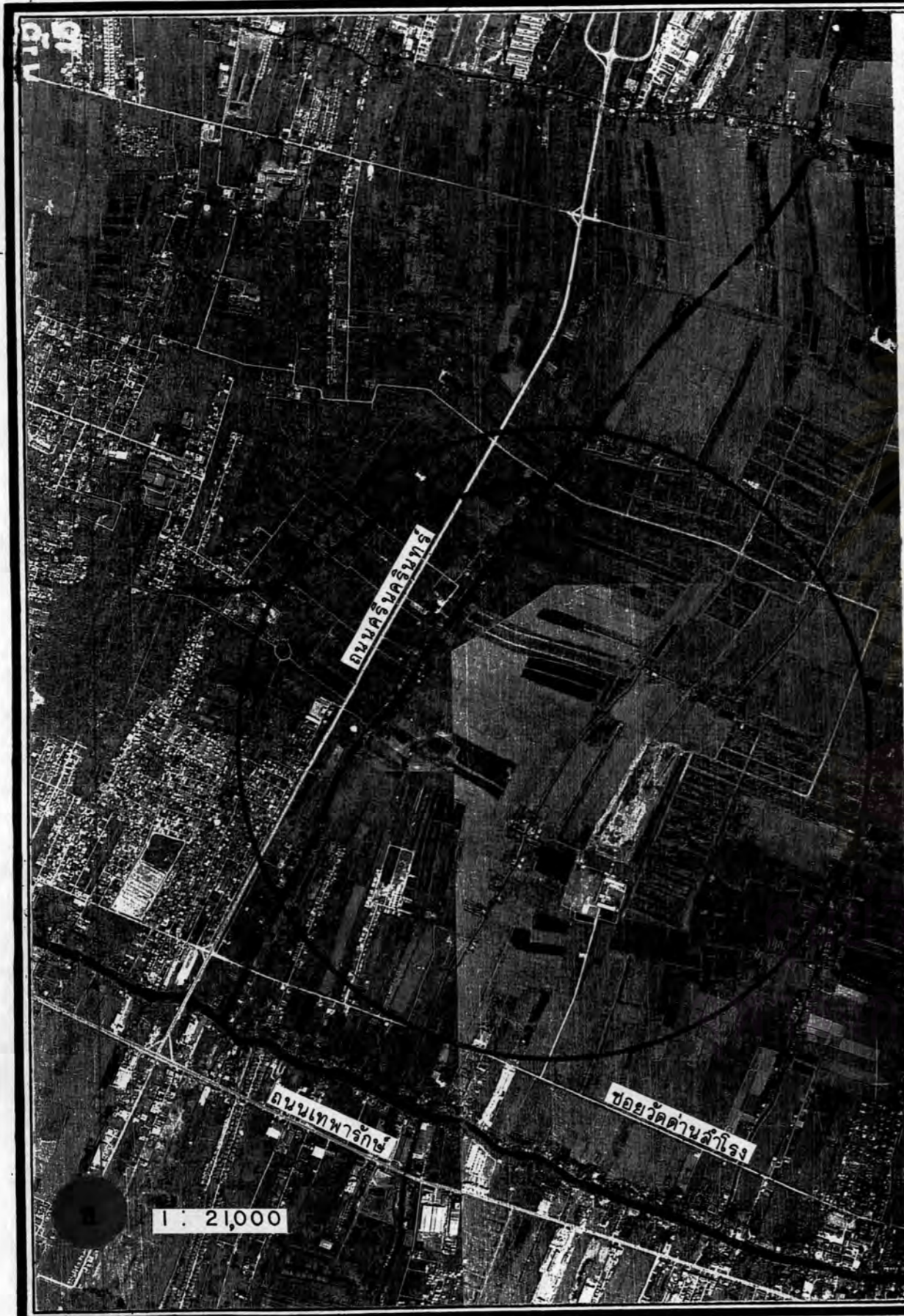
ในช่วงปี 2526 รัฐบาลได้เล็งเห็นปัญหาต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครที่สะสมมานาน เช่น ปัญหาการอพยพโยกย้ายของประชาชนจากชนบทเข้ามาในเมือง ปัญหาการจราจรและปัญหาผังเมืองที่ไม่มีระเบียบในการปลูกสร้างอาคารบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ปัญหาชุมชนแออัด ปัญหาเหล่านี้จึงได้มีนโยบายในการพัฒนาเมืองใหม่หรือสร้างเมืองบริวารรอบเมืองหลวง เพื่อให้เป็นเมืองศูนย์กลางรองจากกรุงเทพมหานคร เพื่อระบายความแออัดของเมืองที่เป็นอยู่ในปัจจุบันให้ลดน้อยลง ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญว่าเมืองที่สร้างขึ้นใหม่จะเป็นเมืองที่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

เช่นเดียวกับกรุงเทพฯ คือ มีทั้งที่อยู่อาศัย ที่ทำงาน ที่พักผ่อนหย่อนใจและสิ่งบริการ
สาธารณะที่จำเป็นครบครัน

ดังนั้นในปี 2526 การเคหะแห่งชาติ ได้สร้าง เมืองใหม่บางพลีขึ้นในระยะแรก
ซึ่งจะใช้เวลาในการวางแผนดำเนินการเป็นเวลา 5 ปี มีเนื้อที่ดำเนินการ 4,469 ไร่
เชื่อมระหว่างกรุงเทพมหานครกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งเป็นบริเวณพื้นที่กำลัง
เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ในวาระที่หนึ่ง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526-2528 การเคหะแห่งชาติ
ได้ดำเนินการปลูกสร้างอาคารได้ถึง 2,907 หน่วย มีประชาชนสิ่งจองทั้งหมดจึงทำให้
เมืองใหม่บางพลีมีประชาชนเข้ามาอยู่ 2,210 ครอบครัว โรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาอยู่
ทำให้ชุมชนเมืองใหม่บางพลีขยายตัวเพิ่มขึ้นกว่าเดิมมาก

ในปี พ.ศ. 2528 วันที่ 20 พฤศจิกายน 2528 ทางรัฐบาลจึงได้ประกาศจัดตั้ง
เป็นสุขาภิบาลบางเสาธง มีเนื้อที่ 9.60 ตารางกิโลเมตร มีราษฎร 11,052 คน
ครอบคลุมเมืองใหม่บางพลีทั้งหมด

ปี 2530 ได้มีการสร้างถนนศรีนครินทร์จากเขตบางกะปิ สร้างมาบรรจบกับถนน
สุขุมวิทที่บ้านบางปิ้ว ตำบลปากน้ำ ทำให้มีถนนเชื่อมระหว่างกรุงเทพฯ กับสมุทรปราการ
ซึ่งทำให้การเดินทางคมนาคมติดต่อได้สะดวกยิ่งขึ้น เมื่อถนนศรีนครินทร์สร้างเสร็จ ชุมชน
เมืองเริ่มขยายตัวปกคลุมถนนศรีนครินทร์และบริเวณใกล้เคียง ชุมชนบางพลีเริ่มมีการ
ขยายตัวเข้าไปในบริเวณถนนศรีนครินทร์ ในช่วงปี พ.ศ. 2530-2534 (ดูภาพถ่าย
เปรียบเทียบในช่วง 4 ปี) จะเห็นว่าบริเวณถนนศรีนครินทร์ใกล้ตำบลบางแก้วมีชุมชน
เกิดขึ้นมากในลักษณะบ้านจัดสรร แต่โรงงานยังมีน้อยตั้งแต่ปี 2530 เป็นต้นมาการขยายตัว
ของชุมชนอำเภอบางพลีเริ่มมาอยู่บริเวณเส้นทางคมนาคมเนื่องมาจากการเดินทางสะดวกขึ้น
การคมนาคมทางน้ำไม่สะดวก น้ำอุปโภคบริโภคเริ่มมีปัญหา เนื่องมาจากการปล่อยน้ำเสีย
ลงสู่คลองของโรงงาน จึงเป็นปัจจัยด้านหนึ่งที่เป็นตัวผลักดันให้ชุมชนขยายตัวมาอยู่ริมถนน

**แนวทางการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอ
บางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของ
เมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม**

แผนที่ 4.1

แสดง : การขยายตัวของที่อยู่อาศัยเมื่อมีการคมนาคม
ดีขึ้นในอำเภอบางพลี บริเวณใกล้ถนน
ศรีนครินทร์

สัญลักษณ์.

- ก. ภาพถ่ายทางอากาศ ปี พ.ศ. 2526 บริเวณตำบล
บางแก้วขณะนั้นยังไม่ได้สร้างถนนศรีนครินทร์
จะเห็นว่าไม่มีชุมชนเกิดในพื้นที่นี้
- ข. ภาพถ่ายทางอากาศ ปี 2530 บริเวณเดียวกับ
ภาพ ก. จะเห็นว่าชุมชนเริ่มขยายตัวเข้ามาใน
พื้นที่ เนื่องจากมีการสร้างถนนศรีนครินทร์
- ค. ภาพถ่ายทางอากาศ ปี พ.ศ. 2534 บริเวณเดียว
กับกับภาพ ก. และ ข. จะเห็นว่าในระยะ 4 ปี
ชุมชนได้ขยายตัวเข้ามามาก
- พื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านที่อยู่อาศัย

----- เขตจังหวัด
----- เขตอำเภอ

แหล่งที่มา : กรมที่ดิน

ถนนเทพารักษ์เริ่มมีชุมชน บ้านจัดสรรและโรงงานอุตสาหกรรมขยายตัวเข้ามาปลูกสร้างมากขึ้น

ถนนบางนา-ตราด เริ่มมีบ้านจัดสรร และโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาปลูกสร้างมากขึ้น เนื่องมาจากการขยายตัวของกรุงเทพมหานครและมีทางด่วนบางนา-ดินแดง เชื่อมต่อทางด่วนเฉลิมมหานคร สามารถเดินทางเข้าตัวเมือง ชานเมือง หรือภูมิภาคได้สะดวกยิ่งขึ้น ทำให้ลดระยะเวลาในการเดินทางและขนส่ง

ในช่วงปี 2533 ชุมชนเมืองได้ขยายตัวบดกลุ่มถนนศรีนครินทร์ และขยายตัวเข้ามาในพื้นที่อำเภอบางพลี ได้มีการสร้างหมู่บ้านจัดสรร คอนโด โรงงานอุตสาหกรรม และสนามกอล์ฟเพิ่มมากขึ้น บนถนนบางนา-ตราด เทพารักษ์และบางพลี-ลาดกระบัง ขยายตัวไปตามแนวถนนผ่านตำบลบางแก้ว บางพลีใหญ่ ราชาทะเว-บางเสาธง บางโหลง และศรีษะจระ เข้าใหญ่

จากการศึกษาด้วยภาพถ่ายทางอากาศในช่วงปี พ.ศ.2526, 2530 และ 2534 และแผนที่การใช้ที่ดิน ปี พ.ศ.2526 และ 2532 ของสำนักผังเมือง พบว่าการขยายตัวของพื้นที่เมืองของอำเภอบางพลี ในช่วงแรกจะเป็นโครงสร้างแบบดาว (Stellar Pattern) มีลักษณะเป็นการพัฒนาภาพความยาวของถนน โดยย่านพักอาศัยจะต้องอยู่ตามแนวเส้นทางคมนาคม ซึ่งมีรัศมีออกจากศูนย์กลาง ต่อมาการคมนาคมดีขึ้น การขยายตัวของเมืองจะเป็นลักษณะโครงสร้างแบบตามแนวยาวถนน (Linear Pattern) ศูนย์กลางเมือง ที่อยู่อาศัย และย่านอุตสาหกรรมตั้งเรียงรายบนเส้นทางคมนาคมหลัก ปัจจุบันการขยายตัวของเมืองในอำเภอบางพลี จะเป็นแบบโครงสร้างรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (Rectangular-Linear Pattern) คือทำให้ ทฤษฎี แบบตามแนวยาวถนน (Linear Pattern) มี "ความลึก" มากขึ้น เส้นทางคมนาคมหลักยังคงเดิม แต่จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ออกจากถนนสายหลักเข้าไปมากขึ้น เช่น บริเวณถนนบางนา-ตราด ถนนเทพารักษ์ และถนนบางพลี-ลาดกระบัง

4.3 การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินของอำเภอบางพลี

อำเภอบางพลี มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินอยู่ตลอดเวลาเนื่องมาจากมีการตัดถนนใหม่ ปรับปรุงขยายเส้นทางคมนาคมและในอนาคตมีโครงการตัดถนนเชื่อมต่อไปยังภูมิภาคต่าง ๆ และโครงการสนามบินพาณิชย์แห่งใหม่ (หนองงูเห่า) การคมนาคมติดต่อกับกรุงเทพฯ มีความสะดวกรวดเร็วขึ้นเพราะมีทางด่วนดินแดง-บางนา เป็นเส้นทางที่ย่นระยะเวลาในการเดินทาง จึงเป็นจุดสนใจของนักลงทุนด้านบ้านจัดสรรและคอนโดมิเนียม สนามกอล์ฟ และอุตสาหกรรม มาลงทุนในพื้นที่อำเภอบางพลีมากขึ้นในช่วงระยะ 4 ปี คือ ปี พ.ศ. 2530-2534 มีการขยายตัวด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรมตามเส้นทางคมนาคมสายหลักมากขึ้น ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมลดลงทุก ๆ ปี

ปัจจุบันอำเภอบางพลีมีพื้นที่ทั้งหมด 234,237.5 ไร่ หรือ 374.78 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรมและที่ว่างเปล่า มีจำนวน 186,203.49 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 79.49 รองลงมาเป็นการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย 33,137.13 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.15 ของพื้นที่ทั้งหมด สำหรับพื้นที่ประเภทอุตสาหกรรมและโกดังสินค้าจะมีการใช้ที่ดินอยู่ในอันดับสาม 7,466.53 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 3.18 ของพื้นที่ทั้งหมด การใช้ที่ดินประเภทพักผ่อนหย่อนใจในอำเภอบางพลี 1,090.47 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.50 พื้นที่ประเภทสถานศึกษาในอำเภอบางพลี 568.50 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.24 การใช้ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรม 318.28 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.13 ส่วนการใช้พื้นที่น้อยที่สุดมีอยู่สองประเภทใกล้เคียงกันคือ ประเภทสถานที่ราชการกับสาธารณสุขโรคและศาสนา 187.42 ไร่ 186.25 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.08 ทั้งสองประเภท (ตารางที่ 4.1)

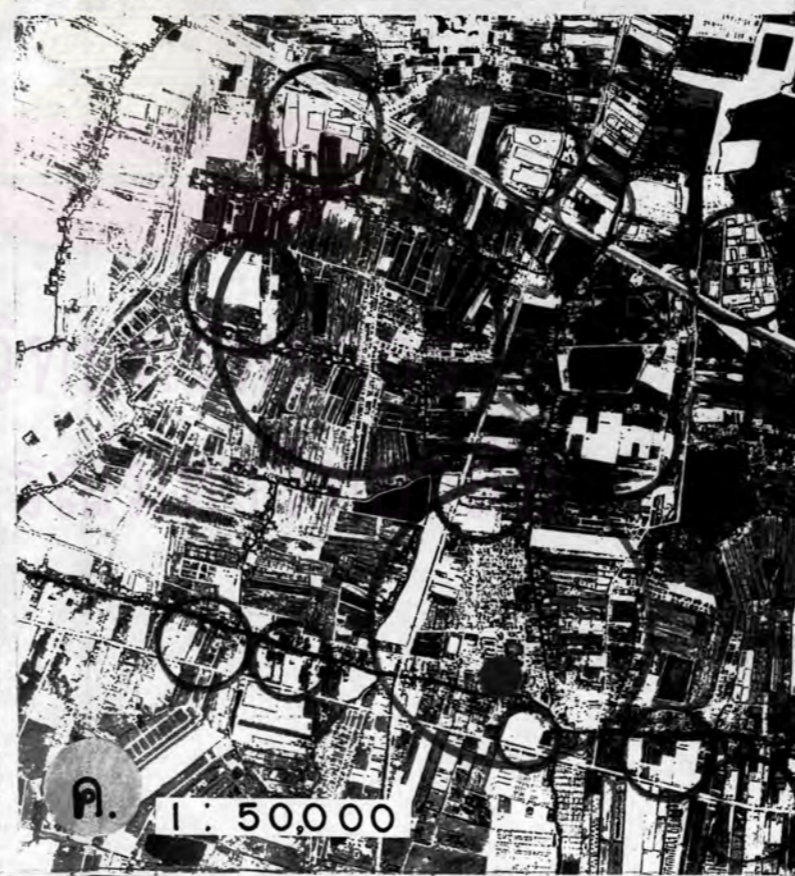
อำเภอบางพลีเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน โดยเปลี่ยนสภาพจากการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมาเป็นการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนเมือง เพิ่มมากขึ้นทุกปี

การพิจารณาถึงการไร้ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงการไร้ที่ดินประเภทต่าง ๆ ภายในเขตอำเภอบางพลี จะทำให้เห็นว่า ลักษณะการไร้ที่ดินมีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะใด และบริเวณหรือตำบลไหนที่มีการเปลี่ยนแปลงมาก

การศึกษาการไร้ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงการไร้ที่ดิน เนื่องจากมีข้อจำกัดของข้อมูลที่จะนำมาใช้จึงต้องใช้ข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่งมาประกอบกัน กล่าวคือ ใช้ภาพถ่ายทางอากาศ ปี พ.ศ. 2530 เปรียบเทียบการไร้ที่ดินแต่ละประเภท กับปี พ.ศ. 2534 มาตรฐาน 1:15,000 และ 1:20,000 ใช้วิธีแปลภาพถ่ายฯ แล้วออกภาคสนาม แผนที่การไร้ที่ดินประเภทต่าง ๆ ของสำนักผังเมือง การขออนุญาตปลูกสร้างอาคารประเภทต่าง ๆ จากงานโยธาธิการอำเภอ จังหวัด เป็นต้น ซึ่งสามารถแบ่งประเภทการไร้ที่ดินในแต่ละประเทศดังนี้ (ตารางที่ 4.1) (แผนภูมิที่ 4.1)

1. การไร้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

อำเภอบางพลี ซึ่งตั้งอยู่ในลักษณะ เขตชานเมืองของกรุงเทพมหานคร การไร้ที่ดินที่สำคัญที่สุดยังคงเป็นการไร้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยพื้นที่เกษตรกรรมจะกระจายต่อเนื่องกันอยู่ทุกตำบล สังคมส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นสังคมชนบท อย่างไรก็ตามจากการที่มีพื้นที่ติดกับกรุงเทพฯ การไร้ที่ดินเมืองได้ขยายตัวบุกรุกพื้นที่เกษตรกรรมทำให้พื้นที่เกษตรกรรมหลายแห่งเปลี่ยนแปลงมาเป็นการไร้ที่ดินแบบอื่น ๆ และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต ในปี พ.ศ. 2530 มีการใช้พื้นที่เกษตรกรรม จำนวน 195,382.04 ไร่ ต่อมาในช่วงระยะ 4 ปี ในปี พ.ศ. 2534 พื้นที่ทำการเกษตรในอำเภอบางพลีลดลงกระจายในหลายตำบล เหลือ 186,203.49 ไร่ หรือคิดเป็นอัตราการลดลงร้อยละ 1.17 ต่อปี ซึ่งพื้นที่เกษตรกรรมส่วนใหญ่จะกระจายไปอยู่ในตำบลต่าง ๆ ตำบลที่ยังคงเหลือพื้นที่เกษตรกรรมมากที่สุดคือ ตำบลบางปลา 40,344.01 ไร่ รองลงมาคือ ตำบลบางเสาธง 40,299.0 ไร่ และลดกันลงมาตามลำดับ ตำบลบางพลี ศรีษะจรเข้ น้อย บางโหลง หนองปรือ ราชาทะเว และบางแก้ว จากการศึกษาตำบลที่มีพื้นที่เกษตรกรรมไม่ได้

**แนวทางการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอ
บางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของ
เมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม**

แผนที่ 4.2

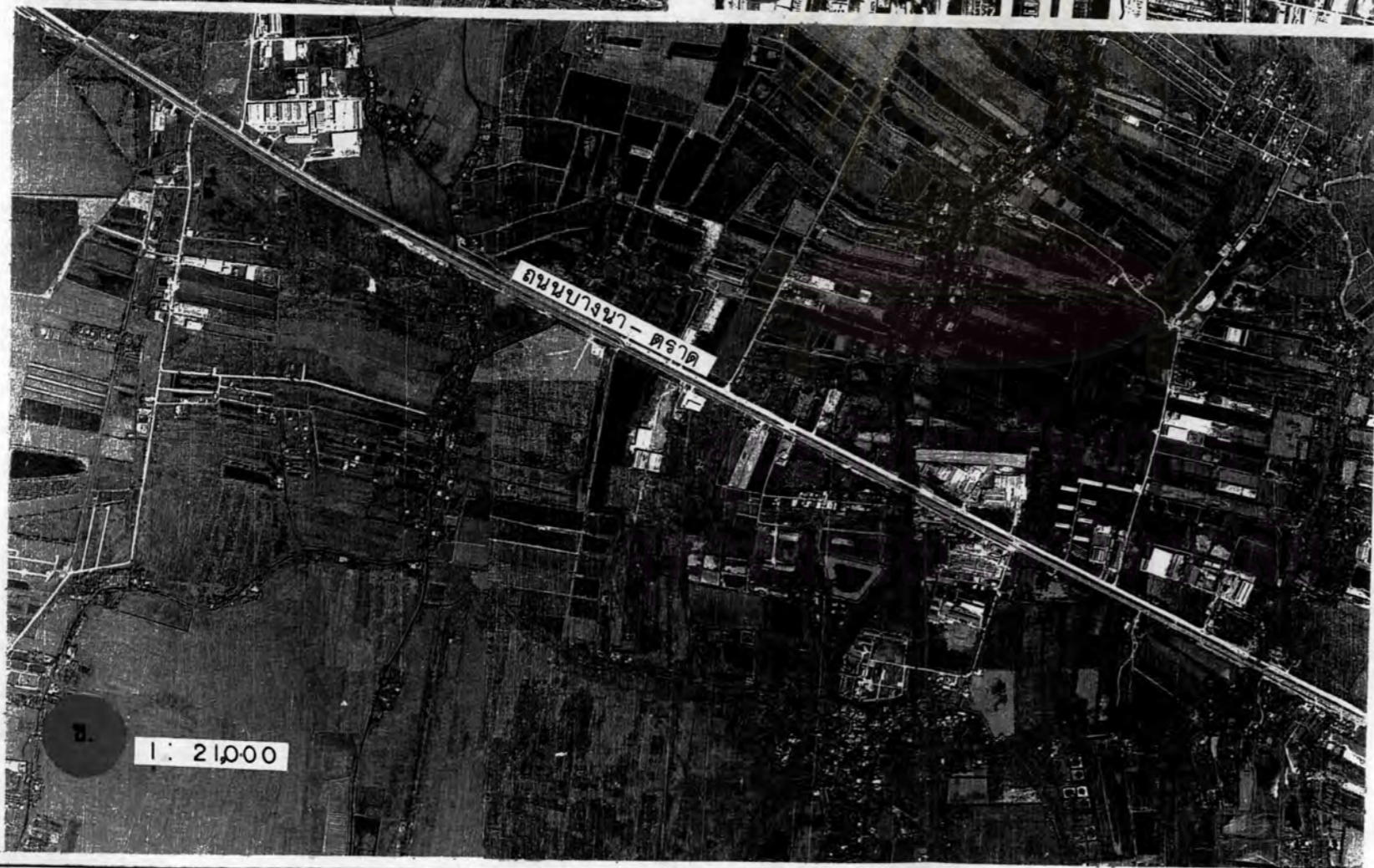
แสดง : การเปรียบเทียบการขยายตัวของชุมชนด้าน
ที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรมด้วยภาพถ่ายทาง
อากาศ

สัญลักษณ์.

- ก. ภาพถ่ายทางอากาศ ปี พ.ศ. 2526
- ข. ภาพถ่ายทางอากาศ ปี พ.ศ. 2530 บริเวณ
เดียวกับภาพ ก. เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงการ
ใช้ที่ดิน
- ค. ภาพถ่ายทางอากาศ ปี พ.ศ. 2534 บริเวณ
เดียวกับภาพ ก.,ข. มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นมาก
- พื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านที่อยู่อาศัย
- พื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านอุตสาหกรรม
- ที่ตั้งอำเภอ

แหล่งที่มา : กรมที่ดิน

แนวทางพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอ
บางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของ
เมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม

แผนที่ 4.3

แสดง: ภาพถ่ายทางอากาศเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลง
การใช้ที่ดินในอำเภอบางพลี

สัญลักษณ์

- ภาพถ่ายทางอากาศ ปี พ.ศ. 2526
- ภาพถ่ายทางอากาศ ปี พ.ศ. 2530
- ภาพถ่ายทางอากาศ ปี พ.ศ. 2534

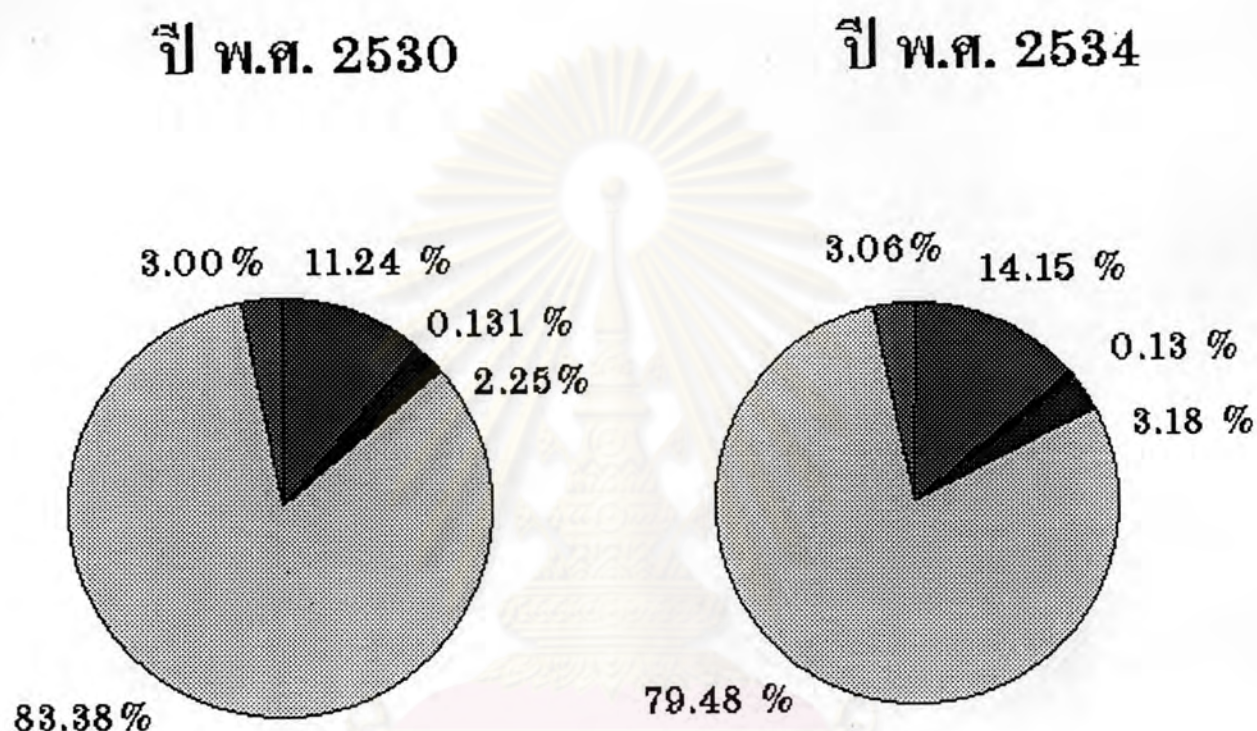
แหล่งที่มา : กรมที่ดิน

ตารางที่ 4.1 แสดงการใช้ที่ดินในอำเภอบางพลี ปี พ.ศ.2530 และ 2534

ประเภทการใช้ที่ดิน											
ปี พ.ศ.	ที่อยู่อาศัย	พาณิชยกรรม	อุตสาหกรรม และ โกดัง	สถานที่ ราชการและ สาธารณูปโภค	สถานศึกษา	ศาสนสถาน	พักผ่อนหย่อนใจ	ถนน ซอย ตรอก	ลำคลอง ลำห้วย	เกษตรกรรม ที่ว่างเปล่า	พื้นที่ของ อำเภอ (ไร่)
2530	26,298.67	309.08	5,278.41	179.65	458.50	186.25	1,090.47	1,698.18	3,356.25	195.382.04	
	11.24	0.13	2.25	0.07	0.20	0.08	0.50	0.72	1.43	83.41	
2534	33,137.13	318.25	7,466.53	187.42	568.50	186.25	1,090.47	1,723.18	3,356.25	186,203.49	234,237.50
	14.15	0.13	3.18	0.08	0.24	0.08	0.50	0.73	1.43	79.49	
อัตราการเพิ่ม	6.50	0.74	10.36	1.08	6.00	-	-	0.37	-	1.17	

แหล่งที่มา : งานแผนที่สถิติ, สำนักผังเมือง และออกปฏิบัติงานภาคสนามจากภาพถ่ายทางอากาศ

แผนภูมิที่ 4.1 แสดงสัดส่วนการใช้ที่ดินของอำเภอบางพลี ปี พ.ศ. 2530 , 2534

	2530	2534
พักอาศัย	11.240	14.150
พาณิชยกรรม	0.131	0.135
อุตสาหกรรม	2.250	3.180
เกษตรกรรม	83.410	79.490
อื่น ๆ	3.000	3.060

หมายความว่าไม่มีการขยายตัวด้านต่าง ๆ แต่เนื่องมาจากมีพื้นที่มาก เช่น คาบลงบางปลา, บางเสาชิง หรือ คาบลงบางพลีใหญ่ ส่วนคาบลงที่มีการขยายตัวมาก มีคาบลงบางแก้ว คาบลงราชาเทวะ คาบลงบางพลีใหญ่ บางเสาชิง และบางโหลง มีการขยายตัวด้านต่าง ๆ เช่น พักอาศัย, อุตสาหกรรม, พาณิชยกรรม มาก

จากการศึกษาจะพบว่าพื้นที่เกษตรกรรมของอำเภอบางพลีมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ เนื่องมาจากความแออัดทั้งด้านที่อยู่อาศัยและการจราจรในกรุงเทพมหานครเป็นตัวผลักดันให้คนเมืองอพยพตัวเองออกมาอยู่ชานเมือง เพราะมีบรรยากาศที่ดี ความแออัดน้อยการเดินทางก็สะดวก จึงทำให้เกิดการลงทุนต่าง ๆ ทั้งด้านบ้านจัดสรร, คอนโดฯ และอุตสาหกรรมต่าง ๆ ก็จะมีมากขึ้นเรื่อย ๆ นี้คือปัจจัยที่ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมลดลงในอำเภอบางพลี

2. การใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัย

การใช้ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยจัดได้ว่าเป็นการใช้ที่ดินนอกภาคเกษตรกรรมที่มีความสำคัญ รองจากการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัยในอำเภอบางพลี นั้น ปัจจุบันปรากฏรูปแบบการตั้งบ้านเรือนอยู่ 2 ลักษณะ คือ การตั้งบ้านเรือนในลักษณะที่เป็นการกระจายไปตามแนวคลองสายต่าง ๆ (Riverlin Homstead) ซึ่งเป็นการตั้งบ้านเรือนถิ่นฐานแบบดั้งเดิม ซึ่งลักษณะบ้านนั้นจะเป็นลักษณะยกพื้นสูง และอีกลักษณะหนึ่ง คือการตั้งบ้านเรือนที่อยู่อาศัยตามริมถนน ซอยต่าง ๆ จากการพัฒนาปรับปรุงเส้นทางคมนาคมทางถนน ทำให้บริเวณพื้นที่ถนนตัดผ่านมีทางคมนาคมสะดวกขึ้น และกลายเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย ในรูปของตึกแถวริมถนน บ้านเดี่ยวที่สร้างขึ้นเอง และในรูปของบ้านจัดสรร ก็มีการหมู่บ้านจัดสรร และอาคารสูง เช่น คอนโดมีเนียมแต่จะมีช่วงระยะห่างจากถนนตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารสูง (สุนันทา สุวรรโรตมและคณะ 2525:35) โดยส่วนใหญ่ในระยะแรกจะเป็นหมู่บ้านจัดสรรที่มีขนาดไม่ใหญ่สำหรับผู้มีรายได้ปานกลาง

และเป็นโครงการซึ่งใช้พื้นที่ไม่มากนักแต่ในปัจจุบันหมู่บ้านจัดสรรของอำเภอบางพลีจะเป็นโครงการที่มีราคาและขนาดของโครงการใหญ่มากขึ้น

สำหรับบริเวณที่อยู่อาศัยที่ปรากฏตามเส้นทางถนน ซอยต่าง ๆ เป็นรูปแบบการตั้งถิ่นฐานที่เกิดขึ้นใหม่ เมื่อเส้นทางคมนาคมทางถนนเริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้น เช่น ถนนบางนา-ตราด, เทพารักษ์, บางพลี-ลาดกระบัง, สุววรรษ 2 และถนนศรีนครินทร์ซึ่งสะดวกกว่าเดิมที่ใช้การคมนาคมทางน้ำ ที่อยู่อาศัยที่เกิดขึ้นใหม่จึงมีลักษณะการขยายตัวตามเส้นทางถนน (Ribbon Development) ซึ่งที่อยู่อาศัยที่ปรากฏอยู่ส่วนใหญ่จะอยู่ใน เขตตำบลบางพลีใหญ่ โดยพิจารณาจากจำนวนพื้นที่อยู่อาศัยและการเพิ่มขึ้นของจำนวนพื้นที่อยู่อาศัยรองลงมาได้แก่ ตำบลบางแก้ว บางโหลง บางปลา ราชาทะเวและบางเสาธง ส่วนตำบลที่มีพื้นที่อยู่อาศัยเบาบาง ได้แก่ ศรีษะจรเข้าใหญ่ ศรีษะจรเข็น้อยและตำบลหนองปรือ

การใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัยในอำเภอบางพลี ในปี พ.ศ. 2530 มีการใช้ที่ดินคิดเป็นพื้นที่ทั้งหมด 26,298.67 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 11.24 ของพื้นที่ทั้งหมด ต่อมาในปี 2534 การใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัยมี 33,137.13 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 14.15 ของพื้นที่ทั้งหมด จากช่วงระยะ 4 ปี จะเห็นได้ว่าการใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัยเพิ่มขึ้น 6,838.46 ไร่ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.50 ซึ่งแม้ว่าจะมีการเพิ่มขึ้นไม่มากนัก แต่ในอนาคตจะเพิ่มขึ้นมากและจัดว่าเป็นการใช้ที่ดินนอกภาคเกษตรกรรมที่มีความสำคัญที่สุด

3. การใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมและคลังสินค้า

นับได้ว่าเป็นการใช้ที่ดินนอกภาคเกษตรกรรม ที่มีบทบาทสำคัญของอำเภอบางพลี รองจากการใช้ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย การใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมและคลังสินค้าสามารถแยกออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่อยู่ในนิคมเมืองใหม่บางพลีซึ่งได้เปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานตั้งอยู่ 120 โรง ตั้งอยู่ที่กิโลเมตรที่ 23 ถนนบางนา-ตราด ช่วงแรกมีพื้นที่ 470 ไร่ แต่ต่อมาทางผู้ประกอบการต้องการพื้นที่เพิ่มขึ้นในการตั้งโรงงาน โดยประกาศเป็นเขตนิคมอุตสาหกรรมเพิ่มเติมอีกทางด้านทิศใต้ 534 ไร่

จึงรวมเป็นพื้นที่ทั้งหมดในนิคมเมืองใหม่บางพลีเท่ากับ 1004 ไร่ และส่วนที่อยู่นอกเขตนิคมอุตสาหกรรมซึ่งจะพบกระจายตามพื้นที่ที่มีเส้นทางคมนาคมผ่านสะดวก เช่น ถนนบางนา-ตราด, ถนนเทพารักษ์, ถนนบางพลี-ลาดกระบัง เป็นต้น จากข้อมูลการใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมและคลังสินค้า ในปี พ.ศ.2530 มีจำนวน 5,278.41 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 2.25 ของพื้นที่ทั้งหมด และในปี พ.ศ.2534 มีการใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมและคลังสินค้าเพิ่มขึ้น คือ มีการใช้ที่ดิน จำนวน 7,466.53 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 3.18 ของพื้นที่ทั้งหมด จะเห็นว่าการใช้ที่ดินในระยะเวลา 4 ปี มีการเพิ่มขึ้นของพื้นที่อุตสาหกรรมและคลังสินค้า เป็นจำนวน 2,188.12 ไร่ หรือคิดเป็นอัตราเพิ่มเท่ากับ 6.50 ซึ่งแม้ว่าบทบาทการใช้ที่ดินของอำเภอบางพลีเพื่ออุตสาหกรรมและคลังสินค้า จะมีบทบาทรองจากการใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัย แต่นอนาคตก้าวปัจจัยพื้นฐานอันยความสะดวกเพิ่มขึ้นก็จะมีการขยายตัวมากขึ้นมากกว่านี้

4. การใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรม

การใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรมในอำเภอบางพลี นับได้ว่าเป็นการใช้ที่ดินที่ไม่มีความสำคัญมากนัก เพราะพื้นที่ใกล้กรุงเทพมหานครฯ ใกล้ย่านพาณิชย์กรรมหลายแห่ง เช่น สาโรงเหนือ และบริเวณถนนศรีนครินทร์ ยังบริเวณตลาดสาโรงเหนือ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการค้าขาย อาหาร พืชผล ตลอดจนของใช้ประจำวัน การใช้ที่ดินเพื่อพาณิชย์ ในปี พ.ศ.2530 มีการใช้ที่ดินเพื่อพาณิชย์กรรม จำนวน 309.08 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.131 ของพื้นที่ทั้งหมด และในปี พ.ศ.2534 การใช้ที่ดินเพื่อพาณิชย์กรรมได้ขยายไปตามเส้นทางคมนาคมเพิ่มมากขึ้น เช่น ถนนบางนา-ตราด และบริเวณสี่แยกตัดกันระหว่างถนนบางนา-ตราด กับ ถนนบางพลี-ลาดกระบัง บริเวณนี้ต่อไปจะมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มมากขึ้น โดยมีการใช้ที่ดินเพิ่มขึ้นเป็น 318.28 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.135 ซึ่งมีการใช้ที่ดินเพื่อพาณิชย์กรรมเพิ่มขึ้นประมาณ 9.2 ไร่ หรือคิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นน้อยมากเพียงร้อยละ 0.74 ซึ่งแนวโน้มต่อไปการใช้ที่ดินประเภทนี้อาจจะมีบทบาทเพิ่มขึ้นก็ได้ถ้าโครงการสนามบินหนองงูเห่า หรือโครงการตัดถนนเชื่อมต่อโครงการสนามบินแห่งใหม่และ เชื่อมต่อภูมิภาคต่าง ๆ แล้วเสร็จ

5. การใช้ที่ดินเพื่อสถานที่ราชการและสาธารณูปโภค

การใช้ที่ดินเพื่อสถานที่ราชการและสาธารณูปโภค จัดได้ว่ามีการใช้ที่ดินที่มีพื้นที่น้อยใกล้เคียงกับการใช้ที่ดินด้านศาสนสถาน ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณชุมชนและริมถนนสายหลัก เช่น บางนา-ตราด บางพลี-ลาดกระบัง สถานที่ราชการที่สำคัญ เช่น ที่ว่าการอำเภอบางพลี, สถานีตำรวจ, ที่ดินจังหวัดสาขาอำเภอบางพลี, ที่ทำการเมืองใหม่บางพลีของการเคหะแห่งชาติ ที่ทำการนิคมอุตสาหกรรมเมืองใหม่บางพลี ฯลฯ ในปี พ.ศ. 2530 มีการใช้ที่ดินประเภทนี้ จำนวน 179.65 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.07 ของพื้นที่ทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2532 มีการสร้างที่ดินจังหวัดสาขาบางพลีขึ้นที่ริมถนนบางนา-ตราด ตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ ทำให้ที่ดินประเภทนี้เพิ่มขึ้นแต่ไม่มาก ในปี พ.ศ. 2534 มีการใช้ที่ดินเพิ่มขึ้นน้อยเป็น 187.42 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.08 มีการใช้ที่ดินเพิ่มขึ้น 7.77 ไร่ หรือคิดเป็นอัตราเพิ่มร้อยละ 1.08 การใช้ที่ดินเพื่อสถานที่ราชการและสาธารณูปโภคอาจจะมีการขยายตัว ถ้าโครงการต่าง ๆ ได้รับการอนุมัติจากหน่วยงานของรัฐ

6. การใช้ที่ดินในด้านสถานศึกษา

การใช้ที่ดินเพื่อการศึกษา จะมีกระจายกันอยู่ทุกตำบล ในปี พ.ศ. 2530 มีการใช้พื้นที่เพื่อการศึกษา 458.50 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.20 ต่อมาในระยะปี 2533 มีการสร้างมหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติขึ้น ทำให้การใช้ที่ดินประเภทนี้เพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในปี พ.ศ. 2534 มีการใช้ที่ดินเพิ่มขึ้นเป็น 568.50 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.24 หรือคิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.00 ต่อปี พื้นที่การศึกษาของอำเภอบางพลี มีโรงเรียนทั้งหมด 54 แห่ง สังกัดกรมสามัญศึกษา 5 แห่ง สังกัดส่วนกลาง 2 แห่ง ไม่สังกัดส่วนกลาง 3 แห่ง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ 3 แห่ง และเป็นโรงเรียนที่ดำเนินการโดยเอกชน 8 แห่ง

7. การใช้ที่ดินเป็นศาสนสถาน

การใช้ที่ดินเพื่อเป็นศาสนสถาน จะกระจายกันอยู่ทุกตำบลบริเวณที่เป็นชุมชน พบว่าในปี พ.ศ.2530 มีการใช้ที่ดินประเภทนี้ประมาณ 186.25 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.08 ของพื้นที่ทั้งอำเภอ สำหรับการใช้ที่ดินเพื่อศาสนสถานในปี พ.ศ.2534 พบว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลง

8. การใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ

การใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ ในอำเภอบางพลีในปี พ.ศ.2530 มีพื้นที่ 1,090.47 ไร่ ดำเนินการไปแล้วบางส่วนยังไม่เต็มพื้นที่ ในปี พ.ศ.2534 การใช้ที่ดินด้านการพักผ่อนหย่อนใจพบว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลง

9. การใช้ที่ดินเพื่อเป็น ถนน ซอย

การใช้ที่ดินเพื่อเป็นถนน ซอย ในอำเภอบางพลี มีถนนสายหลัก ถนนสายรอง และซอยต่าง ๆ ที่ติดต่อกันในพื้นที่และเชื่อมต่อกับพื้นที่อื่น ๆ ที่สำคัญมี 6 สาย ถนนบางนา-ตราด มีระยะทางที่ผ่านอำเภอบางพลี 21 กิโลเมตร ถนนบางพลี-ลาดกระบัง มีระยะทาง 12 กิโลเมตร ถนนเทพารักษ์ มีระยะทาง 16.5 กิโลเมตร ถนนสุวรรณ 2 มีระยะทาง 12.75 กิโลเมตร ถนนเลียบคลองชุกาหมี่ ถนนวัดด่านสร้างคิดเป็นความยาวทั้งสิ้น 81.5 กิโลเมตร หรือรวมเป็นพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 1,723.18 ไร่ สาเหตุที่พื้นที่มากเนื่องจากการขยายและเพิ่มถนนบางนา-ตราด ในปี พ.ศ.2530 ในอำเภอบางพลีมีการใช้พื้นที่เพื่อเป็นถนน ซอย ตรอก ประมาณ 1,698.18 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.72 ในปี พ.ศ.2534 มีการใช้ที่ดินประเภทนี้เพิ่มขึ้น เนื่องมาจากการขยายถนนบางนา-ตราด เพิ่มช่องทางวิ่งเพิ่มขึ้น เป็นประมาณ 1,723.18 หรือคิดเป็นร้อยละ 0.73 ซึ่งมีการเพิ่มขึ้นของที่ดินประเภทนี้ไม่มากนัก

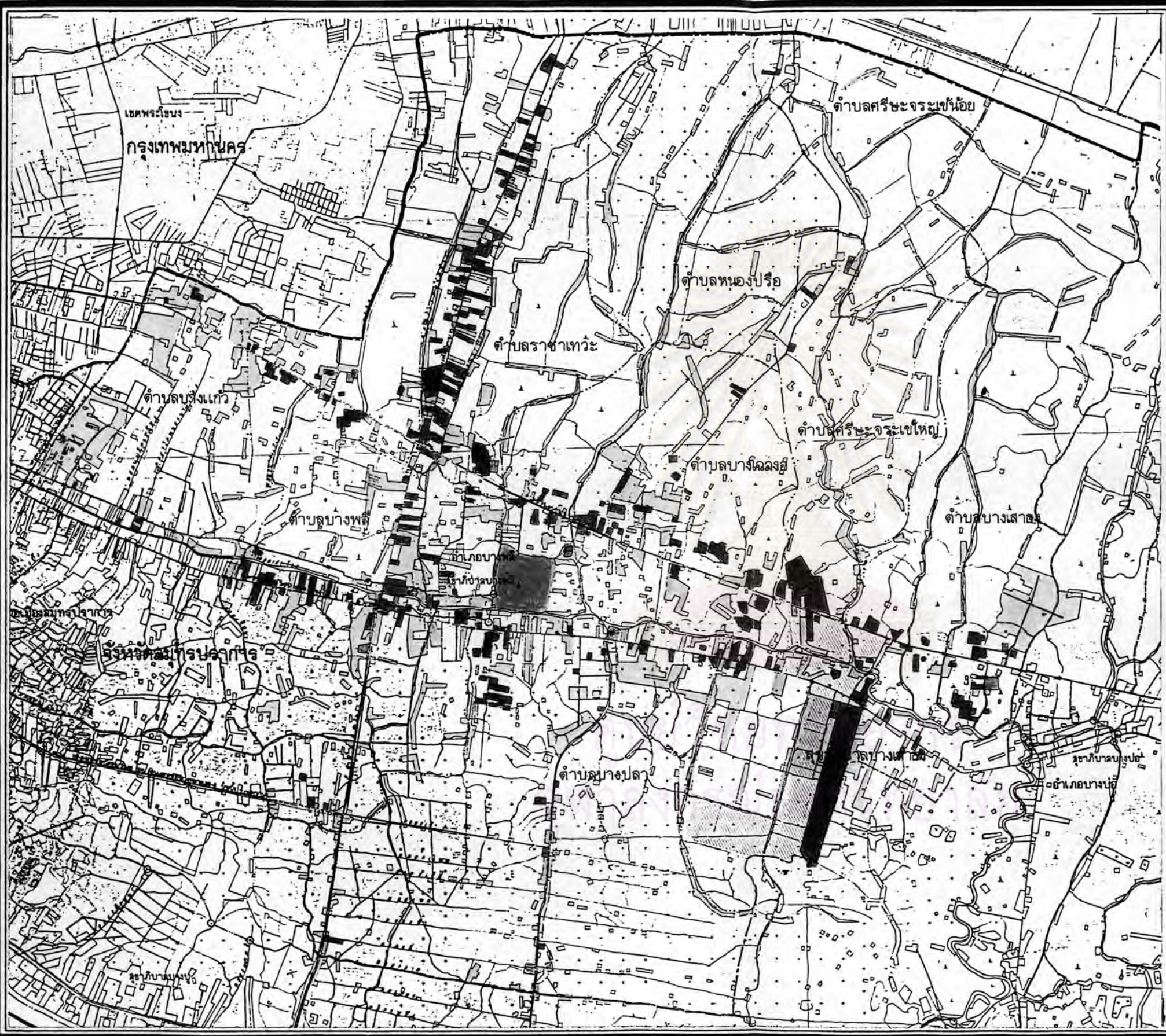
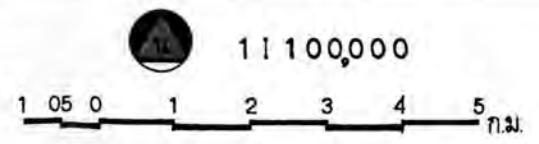
**แนวทางพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอ
บางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของ
เมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม**

แผนที่ 4.4
แสดง: การใช้ที่ดินชุมชนอำเภอบางพลี
จังหวัด สมุทรปราการ
พ.ศ. 2530.

- สัญลักษณ์.**
- ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยทั่วไป
 - ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรม
 - ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า
 - ที่ดินประเภทนันทนาการและพักผ่อน ฯ
 - ที่ดินประเภทสถานศึกษา
 - ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา
 - ที่ดินประเภทสาธารณูปโภคสาธารณูปการ
และสถาบันราชการ

ที่มา: ผังเมืองรวม สมุทรปราการ, ภาพถ่ายทางอากาศปี30.

- เขตจังหวัด
- เขตอำเภอ
- เขตตำบล
- สุขาภิบาล
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง
- ที่ตั้งอำเภอ

แนวทางพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอ บางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของ เมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม

แผนที่ 4.5

แสดง : การใช้ที่ดินชุมชนอำเภอบางพลี
จังหวัด สมุทรปราการ
พ.ศ. 2534

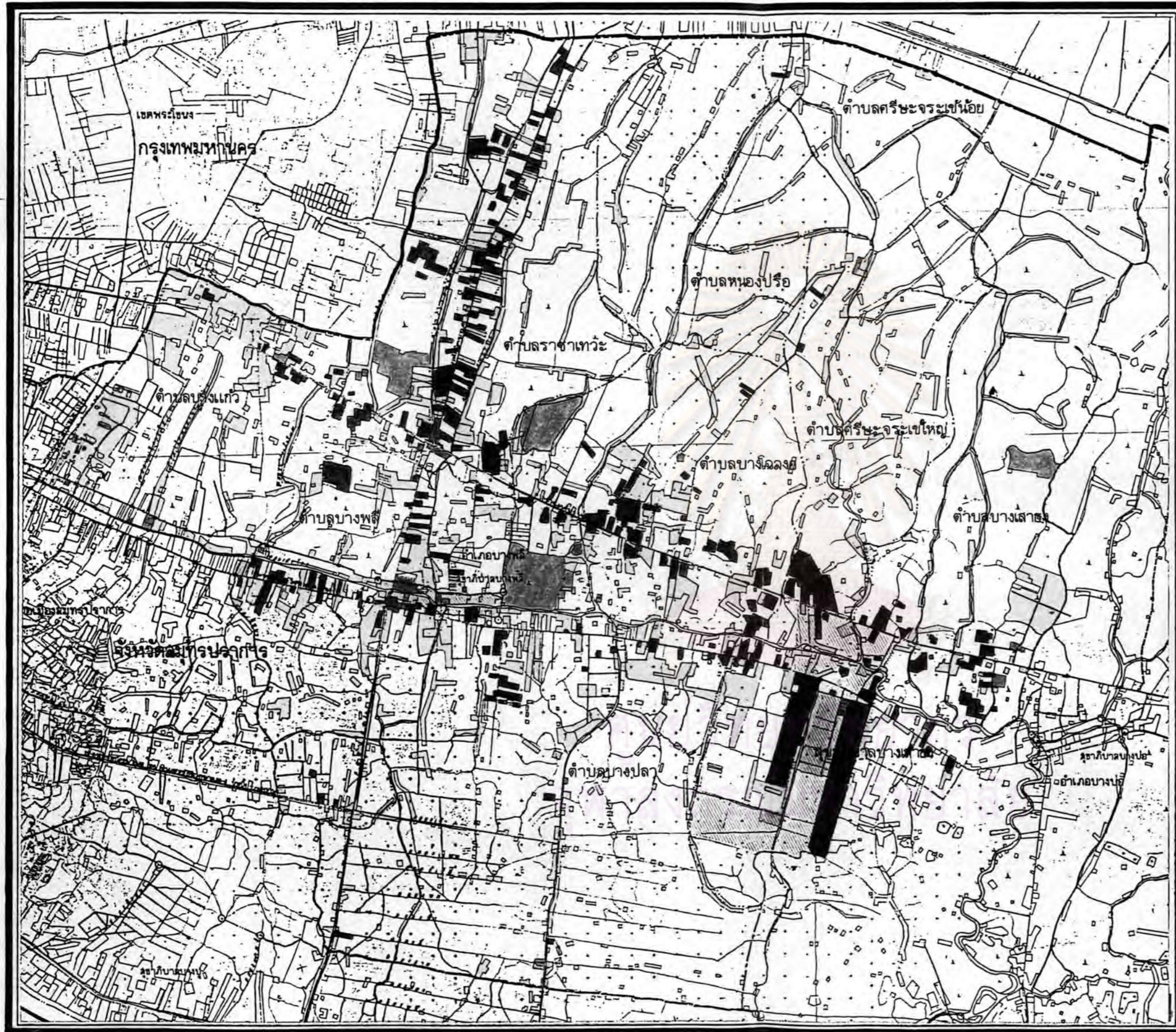
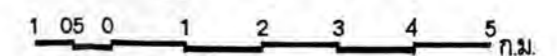
สัญลักษณ์

- ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยทั่วไป
- ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม
- ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า
- ที่ดินประเภทนันทนาการและพักผ่อน ๗
- ที่ดินประเภทสถานศึกษา
- ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา
- ที่ดินประเภทสาธารณูปโภคสาธารณูปการ และสถาบันราชการ

ที่มา : ผังเมืองรวม สมุทรปราการ , ภาพถ่ายทางอากาศปี 34.

- เขตจังหวัด
- เขตอำเภอ
- เขตตำบล
- สุขาภิบาล
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง
- ที่ตั้งอำเภอ

 1 : 100,000

สำหรับอำเภอบางพลีในอนาคตมีแนวโน้มการใช้ที่ดินประเภทถนน ครอบคลุม เพิ่มขึ้นมาก ถ้าดูจากโครงการเชื่อมต่อเส้นทางคมนาคมของกรมทางหลวง จะมีการสร้างถนนเชื่อมกับภาคตะวันออก หรืออีสเทิร์นซีบอร์ดเพิ่มขึ้นแล้วสามารถเชื่อมต่อไปยังสายตะวันออกเฉียงเหนือผ่านจังหวัดนครนายก และปราจีนบุรี

10. การใช้ที่ดินประเภทคลองและลำห้วย

การใช้ที่ดินเป็นลำคลองและลำห้วยนั้น เนื่องจากระดับความสำคัญของการคมนาคมทางน้ำจึงปรากฏว่ามีลำคลองต่าง ๆ มากมายมีคลองใหญ่ ๆ น้อย ซึ่งปัจจุบันก็ยังมีความสำคัญ สำหรับพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจากศูนย์กลางของอำเภอ ซึ่งถนนยังไม่ถึง และยังมีมีความสำคัญต่อเกษตรกรในการขนส่งผลผลิต จากข้อมูลในปี พ.ศ. 2530 มีพื้นที่ประมาณ 3,356.25 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.43 ของพื้นที่ทั้งหมด และการใช้ที่ดิน ปี พ.ศ. 2534 ก็ยังคงมีพื้นที่เท่าเดิม ในปี พ.ศ. 2534 ทางอำเภอบางพลี ได้มีโครงการขุดลอกและกำจัดวัชพืชในลำคลอง เพื่อให้การระบายน้ำได้สะดวกขึ้น เพื่อลดปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่อำเภอบางพลี

4.4 การใช้ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม

การพัฒนาอุตสาหกรรมไทยในระยะแรก พ.ศ. 2504-2514 ก็เหมือนกับประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ โดยเริ่มต้นพัฒนาจากอุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้าเป็นกลุ่มแรก อุตสาหกรรมดังกล่าว ส่วนใหญ่จะเป็นการผลิตสินค้าที่ใช้วัตถุดิบและแรงงานภายในประเทศ เพื่อสนองความต้องการภายในประเทศ เป็นสำคัญ นโยบายของรัฐได้ให้การคุ้มครองอุตสาหกรรมเหล่านี้เป็นอย่างดี นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 เป็นต้นมา การพัฒนาอุตสาหกรรมส่งออกได้กลายเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2520 ประเทศไทยเริ่มมีการผลักดันอุตสาหกรรมพื้นฐานที่สำคัญ เช่น โครงการก๊าซธรรมชาติ โครงการปิโตรเคมี โครงการกระดาษและเยื่อกระดาษ ตามลำดับ (บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 2534:157)

ภายหลังที่ประเทศไทยเริ่มเข้าสู่ยุคกิ่งอุตสาหกรรมในปี พ.ศ.2524 นั้นพอดี เป็นช่วงที่เศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลกติดต่อกันจนถึงปี พ.ศ.2528 การพัฒนาอุตสาหกรรมของ ไทยในช่วงนี้ จึงพลอยได้รับผลกระทบกระเทือนตามไปด้วย โครงสร้างการผลิตของไทย เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตามไปด้วยอุตสาหกรรมส่งออก อุตสาหกรรมพื้นฐาน และ อุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting Industries) ได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว สัดส่วนของผลิตภัณฑ์ภาคอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสูงขึ้นโดยลำดับ ในปี พ.ศ.2532 สัดส่วนดังกล่าวสูงถึงร้อยละ 23.8 ในขณะที่ภาคเกษตรกรรมมีสัดส่วนเพียง ร้อยละ 16.0 เท่านั้น นอกจากนั้นแล้ว สินค้าอุตสาหกรรมมีแนวโน้มที่จะผลิตเพื่อส่งออก มากขึ้นเป็นลำดับ (2534:158) ดังจะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ.2532 สินค้าอุตสาหกรรมมี สัดส่วนต่อมูลค่าการส่งออกรวมของประเทศถึงร้อยละ 57.6

ปี พ.ศ.2533 ระบบการผลิตจะมีลักษณะเป็น Globalization และ Internationalization มากยิ่งขึ้น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นผลให้ความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมในประเทศต่าง ๆ เปลี่ยน-แปลงไปอยู่ตลอดเวลาหรือมีลักษณะที่เป็นพลวัต (Dynamic) ประกอบกับประเทศไทยเอง เริ่มมีปัญหาด้านปัจจัยการผลิต เช่น แรงงาน ที่ดิน เงินทุนและเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยหลักในการกำหนด ทิศทางและความสามารถของอุตสาหกรรมไทยในการแข่งขันกับต่างประเทศ

ในปี 2534 จำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ตั้งใหม่จากกองควบคุมโรงงาน มี จำนวนทั้งสิ้น 4,217 โรง เป็นโรงงานในกรุงเทพมหานคร 1,344 โรง คิดเป็นร้อยละ 31.9 และในส่วนภูมิภาค 2,873 โรง คิดเป็นร้อยละ 68.1 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2533 ซึ่งมี 4,441 โรง พบว่ามีจำนวนโรงงานตั้งใหม่ลดลงร้อยละ 5.04 อันเนื่อง มาจากต้นทุนในการตั้งโรงงาน และต้นทุนการผลิตสูงขึ้นเพราะมีการปรับอัตราดอกเบี้ยเงิน กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงิน ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ของไทยรวมถึงผลกระทบจากสงครามอ่าวเปอร์เซียด้วย แต่ถ้าหากพิจารณาในด้านเงินลงทุน

ในปี พ.ศ.2534 มีการลงทุนทั้งสิ้น 96,051.51 ล้านบาท เทียบกับปี 2533 ซึ่งมีเงินลงทุน 68,870.38 ล้านบาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 39.5 แสดงให้เห็นว่าการตั้งโรงงานมีอัตราการลงทุนเฉลี่ยต่อ 1 โรง เพิ่มขึ้นอันมีสาเหตุมาจากสถานการณ์ดังกล่าวมาแล้วเช่นกัน (ฝ่ายทะเบียนและสถิติโรงงาน กองควบคุมโรงงาน, 2534:2)

จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่มีความได้เปรียบ และตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสมกับการลงทุนด้านอุตสาหกรรม ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจัยหลาย ๆ อย่างที่เอื้ออำนวย เช่น มีพื้นที่ใกล้กรุงเทพมหานคร ใกล้ทะเล ใกล้ท่าเรือน้ำลึก การคมนาคมผ่านหลายสาย มีสาธารณูปโภค และมีอุตสาหกรรมต่อเนื่อง สิ่งได้เปรียบเหล่านี้ทำให้โรงงานอุตสาหกรรมทั้งขนาดเล็ก กลาง และขนาดใหญ่ เกิดขึ้นจำนวน 3,019 โรง (ไม่รวมจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมบางปู 265 โรง และนิคมอุตสาหกรรมบางพลี 126 โรง โดยโรงงานดังกล่าวตั้งอยู่ในอำเภอเมือง 1,149 โรง หรือร้อยละ 38.5 อำเภอพระประแดง 1,016 โรง หรือร้อยละ 33.63 อำเภอบางพลี 533 โรง หรือคิดร้อยละ 17.65 อำเภอพระสมุทรเจดีย์ 234 โรง คิดเป็นร้อยละ 8.12 และอำเภอบางบ่อ 87 โรง หรือคิดร้อยละ 2.88

เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีข้อจำกัดด้านที่ดินมีราคาแพง การจราจรติดขัด และการเข้มงวดเรื่องมลภาวะกับสิ่งแวดล้อม จึงทำให้ผู้ลงทุนมองหาทำเลที่ตั้งโรงงานแห่งใหม่ที่มิระยะทางที่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร มีสาธารณูปโภค การคมนาคมสะดวก และราคาที่ดินไม่แพงจนเกินไป พื้นที่ดังกล่าว คือ อำเภอบางพลี ที่มีปัจจัยเอื้ออำนวยในการตั้งโรงงานอุตสาหกรรม

จากพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2512 มาตรา 5 ได้กำหนดความหมายของคำว่า "โรงงาน" หมายถึง อาคารสถานที่หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมตั้งแต่ 2 แรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ 2 แรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป หรือใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม เพื่อใช้สำหรับ ทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง

ทดสอบ ปรับปรุง และแปรสภาพหรือทำลายสิ่งใด ๆ ทั้งนี้ตามประเภทหรือชนิดของโรงงาน ที่กำหนดในกฎกระทรวง

4.4.1 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ

จากตารางที่ 4.2 จังหวัดสมุทรปราการ อำเภอเมือง สมุทรปราการมีโรงงานมากที่สุด จำนวน 1,149 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 38.9 ของ โรงงานทั้งหมดในจังหวัดสมุทรปราการ มีเงินทุนทั้งสิ้น 20,063.359 ล้านบาท จำนวน แรงงาน 92,230 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 35.35 จากแรงงานทั้งหมด รองลงมาคือ อำเภอพระประแดง มีโรงงานทั้งหมด 1,016 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 33.63 รวมเงิน ทุน 32,667.292 ล้านบาท และมีแรงงานจำนวน 87,982 คน หรือร้อยละ 33.72 ส่วนอำเภอบางพลี มีจำนวนโรงงาน 533 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 17.65 มีเงินทุนรวม 28,042.803 ล้านบาท และมีจำนวนแรงงาน 55,002 คน หรือร้อยละ 21.10 ส่วนอำเภอพระสมุทรเจดีย์และอำเภอบางบ่อ มีจำนวน 234 โรงงาน และ 87 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 7.75 และ 2.82 ของจำนวนโรงงานทั้งหมดในจังหวัดตามลำดับ

4.4.2 จำนวนโรงงานและการกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมใน อำเภอบางพลี

อำเภอบางพลีมีผลกระทบจากการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร และจากการหนาแน่นของโรงงานจนไม่สามารถขยายตัวได้ และการแออัดของการจราจร ในอำเภอพระประแดงและอำเภอเมือง จึงส่งผลทำให้โรงงานขยายเข้ามาในพื้นที่อำเภอ บางพลีตั้งแต่ ปี 2520 ถึง 2534 อำเภอบางพลีมีโรงงานตั้งอยู่จำนวน 533 โรงงาน ตำบลที่มีโรงงานตั้งมากคือ ตำบลบางพลีใหญ่ 138 โรงงาน ของโรงงานทั้งหมด หรือคิด เป็นร้อยละ 25.89 รองลงมาคือ ตำบลราชาเทวะ 111 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 20.82 ตำบลบางโฉลง มีโรงงานตั้งอยู่เป็นอันดับสามมีจำนวน 84 โรงงาน หรือคิดเป็น

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนโครงการนอกระบบราชการอำเภอ ในจังหวัดสมุทรปราการ ปี พ.ศ.2534

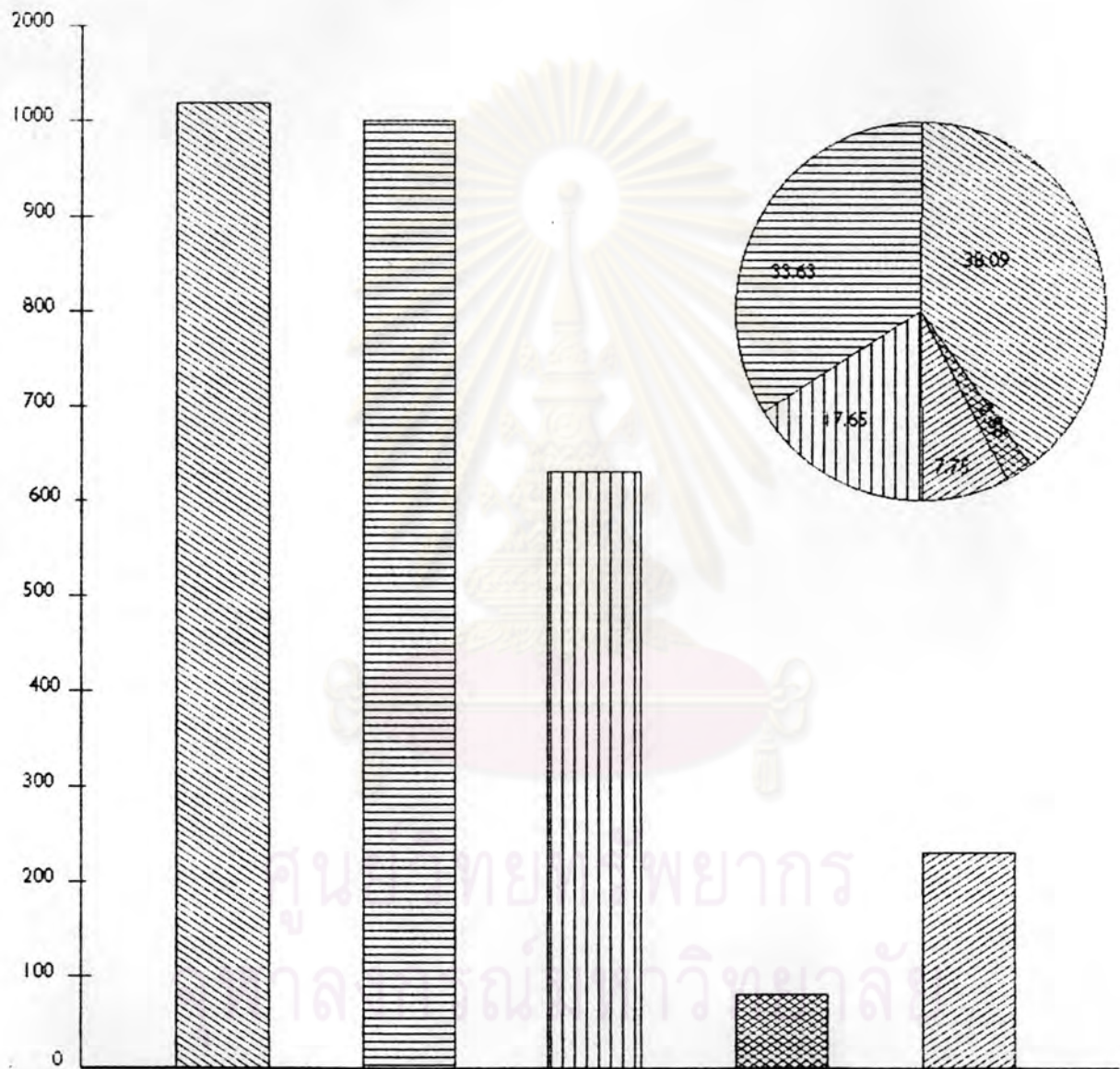
อำเภอ	จำนวน โครงการ	ร้อยละ	เงินทุน (ล้านบาท)	จำนวนงบประมาณ				ค่าจ้างการผลิต (ล้านบาท)
				ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	
เมือง	1,149	38.09	20,063.359	33,313	58,919	92,230	35.35	626,612.407
พระประแดง	1,016	33.63	32,667.292	35,573	52,509	87,982	33.72	867,113.665
บางพลี	533	17.65	28,042.803	23,089	31,913	55,002	21.10	367,179.35
บางบ่อ	87	2.88	941.013	2,366	1,805	4,171	1.59	28,294.25
พระสมุทรเจดีย์	234	7.75	14,014.375	12,735	8,767	21,502	8.24	326,089.07
	3,019	100.00	95,730.84	107,074	153,913	260,887	100.00	2,215,288.74

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ, 2534

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 4.2 แสดงจำนวนและสัดส่วนโรงงานอุตสาหกรรม

จังหวัดสมุทรปราการ รายอำเภอ ปี พ.ศ.2534

อำเภอเมือง อำเภอพระประแดง อำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ อำเภอพระสมุทรเจดีย์

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ

ร้อยละ 15.75 ตำบลที่มีโรงงานตั้งอยู่มีจำนวนใกล้เคียงกันมีอยู่ 3 ตำบลคือตำบลบางแก้ว 58 โรงงาน ตำบลบางปลา 55 โรงงาน และตำบลบางเสาธง 67 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ ตามลำดับ 10.88, 10.31 และ 6.7 ตำบลที่มีโรงงานตั้งอยู่น้อยที่สุด คือตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ มีจำนวน 20 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 3.75 ส่วนตำบลที่ไม่มีโรงงานเกิดขึ้นเลยมีอยู่ 2 ตำบล คือ ตำบลศรีษะจรเข้าน้อย และตำบลหนองปรือ เนื่องมาจากเป็นที่เวนคืนสร้างสนามบินพาณิชย์หนองงูเห่า

จากตารางที่ 4.3 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2520-2534 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมได้เพิ่มขึ้นทุกปี ปีที่มีโรงงานเพิ่มขึ้นมากคือปี 2532 มีโรงงานเพิ่มขึ้นถึง 92 โรง คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2531 ร้อยละ 29.48 ของจำนวนโรงงานทั้งหมด ตำบลที่มีการเพิ่มมากที่สุดคือ ตำบลราชาเทวะ จำนวน 27 โรง คิดเป็นร้อยละ 29.39 ของปี 2532 รองลงมาคือตำบลบางพลีใหญ่ จำนวน 21 โรง ร้อยละ 22.82 ของปี พ.ศ.2532 ตำบลที่มีการเพิ่มขึ้นเท่ากัน ทั้ง 3 ตำบล คือ ตำบลบางปลา ตำบลบางโฉลง และตำบลบางเสาธง เพิ่มขึ้น 12 โรง เท่ากัน หรือคิดเป็นร้อยละ 13.04 ส่วนตำบลที่มีโรงงานเพิ่มน้อยที่สุด คือ ตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ 1 โรง และตำบลบางแก้วเพิ่ม 7 โรง ของปี 2532 สำหรับปีที่มีการเพิ่มขึ้นของโรงงานต่ำสุด คือ ปี พ.ศ.2521 จำนวน 11 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 44.60 ตั้งแต่ปี 2520-2534 ตำบลศรีษะจรเข้าน้อยและตำบลหนองปรือไม่มีโรงงานตั้งขึ้นเลย

การกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมในแต่ละตำบลของอำเภอบางพลี

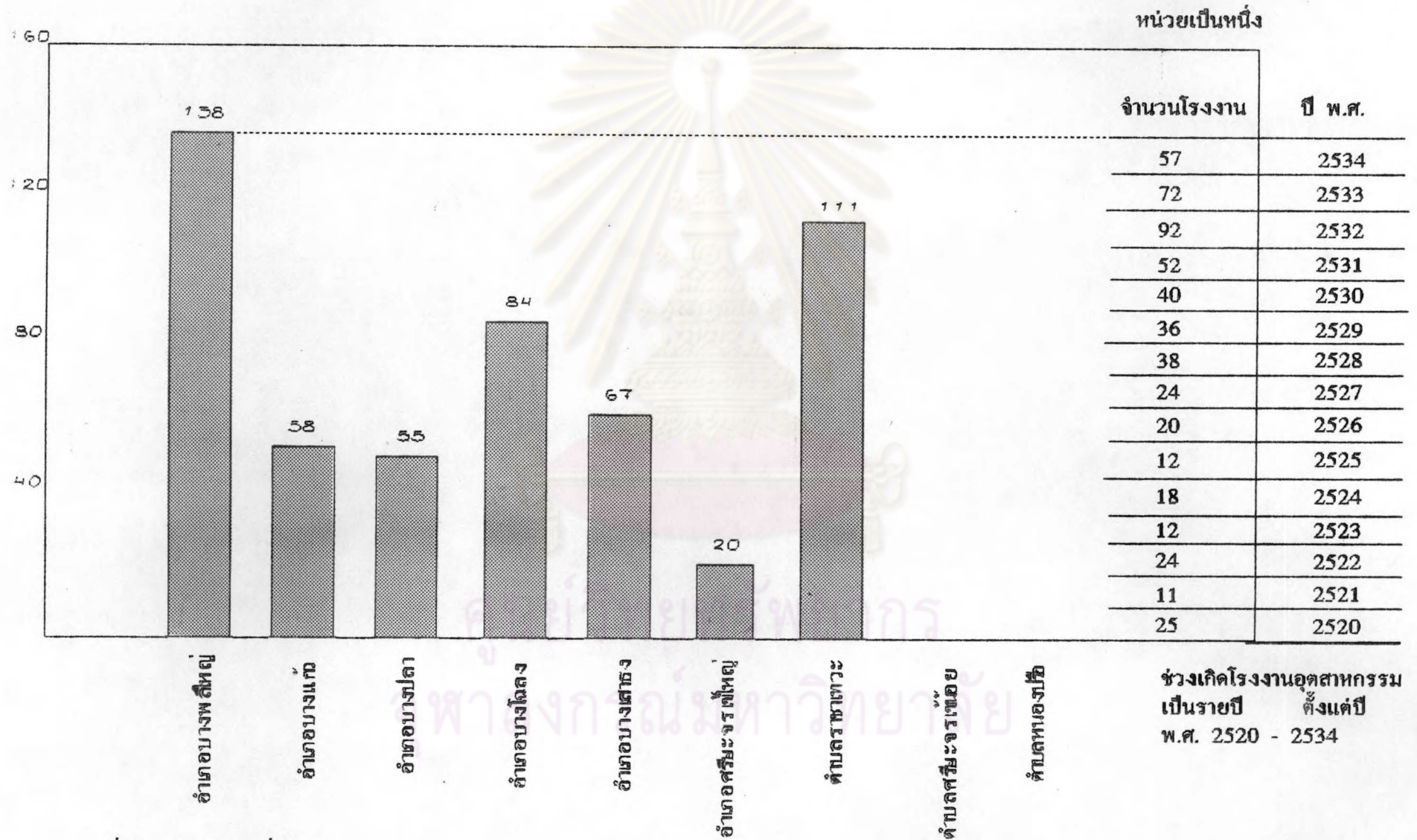
ตำบลที่มีโรงงานตั้งอยู่มากที่สุดของอำเภอบางพลี คือ ตำบลบางพลีใหญ่ มีจำนวน 138 โรง หรือคิดเป็นร้อยละ 25.89 ของจำนวนโรงงานทั้งหมด ส่วนใหญ่แล้วโรงงานจะอยู่บริเวณริมถนนทั้งสองฝั่ง เช่น ถนนบางนา-ตราด ถนนเทพารักษ์ และถนนบางพลี-ลาดกระบัง (กิ่งแก้ว) เนื่องมาจากการคมนาคมขนส่งสะดวกและมีบริเวณพื้นที่ติดกับกรุงเทพมหานคร เขตพระโขนง โรงงานที่ตั้งอยู่บริเวณนี้จะมีเกือบทุกประเภท แต่ที่

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอบางพลี
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 ถึง พ.ศ. 2534

ปี พ.ศ. /ตำบล	บางพลี ใหญ่	บาง แก้ว	บาง ปลา โจลง	บาง เสา ธง ใหญ่	ศรีหะ จระเข้ ใหญ่	ราชา เทวะ	ศรีหะ จระเข้ น้อย	หนอง ปรือ	รวม	อัตราการเพิ่ม
2520	1	7	2	5	2	6	2	-	25	30.5
2521	1	-	2	3	1	3	1	-	11	44.00
2522	2	6	-	1	1	-	5	-	24	66.66
2523	2	2	1	3	-	-	4	-	12	20.00
2524	4	3	-	3	-	2	6	-	18	25.00
2525	2	2	-	3	2	1	2	-	12	13.33
2526	7	-	1	5	1	2	4	-	20	19.60
2527	5	2	2	5	5	1	4	-	24	16.67
2528	10	4	6	6	4	-	8	-	38	26.02
2529	8	4	4	5	4	1	10	-	36	19.56
2530	11	6	7	5	3	2	6	-	40	18.18
2531	17	3	5	9	6	1	11	-	52	20.00
2532	21	7	12	12	12	1	27	-	92	29.48
2533	21	10	9	9	12	-	11	-	72	17.82
2534	17	2	4	10	14	-	10	-	57	11.97
รวม	138	58	55	84	67	20	111	-	533	-

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ, 2534

แผนภูมิ 4.3 เปรียบเทียบจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นรายตำบล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 25320-2534

ที่มา : จากตารางที่ 4.3

มีมากคือ อุตสาหกรรมผลิตเครื่องจักรและ เครื่องใช้ไฟฟ้ามี 20 โรง ผลิตอุตสาหกรรมเคมี และผลิตภัณฑ์เคมี 14 โรง ผลิตผลิตภัณฑ์จากโลหะ 18 โรง ผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์ รวมทั้งการซ่อม ยานพาหนะและอุปกรณ์ และอุตสาหกรรมสิ่งทอ ผลิตภัณฑ์พลาสติก

ตำบลราชาเทวะ รองลงมามีจำนวนโรงงานตั้งอยู่ 111 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 20.83 ของโรงงานทั้งหมดในอำเภอบางพลี โรงงานจะ เกาะอยู่บริเวณริมถนนสายหลักคือ ถนนบางนา-ตราด และถนนบางพลี-ลาดกระบัง ประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมในตำบลราชาเทวะจะเป็น การผลิต ผลิตภัณฑ์จากโลหะ ผลิตภัณฑ์พลาสติก ผลิตเครื่องจักรและ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าและอุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี

ตำบลบางโฉลง มีบริเวณพื้นที่ที่ติดริมถนนบางนา-ตราด มากกว่าตำบลอื่น ๆ แล้วส่วนใหญ่โรงงานก็จะอยู่บริเวณริมถนนบางนา-ตราด และถนนสุวรรณ 2 เล็กน้อย จำนวนโรงงานที่ตั้งอยู่มี 84 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 15.76 ของโรงงานทั้งหมด อุตสาหกรรมจะเป็นประเภท ผลิตผลิตภัณฑ์จากโลหะ ผลิตเครื่องจักรและ เครื่องใช้ไฟฟ้าและ อุปกรณ์ หรือผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อมยานพาหนะและอุปกรณ์

ตำบลบางเสาธง เป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมเมืองใหม่บางพลีด้วย จำนวนโรงงานที่อยู่นอกเขตนิคมอุตสาหกรรม มีจำนวน 67 โรงงานจะอยู่บริเวณริมถนนสายบางนา-ตราดและถนนเทพารักษ์ ประเภทของโรงงาน มีอุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี ผลิตภัณฑ์พลาสติก ผลิตภัณฑ์จากโลหะ และแปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ ในส่วนของนิคมอุตสาหกรรมเมืองใหม่บางพลี ประกอบด้วยโรงงาน 117 โรงงาน ประเภทโรงงานประกอบด้วยโรงงานอุตสาหกรรมเคมี และผลิตภัณฑ์เคมี ผลิตภัณฑ์เครื่องจักรและ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์จากโลหะ ผลิตภัณฑ์ยานพาหนะและอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์พลาสติก

ตำบลบางแก้วมีพื้นที่ติดกับเขตกรุงเทพมหานคร เขตพระโขนง พื้นที่อุตสาหกรรมในตำบลบางแก้วจะน้อย ส่วนใหญ่พื้นที่จะเป็นหมู่บ้านจัดสรรเพื่ออยู่อาศัย จำนวนโรงงาน

ที่ตั้ง มีจำนวน 58 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 10.88 ของโรงงานทั้งอำเภอ จะอยู่ บริเวณริมถนนบางนา-ตราด และถนนซอยวัดด่านสำโรง โรงงานจะเป็นประเภทผลิตภัณฑ์ จากโลหะ อุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมีและการผลิตอื่น ๆ

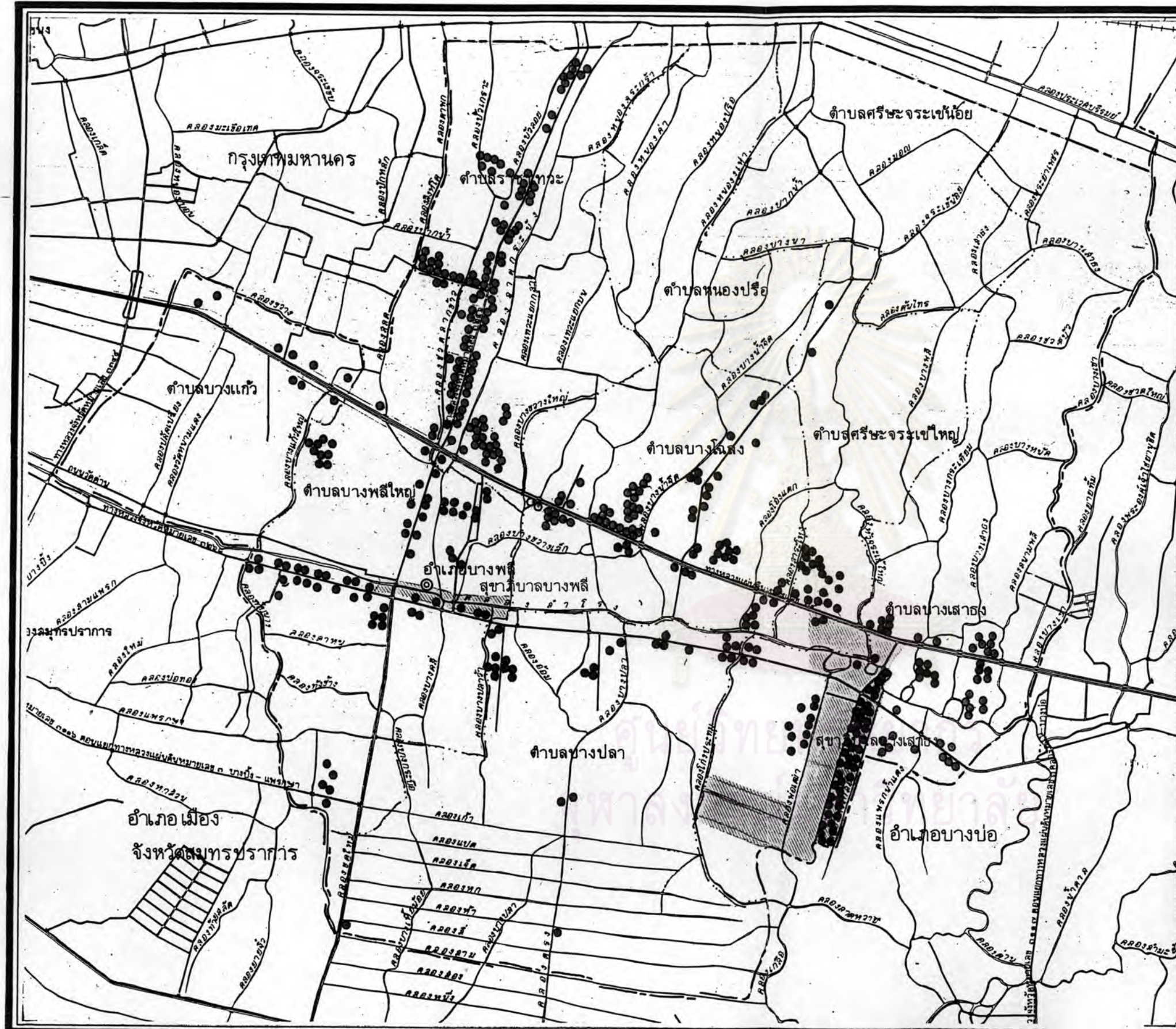
ตำบลบางปลา โรงงานจะอยู่ริมถนนเทพารักษ์บางส่วน และกระจายอยู่ตามซอย บางส่วน เช่น ซอยณะสิทธิ์ และซอยวัดราษฎร์บูรณะ มีจำนวนโรงงานทั้งหมด 55 โรงงาน ประเภทของโรงงานจะผลิต ผลิตภัณฑ์เครื่องจักรและเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ และผลิตภัณฑ์พลาสติก ฯลฯ

ส่วนตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ เป็นตำบลที่มีโรงงานน้อยที่สุดเพียง 20 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 3.75 ของโรงงานทั้งหมด จะเกาะอยู่บริเวณริมถนนบางนา-ตราด ช่วงกิโลเมตรที่ 23 โรงงานจะเป็นประเภท ผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์ รวมทั้งการ ซ่อมยานพาหนะและอุปกรณ์ และผลิตเครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์

สำหรับตำบลที่ไม่มีจำนวนโรงงานตั้งอยู่เลยของอำเภอบางพลี มี ตำบลศรีษะ จรเข้าน้อย และตำบลหนองปรือ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่หน่วยงานของรัฐได้เวนคืนเพื่อ สร้างสนามบินหนองงูเห่า จึงไม่ได้รับอนุญาตในการก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ ในบริเวณนี้และ ประกอบด้วยการคมนาคมเข้าพื้นที่มีน้อยมีเพียงถนนสุวรรณ 2 ซึ่งกำลังดำเนินการปรับปรุง อยู่ขณะนี้

จากการศึกษาการกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ จึงพอจะสรุป บริเวณที่โรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่เราสามารถกำหนดเป็นย่านอุตสาหกรรมได้ คือ

1. ริมถนนบางนา-ตราด ถือเป็นย่านอุตสาหกรรมถนนบางนา-ตราด จะประกอบด้วยตำบล บางแก้ว, บางพลีใหญ่, บางโหลง, ศรีษะจรเข้าใหญ่ และบางเสาธง

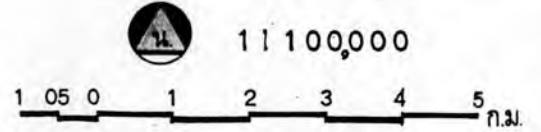
แนวทางพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอ
บางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของ
เมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม

แผนที่ 4.6
แสดง: ที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม

สัญลักษณ์:
● โรงงานอุตสาหกรรม

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามและภาพถ่ายทางอากาศ

- เขตจังหวัด
- เขตอำเภอ
- เขตตำบล
- ▨ สุขาภิบาล
- ==== ถนน
- ~ แม่น้ำ คลอง
- ◎ ที่ตั้งอำเภอ

2. ริมถนนเทพารักษ์ เป็นย่านอุตสาหกรรมถนนเทพารักษ์ มีตำบลบางพลีใหญ่ ตำบลบางปลา และตำบลบางเสาธง

3. ริมถนนบางพลี-ลาดกระบัง (กิ่งแก้ว) เป็นย่านอุตสาหกรรมถนนบางพลี-ลาดกระบัง ประกอบด้วยตำบลบางพลีใหญ่ และตำบลราชาเทวะ

4.4.3 ลักษณะประเภทอุตสาหกรรม

จากบัญชีท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2533) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2512 ได้แยกประเภทอุตสาหกรรม ออกเป็น 103 ประเภทในการศึกษาครั้งนี้จะแบ่งประเภทอุตสาหกรรมตามลักษณะของผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปเป็น 18 ประเภท ได้แก่

1. ผลิตภัณฑ์จากธัญพืช
2. อุตสาหกรรมเครื่องตี
3. อุตสาหกรรมอาหาร
4. อุตสาหกรรมสิ่งทอและสิ่งถัก
5. อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย ยกเว้นรองเท้า
6. ผลิตหนังสือและผลิตภัณฑ์จากหนังสือ
7. แปรรูปไม้ และผลิตภัณฑ์จากไม้
8. ผลิตกระดาษ และผลิตภัณฑ์กระดาษ
9. การพิมพ์ การเย็บเล่ม ทาปกหรือการทำแม่พิมพ์
10. อุตสาหกรรมเคมี และผลิตภัณฑ์เคมี
11. อุตสาหกรรมยาง และผลิตภัณฑ์ยาง
12. ผลิตภัณฑ์พลาสติก
13. ผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ
14. ผลิตโลหะขึ้นรูปฐาน

15. ผลิตภัณฑ์จากโลหะ
16. ผลิตเครื่องจักร และ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์
17. ผลิตยานพาหนะ และ อุปกรณ์รวมทั้งการซ่อมยานพาหนะและ
อุปกรณ์
18. การผลิตอื่น ๆ

จากตารางที่ 4.4 ในจังหวัดสมุทรปราการ ประเภทอุตสาหกรรมที่ขอต้งโรงงานมากที่สุด คือ ประเภทผลิตภัณฑ์จากโลหะ ถึง 457 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 15.08 ของโรงงานทั้งหมดในจังหวัดสมุทรปราการ และอยู่ในอำเภอเมือง 175 โรงงาน อำเภอพระประแดง 131 โรงงานและอำเภอบางพลี 61 โรงงาน รองลงมาคือประเภทผลิตเครื่องจักรและ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ มีจำนวน 391 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 12.95 ของโรงงานทั้งหมด

จากการศึกษาโรงงานอุตสาหกรรมจําแนกตามประเภทระดับอำเภอของจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า อำเภอเมืองมีโรงงานทุกประเภทตั้งอยู่ในพื้นที่ ถึง 1,149 โรงงาน หรือร้อยละ 38.09 ของโรงงานทั้งจังหวัด ประเภทผลิตเครื่องจักรและ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ขอต้งมากถึง 175 โรง รองลงมาประเภท ผลิตหนังสือและผลิตภัณฑ์จากหนังสือ 161 โรงงาน

อำเภอพระประแดง รองลงมาจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 1,016 โรงงาน ร้อยละ 33.65 ประเภทผลิตภัณฑ์จากโลหะมีมากถึง 194 โรงงาน จึงทำให้อำเภอพระประแดงขณะนี้มีปัญหาเรื่องมลภาวะและสิ่งแวดล้อม รองลงมาเป็นประเภท ผลิตเครื่องจักรและ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ 131 โรงงาน และโรงงานประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอสิ่งถักมี 120 โรงงาน

อำเภอบางพลี เป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวด้านโรงงานที่หลังอำเภอเมือง และอำเภอพระประแดง จึงมีโรงงานน้อยกว่า 2 อำเภอ แต่แนวโน้มมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม จำนวนตามประเภทอุตสาหกรรมของโรงงานอำเภอ
จังหวัดสมุทรปราการ (ถึง 31 ธันวาคม 2534)

ประเภทอุตสาหกรรม	อำเภอ					รวม	ร้อยละ
	บางพลี	เมือง	พระประแดง	บางบ่อ	พระสมุทรเจดีย์		
1. ผลิตภัณฑ์จากอัญมณี	11	6	28	19	4	68	2.22
2. อุตสาหกรรมเครื่องพิมพ์	7	13	7	3	-	30	0.99
3. อุตสาหกรรมอาหาร	28	66	57	9	23	183	5.08
4. อุตสาหกรรมสิ่งทอและสิ่งถัก	31	126	120	1	33	412	13.60
5. อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายยกเว้นรองเท้า	13	28	34	4	3	82	0.78
6. ผลิตภัณฑ์สีและผลิตภัณฑ์จากสี	8	161	10	1	1	181	5.98
7. แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	42	75	55	18	14	204	6.77
8. ผลิตภัณฑ์กระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	7	24	11	-	2	44	1.47
9. การพิมพ์ การเย็บเล่ม หนังสือนหรือการพิมพ์	3	12	11	-	2	28	0.92
10. อุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี	51	36	35	2	28	153	5.10
11. อุตสาหกรรมยาง และผลิตภัณฑ์ยาง	21	16	15	-	1	53	1.73
12. ผลิตภัณฑ์พลาสติก	46	54	47	5	22	174	5.79
13. ผลิตภัณฑ์กระดาษ	5	17	11	1	6	40	1.31
14. ผลิตภัณฑ์ขึ้นรูป	11	31	38	6	31	117	3.86
15. ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	83	156	194	7	16	457	15.08
16. ผลิตภัณฑ์เครื่องจักร และเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์	61	175	131	2	22	391	12.95
17. ผลิตภัณฑ์ยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อม ยานพาหนะและอุปกรณ์	35	110	76	8	13	244	8.0
18. การผลิตอื่น ๆ	68	43	36	3	13	163	5.36
รวม	533	1149	1016	87	234	3019	
ร้อยละ	17.65	38.09	33.65	2.88	7.75		100%

เนื่องจากปัจจัยหลายตัว เช่น การเชื่อมโยงการคมนาคมสู่อิสเทิร์นซีบอร์ดซึ่งมีท่าเรือน้ำลึก แลมนับจังหวัดชลบุรี ท่าเรือน้ำลึกมาตาพุดจังหวัดระยอง การคมนาคมขนส่งสะดวก พอดี และปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ ก็เริ่มเข้ามาในพื้นที่มากขึ้นโดยรัฐดำเนินการหรือให้ เอกชนดำเนินการแต่อยู่ในความควบคุมของหน่วยงานของรัฐ อาทิ เกือบทุกอำเภอมีโรงงานตั้งอยู่ 533 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 17.65 ของโรงงานทั้งจังหวัด โรงงานประเภท ผลิตภัณฑ์ จากโลหะตั้งมากถึง 83 โรงงาน รองลงมาเป็นประเภททั่วไป 68 โรงงาน และ ประเภทผลิตเครื่องจักรและ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ 61 โรง

อำเภอพระสมุทรเจดีย์ มีโรงงานตั้งอยู่ทั้งหมด 234 โรงงานคิดเป็นร้อยละ 7.75 อุตสาหกรรมสิ่งทอสิ่งถักมีมากในอำเภอพระประแดง 33 โรง รองลงมา ได้แก่ ประเภทผลิตโลหะขั้นมูลฐาน 31 โรงงานและประเภทอุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี 28 โรงงาน

ในระดับอำเภอของจังหวัดสมุทรปราการ อำเภอบางบ่อ มีโรงงานเพียง 87 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 2.88 ส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานประเภทแปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์ จากไม้ มี 18 โรง และอุตสาหกรรมอาหาร 9 โรง และประเภทที่ตั้งมากที่สุด คือ ผลิตภัณฑ์จากธัญพืช 19 โรง

ในจังหวัดสมุทรปราการ ประเภทโรงงานที่ขอตั้งมากที่สุด คือประเภทผลิตภัณฑ์ จากโลหะ มีถึง 457 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 15.08 ของโรงงานทั้งหมด รองลงมา คือประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอสิ่งถัก 412 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 13.60 ประเภทผลิต เครื่องจักรและเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ 391 โรง หรือเป็นร้อยละ 12.95 สำหรับ ประเภทอุตสาหกรรมที่มีจัดตั้งน้อยเป็นประเภทการพิมพ์ การเย็บเล่ม ทาปก หรือทามัมพิมพ์ มีเพียง 28 โรง ในทุกอำเภอ คิดเป็นร้อยละ 0.92

เป็นที่น่าสังเกตว่า โรงงานที่มีมากในแต่ละอำเภอจะเป็นโรงงานประเภทที่ก่อ ให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและมลภาวะ เช่น ประเภทผลิตภัณฑ์จากโลหะ ประเภทสิ่งทอ

และสิ่งถัก และผลิตเครื่องจักรและเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ ส่วนใหญ่โรงงานประเภทนี้จะมีน้ำเสียและสารตกค้างทั้งในอากาศและน้ำมาก ซึ่งจะก่อให้เกิดการเน่าเสียของน้ำอากาศเป็นพิษ มลภาวะสิ่งแวดล้อมเสีย เช่น แม่น้ำ ลำคลอง เป็นต้น ฯลฯ

โครงสร้างของอุตสาหกรรมแต่ละประเภทในอำเภอบางพลี แต่ละประเภทมีโครงสร้าง ดังนี้ (ตารางที่ 4.5)

1. อุตสาหกรรมประเภท ผลิตภัณฑ์จากธัญพืช มีจำนวน 11 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 2.06 ของโรงงานทั้งหมด มีเงินทุน 86.490 ล้านบาท มีการจ้างงาน 197 คน หรือร้อยละ 0.36 ของคนงานทั้งหมด อุตสาหกรรมที่สำคัญได้แก่ อุตสาหกรรมอบเมล็ดพืช การถนอมผลิตผลเกษตรกรรมโดยวิธีฉายรังสี การหีบ หรืออัดฝ้าย และการปั่นหรืออัดนุ่น การเก็บรักษาหรือลำเลียงพืช เมล็ดพืชหรือผลิตผลจากพืชในไซโล โภคภัณฑ์หรือคลังสินค้า

โรงงานอุตสาหกรรมประเภทนี้จะกระจายตัวอยู่ตามตำบลต่าง ๆ อยู่ในตำบลบางเสาธง 3 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 27.27 ของอุตสาหกรรมประเภท ผลิตภัณฑ์จากธัญพืช ตำบลบางพลีใหญ่ ตำบลราชาเทวะ และตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่มีตำบลละ 2 โรงงานเท่ากัน หรือคิดเป็นร้อยละ 18.18 ตำบลบางแก้วและบางปลา ตำบลละ 1 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 9.09 ของอุตสาหกรรมประเภทนี้

2. อุตสาหกรรมประเภทเครื่องดื่มน้ำ มีจำนวนโรงงาน 7 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 1.32 ของโรงงานทั้งหมด จำนวนเงินในการลงทุน 206.750 ล้านบาท มีการจ้างแรงงานทั้งสิ้น 402 คน ของจำนวนแรงงานทั้งหมดในอำเภอบางพลี แยกเป็นชาย 177 คน และหญิง 225 คน อุตสาหกรรมสำคัญได้แก่ อุตสาหกรรมประเภท โรงงานผลิตหรือผสมสุราผลไม้ อุตสาหกรรมผลิตเบียร์, อุตสาหกรรมผลิตน้ำอัดลม และอุตสาหกรรมดื่มน้ำ กลั่น หรือผสมสุรา เป็นต้น ที่ตั้งของโรงงานจะอยู่บริเวณริมถนนสายหลัก เช่น บางนา-ตราด และเป็นพื้นที่ติดกับกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นแหล่งตลาดใหญ่ของอุตสาหกรรม

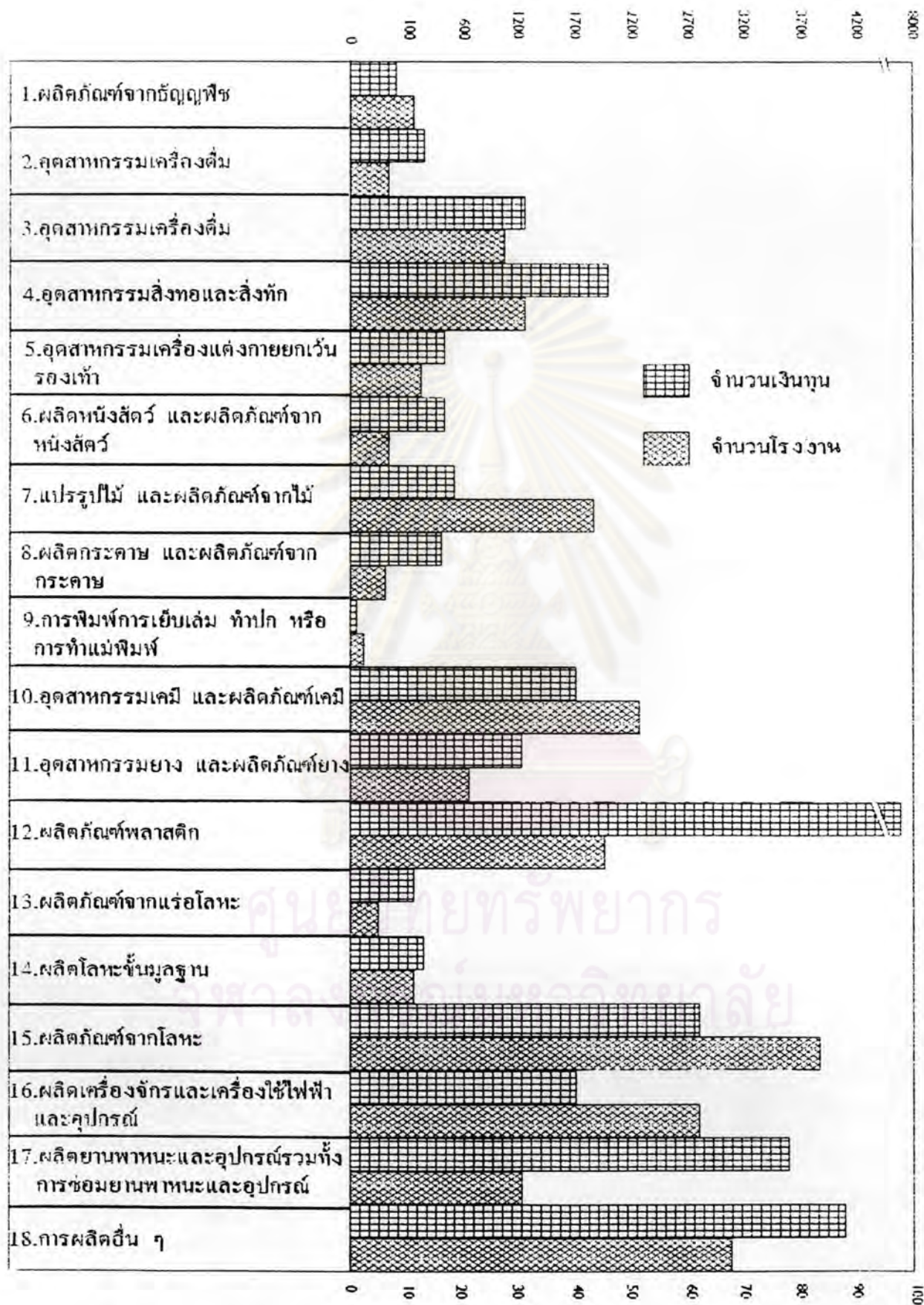
ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนโรงงาน, เงินทุน, และแรงงานตามประเภทอุตสาหกรรม
ของอำเภอบางพลี จ.สมุทรปราการ (ถึง 31 ธ.ค. 2534)

ประเภทอุตสาหกรรม	โรงงาน	ร้อยละ	เงินทุน (ล้านบาท)	ร้อยละ	แรงงาน			
					ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
1	11	2.06	86.490	0.31	140	57	197	0.36
2	7	1.32	206.750	0.74	177	225	402	0.73
3	28	5.25	1,367.752	4.88	2,046	3,120	5,166	9.39
4	31	5.82	2,116.401	7.55	1,438	2,827	4,265	7.75
5	13	2.44	532.450	1.90	1,126	5,018	6,144	11.17
6	8	1.50	513.800	1.83	207	175	382	0.69
7	42	7.88	563.9046	2.01	1,233	1,998	3,231	5.87
8	7	1.32	486.25	1.73	385	288	673	1.22
9	3	0.56	18.03	0.06	103	105	208	0.38
10	51	9.57	1,760.01	6.28	1,171	1,164	2,335	4.25
11	21	3.94	1,347.18	4.80	1,073	1,444	2,517	4.58
12	46	8.63	7,237.504	25.81	1,481	1,576	3,057	5.56
13	5	0.94	201.664	0.72	429	113	542	0.99
14	11	2.06	212.05	0.76	474	384	858	1.56
15	83	15.57	2,824.561	10.07	2,602	1,012	3,614	6.57
16	61	11.44	1,713.303	6.11	2,667	2,874	5,541	10.07
17	37	6.94	2,950.238	10.52	3,847	3,290	7,137	12.98
18	68	12.76	3,904.466	13.92	2,490	6,243	8,733	15.88
รวม	533	100.00	28,042.803	100.00	23,083	31,913	55,002	100.00

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ

หมายเหตุ : ค่าบลค์วีระจรเกินร้อย และค่าบลหนองปรือ ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่

แผนภูมิที่ 4.4 แสดงจำนวนโรงงานและเงินทุนแต่ละประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมในลำเอากงพลี

ที่มา : จากตารางที่ 4.5

ประเภทนี้ และสะดวกในการขนส่งสินค้าและวัตถุดิบ ตั้งอยู่ในตำบลบางแก้ว 3 โรงงาน หรือร้อยละ 42.85 ตำบลบางพลีใหญ่ 2 โรงงาน ร้อยละ 28.57 ของโรงงานประเภทนี้ ตำบลบางเสาธงและตำบลราชาเทวะ 1 โรงงาน อุตสาหกรรมประเภทนี้จะมีการขยายตัวอีกมาก เนื่องจากตลาดภายในและต่างประเทศมีความต้องการสูง

3. อุตสาหกรรมประเภทอาหาร มีจำนวน 28 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 5.25 ของจำนวนโรงงานทั้งหมดในอำเภอบางพลี มีเงินลงทุน 1,367.752 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.88 ของการลงทุนทั้งหมด มีการจ้างแรงงานทั้งหมด 5,166 คน หรือร้อยละ 9.39 ของคนงานทั้งหมดเป็นชาย 2,046 คน และหญิง 3,120 คน อุตสาหกรรมที่สำคัญของประเภทนี้ ได้แก่ การทาสลิตกึ่งสำเร็จรูปจากเนื้อสัตว์ มันสัตว์ การสกัดน้ำมันจากพืชหรือสัตว์ อุตสาหกรรมอาหารทาสลิตกึ่งสำเร็จรูปจากแป้ง เป็นเส้น เม็ด หรือชิ้นและอุตสาหกรรมประเภทการอบ หรือคั่วถั่วหรือเมล็ดผลไม้ หรือการเคลือบถั่วหรือเมล็ดผลไม้ด้วยน้ำตาล กาแฟ โกโก้ หรือช็อคโกแลต โรงงานประเภทนี้จะกระจายอยู่ทั่วทุกตำบลในอำเภอบางพลี จะมีมากในตำบลบางพลีใหญ่ 9 โรงงาน หรือร้อยละ 32.14 ของโรงงานอุตสาหกรรมประเภทนี้ และตำบลราชาเทวะมี 5 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 17.85 เนื่องจาก 2 ตำบลมีพื้นที่ติดกับกรุงเทพมหานครมีการคมนาคมสะดวกและระยะทางไม่ไกลจากแหล่งตลาดและวัตถุดิบในการผลิต เพราะอุตสาหกรรมประเภทนี้วัตถุดิบบางชนิดต้องสั่งจากต่างประเทศมาประกอบการผลิต ตำบลบางปลาและบางโฉลงมีตำบลละ 4 โรงงาน ส่วนตำบลที่มีโรงงานตั้งอยู่ 2 โรง มี 3 ตำบล คือ ตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ บางเสาธง และบางแก้ว หรือคิดเป็นร้อยละ 7.14 ของอุตสาหกรรมประเภทนี้

4. อุตสาหกรรมประเภทสิ่งทอและสิ่งถัก มีจำนวน 31 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 5.82 ของอุตสาหกรรมประเภทนี้ มีเงินลงทุน 2,116.401 ล้านบาท มีจำนวนแรงงานชาย 1,438 คน หญิง 2,827 คน รวมเป็น 4,265 คน จากจำนวนแรงงานทั้งหมด หรือร้อยละ 7.75 อุตสาหกรรมที่สำคัญของประเภทนี้ได้แก่ โรงงานถักผ้าลูกไม้ หรือเครื่องนุ่งห่มด้วยด้ายหรือเส้นใย หรือพอกย้อมสี อุตสาหกรรมประเภทการ

ผลิตพรม พรมน้ำมัน หรือสิ่งปูพื้นซึ่งมีผิวแข็ง การผลิตสักหลาด การผลิตวัสดุจากเส้นใย สำหรับใช้ทำเบาะ นวม หรือสิ่งที่คล้ายคลึงกัน การทอผ้าหรือผ้าใบสำหรับทำขางนอก ล้อเลื่อน และการทอผลิตภัณฑ์จากสิ่งทอเป็นเครื่องใช้ในบ้าน การทอผลิตภัณฑ์จากผ้าใบ เป็นต้น โรงงานประเภทนี้จะตั้งอยู่ริมถนนสายหลักและมีแหล่งน้ำที่เพียงพอต่อความต้องการในการผลิต จึงเลือกทำเลที่ตั้งบางพื้นที่เป็นส่วนใหญ่เป็นส่วนใหญ่ ถึง 11 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 35 ของอุตสาหกรรมประเภทนี้ รองลงมา คือตำบลบางเสาธง 6 โรงงาน เป็นร้อยละ 19.35 ตำบลบางโฉลง และราชาเทวะ 4 โรงงาน ส่วนตำบลบางปลาและบางแก้ว ตำบลละ 3 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 12.90 และ 9.67 ของอุตสาหกรรมประเภทนี้

5. อุตสาหกรรมประเภทเครื่องแต่งกายยกเว้นรองเท้า มีทั้งหมดในอำเภอ บางพลี 13 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 2.44 ของโรงงานทั้งหมด ใช้เงินในการลงทุน 532.450 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.90 ของเงินทุนทั้งหมด มีจำนวนแรงงาน 6,144 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 11.17 ของจำนวนแรงงานทั้งหมด อุตสาหกรรมประเภทนี้ คือ การตัดหรือการเย็บเครื่องนุ่งห่ม เข็มขัด ผ้าเช็ดหน้า ผ้าพันคอ เนคไท หูกระด้าย ปลอกแขน ถุงมือ ถุงเท้า จากผ้า หนังสัตรี ขนสัตรี หรือวัสดุอื่น และการผลิตหมวก โรงงานประเภทนี้อยู่บางตำบลจะมีมากในตำบลบางโฉลง ริมถนนบางนา-ตราด จำนวน 6 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 46.15 ของโรงงานประเภทนี้ ตำบลราชาเทวะ 3 โรงงาน ตำบลบางพลีใหญ่และบางเสาธงตำบลละ 2 โรง ส่วนตำบลบางแก้ว บางปลา และศรีษะจรเข้ใหญ่ไม่มีโรงงานประเภทนี้ตั้งอยู่

6. อุตสาหกรรมจากหนังสือพิมพ์และผลิตภัณฑ์จากหนังสือพิมพ์ โรงงานประเภทนี้ในอำเภอบางพลีมีเพียง 8 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 1.50 ซึ่งเป็นโรงงานที่ก่อปัญหาในเรื่องน้ำเสียและสิ่งแวดล้อม จะมีมากที่อำเภอเมืองมีถึง 161 โรงงาน อำเภอพระประแดงมี 10 โรงงาน ซึ่งสร้างปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมกับอำเภอเมืองและพระประแดงอยู่ขณะนี้ มีเงินลงทุน 513.800 ล้านบาท มีจำนวนแรงงานทั้งหมด 382 คน หรือร้อยละ 0.69 ของแรงงานทั้งหมด โรงงานประเภทนี้ได้แก่ โรงงานทำพรม หรือเครื่องใช้จากขนสัตว์

หรือหนังสือพิมพ์ โรงงานสาบ ฟอก ฟอกสี ย้อมสี ชัดหรือแต่งขนสัตว์ โรงงานผลิตรองเท้า และโรงงานหมัก ซานเหล้า อบ ปั่น หรือบด ฟอก ชัดและแต่ง แต่งสำเร็จจัดทำให้เป็นลายขน หรือเคลือบสีหนังสือพิมพ์เป็นต้น โรงงานประเภทนี้อยู่บริเวณริมถนนบางนา-ตราด ส่วนใหญ่ อยู่ในตำบลบางปลา และบางโหลง ตำบลละ 3 โรง และอยู่ในตำบลบางเสาธง 2 โรง หรือคิดเป็นร้อยละ 37.50 และ 25.00 ของประเภทอุตสาหกรรมชนิดนี้

7. อุตสาหกรรมแปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ อำเภอบางพลี มีจำนวน 42 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 7.88 ของโรงงานทั้งหมด มีเงินลงทุนทั้งสิ้น 563.904 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.09 ของเงินลงทุนทั้งหมด มีแรงงานทั้งสิ้น 3,231 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 5.87 ของแรงงานทั้งหมดส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานหญิงถึง 1,998 คน ชาย 1,233 คน อุตสาหกรรมประเภทนี้ ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตเครื่องเรือน เครื่องตกแต่ง ภายในอาคารจากไม้ แก้วและยาง การผลิตภาชนะบรรจุ เครื่องมือหรือเครื่องใช้จากไม้ การทำชิ้นส่วนรองเท้า หรือหุ้มรองเท้าจากไม้ การแกะสลักไม้ การทำวงกบ ขอบประตู ขอบหน้าต่าง บานประตู บานหน้าต่าง หรือส่วนประกอบที่ทำด้วยไม้ และอุตสาหกรรมการผลิตไม้วีเนียร์ หรือไม้อัดทุกชนิด

ที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมประเภทนี้ กระจายอยู่ตามถนนต่าง ๆ เช่น ถนนบางนา-ตราด , ถนนเทพารักษ์, ถนนบางพลี-ลาดกระบัง เนื่องจากอุตสาหกรรมประเภทนี้จำเป็นต้องขนส่งวัตถุดิบ หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำแล้วมีขนาดใหญ่ จึงจำเป็นต้องมีที่ตั้งใกล้ถนนสายหลักของพื้นที่นั้น ๆ ในอำเภอบางพลีมีกระจายไปทั่วทุกตำบล แต่จะมีมากในตำบลบางพลีใหญ่และตำบลบางเสาธง ตำบลละ 9 โรงงานเท่ากัน หรือคิดเป็นร้อยละ 21.42 ในแต่ละตำบล ตำบลบางปลา 8 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 19.04 ของโรงงานประเภทนี้ ตำบลบางเสาธง 6 โรงงาน ตำบลบางโหลง 5 โรงงาน ส่วนตำบลที่มีโรงงานน้อยที่สุด คือ ตำบลศรีษะจรเข้ใหญ่ มีเพียง 1 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 2.38 ของโรงงานประเภทนี้

8. อุตสาหกรรมผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ มีจำนวน 7 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 1.32 ของจำนวนโรงงานทั้งหมด มีเงินลงทุน 486.25 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 1.73 ของเงินทุนทั้งหมด มีจำนวนแรงงานทั้งหมด 673 คน ร้อยละ 1.22 อุตสาหกรรมประเภทนี้ได้แก่ การผลิตกระดาษ กระดาษแข็ง หรือกระดาษที่ใช้ในการก่อสร้างชนิดที่ทากากเส้นใย หรือแผ่นกระดาษไฟเบอร์ และการฉาบ ชัดมัน หรือทากาวกระดาษหรือกระดาษแข็ง หรือกาวอัดกระดาษแข็งหลายชั้นเข้าด้วยกัน โรงงานผลิตกระดาษบรรจุจากกระดาษทุกชนิด

โรงงานประเภทนี้มีอยู่เพียงบางตำบล เช่น ตำบลบางโจลง มีอยู่ 3 โรงงาน ตำบลราชาเทวะ 2 โรงงาน และตำบลบางพลีใหญ่ ตำบลบางเสาธง ตำบลละ 1 โรงงาน

9. อุตสาหกรรมประเภทการพิมพ์ การเย็บเล่ม ทาปก หรือการทำแม่พิมพ์ ทั้งอำเภอมีอยู่เพียง 3 โรงงาน และอยู่ในตำบลราชาเทวะทั้งหมด หรือคิดเป็นร้อยละ 0.56 ของโรงงานทั้งหมด มีทุนทั้งสิ้น 18.03 ล้านบาท มีแรงงาน 208 คน คิดเป็น ร้อยละ 0.38 ของแรงงานทั้งหมด อุตสาหกรรมประเภทนี้ ได้แก่ การพิมพ์ การทำแม่พิมพ์ เก็บเอกสาร การเย็บเล่ม ทาปก หรือตกแต่งสิ่งพิมพ์ หรือการทำแม่พิมพ์

โรงงานประเภทนี้จำเป็นต้องอยู่ใกล้แหล่งชุมชนหรือย่านพาณิชยกรรม เพราะ ต้องการบริเวณที่เข้าถึงได้สะดวกและเห็นได้ง่าย เพราะการผลิตเป็นประเภทต่อเนื่อง ไม้ใช้ผลิตด้วยตนเองภายในโรงงานส่วนใหญ่จะรับมาดำเนินการขั้นสุดท้าย จึงทำให้ โรงงานประเภทนี้มีน้อยในพื้นที่ชานเมือง

10. อุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมีในอำเภอบางพลี มีทั้งหมด 51 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 9.57 ของโรงงานทั้งหมด มีเงินทุน 1,760.01 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.28 ของเงินทุนทั้งหมด มีแรงงาน 2,335 คน หรือร้อยละ 4.25 ของแรงงานทั้งหมด

อุตสาหกรรมที่สำคัญประเภทนี้ ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตปุ๋ย หรือสารป้องกันหรือกำจัดศัตรูพืช หรือสัตว์ การผลิตสีสำหรับใช้ทา พื้น หรือเคลือบ การทำน้ำมันชักเงา น้ำมันผสมสี หรือน้ำมันล้างสี การผลิตเครื่องสำอางค์ สบู่ หรือสิ่งปรุงแต่งร่างกาย การผลิตยาสีฟัน ผงซักฟอก แชมพู ผลิตภัณฑ์สำหรับโภชนาการ และการทำหมึก คาร์บอนดินและเทียนไข เป็นต้น

โรงงานประเภทนี้จะอยู่ใกล้กับโรงงานประเภทหนังสัตว์ หรือโรงงานผลิตเกี่ยวกับการบรรจุภัณฑ์ หรือโรงงานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์พลาสติกที่มาจากไม้ เพื่อสะดวกในการขนถ่าย หรือทำการบรรจุ จะมีมากในตำบลบางพลีใหญ่ 14 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 27.45 ของอุตสาหกรรมประเภทนี้ รองลงมาคือตำบลบางเสาธง 12 โรง หรือร้อยละ 23.52 ตำบลราชาเทวะ 10 โรงงาน หรือร้อยละ 19.60 สำหรับตำบลบางแก้วและบางโฉลงมีตำบลละ 6 โรงงานเท่ากัน สำหรับตำบลที่มีโรงงานประเภทนี้น้อยที่สุดคือ ตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ 1 โรงงาน ร้อยละ 1.9 และตำบลบางปลา 2 โรง ร้อยละ 3.91 ของโรงงานประเภทนี้

11. อุตสาหกรรมยาง และผลิตภัณฑ์ยาง โรงงานประเภทนี้มี 21 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 3.94 ของโรงงานทั้งหมด เงินลงทุน 1,347.18 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.80 ของเงินทุนทั้งหมด มีจำนวนแรงงาน 2,517 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 4.58 ของแรงงานทั้งหมด โรงงานประเภทนี้ที่สำคัญ คือ อุตสาหกรรมผลิต ซ่อม หล่อ ดอกยางนอก หรือยางใน รถมอเตอร์ไซค์ รถยนต์ และรถเคลื่อนที่ด้วยเครื่องยนต์ทุกชนิด

โรงงานอุตสาหกรรมประเภทนี้ จะอยู่ริมถนนและอยู่ใกล้กับโรงงานอุตสาหกรรมประเภท ผลิตเครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า หรือผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์ยานพาหนะ เพราะสะดวกในการขนส่ง หรือติดต่อสินค้าระหว่างโรงงานได้สะดวกขึ้น ตั้งอยู่ในตำบลราชาเทวะ 5 โรงงาน ริมถนนบางพลี-ลาดกระบัง คิดเป็นร้อยละ 23.80 ของประเภทอุตสาหกรรมชนิดนี้ ตำบลบางโฉลง 6 โรงงาน ร้อยละ 28.57 ริมถนนบางนา-ตราด ตำบลบางพลีใหญ่ 4 โรง คิดเป็นร้อยละ 19.04 ส่วนตำบลบางแก้วมีเพียง 1 โรงงาน เป็นร้อยละ 4.76 ของโรงงานประเภทนี้

12. อุตสาหกรรมประเภทผลิตภัณฑ์พลาสติก มีอยู่ในอำเภอบางพลี จำนวน 46 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 8.63 ของโรงงานทั้งหมด มีเงินทุนจำนวน 7,237.504 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 25.81 และมีแรงงานทั้งหมด 3,057 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 ของแรงงานทั้งหมด ประเภทของอุตสาหกรรมชนิดนี้คือ การผลิตรองเท้าหรือชิ้นส่วนของรองเท้า การผลิตภัณฑ์สำหรับใช้เป็นฉนวนไฟฟ้า การทำภาชนะบรรจุ เช่น ถัง หรือกระสอบ การทำเปลือกหุ้มไม้สักрок และการทำเส้นหรือพรม

โรงงานประเภทนี้จะกระจายอยู่ทั่วทุกตำบลแต่จะอยู่ริมถนน เพื่อสะดวกในการขนส่งวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดได้รวดเร็ว เพื่อให้ทันกับความต้องการของลูกค้าและตลาด มีอยู่ในตำบลราชาเทวะ 14 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 30.43 ของอุตสาหกรรมประเภทนี้ ตำบลบางพลีใหญ่ 10 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 21.73 ตำบลบางเสาธง 8 โรงงาน ร้อยละ 17.39 และตำบลบางปลา 6 โรงงาน หรือร้อยละ 13.04 ตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่และบางแก้ว ตำบลละ 2 โรง หรือคิดเป็นร้อยละ 4.3 ตำบลบางโฉลง 4 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 8.69 ของประเภทอุตสาหกรรมชนิดนี้

13. อุตสาหกรรมชนิดผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ มีจำนวน 5 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 0.94 มีเงินทุน 201.664 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.72 มีจำนวนแรงงาน 542 คน ส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานชาย ถึง 429 คน แรงงานหญิงเพียง 113 คน อุตสาหกรรมที่สำคัญของประเภทนี้คือ อุตสาหกรรมผลิตแก้ว เส้นใยแก้ว หรือผลิตภัณฑ์แก้ว โรงงานผลิต ผลิตภัณฑ์เครื่องกระเบื้องเคลือบ เครื่องปั้นดินเผา โรงงานผลิตอิฐ กระเบื้องหรือท่อสำหรับใช้ในการก่อสร้าง การทำผลิตภัณฑ์คอนกรีต ผลิตภัณฑ์คอนกรีตผสมผลิตภัณฑ์ยิปซัม เป็นต้น มีอยู่ในตำบลบางพลีใหญ่ 2 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 40.0 ของประเภทอุตสาหกรรมจากแร่โลหะ ส่วนตำบลบางโฉลง บางเสาธงและตำบลราชาเทวะ ตำบลละ 1 โรงงาน สำหรับตำบลที่ไม่มีโรงงานประเภทนี้เลยคือ ตำบลบางแก้ว, บางปลา และตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่

14. อุตสาหกรรมประเภทผลิตโลหะขั้นมูลฐาน มีอยู่ในอำเภอบางพลี จำนวน 11 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 2.06 ของโรงงานทั้งหมด มีจำนวนเงินทุน 212.05 ล้านบาท ร้อยละ 0.76 ของเงินทุนทั้งหมด และมีจำนวนแรงงาน 858 คน คิดเป็นร้อยละ 1.56 ของแรงงานทั้งหมดในอำเภอบางพลี อุตสาหกรรมที่สำคัญในประเภทนี้ ได้แก่ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการกลึง หล่อ หลอม ริด ดึง หรือผลิตเหล็กกล้าในขั้นต้น โรงงานผลิต ตกแต่ง คัดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่อง เครื่องมือ เครื่องใช้ที่ทำด้วยเหล็ก เป็นต้น

อุตสาหกรรมประเภทนี้ จะอยู่ใกล้กับโรงงานชนิดที่ผลิตเครื่องจักรและ เครื่องใช้ไฟฟ้า และ โรงงานผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์ เพราะมีความสัมพันธ์ด้านการผลิต ที่ต่อเนื่องกัน เช่น ส่วนประกอบเครื่องยนต์ สายไฟฟ้า หรืออุปกรณ์ไฟฟ้าบางชนิด เป็นต้น ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลบางพลีใหญ่ 4 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 36.36 ของโรงงานทั้งหมด ตำบลบางแก้ว และตำบลบางปลา ตำบลละ 3 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 27.27 ส่วนตำบล บางโฉลง มี 1 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 9.09 และตำบลที่ไม่มีโรงงานประเภทนี้ตั้ง คือ ตำบลบางเสาธง ศรีษะจรเข้าใหญ่ และตำบลราชาเทวะ

15. อุตสาหกรรมประเภทผลิตภัณฑ์จากโลหะ มีจำนวน 83 โรงงาน คิดเป็น ร้อยละ 15.57 ของโรงงานทั้งหมด ซึ่งเป็นโรงงานที่มีมากอันดับหนึ่งในอำเภอบางพลี มี เงินทุน 2,824.561 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.07 ของเงินทุนทั้งหมด มีแรงงานทั้งสิ้น 3,614 คน เป็นชาย 2,602 คน และเป็นหญิง 1,012 คน อุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตตู้หรือห้องนิรภัย การผลิตเครื่องสุขภัณฑ์ เหล็กหรือโลหะ เคลือบ เครื่องทองเหลือง สำหรับใช้ในการต่อท่อหรือเครื่องประกอบวาวล์ และการทำสปริงเหล็ก สลัก แป้นเกลียว วงแหวน หมุดย้ำ ที่ส่วนประกอบสำหรับใช้กับระบบเครื่องปรับอากาศ และที่ส่วนประกอบสำหรับใช้ในการสร้างหรือซ่อมหม้อน้ำ เป็นต้น

อุตสาหกรรมประเภทนี้ส่วนใหญ่ จะหาทำเลที่ใกล้กับโรงงานประเภทผลิต โลหะขั้นมูลฐาน เพราะชบวนการผลิตสามารถต่อเนื่องกันได้ในการผลิตบางชนิด เพื่อลด

การเดินทางในการผลิตขั้นต่อไป จะสังเกตได้ว่าโรงงานชนิดนี้ส่วนใหญ่ตั้งที่ตำบลราชาเทวะ ถึง 25 โรงงาน ก็เพราะมีโรงงานที่สามารถผลิตสินค้าต่อเนื่องกับประเภทนี้ได้เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 30.12 ของอุตสาหกรรมประเภทนี้ รองลงมาคือตำบลบางพลีใหญ่ 18 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 21.68 ตำบลบางแก้วและตำบลบางโฉลงมี 13 โรงงานเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 15.66 ในแต่ละตำบล สำหรับตำบลบางเสาธงมีเพียง 6 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 7.22 ของประเภทนี้ ส่วนตำบลที่ไม่มีโรงงานประเภทนี้เลย คือ ตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่

16. อุตสาหกรรมประเภทผลิตเครื่องจักรและเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ พื้นที่อำเภอบางพลี มีจำนวน 61 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 11.44 ของโรงงานทั้งหมด มีจำนวนแรงงาน 5,541 คน คิดเป็นร้อยละ 10.07 ของจำนวนแรงงานทั้งหมด เป็นชาย 2,667 คน และหญิง 2,874 คน มีเงินลงทุน 1,713.303 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 6.11 ของเงินทุนทั้งหมด ลักษณะที่สำคัญของอุตสาหกรรมประเภทนี้คือ อุตสาหกรรมการผลิต ประกอบ ติดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่องจักรสำหรับการเกษตรกรรม การผลิตเครื่องจักรสำหรับอุตสาหกรรมกระดาษ เคมี อาหาร การบันเทิง การพิมพ์ และเครื่องผลิตซีเมนต์ บล็อกซ์ และการผลิต ประกอบ ติดแปลง เครื่องกังหัน และรวมถึงส่วนประกอบหรืออุปกรณ์ของเครื่องยนต์ทุกชนิด การทาสลอปไฟฟ้า การทาส้มแปลงเก็บไฟฟ้าหรือหม้อกำเนิดไฟฟ้า ชนิดน้ำหรือชนิดแห้ง เป็นต้น

โรงงานประเภทนี้ มีกระจายไปตามถนนสายหลักของพื้นที่ทุกตำบล เพราะเป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเครื่องยนต์ที่ทุกโรงงานต้องจำเป็นต้องใช้หรือซ่อมบำรุงให้ใช้ได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตั้งในตำบลบางพลีใหญ่ 20 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 32.78 ของโรงงานทั้งหมด ตำบลราชาเทวะ 11 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 18.03 และตำบลบางโฉลง 10 โรงงาน หรือร้อยละ 16.39 ส่วนตำบลที่มีโรงงานประเภทนี้ตั้งอยู่น้อยที่สุดคือตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ 3 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 4.91 ของอุตสาหกรรมชนิดนี้

17. อุตสาหกรรมประเภทผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์ รวมทั้งการซ่อมยานพาหนะและอุปกรณ์ มีจำนวน 37 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 6.94 ของโรงงานทั้งหมด จำนวนเงินทุน 2,950.238 ล้านบาท และจำนวนแรงงาน 7,137 คน หรือร้อยละ 12.98 ซึ่งเป็นโรงงานที่มีแรงงานมากเป็นอันดับ 2 รองจากอุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ ประเภทอุตสาหกรรมที่สำคัญได้แก่อุตสาหกรรมการสร้างประกอบ ตัดแปลง สภาพรถยนต์หรือรถพ่วง และการทำชิ้นส่วนพิเศษหรืออุปกรณ์สำหรับรถยนต์หรือรถพ่วง การสร้าง ประกอบ ตัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลง จักรยานยนต์ จักรยานสามล้อ หรือจักรยานสองล้อ

โรงงานจะกระจายอยู่ทั่วทุกตำบลบริเวณริมถนน เพราะต้องการความสะดวกในการขนส่งสินค้าและวัตถุดิบในการผลิต มีโรงงานตั้งอยู่ตำบลบางพลี 12 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 12.43 ของโรงงานทั้งหมด ตำบลบางโฉลง 8 โรงงาน ร้อยละ 21.62 และตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ 6 โรงงาน ร้อยละ 16.21

18. อุตสาหกรรมการผลิตทั่วไป (อื่น ๆ) มีจำนวน 68 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 12.76 เงินลงทุน 3,904.466 ล้านบาท จำนวนแรงงาน 8,733 คน เป็นอุตสาหกรรมที่มีแรงงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.88 อุตสาหกรรมประเภทนี้ ได้แก่ โรงงานห้องเย็น โรงงานบรรจุสินค้า การผลิตเครื่องเล่น การชุบเคลือบผิว ผลิตต้นไม้เทียม ทำตุ๊กตาเด็กเล่นจากผ้า ผลิตสกรูเพื่อการส่งออก ผลิตลูกขนไก่ ผลิตและประกอบไม้ตีกอล์ฟ ผลิตสกีลีอนามัย ผลิตเครื่องกีฬา เป็นต้น

ส่วนใหญ่วางงานประเภทนี้จะอยู่บริเวณที่มีพื้นที่ใกล้กรุงเทพมหานคร คิดถนนสายหลัก เช่น ตำบลบางพลีใหญ่ มีจำนวน 18 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 26.47 ของโรงงานทั้งหมด รองลงมาคือ ตำบลราชาเทวะ 14 โรงงาน หรือร้อยละ 17.64 จะสังเกตได้ว่า ทั้งสามตำบลมีพื้นที่ติดกับกรุงเทพมหานคร เนื่องจากจากสินค้าที่ผลิตในประเภทนี้ต้องการใกล้แหล่งชุมชน หรือย่านพาณิชย์ เพื่อรวดเร็วในการขนส่งสินค้าให้ทันกับความต้องการของตลาด และสินค้าบางชนิด ผลิตเพื่อส่งออกจำเป็นต้องใกล้เส้นทางคมนาคมเพื่อสะดวกในการขนส่งสินค้าออกไปต่างประเทศ

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม
รายตำบลในอำเภอบางพลี (ถึง 31 ธ.ค. 2534)

ประเภท	บางพลีใหญ่	บางแก้ว	บางปลา	บาง โหลง	บางเสา ธง	ศรีษะจร- เท็ดใหญ่	ราชา เทวะ	รวม	ร้อยละ
1	2	1	1	-	3	2	2	11	2.06
2	2	3	-	-	1	-	1	7	1.32
3	9	2	4	4	2	2	5	28	5.25
4	11	3	3	4	6	-	4	31	5.82
5	2	-	-	6	2	-	3	13	2.44
6	-	-	3	3	2	-	-	8	1.50
7	9	4	8	5	6	1	9	42	7.88
8	1	-	-	3	1	-	2	7	1.32
9	-	-	-	-	-	-	3	3	0.56
10	14	6	2	6	12	1	10	51	9.57
11	4	1	2	6	3	-	5	21	3.94
12	10	2	6	4	8	2	14	46	8.63
13	2	-	-	1	1	-	1	5	0.94
14	4	3	3	1	-	-	-	11	2.06
15	18	13	8	13	6	-	25	83	15.57
16	20	4	9	10	4	3	11	61	11.44
17	12	4	3	8	2	6	2	37	6.94
18	18	12	3	10	8	3	14	68	12.76
รวม	138	58	55	84	67	20	111	533	
ร้อยละ	25.89	10.88	10.32	15.76	12.57	3.75	20.83		

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ, 2534

หมายเหตุ : ตำบลศรีษะจร เต็ดน้อยและตำบลหนองปรือไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่

จากการศึกษาพบว่า โรงงานส่วนใหญ่ต้องการพื้นที่สร้างโรงงานที่มีบริเวณติดกับกรุงเทพมหานคร เพราะกรุงเทพฯ เป็นแหล่งตลาดที่สำคัญของสินค้าทุกชนิด มีเส้นทางที่เชื่อมต่อกันมายังอำเภอบางพลีได้สะดวก ทำให้ขนส่งสินค้าได้สะดวกและลดต้นทุนค่าขนส่ง เพราะปัจจุบันหน่วยงานของรัฐยังไม่สามารถแก้ปัญหาเรื่องการจราจรได้อย่างจริงจัง ในบริเวณถนนบางนา-ตราด ถนนศรีนครินทร์ และถนนเทพารักษ์ รถจะติดตลอดเวลา ทำให้สิ้นเปลืองในการขนส่ง ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้ประกอบการหรือเจ้าของโรงงานเลือกพื้นที่ใกล้กรุงเทพมหานครที่สุด เช่น ตำบลบางพลีใหญ่ มีโรงงานเกือบทุกประเภทตั้งอยู่ถึง 138 โรงงาน เพราะมีพื้นที่ติดกับเขตพระโขนง และตำบลราชาเทวะมี 111 โรง ซึ่งก็มีพื้นที่ติดกับกรุงเทพมหานครเช่นเดียวกัน จึงพอสรุปได้ว่า กลุ่มโรงงานต่าง ๆ เหล่านี้ ที่ตั้งอยู่ใกล้กับกรุงเทพมหานคร เพราะเป็นศูนย์กลางการขนส่งวัตถุดิบและเป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้าออกสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ ซึ่งทำให้โรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ กระจายตัวอยู่ในพื้นที่ใกล้กรุงเทพมหานคร เพราะได้เปรียบในเรื่องทำเลที่ตั้ง

4.4.4 ขนาดของโรงงาน

จากการศึกษาข้อมูลด้านโรงงานอุตสาหกรรม ของอำเภอบางพลีเกี่ยวกับขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม พบว่าสามารถแบ่งขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมได้เป็น 4 ขนาด ดังนี้

1. อุตสาหกรรมขนาดครอบครัว (Home Industry) ได้แก่ การผลิตสิ่งของสำหรับใช้เองภายในบ้านเรือนหรือทำขายเป็นรายได้พิเศษ โดยมีเงินทุนจดทะเบียน (Registered Capital) ของกิจการนั้น ๆ ไม่เกิน 1 ล้านบาท และมีจำนวนแรงงานไม่เกิน 10 คน โดยอาจใช้แรงงานของตนเองหรือสมาชิกในครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ หรือหากมีการจ้างงานคนอื่นบ้างก็เป็นครั้งคราวเท่านั้น

2. อุตสาหกรรมขนาดเล็ก (Small-Scale Industry)

หมายถึงอุตสาหกรรมหรือโรงงานประเภทบริภัณฑ์ ประเภทหัตถกรรม หรือประเภทอุตสาหกรรมขนาดครอบครัวที่มีเงินทุนจดทะเบียนมากกว่า 1 ถึง 10 ล้านบาท และมีการจ้างแรงงาน ตั้งแต่ 11-50 คน

สำหรับบางโอกาส ยังมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก (ย่อม) ประเภทต่าง ๆ อยู่จำนวน 209 โรงงานหรือคิดเป็นร้อยละ 39.21 ของจำนวนโรงงานทั้งหมด และโรงงานเหล่านี้มักจะประสบปัญหามากมายโดยเฉพาะเรื่องเงินทุน เรื่องประสิทธิภาพการผลิต อันเนื่องมาจากเครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ล้าสมัย เรื่องการจัดการและการตลาด นอกจากนี้โครงสร้างทางด้านภาษีอากรยังคงมีการปรับปรุงต่อไป เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดเล็กภายในประเทศมากขึ้น

3. อุตสาหกรรมขนาดกลาง (Medium-Scale Industry)

หมายถึงอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากกว่า 10 ถึง 100 ล้านบาท ใช้แรงงานมาก ตั้งแต่ 50 - 500 คน และมีเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตที่ทันสมัยหรือค่อนข้างทันสมัยกว่าอุตสาหกรรมขนาดเล็ก

4. อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ (Large-Scale Industry)

หมายถึงอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนสูงมากกว่า 100 ล้านบาทขึ้นไป มีเครื่องจักรอุปกรณ์ขนาดใหญ่ทันสมัยและใช้คนงานเป็นจำนวนมากกว่า 500 คนขึ้นไปการผลิตต้องใช้เทคโนโลยีระดับสูง มีอัตราการผลิตสูงมากจึงจะคุ้มทุน มีระบบการบริหารงานภายในโรงงานที่ทันสมัย และมีการวางขั้นตอนต่าง ๆ ของการผลิตไว้มากขึ้นตอนกว่าอุตสาหกรรมขนาดอื่น

อุตสาหกรรมแต่ละชนิดถ้าจะกำหนดว่า เป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ โดยปกติจะดูที่ขนาดของกิจการ ขนาดของการลงทุน และขนาดของการใช้แรงงาน อุตสาหกรรมชนิดเดียวกันจึงสามารถเป็นได้ทั้งอุตสาหกรรมขนาดเล็ก อุตสาหกรรมขนาดกลาง และอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ได้

ตารางที่ 4.7 แสดงขนาดโรงงานอุตสาหกรรมแต่ละประเภทอุตสาหกรรมแบ่งตาม
จำนวนเงินทุน

ประเภทอุตสาหกรรม	ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม				รวม
	ครอบครัว	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1. ผลิตภัณฑ์จากอัญมณี	6	3	2	-	11
2. อุตสาหกรรมเครื่องดื่มน้ำ	1	2	4	-	7
3. อุตสาหกรรมอาหาร	7	5	10	6	28
4. อุตสาหกรรมสิ่งทอและสิ่งถัก	1	14	11	5	31
5. อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายยกเว้นรองเท้า	-	5	6	2	13
6. ผลิตหนังสือและผลิตภัณฑ์จากหนังสือ	-	5	2	1	8
7. แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	19	16	6	1	42
8. ผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	-	3	2	2	7
9. การพิมพ์ การเย็บเล่ม ทาปกหรือการทำแม่พิมพ์	-	3	-	-	3
10. อุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี	3	21	23	4	51
11. อุตสาหกรรมยาง และผลิตภัณฑ์ยาง	2	11	7	1	21
12. ผลิตภัณฑ์พลาสติก	3	15	24	4	46
13. ผลิตภัณฑ์แร่โลหะ	-	1	4	-	5
14. ผลิตโลหะขั้นมูลฐาน	1	5	5	-	11
15. ผลิตผลิตภัณฑ์จากโลหะ	14	41	24	4	83
16. ผลิตเครื่องจักร และเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์	11	25	20	5	61
17. ผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อม ยานพาหนะและอุปกรณ์	4	6	15	9	34
18. การผลิตอื่น ๆ	10	28	26	7	71
รวม	82	209	191	51	533
ร้อยละ	15.39	39.21	35.83	9.57	100%

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ, 2524

ตารางที่ 4.8 แสดงขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมตำบล
แบ่งตามจำนวนเงินทุน

ตำบล	ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม				รวม
	ครอบครัว	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1. บางพลีใหญ่	23	66	38	11	138
2. บางแก้ว	19	21	15	3	58
3. บางปลา	13	20	20	2	55
4. บางโฉลง	5	28	39	12	84
5. บางเสาธง	7	19	31	10	67
6. ศรีษะจระ ใหญ่	3	5	6	6	20
7. ราชาทะ	13	51	39	8	111
8. ศรีษะจระ ใช้น้อย	-	-	-	-	-
9. ท้องปรือ	-	-	-	-	-
รวม	83	210	188	52	533
ร้อยละ	15.57	39.41	35.27	9.75	100

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ, 2534

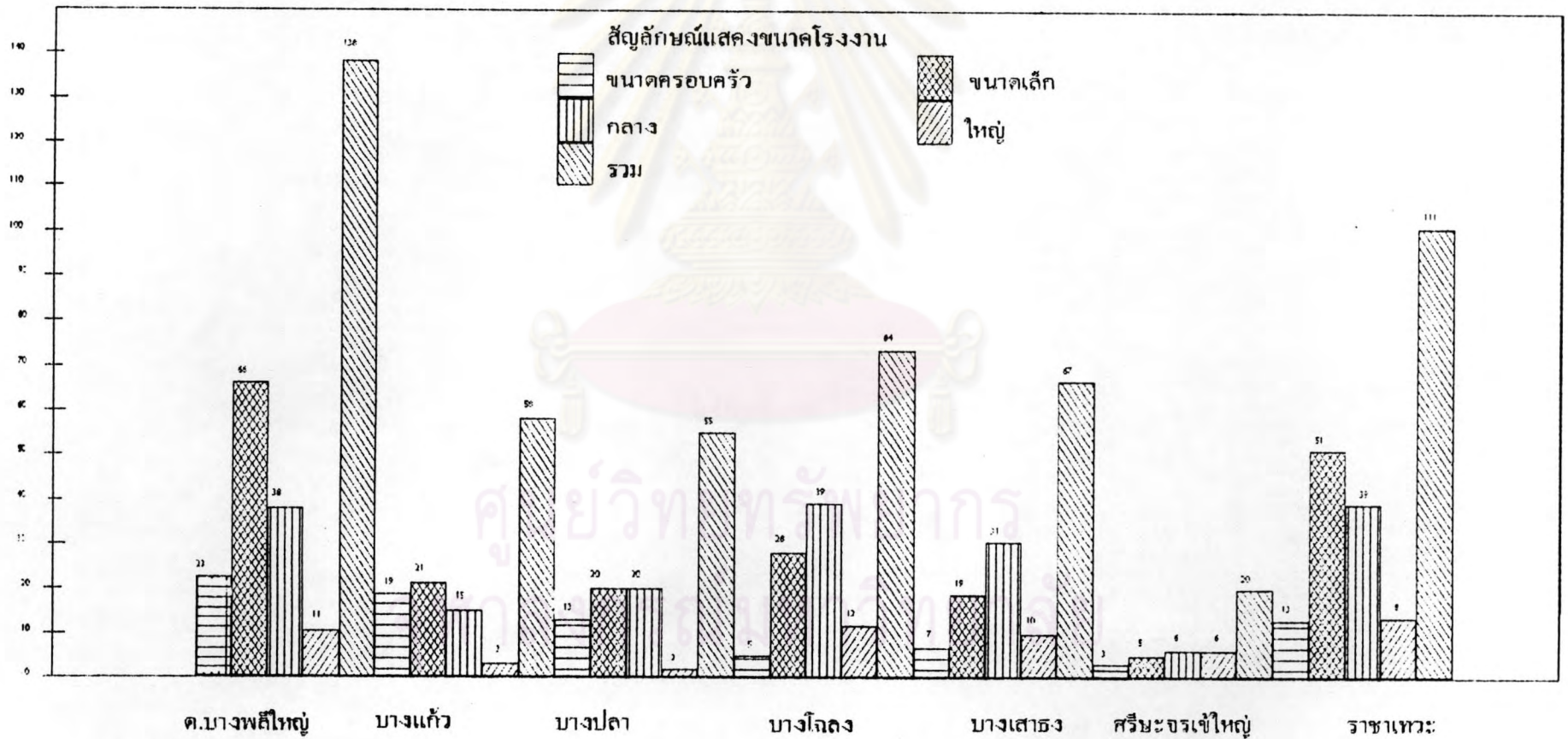
หมายเหตุ : ตำบลศรีษะจร ใช้น้อยและตำบลทองหรือไม่มีจำนวนโรงงานตั้งอยู่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 4.5 แสดงขนาดของโรงงานของอุตสาหกรรมรายตำบล แยกตามจำนวนเงินทุนในอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

หน่วยเป็นหนึ่ง

หน่วยเท่ากับหนึ่ง

ที่มา : จากตารางที่ 4.8

จากตารางที่ 4.7, 4.8 ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอบางพลี เมื่อจำแนกตามขนาดเงินทุน จะเป็นโรงงานขนาดเล็กมากที่สุด มีจำนวน 209 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 39.21 ของจำนวนโรงงานทั้งหมด จะเป็นอุตสาหกรรมประเภท ผลิตภัณฑ์จากโลหะมากที่สุด ถึง 41 โรง คิดเป็นร้อยละ 19.61 ของโรงงานขนาดเล็กทั้งหมด รองลงมาจะเป็นประเภทการผลิตอื่น ๆ 28 โรง คิดเป็นร้อยละ 13.39 ขนาดของโรงงานรองลงมาจะเป็นขนาดกลาง 191 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 35.83 ของจำนวนโรงงานทั้งหมด อุตสาหกรรมขนาดกลางนี้มีประเภทการผลิตอื่น ๆ มากที่สุด จำนวน 28 โรงงาน โรงงานประเภทนี้ได้แก่ ทัศนศึกษาเด็กเล่นด้วยผ้า ผลิตภัณฑ์ขนไก่ ผลิตภัณฑ์อนามัยและผลิตภัณฑ์ไม้กอล์ฟ โรงงานขนาดครอบครัวมี 82 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 15.39 สำหรับโรงงานที่มีขนาดใหญ่มีเพียง 51 โรงงานหรือคิดเป็นร้อยละ 9.57 ในอุตสาหกรรมขนาดเล็กและขนาดกลางนั้น มีอุตสาหกรรมประเภท น้ำมันทาน้ำมัน เช่น แคลแล็ค สีน้ำพลาสติกและสีน้ำมัน ผลิตภัณฑ์ยางคิดรองเท้า ผลิตภัณฑ์กระดาษอนามัย ผลิตภัณฑ์กระดาษคาร์บอน เคลือบหลัง ทำเครื่องเรือนจากไม้ ผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์ ผลิตภัณฑ์นอนและฟองน้ำวิทยาศาสตร์ ผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์จากไม้และหวาย ผลิตภัณฑ์พลาสติกและของเล่นจากพลาสติก อุตสาหกรรมดังกล่าวจะกระจายอยู่ที่ตำบลราชาเทวะ บางโฉลง บางพลีใหญ่ บางปลาและบางเสาธง ซึ่งจะอยู่ริมถนนบางนา-ตราด ถนนเทพารักษ์ และถนนบางพลี-ลาดกระบัง เป็นส่วนใหญ่

จากตารางที่ 4.9 และ 4.10 จะพบว่าขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอบางพลี ถ้าจำแนกตามจำนวนแรงงาน จะอยู่ในขนาดเล็กและขนาดกลางมากที่สุดเหมือนกับ การจำแนกตามขนาดของการลงทุนอุตสาหกรรมขนาดเล็กมีจำนวน 211 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 39.58 ของจำนวนโรงงานทั้งหมด รองลงมาเป็นขนาดกลาง 193 โรงงานหรือคิดเป็นร้อยละ 36.21 ของโรงงานทั้งหมด โรงงานขนาดครอบครัวมีจำนวน 107 โรง ร้อยละ 20.07 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่จำแนกตามจำนวนแรงงาน มีจำนวนน้อยที่สุด 22 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 4.12 เช่นเดียวกับการจำแนกด้วยเงินทุน

ตารางที่ 4.9 แสดงขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมแต่ละประเภทอุตสาหกรรม
แบ่งตามจำนวนแรงงาน

ประเภทอุตสาหกรรม	ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม				รวม
	ครอบครัว	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1. ผลิตภัณฑ์จากอัญมณี	7	3	1	-	11
2. อุตสาหกรรมเครื่องเค็ม	-	5	2	-	7
3. อุตสาหกรรมอาหาร	5	12	9	2	28
4. อุตสาหกรรมสิ่งทอและสิ่งถัก	2	12	14	3	31
5. อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายยกเว้นรองเท้า	-	2	6	5	13
6. ผลิตหนังสือและผลิตภัณฑ์จากหนังสือ	1	5	2	-	8
7. แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	19	9	13	1	42
8. ผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	1	2	4	-	7
9. การพิมพ์ การเย็บเล่ม ทาปกหรือการทำแม่พิมพ์	-	2	1	-	3
10. อุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี	11	25	15	-	51
11. อุตสาหกรรมยาง และผลิตภัณฑ์ยาง	3	10	7	1	21
12. ผลิตภัณฑ์พลาสติก	7	18	21	-	46
13. ผลิตภัณฑ์แร่โลหะ	-	2	3	-	5
14. ผลิตโลหะขั้นมูลฐาน	2	5	4	-	11
15. ผลิตผลิตภัณฑ์จากโลหะ	21	43	19	-	83
16. ผลิตเครื่องจักร และ เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์	11	27	22	1	61
17. ผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อม ยานพาหนะและอุปกรณ์		7	16	6	34
18. การผลิตอื่น ๆ	12	22	34	3	71
รวม	107	211	193	22	533
ร้อยละ	20.07	39.59	36.21	4.13	100

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ

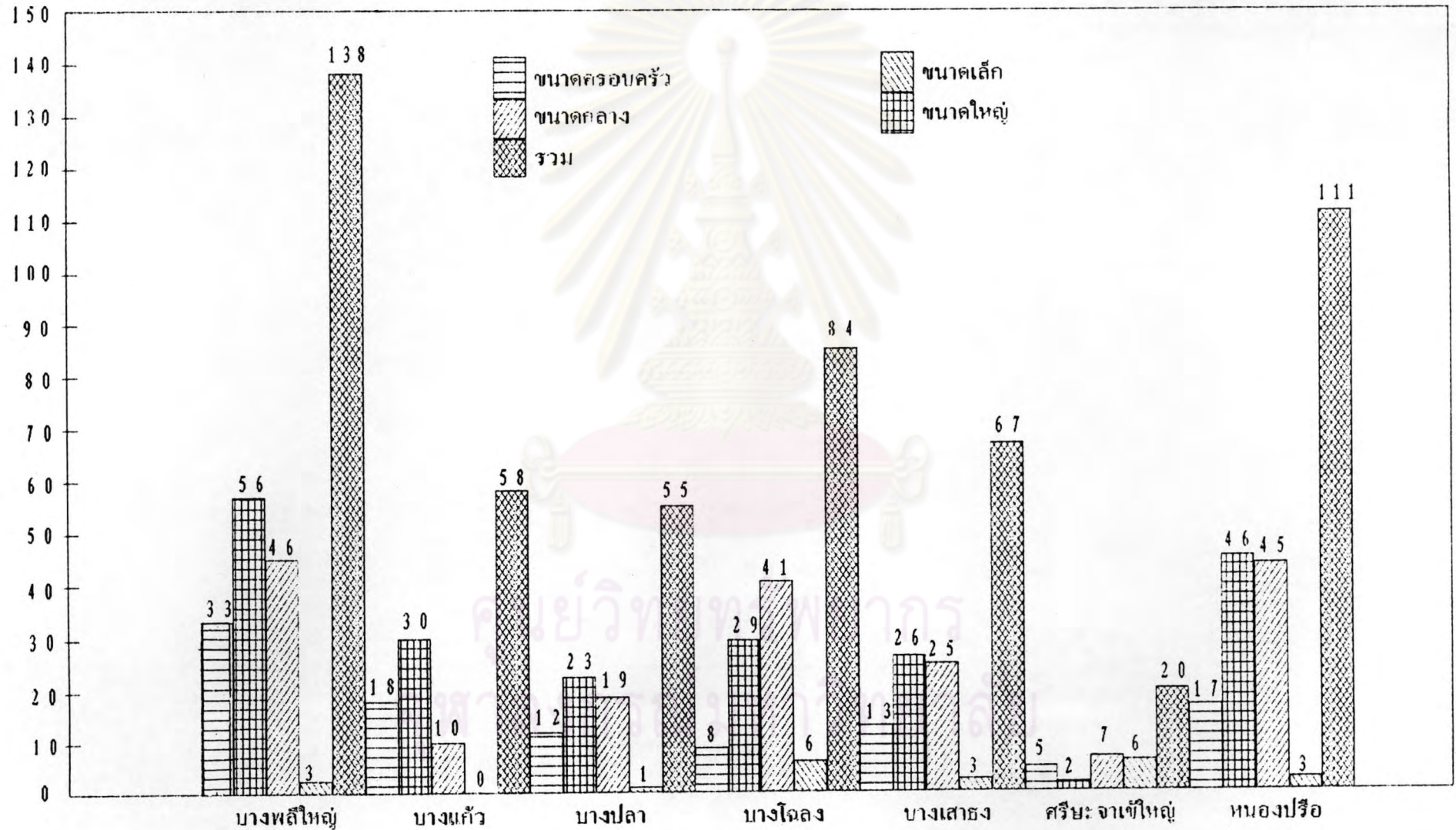
ตารางที่ 4.10 แสดงขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมรายตำบล
แบ่งตามจำนวนแรงงาน

ตำบล	ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม				รวม
	ครอบครัว	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1. บางพลีใหญ่	33	56	46	3	138
2. บางแก้ว	18	30	10	-	58
3. บางปลา	12	23	19	1	55
4. บางโฉลง	8	29	41	6	84
5. บางเสาธง	13	26	25	3	67
6. ศรีษะจรเข้ใหญ่	5	2	7	6	20
7. ราชاتهระ	17	46	45	3	111
8. ศรีษะจรเข้น้อย	-	-	-	-	-
9. ท้องปรือ	-	-	-	-	-
รวม	106	212	193	22	533
ร้อยละ	19.88	39.77	36.23	4.12	100.00

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ

แผนภูมิที่ 4.6 แสดงขนาดโรงงานอุตสาหกรรมรายตำบล แยกตามจำนวนแรงงานในอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

หน่วยเท่ากับหนึ่ง

ที่มา : จากตารางที่ 4.10

อุตสาหกรรมขนาดเล็กและขนาดกลาง ได้แก่ อุตสาหกรรมน้ำมันทาไม้ เช่น แชลแลค สีน้ำมันพลาสติก และสีน้ำมัน ผลิตภัณฑ์ยางดีดรองเท้า ผลิตภัณฑ์ดาชอนามัย ผลิตภัณฑ์อานามัย ทำเครื่องเรือนจากไม้ ผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์ ผลิตภัณฑ์นอนและพองน้ำวิทยาศาสตร์ และผลิตภัณฑ์เด็กเล่นจากพลาสติก ฯลฯ อุตสาหกรรมประเภทดังกล่าวจะกระจายอยู่ในตำบลราชาเทวะ บางโหลง บางพลีใหญ่ บางปลา และบางเสาธง ซึ่งจะอยู่ริมถนนสายหลัก เช่น ถนนบางนา-ตราด ถนนเทพารักษ์ และถนนบางพลี-ลาดกระบัง ซึ่งเหมือนกับการจำแนกตามขนาดของการลงทุน

จากการศึกษาตารางที่ 4.10 พบว่าอุตสาหกรรมขนาดครอบครัวขนาดเล็กและขนาดกลางจะเลือกทำเลในตำบลบางพลีและตำบลราชาเทวะเป็นส่วนใหญ่ ถึง 243 โรงงาน ก็เนื่องมาจากสินค้าที่ผลิตจากโรงงานทั้งสามขนาดนี้ต้องการทำเลที่ใกล้กรุงเทพฯ เพราะเป็นแหล่งตลาดของสินค้าแต่ละโรงงานเป็นศูนย์การขนส่งวัตถุดิบ และเป็นแหล่งกระจายสินค้าสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ

4.4.5 การจ้างงาน ความหนาแน่นและพื้นที่ของโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอบางพลี

อำเภอบางพลีในช่วงปี 2530-2534 มีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งมาก เนื่องมาจากการขยายตัวของกรุงเทพมหานครและการจำกัดพื้นที่ของอำเภอเมืองและอำเภอพระประแดงด้านโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้ผู้ประกอบการด้านโรงงานมาตั้งโรงงานที่อำเภอบางพลีมากขึ้นเพราะปัจจัยต่าง ๆ เอื้ออำนวย เช่น พื้นที่ก่อสร้างโรงงาน, เส้นทางคมนาคมเชื่อมต่อกับกรุงเทพฯ และภาคตะวันออก ปัจจัยพื้นฐานเพียงพอและแรงงานเพียงพอกับความต้องการในด้านการผลิตใกล้แหล่งตลาด และศูนย์การกระจายผลผลิตออกสู่ตลาดได้รวดเร็วขึ้นเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งจากตารางที่ 4.11 ตำบลที่ใช้พื้นที่อุตสาหกรรมมากที่สุด คือ ตำบลบางเสาธง จำนวน 2,232.59 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 29.90 ของพื้นที่อุตสาหกรรมทั้งหมด (เนื่องจากเป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมบางพลี) ตำบลที่มี

ตารางที่ 4.11 แสดงพื้นที่โรงงานอุตสาหกรรม ความหนาแน่น อัตราส่วนแรงงานต่อโรงงาน และพื้นที่ต่อโรงงาน ราคาค่าบลในอำเภอบางพลี

ตำบล	พื้นที่	จำนวนโรงงาน	สัดส่วน	พื้นที่อุตสาหกรรม (ไร่)	สัดส่วน	จำนวนแรงงาน	สัดส่วน	ความหนาแน่น (กม ²)	อัตราส่วนแรงงาน/โรงงาน	สัดส่วนพื้นที่ต่อโรงงานอุตสาหกรรม	สัดส่วนพื้นที่อุตสาหกรรมในตำบลต่อพื้นที่ตำบล	พื้นที่อุตสาหกรรมในตำบลต่อพื้นที่ทั้งหมด
1. บางพลีใหญ่	45.87	138	20.94	885.11	11.85	12,236	17.48	3.00	88.70	6.41	3.08	0.37
2. บางแก้ว	23.50	58	8.80	139.46	1.86	2,593	3.70	2.46	44.71	2.40	0.94	0.06
3. บางปลา	73.84	55	8.34	633.82	8.48	3,652	5.21	0.74	66.4	11.52	1.37	0.27
4. บางโฉลง	36.82	84	12.74	1,089.14	14.58	12,815	18.31	2.28	152.55	13.00	4.73	0.46
5. บางเสาธง	76.18	193	29.43	2,232.59	29.90	21,684	30.99	2.53	112.35	11.56	4.68	0.96
6. ศรีหะจระเทีใหญ่	22.37	20	3.03	628.91	8.42	5,916	8.45	0.89	295.8	31.44	4.49	0.27
7. ราษำทะวะ	32.44	111	16.84	1,857.50	24.87	11,072	15.82	3.42	99.74	16.73	9.16	0.79
8. ศรีหะจระเทีน้อย	32.44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. หนองปรือ	31.32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	374.78	659	100.00	7,466.53	100.00	69,968	100.00	1.75	106.19	11.33	3.18	3.18

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดและการนิคมอุตสาหกรรมบางพลี 2534

การใช้พื้นที่อุตสาหกรรมรองลงมาคือ คาบลาซาเทวะ 1,857.50 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 24.87 คาบลาบางโฉลง 1,089.14 ไร่ เป็นร้อยละ 14.58 คาบลาบางโฉลงพื้นที่บริเวณถนนบางนา-ตราด จะมีโรงงานมาตั้งแต่ไม่หนาแน่นเหมือนคาบลาซาเทวะบริเวณริมถนนบางพลี-ลาดกระบัง คาบลาบางพลีใหญ่มีจำนวนพื้นที่อุตสาหกรรม 885.11 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.85 คาบลาที่ใช้พื้นที่อุตสาหกรรมน้อยที่สุด ได้แก่ คาบลาบางแก้ว 139.46 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.86 คาบลาศรีษะจรเข้าใหญ่ 628.9 ไร่ คาบลาบางปลา 8.48 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 8.42 และ 8.48 ตามลำดับ คาบลาที่ไม่มีพื้นที่อุตสาหกรรมเลยได้แก่ คาบลาศรีษะจรเข้าน้อยและคาบลาหนองปรือเนื่องมาจากเป็นบริเวณพื้นที่ที่ทางหน่วยงานของรัฐเวนคืนเพื่อโครงการสร้างสนามบินหนองงูเห่า

สัดส่วนของพื้นที่อุตสาหกรรมกับพื้นที่ทั้งหมดของอำเภอบางพลี (ตารางที่ 4.11) คิดเป็นร้อยละ 3.18 คาบลาที่มีสัดส่วนของพื้นที่อุตสาหกรรมกับพื้นที่คาบลามากที่สุด ได้แก่ คาบลาซาเทวะ 9.16 รองลงมาได้แก่ คาบลาบางโฉลง คาบลาบางเสาธง คาบลาศรีษะจรเข้าใหญ่ คาบลาบางพลีใหญ่และคาบลาบางปลา คิดเป็นร้อยละ 4.73, 4.68, 4.49, 3.08 และ 1.37 ตามลำดับ สำหรับคาบลาที่มีสัดส่วนพื้นที่อุตสาหกรรมกับพื้นที่คาบลาที่น้อยที่สุด ได้แก่ คาบลาบางแก้วร้อยละ 0.94

สัดส่วนของพื้นที่อุตสาหกรรมในคาบลาเทียบกับพื้นที่อุตสาหกรรมทั้งหมดร้อยละ 0.96 อยู่ในคาบลาบางเสาธง ซึ่งมีสัดส่วนมากที่สุด รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ คาบลาซาเทวะ คาบลาบางโฉลง คาบลาบางพลีใหญ่ คาบลาบางปลาและคาบลาศรีษะจรเข้าใหญ่ 0.79, 0.46, 0.37, 0.27 และ 0.27 คาบลาที่มีสัดส่วนพื้นที่อุตสาหกรรมในคาบลาเทียบกับพื้นที่อุตสาหกรรมทั้งหมดน้อยที่สุดคือ บางแก้ว 0.06 ของพื้นที่ทั้งหมดในอำเภอบางพลี

ความหนาแน่นของโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอบางพลี คิดเป็น 1.75 โรงต่อตารางกิโลเมตร คาบลาที่มีความหนาแน่นมากที่สุดคือ ราชอาณาจักร 3.42 โรงงานต่อตารางกิโลเมตร รองลงมาได้แก่ คาบลาบางพลีใหญ่ คาบลาบางเสาธง คาบลาบางแก้ว

และบางโหล่ง 3.00, 2.53, 2.46 และ 2.28 โรงต่อตารางกิโลเมตร ตามลำดับ ส่วนตำบลที่มีความหนาแน่นน้อยที่สุดได้แก่ ตำบลบางปลา และศรีษะจรเข้ใหญ่ 0.74 และ 0.89 โรงต่อตารางกิโลเมตร ตามลำดับ

การจ้างงานในอำเภอบางพลี มีคนงานทั้งหมด 69,968 คน ตำบลที่มีการจ้างงานมากที่สุดได้แก่ ตำบลบางเสาธง 21,684 คน คิดเป็นร้อยละ 30.99 ของแรงงานทั้งหมด รองลงมาได้แก่ตำบลบางโหล่ง ตำบลบางพลี และตำบลราชาเทวะ 12,815 คน 12,236 คน และ 11,072 คน คิดเป็นร้อยละ 18.31, 17.48 และ 15.82 ของแรงงานทั้งหมดตามลำดับ ตำบลที่มีการจ้างแรงงานน้อยที่สุดได้แก่ ตำบลบางแก้ว ตำบลบางปลาและตำบลศรีษะจรเข้ใหญ่ 2,593 , 3,625, และ 5,916 คิดเป็นร้อยละ 3.70, 5.12 และ 8.45 ตามลำดับ

อัตราส่วนของแรงงานต่อโรงงานของอำเภอบางพลี คิดเป็น 106.1 คนต่อ 1 โรงงาน ตำบลที่มีอัตราส่วนของแรงงานต่อโรงงานมากที่สุดได้แก่ ตำบลศรีษะจรเข้ใหญ่ 295.8 คน ต่อ 1 โรงงาน รองลงมาเป็นตำบลบางโหล่ง ตำบลบางเสาธง ตำบลราชาเทวะ และตำบลบางพลีใหญ่ 152.55, 112.35, 99.74 และ 88.70 คน ต่อ 1 โรงงานตามลำดับ สำหรับตำบลที่มีอัตราส่วนของแรงงานต่อโรงงานน้อยที่สุดได้แก่ ตำบลบางแก้ว 44.71 คน ต่อ 1 โรงงาน

อัตราส่วนของพื้นที่อุตสาหกรรมต่อโรงงานของอำเภอบางพลี มีค่า 11.33 ไร่ ต่อ 1 โรงงาน ตำบลที่มีอัตราส่วนของพื้นที่อุตสาหกรรมต่อโรงงานมากที่สุดได้แก่ ตำบลศรีษะจรเข้ใหญ่ มีค่า 31.44 ไร่ต่อ 1 โรงงาน รองลงมามีตำบลราชาเทวะ ตำบลบางโหล่ง ตำบลบางเสาธง และตำบลบางปลา มีค่า 16.73, 13.00, 11.56 และ 11.52 ไร่ ต่อ 1 โรงงาน ตามลำดับ ตำบลที่มีอัตราส่วนของพื้นที่อุตสาหกรรมต่อโรงงานน้อยที่สุดได้แก่ตำบล บางแก้วและบางพลีใหญ่ มีค่า 2.40 และ 6.41 ไร่ ต่อ 1 โรงงาน

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนแรงงานแยกชาย หญิง แต่ละประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม

	ค.บางพลีใหญ่			ค.บางแก้ว			ค.บางปลา			ค.บางโลง			ค.บางเสาธง			ค.ศรีพระजरเข้าใหญ่			ค.ราชาเทวะ			รวม			%	
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม		
1.	11	16	27	2	1	3	5	-	5	-	-	-	23	14	37	5	2	7	94	24	118	140	57	197	0.36	
2.	8	20	28	29	35	64	-	-	-	-	-	-	80	150	230	-	-	-	60	20	80	177	225	402	0.73	
3.	1003	1063	2066	7	8	15	57	96	153	147	358	505	71	115	186	726	1171	1897	35	309	344	2046	3120	5166	9.39	
4.	432	387	819	20	138	158	28	75	103	179	710	889	547	836	1383	-	-	-	232	681	913	1438	2827	4265	7.75	
5.	9	263	272	-	-	-	-	-	-	450	3690	4140	633	2	635	-	-	-	34	1063	1097	1126	5018	6144	11.17	
6.	-	-	-	-	-	-	101	122	223	71	33	104	35	20	55	-	-	-	-	-	-	207	175	382	0.69	
7.	314	1276	1590	32	10	42	83	71	154	321	186	507	392	410	802	5	-	5	86	45	131	1233	1998	3231	5.87	
8.	165	142	307	-	-	-	-	-	-	132	46	178	68	79	147	-	-	-	20	21	41	385	288	673	1.22	
9.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103	105	208	103	105	208	0.38	
10.	260	257	517	106	367	473	33	75	108	256	324	580	305	70	375	2	7	9	206	64	270	1171	1164	2335	4.25	
11.	59	70	129	10	4	14	18	3	21	147	538	685	36	89	125	-	-	-	803	740	1543	1073	1444	2517	4.58	
12.	317	313	630	22	28	50	263	42	305	43	189	232	273	333	606	9	10	19	554	661	1215	1481	2576	3057	5.56	
13.	29	27	56	-	-	-	-	-	-	77	33	110	92	8	100	-	-	-	231	45	276	429	113	542	0.99	
14.	210	100	310	40	21	61	164	258	422	60	5	65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	474	384	858	1.56	
15.	486	110	593	141	256	397	523	65	588	485	227	712	60	11	71	-	-	-	907	343	1250	2602	1012	3614	6.57	
16.	465	872	1337	24	5	29	274	275	549	493	270	763	195	169	364	474	433	907	742	850	1592	2667	2874	5541	10.07	
17.	765	567	1332	24	22	46	61	660	721	1080	1169	2249	170	40	210	1270	822	2092	477	10	487	3847	3290	7137	12.98	
18.	1047	1173	2220	225	1015	1240	190	110	300	345	750	1095	129	1263	1392	144	836	980	410	1096	1506	2490	6243	8733	15.88	
	5580	6656	12236	682	1910	2592	1800	1852	3652	4286	8528	12815	10592	11092	21684	2630	3281	5916	4994	6077	11071					
	17.48			3.70			5.21			18.31			30.99			8.45			15.82			28055	41913	69968	100.0	

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการและนิคมอุตสาหกรรมบางพลี 2534

หมายเหตุ : ค่าบลศรีพระजरเข้าใหญ่ และค่าบลหนองปรือ ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่

จากการศึกษา พบว่าตำบลที่มีความสำคัญทางด้านอุตสาหกรรมของอำเภอ บางพลี มีอยู่ 4 ตำบล คือ ตำบลบางเสาธง ตำบลบางโจลง ตำบลบางพลีใหญ่และ ตำบลราชาเทวะ เนื่องมาจาก เป็นตำบลที่โรงงานและการจ้างงานอยู่ในระดับสูง เมื่อเทียบกับตำบลต่าง ๆ ในอำเภอบางพลี

ตำบลบางเสาธง มีโรงงานอุตสาหกรรมและการจ้างงานมากที่สุดมีพื้นที่ อุตสาหกรรมมาอันดับหนึ่ง ความหนาแน่นเป็นอันดับ 3 มีนิคมอุตสาหกรรมบางพลีอยู่ใน บริเวณพื้นที่ด้วยมีโรงงานขนาดใหญ่ กลางและ เล็กอยู่ในพื้นที่

ตำบลบางโจลง เป็นตำบลที่มีการจ้างแรงงานเป็นอันดับ 2 มีพื้นที่อุตสาหกรรม อันดับ 3 แต่มีโรงงานขนาดใหญ่ในพื้นที่

ตำบลบางพลีใหญ่เป็นตำบลที่มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมและความหนาแน่น อยู่ในอันดับ 2 การจ้างงานอยู่ในระดับสาม มีขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก และกลางมากที่สุด

ตำบลราชาเทวะ เป็นตำบลที่มีความหนาแน่นมากที่สุด มีพื้นที่อุตสาหกรรมมา เป็นอันดับ 2

4.4.6 แหล่งวัตถุดิบและตลาดสินค้าอุตสาหกรรม

1. แหล่งวัตถุดิบ

จากลักษณะ โครงสร้าง และ วัตถุดิบที่ใช้ในอุตสาหกรรมแต่ละ ประเภทพบว่า วัตถุดิบที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมนั้นมีที่มาจากทั้งภายในประเทศและจาก ต่างประเทศ คือ

1.1 วัตถุดิบจากภายในประเทศ เป็นวัตถุดิบหรือผลผลิตที่มี ในจังหวัดและภาคต่าง ๆ คือ

1.1.1 กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางการสั่งเข้าวัตถุดิบจาก
ต่างประเทศ ประเภทต่าง ๆ เช่น ใยสังเคราะห์ ฝ้าย โลหะ และสารเคมี

1.1.2 จังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่ หนังสือนั่ง สัตว์น้ำ

1.1.3 ภาคกลาง ได้แก่ หนังสือนั่ง โลหะ ข้าว ผัก ผลไม้
และปูนซีเมนต์

1.1.4 ภาคเหนือ ได้แก่ หนังสือนั่ง ดิน ฝ้าย ถั่วเหลือง โลหะ ไม้

1.1.5 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ หนังสือนั่ง ไม้ ปอ นุ่น
ข้าว มันสำปะหลัง

1.1.6 ภาคตะวันออก ได้แก่ ไม้ ยางพารา ดิน ผลไม้

1.1.7 ภาคตะวันตก ได้แก่ หิน ทราาย โลหะ ปูนซีเมนต์ น้ำตาล

1.1.8 ภาคใต้ ได้แก่ ยางพารา ดิน โลหะ

1.2 วัตถุดิบจากต่างประเทศ เป็นวัตถุดิบที่สั่งจากประเทศต่าง ๆ ดังนี้

1.2.1 เคมีภัณฑ์ ส่วนใหญ่จากประเทศ ญี่ปุ่น อังกฤษ สหรัฐอเมริกา

1.2.2 เยื่อกระดาษ ส่วนใหญ่จากประเทศสหรัฐอเมริกา สวีเดน
ญี่ปุ่น และฮ่องกง

1.2.3 เส้นใยประดิษฐ์และไนลอน ส่วนใหญ่จากประเทศญี่ปุ่น
สหรัฐอเมริกา เยอรมัน และ เนเธอร์แลนด์

1.2.4 ฝ้าย ส่วนใหญ่จากประเทศ อียิปต์ ชูदान อูกานดา และ เปรู

1.2.5 ส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนใหญ่จากประเทศอังกฤษ
สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และ เยอรมัน

1.2.6 ส่วนประกอบยานยนต์ ส่วนใหญ่จากประเทศญี่ปุ่น
สหรัฐอเมริกา และ ยุโรป

1.2.7 เศษเหล็กและ เหล็กกล้า ส่วนใหญ่มาจากประเทศสวีเดน
อังกฤษ และ รัสเซีย

1.2.8 เม็ดพลาสติกและพีวีซี ส่วนใหญ่จากประเทศเยอรมัน
ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ฯลฯ

2. ตลาดสินค้าอุตสาหกรรม

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของ หอการค้าจังหวัดสมุทรปราการในปี พ.ศ. 2529 พบว่า จังหวัดสมุทรปราการ มีตลาดสินค้าทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เป็นสัดส่วนดังนี้

ตลาดภายในจังหวัดสมุทรปราการ 15.6% ตลาดกรุงเทพฯ 45.0%
ตลาดจังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศ 18.9% ตลาดต่างประเทศ 20.5%

ตลาดสินค้าส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 45.0 จากสินค้าทั้งหมดที่ผลิตได้เป็น ตลาดในกรุงเทพมหานคร ที่เหลืออีก ร้อยละ 34.5 เป็นตลาดภายในประเทศ โดย ร้อยละ 18.9 เป็นตลาดในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ และร้อยละ 15.6 เป็นตลาด ในจังหวัดสมุทรปราการ ส่วนที่เหลืออีก 20.5% เป็นตลาดต่างประเทศ จึงเห็นได้ว่า ตลาดสินค้าที่สำคัญคือ ตลาดกรุงเทพมหานคร และตลาดต่างประเทศ

เนื่องจากแหล่งวัตถุดิบและแหล่งตลาดมีความสำคัญต่อการเลือกทำเลที่ตั้ง อุตสาหกรรม อ่างทองบางพลี ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับกรุงเทพมหานคร จึงมีความได้เปรียบ ทางด้านที่ตั้ง นอกเหนือจากที่ตั้งซึ่งอยู่ศูนย์กลางของประเทศแล้วกรุงเทพมหานครยังเป็น แหล่งวัตถุดิบนำเข้าจากต่างประเทศและเป็นตลาดสินค้าที่สำคัญที่สุด ขณะเดียวกันก็เป็น ศูนย์กลางการขนส่ง ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ทำให้การขนส่งวัตถุดิบ และ สินค้าของโรงงานอุตสาหกรรมในอ่างทองบางพลี มีความสะดวกสบาย และ เสียค่าใช้จ่ายต่ำ

3. การขนส่งวัตถุดิบและสินค้า

แหล่งวัตถุดิบและแหล่งตลาดสินค้าของโรงงานอุตสาหกรรม มีทั้งภายใน ประเทศและภายนอกประเทศ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว การขนส่งวัตถุดิบและสินค้า สามารถ

ขนส่งได้ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ทั้งนี้การเลือกประเภทของการขนส่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ระยะทาง คุณลักษณะ และปริมาณของสินค้าและวัตถุดิบ

3.1 การขนส่งทางบก การขนส่งสินค้าและวัตถุดิบในระยะสั้น จะนิยมขนส่งทางบกมากที่สุด เพราะเป็นวิธีที่สะดวกและราคาถูก โดยเฉพาะการขนส่งภายในประเทศ

วัตถุดิบภายในประเทศส่วนใหญ่จะเป็นผลผลิตทางเกษตรกรรม เช่น ผัก ผลไม้ ยาง เมล็ดพืช ข้าวโพด ฝ้าย ปอ เชื้อเพลิง ไม้และอื่น ๆ เป็นต้น โดยนิยมขนส่งทางรถบรรทุกมากกว่าทางรถไฟ เนื่องจากสามารถขนส่งจากแหล่งวัตถุดิบมายังหน่วยผลิตได้โดยตรง การเปลี่ยนยานพาหนะบ่อยครั้งจะก่อให้เกิดอัตราการขนส่งสูงกว่าปกติ และต้องเพิ่มค่าธรรมเนียมสินค้าขึ้นอีก

3.2 การขนส่งทางน้ำ เหมาะสำหรับการขนส่งระยะทางไกล ๆ อย่างการขนส่งวัตถุดิบและสินค้านำเข้าระหว่างประเทศ เช่น เหล็ก เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรกล ยานยนต์ เครื่องจักร และผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ การขนส่งสามารถทำได้คราวละมาก ๆ และเสียค่าใช้จ่ายต่ำ

การขนส่งทางเรือสินค้าขนาดใหญ่ ซึ่งจะเข้ามาจากปากอ่าวไทย ตามแม่น้ำเจ้าพระยา โดยจะแวะรับส่งสินค้าที่ทำเรือต่าง ๆ สองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา แต่ส่วนใหญ่จะเข้ามาเทียบท่าที่ทำเรือกรุงเทพมหานคร ดังนั้นโรงงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้วัตถุดิบจากต่างประเทศ หรือส่งสินค้าออกไปต่างประเทศ มักจะมีที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อสะดวกในการใช้ทำเรือ

การขนส่งวัตถุดิบ และสินค้าจากท่าเรือไปยังโรงงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นหน่วยผลิตนั้น นิยมขนส่งโดยใช้รถบรรทุก จึงทำให้เกิดการจราจรในย่านอุตสาหกรรมบางพื้นที่ติดขัดเกือบทั้งวัน เนื่องจากมีรถบรรทุกสินค้าวิ่งไปมาอยู่ตลอดเวลา

3.3 การขนส่งทางอากาศ เนื่องจากค่าขนส่งมีราคาแพงและขนส่งได้ในปริมาณจำกัด ความนิยมจึงมีน้อย ยกเว้นวัตถุดิบหรือสินค้าที่มีคุณลักษณะพิเศษ คือ มีมูลค่าสูง แต่มีน้ำหนักเบา เช่น อัญมณีและเครื่องประดับ หรือสินค้าที่แตกหักเสียหายได้ง่าย เช่น เครื่องแก้ว เซรามิค เป็นต้น

4.4.7 นิคมอุตสาหกรรมบางพลี

ตามโครงการนิคมอุตสาหกรรมบางพลี จะเป็นนิคมอุตสาหกรรมกึ่งสะอาด คือ เป็นประเภทที่สามารถรองรับอุตสาหกรรมที่ไม่มีน้ำเสียหรือน้ำเสียน้อย อย่างไรก็ตามโรงงานอุตสาหกรรมที่มีน้ำเสียมากและเกินเกณฑ์ที่กำหนดก็อาจจะได้รับการพิจารณาให้เข้ามาตั้งโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมได้ แต่โรงงานดังกล่าวต้องมีการกักน้ำเสียที่เกินเกณฑ์เสียก่อน แล้วจึงปล่อยทิ้งลงสู่โรงกักน้ำเสียส่วนกลางได้

นิคมอุตสาหกรรมบางพลีจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ คือ

- เพื่อเป็นแหล่งงานของชุมชน สะดวกในการเดินทางของคนงาน
- เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการอุตสาหกรรมให้มีแหล่งทำเลที่เหมาะสมสำหรับตั้งโรงงานและ เสียค่าใช้จ่ายน้อย
- แก้ไขปัญหาที่ดินราคาสูงและหายาก ลดภาระการลงทุนของผู้ประกอบการ อุตสาหกรรม และเป็นการเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศในคราวเดียวกัน
- จัดความแออัดของอุตสาหกรรมในเขตเมืองหลวง ซึ่งเป็นอุปสรรคในการปรับปรุงขยายกิจการ จัดปัญหาการติดขัดของการจราจรขนส่ง ไม่สะดวก รวมทั้งปัญหาการขาดแคลนปัจจัยสำคัญ เช่น ไฟฟ้า น้ำใช้ และโทรศัพท์ เป็นต้น

- ป้องกันชุมชนอันเนื่องมาจากอากาศและน้ำเป็นพิษ และ เหตุ
เกิดธรณีวิทยา จากโรงงานอุตสาหกรรมโดยแยกพื้นที่ห่างจากกันอย่าง เป็นสัดส่วน

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่ตั้ง โรงงานอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมบางพลี จะ ได้รับ
ประโยชน์หลายประการ ดังนี้

1. ที่ดินเพื่อตั้ง โรงงานอุตสาหกรรมไม่ขัดต่อกฎหมายผัง เมือง
2. ที่ดินในนิคมอุตสาหกรรมเป็นเขตส่งเสริมการลงทุน (BOI)
3. ลดต้นทุนในการจัดหาที่ตั้ง โรงงาน อาคารโรงงาน และสิ่งสาธารณูปโภค
4. อัตราค่าเช่า เช่าซื้อ หรือขายที่ดินในนิคมอุตสาหกรรมเป็นอัตราที่ต่ำ
5. การบริการสาธารณูปโภคต่าง ๆ ได้จัดไว้พร้อมมูล
6. ความสะดวกและรวดเร็วในการขออนุญาตต่าง ๆ
7. ความแน่นแฟ้นในด้านการประกอบอุตสาหกรรม
8. ที่พักอาศัยสำหรับพนักงานและคนงานของบริษัท
9. มีอุตสาหกรรมที่ให้ความสนับสนุนซึ่งกันและกัน
10. ความสะดวกเกี่ยวกับการขนส่ง วัตถุดิบและผลิตภัณฑ์

นิคมอุตสาหกรรมบางพลี ตั้งอยู่บริเวณรัศมี 23 ถนนบางนา-ตราด
ตำบลบางเสาธง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2534 มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมด
126 โรงงาน มีพื้นที่ 721 ไร่ 2 งาน 89.19 ตารางวา มีเงินทุนจดทะเบียน
3,358.370 ล้านบาท มีการจ้างงาน 14,966 คน พื้นที่โดยเฉลี่ยของโรงงาน
อุตสาหกรรมในนิคมฯ 1 โรงงานใช้พื้นที่ 5 ไร่ 7 งาน 24.51 ตารางวา

จากตารางที่ 4.13 ในนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ประเภทโรงงานเคมีและ
ผลิตภัณฑ์เคมี มีจำนวนโรงงานมากที่สุด จำนวน 25 โรงงาน หรือคิดเป็น ร้อยละ 19.84
ของจำนวนโรงงานทั้งหมดในนิคมฯ รองลงมาจะเป็นโรงงานที่ผลิตภัณฑพลาสติก มีจำนวน
16 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 12.70 โรงงาน ผลิตเครื่องจักรและเครื่องใช้ไฟฟ้า

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนโรงงาน เงินทุน และแรงงานตามประเภทอุตสาหกรรม

- ในนิคมอุตสาหกรรมบางพลี

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวน โรงงาน	ร้อยละ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	เงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวนแรง งาน (คน)	ร้อยละ
1. ผลิตภัณฑ์จากธัญพืช	-	-	-	-	-	-
2. อุตสาหกรรมเครื่องปั้น	2	1.59	30.100	461.000	244	1.63
3. อุตสาหกรรมอาหาร	7	5.56	81.190	160.930	395	2.64
4. อุตสาหกรรมสิ่งทอและสิ่งถัก	1	0.79	12.000	30.000	77	0.52
5. อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายยกเว้นรองเท้า	8	6.35	297.000	931.329	2,227	14.88
6. ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ และผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์	2	1.59	24.000	64.852	590	3.94
7. แปรรูปไม้ และผลิตภัณฑ์จากไม้	3	2.38	15.000	110.788	695	4.64
8. ผลิตภัณฑ์กระดาษ และผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	2	1.59	3.000	16.410	127	0.85
9. การพิมพ์กระดาษเขียนพิมพ์ ทาขี้ก หรือการพิมพ์พิมพ์	3	2.38	35.240	313.259	458	3.06
10. อุตสาหกรรมเคมี และผลิตภัณฑ์เคมี	25	19.84	513.500	1,021.562	1,294	8.65
11. อุตสาหกรรมยาง และผลิตภัณฑ์ยาง	5	3.97	413.600	866.454	265	1.77
12. ผลิตภัณฑ์พลาสติก	16	12.70	604.190	1,562.539	1,892	12.64
13. ผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	2	1.59	23.000	80.000	475	3.17
14. ผลิตภัณฑ์ขี้ผึ้ง	2	1.59	65.000	74.000	101	0.67
15. ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	9	7.14	295.500	694.730	1,631	10.90
16. ผลิตภัณฑ์เครื่องจักรและเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์	15	11.9	200.600	705.723	1,637	10.94
17. ผลิตภัณฑ์ยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อม- ยานพาหนะและอุปกรณ์	12	9.52	463.200	1,483.814	1,375	9.19
18. การผลิตอื่น ๆ	12	9.52	282.250	524.005	1,483	9.91
ร้อยละ	126	100.00	3,358.370	9,101.695	14,966	100.00

แหล่งที่มา : นิคมอุตสาหกรรมบางพลี จ.สมุทรปราการ, 2534

และอุปกรณ์, ผลิตยานพาหนะ และอุปกรณ์รวมทั้ง ซ่อมเครื่องยนต์และอุปกรณ์และการผลิตอื่น ๆ มีจำนวน 15, 12 และ 12 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 11.9, 9.52 และ 9.52 ตามลำดับ สำหรับประเภทที่มีจำนวนโรงงานน้อยคือ ประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอและสิ่งถัก, ผลิตหนังสือ, อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม, ผลิตภัณฑจากแร่โลหะ และผลิตโลหะขั้นมูลฐาน มีจำนวน 1,2,2,2 และ 2 หรือคิดเป็นร้อยละ 0.79, และ 1.59 ตามลำดับ ส่วนอุตสาหกรรมประเภทผลิตภัณฑจากัญพืช ไม่มีการตั้งโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมบางพลี

โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ประเภทโรงงานเกี่ยวกับการผลิตพลาสติก จะมีเงินทุนสูง เป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 1,562.539 ล้านบาท รองลงมาเป็นประเภท ผลิตยานพาหนะ และอุปกรณ์พร้อมซ่อมบำรุงยานพาหนะ และอุปกรณ์ จำนวน 1,483.814 ล้านบาท โรงงานที่ใช้เงินลงทุนระดับปานกลางตั้งแต่ 100 ถึง 900 ล้านบาท จะมีมากใน นิคมฯ และจะเป็นประเภท อุตสาหกรรมอาหาร, อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย, ผลิตภัณฑ จากโลหะ, การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ไฟฟ้า เป็นต้น สำหรับประเภทที่ใช้เงินลงทุนน้อยที่สุด คืออุตสาหกรรมประเภทผลิตกระดาษและผลิตภัณฑจากกระดาษ จำนวน 16.410 ล้านบาท

ประเภทอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย จำนวน 2,227 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 14.88 ของจำนวนคนงานทั้งหมดในนิคมฯ รองลงมาเป็นประเภท ผลิตภัณฑพลาสติก, ผลิตเครื่องจักรและเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ และผลิตผลิตภัณฑจากโลหะ จำนวน 1,892 คน, 1,637 คน และ 1,631 คน หรือคิดเป็น ร้อยละ 12.64, 10.94 และ 10.90 ตามลำดับ อุตสาหกรรมประเภทสิ่งทอและสิ่งถัก มีการใช้แรงงานน้อยเพียง 77 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.52

นิคมอุตสาหกรรมบางพลี แบ่งขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมตามจำนวนเงินทุน พบว่า ขนาดกลาง เงินลงทุน ตั้งแต่ 11-100 ล้านบาท มีจำนวนมากที่สุด ถึง 76 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 60.32 รองลงมา เป็นขนาดเล็กมีจำนวน 26 โรงงาน หรือร้อยละ 20.64 โรงงานขนาดครอบครัวมีจำนวนโรงงานน้อย มีเพียง 2 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 1.58 ของจำนวนโรงงานทั้งหมด

ตารางที่ 4.14 แสดงขนาดของ โรงงานอุตสาหกรรมแบ่งตามจำนวนเงินทุน
ในนิคมอุตสาหกรรมบางพลี

ประเภทอุตสาหกรรม	ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม				รวม
	ครอบ				
	ครัว	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1. ผลิตภัณฑ์จากธัญพืช	-	-	-	-	-
2. อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	-	-	1	1	2
3. อุตสาหกรรมอาหาร	-	3	4	-	7
4. อุตสาหกรรมสิ่งทอและสิ่งถัก	-	-	1	-	1
5. อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายยกเว้นรองเท้า	-	-	6	2	8
6. ผลิตหนังสือและผลิตภัณฑ์จากหนังสือ	-	-	2	-	2
7. แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	-	1	2	-	3
8. ผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	-	2	-	-	2
9. การพิมพ์ การเย็บเล่ม ทาปกหรือการทำแม่พิมพ์	-	-	2	1	3
10. อุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี	1	6	16	2	25
11. อุตสาหกรรมยาง และผลิตภัณฑ์ยาง	-	-	3	2	5
12. ผลิตภัณฑ์พลาสติก	-	3	9	4	16
13. ผลิตภัณฑ์แร่โลหะ	-	1	1	-	2
14. ผลิตโลหะขั้นมูลฐาน	-	-	2	-	2
15. ผลิตผลิตภัณฑ์จากโลหะ	-	-	7	2	9
16. ผลิตเครื่องจักร และ เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์	-	5	7	3	15
17. ผลิตยานพาหนะ และ อุปกรณ์รวมทั้งการซ่อม ยานพาหนะและอุปกรณ์	-	3	5	4	12
18. การผลิตอื่น ๆ	1	2	8	1	12
รวม	2	26	76	22	126
ร้อยละ	1.58	20.64	60.32	17.46	100.00

แหล่งที่มา : นิคมอุตสาหกรรมบางพลี จ.สมุทรปราการ, 2534

ในทุกขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมแบ่งตามจำนวนเงินทุนประเภทอุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมีมีจำนวนมากถึง 25 โรง หรือคิดเป็นร้อยละ 19.84 ของประเภทโรงงานทั้งหมด แต่ถ้าเป็นเฉพาะประเภทเคมีและผลิตภัณฑ์เคมีโรงงานขนาดกลางจะมีมากที่สุดจำนวน 16 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 64.00 ของประเภทเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี รองลงมาก็ยังเป็นขนาดเล็ก 6 โรงงาน ร้อยละ 24.00

ขนาดโรงงานอุตสาหกรรมแบ่งตามจำนวนแรงงานในนิคมอุตสาหกรรมบางพลี (ตารางที่ 4.15) โรงงานขนาดกลางมีมากที่สุด 67 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 53.17 ของโรงงานทั้งหมดในนิคมอุตสาหกรรมบางพลี รองลงมาเป็นขนาดเล็ก 48 โรงงาน ร้อยละ 38.09

ในอุตสาหกรรมประเภทเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี จะอยู่ในขนาดเล็กมาก จำนวน 15 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ของโรงงานในประเภทอุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี เป็นขนาดกลาง 8 โรงงาน ร้อยละ 32.00 และขนาดครอบครัว 2 โรงงาน ร้อยละ 8.00 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่โรงงานประเภทนี้ไม่มีในนิคมอุตสาหกรรมบางพลี

4.4.8 การเปลี่ยนแปลงของโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอบางพลี มีการขยายตัวมากตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2520 เป็นต้นมาจนถึงปี 2534 มีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 659 โรง มีคนงานเพิ่มขึ้นจาก 5,846 คน ในปี พ.ศ.2520 เป็น 69,926 คน ในปี พ.ศ.2534 โดยมีสัดส่วนในการเพิ่มขึ้นในแต่ละปีดังนี้

จากตารางที่ 4.16 ในปี 2522 มีอัตราการเพิ่มมากที่สุด ถึงร้อยละ 66.67 เนื่องจากมีการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมจากกรุงเทพมหานครเข้ามาในพื้นที่อำเภอบางพลี เพราะเป็นบริเวณพื้นที่ที่ติดกับกรุงเทพมหานคร มีการคมนาคมเชื่อมต่อกันสะดวกในการขนส่งสินค้าและวัสดุในการผลิต ใกล้แหล่งตลาดและศูนย์การกระจายสินค้า ออกสู่ภูมิภาค รองลงมาในปี พ.ศ.2521 มีอัตราการเพิ่มร้อยละ 44.00 ต่อปี และใน

ตารางที่ 4.15 แสดงขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมแบ่งตามจำนวนแรงงาน
ในนิตมอุตสาหกรรมบางพลี

ประเภทอุตสาหกรรม	ขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม				รวม
	ครอบ				
	ครัว	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1. ผลิตภัณฑ์จากธัญพืช	-	-	-	-	-
2. อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	-	1	1	-	2
3. อุตสาหกรรมอาหาร	-	2	5	-	7
4. อุตสาหกรรมสิ่งทอและสิ่งถัก	-	-	1	-	1
5. อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายยกเว้นรองเท้า	1	1	4	2	8
6. ผลิตหนังสือและผลิตภัณฑ์จากหนังสือ	-	-	2	-	2
7. แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	-	1	1	1	3
8. ผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	-	1	1	-	2
9. การพิมพ์ การเย็บเล่ม ทapingหรือการทำแม่พิมพ์	-	-	3	-	3
10. อุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี	2	15	8	-	25
11. อุตสาหกรรมยาง และผลิตภัณฑ์ยาง	1	2	2	-	5
12. ผลิตภัณฑ์พลาสติก	-	6	9	1	16
13. ผลิตภัณฑ์แร่โลหะ	-	1	1	-	2
14. ผลิตโลหะขั้นมูลฐาน	-	1	1	-	2
15. ผลิตผลิตภัณฑ์จากโลหะ	-	1	7	1	19
16. ผลิตเครื่องจักร และเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์	-	9	6	-	15
17. ผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อม ยานพาหนะและอุปกรณ์	1	3	8	-	12
18. การผลิตอื่น ๆ	-	4	7	1	12
รวม	5	48	67	6	126
ร้อยละ	3.96	38.09	53.17	4.76	100.00

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวนโรงงาน และแรงงานอุตสาหกรรมในแต่ละปีของอำเภอบางพลี

ปี พ.ศ.	จำนวนโรง	อัตราเพิ่ม ต่อปี	จำนวนแรงงาน (คน)	อัตราเพิ่ม ต่อปี	จำนวน ประชากร	ร้อยละของ แรงงาน/ประชากร
2520	25	30.56	5,846	30.19	71,478	8.18
2521	36	44.00	8,396	43.26	73,956	11.32
2522	60	66.67	11,400	37.22	76,808	14.96
2523	72	20.00	13,013	14.82	79,595	16.58
2524	90	25.00	15,391	16.51	83,254	18.46
2525	102	11.76	16,543	7.33	87,019	18.96
2526	124	21.57	20,804	25.99	90,851	22.88
2527	148	19.35	24,406	17.39	94,304	25.88
2528	192	29.73	27,244	11.17	100,851	26.90
2529	235	22.40	29,692	8.99	107,615	27.48
2530	289	22.98	33,040	11.28	118,553	27.76
2531	363	25.60	41,481	25.65	130,835	31.60
2532	475	30.85	49,568	19.73	143,307	34.54
2533	579	21.89	61,586	24.13	151,080	40.67
2534	659	13.87	69,968	13.79	158,694	44.06

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดและนิคมอุตสาหกรรมบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ, 2534

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวนเพิ่มของโรงงานและแรงงานราคาต่อหน่วยในอำเภอทางชล ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2534

ค่าผล	ทางชลใหญ่		ทางชลแก้ว		ทางชลลา		ทางชลอง		ทางชล่าง		ชลิ่งชลรชลใหญ่		ชลิ่งชลรชลเล็ก		ชลิ่งชลรชลเล็ก		ชลิ่งชลรชลเล็ก		ชลิ่งชลรชลเล็ก		ชลิ่งชลรชลเล็ก		ชลิ่งชลรชลเล็ก	
	ปี พ.ศ.	โรงงาน	แรงงาน	โรงงาน	แรงงาน	โรงงาน	แรงงาน	โรงงาน	แรงงาน	โรงงาน	แรงงาน	โรงงาน	แรงงาน	โรงงาน	แรงงาน	โรงงาน	แรงงาน	โรงงาน	แรงงาน	โรงงาน	แรงงาน	โรงงาน	แรงงาน	โรงงาน
2520	1	240	7	135	2	9	5	1,261	2	150	6	3,721	2	326	-	-	-	-	-	-	25	5,846	-	-
2521	1	156	-	-	2	398	3	938	1	32	3	930	1	96	-	-	-	-	-	-	11	2,550	44.00	43.62
2522	11	1,936	6	216	-	-	1	100	1	3	-	-	5	749	-	-	-	-	-	-	24	3,004	66.67	35.78
2523	2	64	2	17	1	30	3	618	-	-	-	-	4	974	-	-	-	-	-	-	12	1,703	20.00	14.94
2524	4	597	3	356	-	-	3	214	-	-	2	116	6	1,005	-	-	-	-	-	-	18	2,288	25.00	17.46
2525	2	180	2	96	-	-	3	216	2	75	1	274	2	311	-	-	-	-	-	-	12	1,152	13.32	7.48
2526	7	618	-	-	1	330	5	1,710	1	862	2	595	4	68	-	-	-	-	2	78	22	4,261	21.57	25.76
2527	5	274	2	57	2	761	5	2,016	5	395	1	8	4	131	-	-	-	-	-	-	24	3,642	19.35	17.51
2528	10	259	4	431	6	410	6	649	4	79	-	-	8	424	-	-	-	-	6	546	44	2,798	29.73	11.44
2529	8	129	4	75	4	96	5	984	4	56	1	9	10	758	-	-	-	-	7	341	43	2,448	22.40	8.98
2530	11	227	6	138	7	53	5	430	3	279	2	176	6	533	-	-	-	-	14	1,512	54	3,348	22.98	11.28
2531	17	1,692	3	175	5	347	9	725	6	1,033	1	5	11	1,041	-	-	-	-	22	3,423	74	8,441	25.60	25.55
2532	21	1,464	7	70	12	623	12	915	12	1,039	1	79	27	2,624	-	-	-	-	20	1,273	112	8,087	30.85	19.50
2533	21	3,663	10	769	9	431	9	981	12	958	-	-	11	556	-	-	-	-	32	4,660	104	12,018	15.58	24.24
2534	17	783	2	57	4	164	10	1,057	14	1,757	-	-	10	1,431	-	-	-	-	23	3,133	80	8,382	13.82	13.61
รวม	138	12,282	58	2,592	55	3,652	84	12,815	67	6,718	20	5,916	111	11,027	-	-	-	-	126	14,966	659	69,968		

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดและนิคมอุตสาหกรรมทางชล จังหวัดสมุทรปราการ, 2534

ปี พ.ศ. 2532 มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.85 สำหรับปี พ.ศ. 2525 มีอัตราการเพิ่มน้อยที่สุด ร้อยละ 11.76 ของจำนวนโรงงานในอำเภอบางพลี

ในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม ผู้ศึกษาได้แบ่งระยะเวลาออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้

ช่วงแรก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 ถึงปี พ.ศ. 2524

ช่วงที่ 2 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 ถึงปี พ.ศ. 2529

ช่วงที่ 3 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 ถึงปี พ.ศ. 2534

ช่วงแรกของการเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 ถึง พ.ศ. 2524 ซึ่งตรงกับช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4

ในช่วงระหว่างปี 2521-2524 มีจำนวนโรงงานทั้งหมด 90 โรงงาน มีการจ้างงาน 15,391 คน มีโรงงานเพิ่มขึ้นจากปี 2520 จำนวน 65 โรงงาน หรืออัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 65 ต่อปี เพิ่มอยู่ในตำบลบางพลีใหญ่ 19 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 21.11 ของจำนวนโรงงานที่เพิ่มขึ้น รองลงมา มี 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลบางแก้วและบางเสาธง 18 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 20.10 ประเภทอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นมาก ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตผลิตภัณฑ์จากโลหะ ผลิตยานพาหนะ ซ่อมบำรุงยานพาหนะและการผลิตอื่น ๆ (ตารางที่ 4.18, 4.19) โรงงานประเภทนี้จะกระจายตัวตามถนน บางนา-ตราด และถนนบางพลี-ลาดกระบัง

จะเห็นว่าในช่วงเวลานี้ มีโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนน้อยมาก เนื่องมาจากการเมืองภายในประเทศไม่มีเสถียรภาพ มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อย จึงส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศซบเซาและการลงทุนชะงักงันต่อเนื่องมาตลอด อีกทั้งยังอยู่ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 โดยนโยบายของรัฐจะเน้นหนักไปในด้านการกระจายความเจริญออกไปจากกรุงเทพมหานคร โดยการพัฒนาเมืองหลักขึ้น

ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นรายตำบล
ในอำเภอบางพลี

ตำบล	ปี พ.ศ.			รวม
	2520-2524	2525-2529	2530-2534	
1. บางพลีใหญ่	19	32	87	138
2. บางแก้ว	18	12	28	58
3. บางปลา	5	13	37	55
4. บางโฉลง	15	24	45	84
5. บางเสาธง	4	31	158	193
6. ศรีษะจระเข้ใหญ่	11	5	4	20
7. ราชาเทวะ	18	28	65	111
8. ศรีษะจระเข้เล็ก	-	-	-	-
9.หนองปรือ	-	-	-	-
รวม	90	145	424	659

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดและนิคมอุตสาหกรรมบางพลี
จังหวัดสมุทรปราการ, 2534

ตารางที่ 4.18 A แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นตามประเภทของอุตสาหกรรม ตั้งแต่ปี พ.ศ.2520-2534

ประเภทอุตสาหกรรม	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	รวม
1. ผลิตภัณฑ์จากถั่วงอกพืช	2	1	1	-	-	1	1	-	-	1	-	1	2	1	-	11
2. อุตสาหกรรมเครื่องคิด	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	2	2	-	9
3. อุตสาหกรรมอาหาร	2	-	-	-	1	-	-	3	5	5	2	10	2	2	5	37
4. อุตสาหกรรมสิ่งทอและสิ่งถัก	1	-	3	-	1	-	-	-	1	-	3	3	6	5	9	32
5. อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายชกวันรองเท้า	-	-	-	-	-	-	1	1	1	2	-	1	6	3	6	21
6. ผลิตภัณฑ์สิ่งทอและผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์	-	1	-	-	-	1	-	-	1	1	1	-	2	2	1	10
7. แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	3	2	-	2	-	-	-	2	1	-	9	6	9	6	5	45
8. ผลิตภัณฑ์กระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	3	3	-	9
9. การพิมพ์ การเย็บเล่ม ทำปกหรือการทำแม่พิมพ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	2	1	6
10. อุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี	-	-	3	1	1	2	2	4	2	10	7	6	15	12	11	76
11. อุตสาหกรรมยาง และผลิตภัณฑ์ยาง	-	-	-	1	1	-	-	-	2	-	1	7	8	3	3	26
12. ผลิตภัณฑ์พลาสติก	-	-	-	2	1	-	2	2	4	4	2	5	14	15	11	62
13. ผลิตภัณฑ์แร่โลหะ	1	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	1	-	-	2	7
14. ผลิตภัณฑ์พื้นฐานโลหะ	1	2	-	-	1	-	-	-	2	-	-	1	2	3	1	13
15. ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	3	1	7	4	3	2	4	4	10	5	8	6	10	14	11	92
16. ผลิตภัณฑ์จักร และเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์	5	1	1	-	3	5	5	1	1	7	9	5	18	11	7	76
17. ผลิตภัณฑ์ยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อม ยานพาหนะและอุปกรณ์	5	2	3	1	3	1	2	1	3	2	1	7	3	7	5	46
18. การผลิตอื่น ๆ	5	1	5	1	2	-	5	4	9	3	10	14	7	11	4	81
รวม	25	11	24	12	18	12	22	24	44	43	54	75	111	102	82	659

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดและนิคมอุตสาหกรรมบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้น แยกตามประเภทอุตสาหกรรม
ในอำเภอบางพลี

ประเภทอุตสาหกรรม	ปี พ.ศ.			รวม
	2520- 2524	2525- 2529	2530- 2534	
1. ผลิตภัณฑ์จากอัญมณี	4	3	4	11
2. อุตสาหกรรมเครื่องเค็ม	-	3	6	9
3. อุตสาหกรรมอาหาร	3	13	21	37
4. อุตสาหกรรมสิ่งทอและสิ่งถัก	5	1	26	32
5. อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายยกเว้นรองเท้า	-	5	16	21
6. ผลิตหนังสือและผลิตภัณฑ์จากหนังสือ	1	3	6	10
7. แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	7	3	35	45
8. ผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	1	1	7	9
9. การพิมพ์ การเย็บเล่ม ทาปกหรือการทำแม่พิมพ์	-	1	5	6
10. อุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี	5	20	51	76
11. อุตสาหกรรมยาง และผลิตภัณฑ์ยาง	2	2	22	26
12. ผลิตภัณฑ์พลาสติก	3	12	47	62
13. ผลิตภัณฑ์แร่โลหะ	2	2	3	7
14. ผลิตโลหะขั้นมูลฐาน	4	2	7	13
15. ผลิตผลิตภัณฑ์จากโลหะ	18	25	49	92
16. ผลิตเครื่องจักร และเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์	7	19	50	76
17. ผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อม	14	9	23	46
ยานพาหนะและอุปกรณ์	14	21	46	81
18. การผลิตอื่น ๆ				
รวม	90	145	424	659

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดและนิคมอุตสาหกรรมบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ, 2534

ในส่วนภูมิภาค ให้เป็นศูนย์กลางที่จะกระจายความเจริญออกสู่ชนบท เพื่อลดความแออัดและปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมให้ดีขึ้น ทว่าการลงทุนชล่อตัวลง ผู้ลงทุนไม่กล้าที่จะลงทุน

ถึงจะไม่มีเสถียรภาพภายในประเทศ แต่ก็ยังมีนักลงทุนประเภทผลิตผลิตภัณฑ์จากโลหะกล้าลงทุน คงจะเห็นได้จากการเพิ่มของอุตสาหกรรมประเภทนี้ ถึง 18 โรงงาน รองลงมาเป็นประเภทผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์ รวมซ่อมยานพาหนะและอุปกรณ์ 14 โรงงาน

ช่วงที่ 2 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 ถึงปี 2529

ในอาเภอบางพลีช่วงนี้ มีจำนวนโรงงานทั้งหมด 235 โรงงาน มีการจ้างงาน 29,692 คน มีจำนวนโรงงานเพิ่มขึ้นทั้งหมดจากปี 2524 จำนวน 145 โรงงาน อัตราการเพิ่มเฉลี่ย ร้อยละ 32.22 ต่อปี และจำนวนแรงงานเพิ่มขึ้น 14,301 คน เป็นอัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 18.58 ต่อปี

จากการศึกษาจะพบว่า ช่วงระยะเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงโรงงานเพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น การเมืองมีเสถียรภาพต่างประเทศมีความเชื่อมั่นฐานะทางการเงินของไทยมีความมั่นคงขึ้น มีการเร่งรัดการส่งออก มีการพัฒนาอุตสาหกรรมพื้นฐานทว่าการลงทุนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับอยู่ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ซึ่งเน้นการพัฒนาเมืองหลัก เมืองรอง และชุมชนชนบทให้ประสานกัน โดยชะลอการเติบโตและลดอิทธิพลทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร ในขณะที่เดียวกันก็พัฒนากรุงเทพมหานครและปริมณฑลเพื่อลดปัญหาภาวะมลพิษ ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม อื่น ๆ จึงทการโรงงานอุตสาหกรรมที่มีมลภาวะ เริ่มแสวงหาพื้นที่หรือนิคมที่มีการสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียรวมเพื่อลดมลภาวะในช่วงนี้ มีการสร้างนิคมอุตสาหกรรมบางพลี เริ่มมีโรงงานเกิดขึ้นจำนวน 15 โรง ส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานที่ไม่มีมลภาวะประเภทอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นมากในช่วงนี้ได้แก่ อุตสาหกรรมประเภทผลิตผลิตภัณฑ์จากโลหะเป็นจำนวน 25 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 11.89 ของโรงงานที่เพิ่มขึ้น สำหรับ

ประเภทอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นรองลงมา ได้แก่ ประเภทอุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี การผลิตเครื่องจักรและเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์และการผลิตอื่น ๆ ตามลำดับ

ในช่วงนี้ ตำบลที่มีโรงงานเพิ่มขึ้นมากที่สุด ได้แก่ ตำบลบางพลีใหญ่ ตำบลบางเสาธง ตำบลราชาเทวะ ตำบลบางโหลง มีจำนวนโรงงาน 32, 31, 28 และ 24 โรงงานตามลำดับ โรงงานส่วนใหญ่จะตั้งอยู่บริเวณริมถนน บางนา-ตราด ถนนบางพลี-ลาดกระบัง (ถนนกิ่งแก้ว) และถนนเทพารักษ์ และขยายเข้าอยู่ในชอยห่างจากถนนไม่มากนัก และเข้าไปตั้งอยู่ในนิคมๆ บางพลีบางส่วน

ช่วงระยะที่ 3 เริ่มปี พ.ศ. 2530 ถึง พ.ศ. 2534

มีจำนวนโรงงานทั้งหมด 659 โรงงาน มีการจ้างงาน 69,968 คน มีจำนวนโรงงานเพิ่มขึ้น 424 โรงงาน คิดเป็นอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 36.08 ต่อปี และจำนวนแรงงานเพิ่มขึ้น 40,276 คน อัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 27.12 ต่อปี

จะพบว่าช่วงเวลานี้มีการเปลี่ยนแปลงโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุด เนื่องมาจากเสถียรภาพทางการเมืองในช่วงต้นระยะนี้ดีและสภาพทางเศรษฐกิจดีต่อเนื่องมาจากช่วงก่อน ความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างประเทศในสภาพเศรษฐกิจของไทยมีความมั่นคงมาตลอด และในช่วงนี้มีโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นในนิคมๆ บางพลี จำนวน 111 โรงงาน โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2534 มีโรงงานเพิ่มขึ้นในนิคมอุตสาหกรรมบางพลี 23 โรงงาน และมีคนงานเพิ่มขึ้น 3,133 คน

ในช่วงระยะนี้ถึงจะมีผลกระทบจากสงครามอ่าวเปอร์เซีย ทำให้ให้นักลงทุนต่างประเทศชะลอตัวลง การขาดแคลนน้ำมันหรือการระงับเงินกู้เพื่อการลงทุนจากสถาบันการเงิน และเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองภายในประเทศ ประกอบกับช่วงระยะเวลาการเปลี่ยนแปลงนี้อยู่ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ซึ่งได้ส่งเสริมให้อุตสาหกรรมกระจายตัวออกสู่ภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง และเน้นพัฒนาพื้นที่บริเวณ

ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกให้เป็นบริเวณที่มีโรงงานอุตสาหกรรมหนักและมีท่าเรือน้ำลึก จึงทำให้โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ลงทุนอยู่บริเวณดังกล่าวนี้มาก แต่การเพิ่มขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ในอำเภอบางพลีก็ยังมีเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในอัตราสูง

สำหรับประเภทอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นในช่วงเวลานี้ ได้แก่ อุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี การผลิตเครื่องจักรและเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์จากโลหะและผลิตภัณฑ์พลาสติก จะเพิ่มขึ้นมากที่สุดตามลำดับบางเสาธง 158 โรงงาน ซึ่งรวมโรงงานที่ตั้งอยู่ในนิคมฯ บางพลีด้วย คิดเป็นร้อยละ 37.26 ของจำนวนโรงงานที่เพิ่มขึ้น รองลงมาได้แก่ ตำบลบางพลีใหญ่ 87 โรงงาน ร้อยละ 20.5 และตำบลราชาเทวะ 65 โรงงาน ร้อยละ 15.33 ตำบลที่มีการเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ ตำบลศรีษะจรเข้ใหญ่ 4 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 0.94 ของจำนวนโรงงานที่เพิ่มขึ้น สำหรับตำบลศรีษะจรเข้ใหญ่ และตำบลหนองปรือ ไม่มีโรงงานในพื้นที่เลย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2534

ในพื้นที่ของอำเภอบางพลี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2520-2534 มีการเปลี่ยนแปลงด้านพื้นที่อุตสาหกรรมมาเป็นระยะ สำหรับช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นมากจะอยู่ในช่วง ปี พ.ศ. 2530 ถึง 2534 พบว่าในปี พ.ศ. 2534 ตำบลราชาเทวะมีพื้นที่อุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2530 จำนวน 609.9 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 27.88 ของการเปลี่ยนแปลงพื้นที่อุตสาหกรรมทั้งหมด พื้นที่การเปลี่ยนแปลงจะอยู่ริมถนนสายบางพลี-ลาดกระบัง (กิ่งแก้ว) มีรัศมีห่างจากถนนประมาณ 300-500 เมตร และริมถนนซอยที่แยกจากถนนบางพลี-ลาดกระบัง ทั้งสองฝั่ง ตำบลที่มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่อุตสาหกรรมรองลงมาได้แก่ ตำบลบางโฉลง 430.1 ไร่ ตำบลบางพลีใหญ่ 347.16 ไร่ ตำบลบางเสาธง 296.23 ไร่ และตำบลบางปลา 294.18 ไร่ ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 19.66, 15.86, 13.54 และ 13.44 ของการเปลี่ยนแปลงพื้นที่อุตสาหกรรมทั้งหมด

ตารางที่ 4.20 แสดงจำนวนโรงงาน โรงงาน แยกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. 2530 กับปี พ.ศ. 2534

ของอำเภอบางพลี

ประเภทอุตสาหกรรม	พ.ศ. 2530		พ.ศ. 2534		อัตราการ เพิ่มขึ้นต่อปี	พ.ศ. 2530		พ.ศ. 2534		อัตราเพิ่ม ต่อปี
	โรงงาน	สัดส่วน	โรงงาน	สัดส่วน		โรงงาน	สัดส่วน	โรงงาน	สัดส่วน	
1. ผลิตภัณฑ์จากธัญพืช	7	2.42	11	1.67	11.96	52	0.15	197	0.28	39.51
2. อุตสาหกรรมเครื่องปั้น	4	1.39	9	1.37	22.47	376	1.13	646	0.92	5.07
3. อุตสาหกรรมอาหาร	18	6.23	37	5.61	19.74	2,156	6.52	5,561	7.95	18.14
4. อุตสาหกรรมสิ่งทอและสิ่งถัก	9	3.11	32	4.86	37.32	736	2.21	4,342	6.21	44.50
5. อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายยกเว้นรองเท้า	5	1.73	21	3.19	43.16	5,118	15.46	8,371	11.96	7.23
6. ผลิตภัณฑ์สัตว์และผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์	5	1.73	10	1.52	18.92	690	2.09	972	1.39	2.46
7. แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	19	6.57	45	6.83	24.06	1,186	3.59	3,926	5.61	26.16
8. ผลิตภัณฑ์กระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	2	0.69	9	1.37	45.65	268	0.81	800	1.14	18.62
9. การพิมพ์ การเย็บเล่ม ทาปกหรือการทาสีพิมพ์	1	0.35	6	0.91	56.51	313	0.94	666	0.95	9.81
10. อุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี	32	11.07	76	11.53	24.14	1,864	5.64	3,629	5.19	9.70
11. อุตสาหกรรมยาง และผลิตภัณฑ์ยาง	5	1.73	26	3.94	51.01	903	2.73	2,782	3.98	24.63
12. ผลิตภัณฑ์พลาสติก	17	5.88	62	9.41	38.19	1,786	5.41	4,949	7.07	17.11
13. ผลิตภัณฑ์แร่โลหะ	4	1.39	7	1.06	15.02	702	2.13	1,017	1.45	1.14
14. ผลิตภัณฑ์ขั้นมูลฐาน	6	2.08	13	1.97	21.32	609	1.84	959	1.37	4.38
15. ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	51	17.65	92	13.96	80.39	3,383	10.23	5,245	7.50	7.94
16. ผลิตภัณฑ์จักร และเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์	35	12.11	76	11.53	21.39	3,067	9.30	7,178	10.26	8.25
17. ผลิตภัณฑ์ยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อม ยานพาหนะและอุปกรณ์	24	8.30	46	6.98	17.66	4,834	14.63	8,512	12.17	2.59
18. การผลิตอื่น ๆ	45	15.57	81	12.29	15.83	5,099	15.43	10,216	14.60	11.20
รวม	289	100	659	100	22.88	33,040	100	69,968	100	11.32

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดและนิคมอุตสาหกรรมบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ, 2534

ตารางที่ 4.21 แสดงจำนวนโรงงาน พื้นที่โรงงาน การเปลี่ยนแปลงและอัตราค่าเพิ่ม
รายตำบลของอำเภอบางพลี ปี พ.ศ. 2530 และ ปี พ.ศ. 2534

ตำบล	พ.ศ. 2530		พ.ศ. 2534		พ.ศ. 2530		พ.ศ. 2534		จำนวนโรงงาน ที่เปลี่ยนแปลง		จำนวนพื้นที่ ที่เปลี่ยนแปลง		อัตราเพิ่ม	
	โรงงาน	สัดส่วน	โรงงาน	สัดส่วน	พื้นที่	สัดส่วน	พื้นที่	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน	ไร่	สัดส่วน	โรงงาน	พื้นที่
1. บางพลีใหญ่	62	21.45	138	20.94	537.95	10.19	885.11	11.85	76	20.54	347.16	15.86	22.14	13.26
2. บางแก้ว	36	12.46	58	8.80	119.14	2.27	139.46	1.87	22	5.95	20.32	0.93	12.66	4.02
3. บางปลา	25	8.65	55	8.35	339.64	6.43	633.82	8.49	30	8.11	294.18	13.44	21.79	16.88
4. บางโกลน	44	15.23	84	12.75	659.04	12.49	1089.14	14.59	40	10.81	430.1	19.66	17.54	13.38
5. บางเสาธง	52	17.99	193	29.29	1936.36	36.68	2232.59	29.90	141	38.11	296.23	13.54	38.80	3.62
6. ศรีหะจรใต้ใหญ่	18	6.23	20	3.03	438.77	8.31	628.91	8.42	2	0.54	190.14	8.69	2.67	9.42
7. ราชาเทวะ	52	17.99	111	16.84	1247.51	23.63	1857.50	24.88	59	15.94	609.99	27.88	20.87	10.46
8. ศรีหะจรตะวันออก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. หนองปรือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	289	100	659	100	5278.41	100	7466.53	100	370	100	2188.12	100	22.28	9.06

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และ นิคมอุตสาหกรรมบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ, 2534

สำหรับตำบลที่มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่อุตสาหกรรมน้อยที่สุด ในอำเภอบางพลี ได้แก่ ตำบลบางแก้ว 20.31 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.93 ของการเปลี่ยนแปลงพื้นที่อุตสาหกรรมทั้งหมด รองลงมาคือ ตำบลศรีษะจรูญ 190.14 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.63 ของการเปลี่ยนแปลง (ตารางที่ 4.21)

4.5 การใช้ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย

4.5.1 การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในช่วงปี 2517-2527 และปี 2527-2531 ศึกษาโดย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้มอบหมายให้ นายปรีดี บุรณศิริ (ปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าการฝ่ายปฏิบัติการ การเคหะแห่งชาติ) เป็นหัวหน้าคณะทำงาน สำหรับแหล่งข้อมูลใช้ภาพถ่ายทางอากาศ ปี 2531 และ ปี 2532 มาตราส่วน 1:50,000, 1:250,000 และ 1:12,500 ซึ่งพบว่ากรุงเทพมหานครและปริมณฑลในปี 2531 มีจำนวนที่อยู่อาศัยทั้งสิ้น 1,376,829 หน่วย ปี 2527 มีจำนวน 998,434 หน่วย และปี 2517 มีจำนวน 585,162 หน่วย และจำนวนการเปลี่ยนแปลงในช่วงปี 2527-2531 มีจำนวนเพิ่มสูงกว่าช่วงปี 2517-2527 กล่าวคือ ในช่วงปี 2527-2531 มีจำนวนการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 95,000 หน่วย หรือมีอัตราการเพิ่มร้อยละ 9.4 ต่อปี ในขณะที่ช่วงปี 2517-2527 นั้น มีจำนวนการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 39,000 หน่วย หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มร้อยละ 6.6 ต่อปี โดยได้แยกเป็นประเภทต่าง ๆ

4.5.1.1 การขยายตัวของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จากภาพถ่ายทางอากาศพบว่าในปี พ.ศ. 2517 มีพื้นที่เมืองประมาณ 467 ตร.กม. หรือคิดเป็น 13% ของพื้นที่ศึกษา (พื้นที่ศึกษา 3,564 ตร.กม.) ในปี 2527 พื้นที่เมืองได้เพิ่มขึ้นเป็น 783 ตร.กม. หรือ 22% และได้เพิ่มขึ้นเป็น 1,122.7 ตร.กม. หรือ 32% ในปี 2531

ในช่วงปี 2517-2527 กรุงเทพฯและปริมณฑล ได้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินเป็นพื้นที่เมือง ประมาณ 315.5 ตร.กม. หรือประมาณปีละ

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมรายตำบล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2534 ในอำเภอบางพลี

ตำบล พ.ศ.	บางพลี ใหญ่	บางแก้ว	บางปลา	บางโจลง	บางเสาธง	ศรีพระจร- เจ้าใหญ่	ราชาพระ	ศรีพระจร- เข็มน้อย	หนองปรือ	รวม
2520	1	7	2	5	2	6	2	-	-	25
2521	2	7	4	8	3	9	3	-	-	36
2522	13	13	4	9	4	9	8	-	-	60
2523	15	15	5	12	4	9	12	-	-	72
2524	19	18	5	15	4	11	18	-	-	90
2525	21	20	5	18	6	12	20	-	-	102
2526	28	20	6	23	9	14	24	-	-	124
2527	33	22	8	28	14	15	28	-	-	148
2528	43	26	14	34	24	15	36	-	-	192
2529	51	30	18	39	35	16	46	-	-	235
2530	62	36	25	44	52	18	52	-	-	289
2531	79	39	30	53	80	19	63	-	-	363
2532	100	46	42	65	112	20	901	-	-	475
2533	121	56	51	74	156	20	101	-	-	579
2534	138	58	55	84	193	20	111	-	-	659
อัตราเพิ่ม เฉลี่ยต่อปี	42.18	13.24	26.71	22.33	38.60	8.98	33.23	-	-	181.14

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดและนิคมอุตสาหกรรมบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ, 2534

ตารางที่ 4.23 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมแยกตามประเภท ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2534 ในอำเภอบางพลี

ประเภท	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	อัตราการเพิ่ม
																เฉลี่ยต่อปี
1. ผลิตภัณฑ์จากธัญพืช	2	3	4	4	4	5	6	6	6	7	7	8	10	11	11	12.95
2. อุตสาหกรรมเครื่องเค็ม	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	4	5	7	9	9	36.87
3. อุตสาหกรรมอาหาร	2	2	2	2	3	3	3	6	11	16	18	28	30	32	37	23.17
4. อุตสาหกรรมสิ่งทอและสิ่งถัก	1	1	4	4	5	5	5	5	6	6	9	12	18	23	32	28.09
5. อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายยกเว้นรองเท้า	-	-	-	-	-	-	1	2	3	5	5	6	12	15	21	46.31
6. ผลิตภัณฑ์สัตว์และผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์	-	1	1	1	1	2	2	2	3	4	5	5	7	9	10	19.38
7. เปรูปูนีและผลิตภัณฑ์จากไม้	3	5	5	7	7	7	7	9	10	10	19	25	34	40	45	21.34
8. ผลิตภัณฑ์กระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	-	-	1	1	1	1	1	1	2	2	2	3	6	9	9	20.09
9. การพิมพ์ การเขียนเล่ม พาสปอร์ตการพาณิชย์พิมพ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3	5	6	43.10
10. อุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี	-	-	3	4	5	7	9	13	15	25	32	38	53	65	76	30.91
11. อุตสาหกรรมยาง และผลิตภัณฑ์ยาง	-	-	-	1	2	2	2	2	4	4	5	12	20	23	26	34.47
12. ผลิตภัณฑ์พลาสติก	-	-	-	2	3	3	5	7	11	15	17	22	36	51	62	36.64
13. ผลิตภัณฑ์แร่โลหะ	1	1	1	1	2	2	2	3	3	4	4	5	5	5	7	14.91
14. ผลิตภัณฑ์หินบุฐาน	1	3	3	3	4	4	4	4	6	6	6	7	9	12	13	20.01
15. ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	3	4	11	15	18	20	24	28	38	43	51	57	67	81	92	27.70
16. ผลิตภัณฑ์เครื่องจักร และเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์	2	3	4	4	7	12	17	18	19	26	35	40	58	69	76	29.67
17. ผลิตภัณฑ์ยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อม ยานพาหนะและอุปกรณ์	5	7	10	11	14	15	17	18	21	23	24	31	34	41	46	17.18
18. การผลิตอื่น ๆ	5	6	11	12	14	14	19	23	32	35	45	59	66	77	81	22.01
	23	36	60	72	90	102	124	148	192	235	289	364	475	577	659	26.33

แหล่งที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และนิคมอุตสาหกรรมบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ, 2534

32 ตร.กม. สำหรับในช่วงปี 2527-2531 ที่ดินที่แปรสภาพเป็นพื้นที่เมืองได้เพิ่มขึ้น ประมาณ 339.7 ตร.กม. หรือปีละ 84.9 ตร.กม. ซึ่งหมายความว่า อัตราการเพิ่มของพื้นที่เมืองได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.3 ต่อปี ในช่วงปี 2517-2527 และร้อยละ 9.3 ต่อปี ในช่วงปี 2527-2531 ซึ่งสัมพันธ์กับระยะห่างจากศูนย์กลางเมือง (สถานีรถไฟหัวลำโพง) (ตารางที่ 4.24)

ตารางที่ 4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างการแปรสภาพที่ดินกับระยะห่างจากศูนย์กลางเมือง

ระยะจาก ศูนย์กลาง เมือง (กทม) (กม.)	การแปรสภาพที่ดิน			จำนวนที่เพิ่ม		ร้อยละ (การเพิ่ม)	
	2517	2527	2531	2517- 2527	2527- 2531	2517- 2527	2527- 2531
0-5	63.0	69.1	80.0	6.1	10.9	1.9	3.2
6-10	81.6	113.4	135.4	31.8	22.0	10.1	6.5
11-20	187.7	320.0	409.8	132.3	89.8	41.9	26.4
21-30	90.7	167.8	253.1	77.1	85.3	24.4	25.1
> 30	44.5	112.7	244.4	68.2	131.7	21.6	38.8
ยอดรวม	467.5	783.0	1122.7	315.5	339.7	100.00	100.00

แหล่งที่มา : รายงานสถานการณ์ที่อยู่อาศัย ปี 2533 คณะอนุกรรมการนโยบาย
ที่อยู่อาศัย คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำหรับพื้นที่ที่ได้แปลสภาพเป็นพื้นที่เมืองนั้น คือ บริเวณวงแหวนที่ 10.20 กม. จากศูนย์กลาง เมืองและบริเวณเมืองรอบนอก ซึ่งอาจสรุปได้ว่า ได้มีการกระจายความเจริญออกสู่ศูนย์กลาง เมืองรอบนอก จากพื้นที่ที่ได้มีการแปลสภาพเป็นพื้นที่เมือง ระหว่างปี 2527-2531 จำนวน 339.7 ตร.กม. นั้น มีพื้นที่ประมาณ 295 ตร.กม. หรือร้อยละ 86.8 เป็นพื้นที่ที่ใช้สำหรับการอยู่อาศัย ดังนั้น ในปี 2531 กรุงเทพฯ และปริมณฑล มีพื้นที่เมืองทั้งสิ้นประมาณ 1,122 ตร.กม. มีพื้นที่ที่ใช้เพื่อการอยู่อาศัยประมาณ 594 ตร.กม. หรือร้อยละ 53 ของพื้นที่เมือง

4.1.1.2 สถานการณ์ด้านการผลิตที่อยู่อาศัย การพัฒนาที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในปี 2533 มีปริมาณเพิ่มขึ้นสูงสุดในรอบ 10 ปี โดยมีปริมาณที่อยู่อาศัยที่ผลิตในปี 2533 สูงถึงประมาณ 102,335 หน่วย ซึ่งนับได้ว่ามีปริมาณมากที่สุดตั้งแต่เคยผลิตมา ทั้งนี้เนื่องมาจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะในช่วงต้นปียังอยู่ในระดับสูง จากการที่เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วและยังมีปัจจัยต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาที่อยู่อาศัย อาทิเช่น อัตราดอกเบี้ยยังทรงตัวอยู่ในเกณฑ์ต่ำอยู่ระหว่างร้อยละ 11.5-13.5 ได้ส่งผลให้ธุรกิจต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนาที่อยู่อาศัยมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว แต่เนื่องจากการขยายตัวของการพัฒนาที่อยู่อาศัยเกิดขึ้นทั้งจากความต้องการที่แท้จริงและการเก็งกำไร ดังนั้น ผลกระทบจากการชะลอตัวทางเศรษฐกิจในช่วงปลายปีต่อการพัฒนาที่อยู่อาศัยจึงแตกต่างกัน ในกลุ่มความต้องการที่อยู่อาศัยอย่างแท้จริงกับกลุ่มผู้เก็งกำไร กล่าวคือโครงการที่ไม่ได้ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้บริโภค หรือเป็นโครงการในลักษณะของการเก็งกำไร เช่น คอนโดมีเนียมและบ้านจัดสรรราคาสูง จะถูกกระทบกระเทือนมากกว่าโครงการผู้มีรายได้น้อย ซึ่งยังมีความต้องการอยู่อีกมาก

ธุรกิจที่อยู่อาศัยและธุรกิจที่พัฒนาที่ดินด้านอื่น ๆ เป็นธุรกิจที่มีวงจรรุนแรงอยู่ตลอดเวลา จะเห็นได้จากอดีต ซึ่งธุรกิจมีทั้งรุ่งเรืองและซบเซาสลับกันไป สำหรับปี 2533 นี้ ธุรกิจได้เติบโตขึ้นมาเต็มที่ และจะเข้าสู่วงจรธุรกิจในช่วงถดถอยและชะลอตัวพอดี สงครามในตะวันออกกลางจึงเป็นตัวช่วยทำให้เกิดการชะลอตัวเร็วยิ่งขึ้น

สถานการณ์ตั้งแต่ปี 2530 เป็นต้นมา กล่าวได้ว่าเป็นยุคทองของที่ดินในเมืองไทย โดยเริ่มต้นจากการจับจองซื้อที่ดินทำโครงการ ซื้อเพื่อเก็งกำไร และซื้อเพื่อเก็บรวบรวมไว้มากมายโดยไม่ทราบสาเหตุ ทั้งในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จนกระทั่งราคาที่ดินซบเซาลงลงมาก นอกจากนี้ ยังได้มีการลุกลามเข้าไปในพื้นที่เขตหวงห้ามและเขตป่าสงวน วิกฤตการณ์ที่ดินนี้ทำให้รัฐบาลต้องนำมามาตรการทางการเงินเข้ามาเป็นเครื่องมือเพื่อแก้ปัญหา โดยเฉพาะการชะลอการให้สินเชื่อกับโครงการสนามกอล์ฟ ต่อมาเมื่อเกิดเหตุการณ์ในอ่าวเบอริงเซียขึ้นก็ได้ส่งผลให้เกิดการหยุดชะงักของธุรกิจที่ดิน โดยเฉพาะในช่วงปี 2533 อย่างไรก็ตาม การหยุดชะงักที่เกิดขึ้นนี้จะเป็นส่วนของการเก็งกำไรเป็นส่วนใหญ่ ทำให้การขยายตัวในธุรกิจที่ดินของปี 2533 ยังคงเจริญเติบโตมาก โดยเฉพาะในพื้นที่บริเวณเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เมืองทอง เทียวและ เมืองอุตสาหกรรม

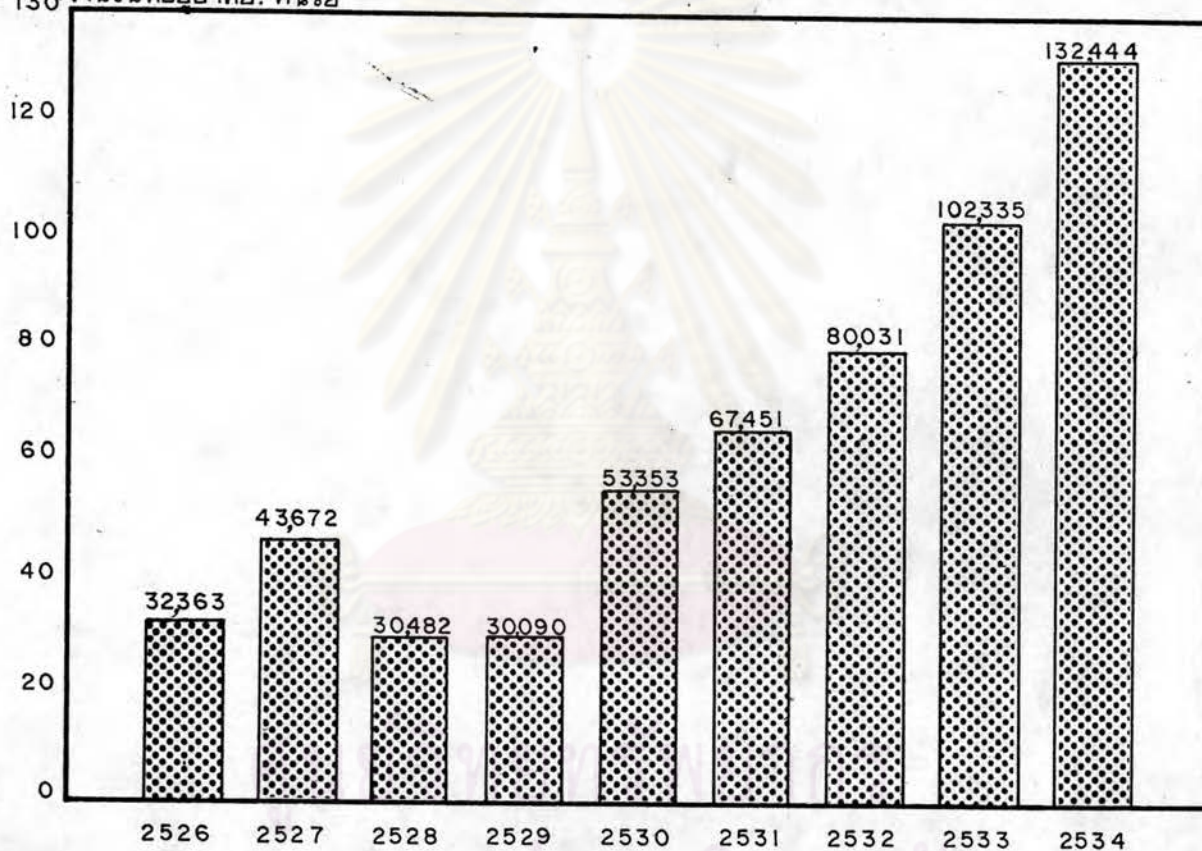
เนื่องจากการใช้ที่ดินในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมา ธุรกิจที่ดินเติบโตขึ้นอย่างก้าวกระโดด ทำให้มีความต้องการที่ดินเพื่อไปพัฒนามากขึ้น การใช้ที่ดินได้มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก จากการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรมาเป็นเพื่อพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัยมากขึ้น ที่ดินซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด บวกกับความต้องการที่มากขึ้น จึงส่งผลให้ราคาที่ดินปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว การเพิ่มขึ้นของราคาที่ดินนอกจากจะเป็นการเพิ่มขึ้นเนื่องจากความต้องการที่ดินที่แท้จริงแล้ว ยังเป็นผลมาจากการเก็งกำไรอีกด้วย ซึ่งในระยะหลังนี้การเก็งกำไรมีสูงขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้โครงการต่าง ๆ โดยเฉพาะโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยมีต้นทุนค่าที่ดินสูงขึ้นโดยไม่จำเป็น

4.5.1.3 สถานการณ์ที่อยู่อาศัยด้านตลาดและธุรกิจงานปี 2534 นี้ แม้ว่าที่อยู่อาศัยที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีจำนวนเพิ่มขึ้น 132,444 หน่วย (ดูแผนภูมิที่ 5.7) อัตราการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 29.4 เมื่อเทียบกับอัตราเพิ่มร้อยละ 27.9 ในปี 2533 แต่ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยที่เริ่มก่อสร้างมาตั้งแต่ปี 2532 จนถึงกลางปี 2533 และเพิ่งจะสร้างเสร็จโดยรูปแบบที่อยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยวลดความ

แผนภูมิที่ 4.7 แสดงปริมาณที่อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 - 2534

เขตกรุงเทพมหานคร และ ปริมณฑล

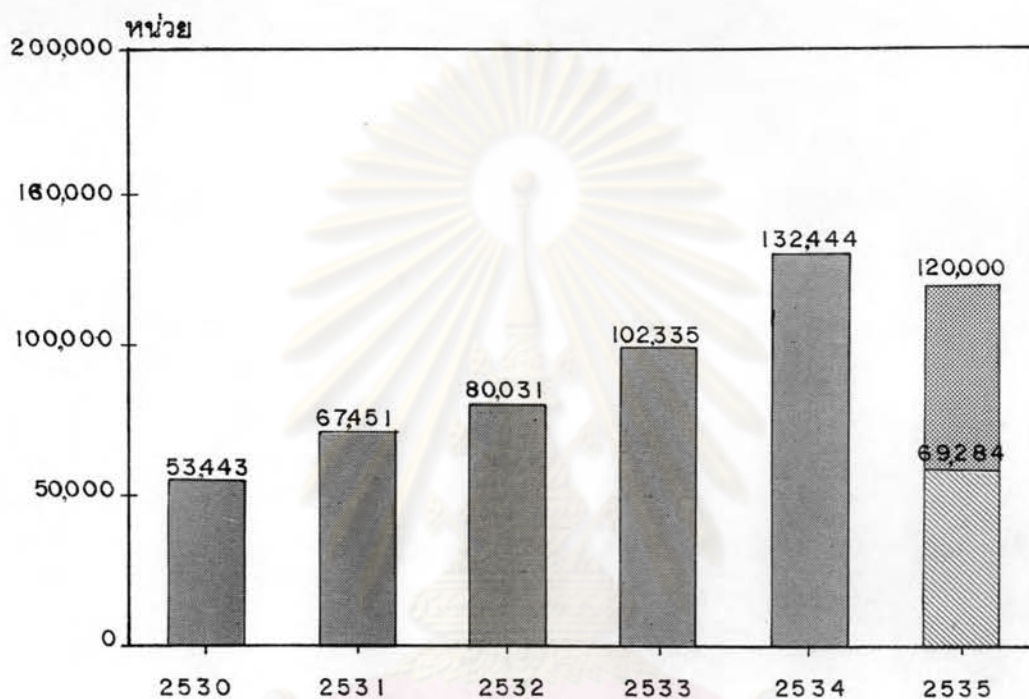
จำนวนที่อยู่อาศัย: หน่วย

แหล่งที่มา : ธนาคารอาคารสงเคราะห์

แผนภูมิ 4.8 แล่ตงจำนวนที่อยู่อาศัยจดทะเบียนเพิ่มขึ้นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ในปี พ.ศ. 2530 - 2535

■ ผนังปี ■ ม.ค. - มิ.ย. ■ ประมาณการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

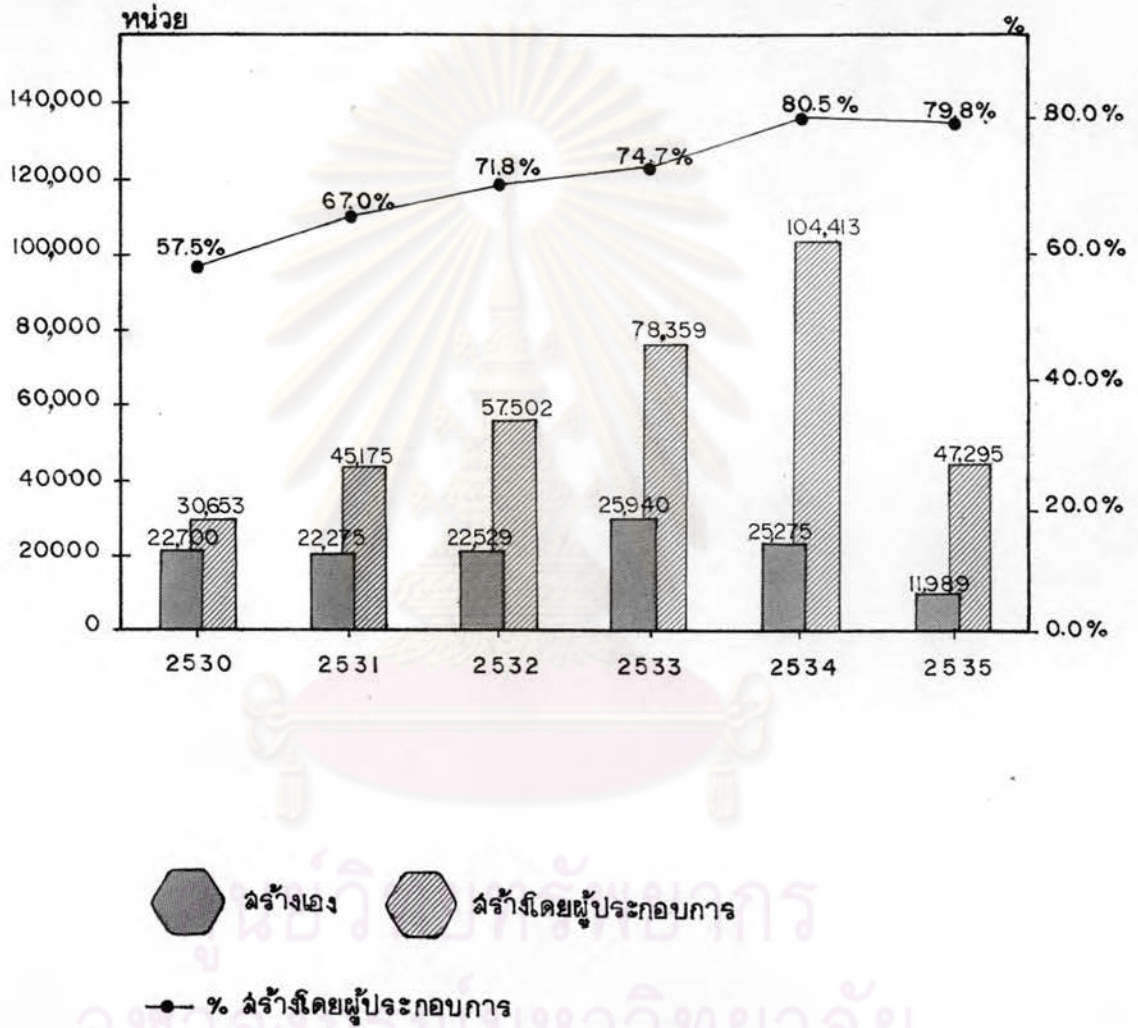
แหล่งที่มา : ธนาคารอาคารสงเคราะห์

สำคัญลงมามากจากเดิมในปี 2530 เคยเป็นสัดส่วนร้อยละ 65 เป็นร้อยละ 28 ในปี 2534 ขณะที่คอนโดมีเนียมมีความสำคัญเพิ่มขึ้นจากเคยมีสัดส่วนร้อยละ 3 ในปี 2530 เป็นร้อยละ 31 ในปี 2534 ส่วนทาวน์เฮ้าส์มีสัดส่วนร้อยละ 34 สำคัญที่สุดและไม่เปลี่ยนแปลงจากเดิมมากนัก แต่ในปี 2534 นี้ โครงการที่อยู่อาศัยได้เกิดขึ้นใหม่มีน้อยมาก เฉลี่ยเดือนละประมาณ 10-15 โครงการ เทียบกับเดือนละ 26.5 โครงการในปี 2533 ลดลงกว่าเท่าตัว และผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำการค้าที่ดินมีจำนวนลดลงจากเดิมในปี 2533 เฉลี่ยเดือนละ 47 ราย ในปีนี้มีจำนวนเฉลี่ยเดือนละ 32 ราย ได้ลดลงกว่า 32% อนึ่ง ธุรกิจที่อยู่อาศัยได้มีรูปแบบใหม่เกิดขึ้นก็คือการรับซื้อบ้านเก่ามาปรับปรุงขายใหม่ เนื่องจากมีราคาถูกกว่าบ้านใหม่และหลายคนต้องการเปลี่ยนใหม่ (วรพจน์ ถาวรพานิช ภาวะตลาดและการเงินที่อยู่อาศัยในปี 2535, นวนรพจน์ ถาวรพานิช บรรณาธิการ 2535:10)

4.5.1.4 แนวโน้มการใช้ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน เพื่อที่อยู่อาศัยในปี 2535 ในเขตกรุงเทพมหานครและ 3 จังหวัดปริมณฑล (นนทบุรี, ปทุมธานี และ สมุทรปราการ) ในช่วง 6 เดือนแรก (ม.ค.-มิ.ย.) ของปี 2535 หรือช่วงต้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 มีที่อยู่อาศัยสร้างเสร็จและจดทะเบียนเพิ่มขึ้นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวม 59,284 หน่วย หรือเฉลี่ยเดือนละ 9,881 หน่วย คิดเป็นอัตราการขยายตัวลดลง 9.62 จากระยะเดียวกันของปี 2534 บ้านสร้างเสร็จขยายตัวในอัตราที่ชะลอดังกล่าวเป็นผลมาจาก ภาวะชะงักงันทางเศรษฐกิจ จากวิกฤตการณ์อ่าวเบอริงเมื่อปลายปี 2533 และการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเมื่อต้นปี 2534 ทำให้บรรยากาศการลงทุนโดยทั่วไปซบเซาลง เกิดได้จาก การขอ อนุญาตจัดสรรที่ดิน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าปริมาณบ้านสร้างเสร็จใน 6 เดือนแรก ของปี 2535 จะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง แต่เอกชนก็ยังคงมีบทบาทหลักในการผลิตที่อยู่อาศัย โดยสามารถผลิตที่อยู่อาศัยสะสมจนถึงเดือนมิถุนายน 2535 รวมเป็นจำนวน

แผนภูมิที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบประเภทการจัดสร้างที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร และ ปริมณฑล ปี พ.ศ. 2530 - 2535

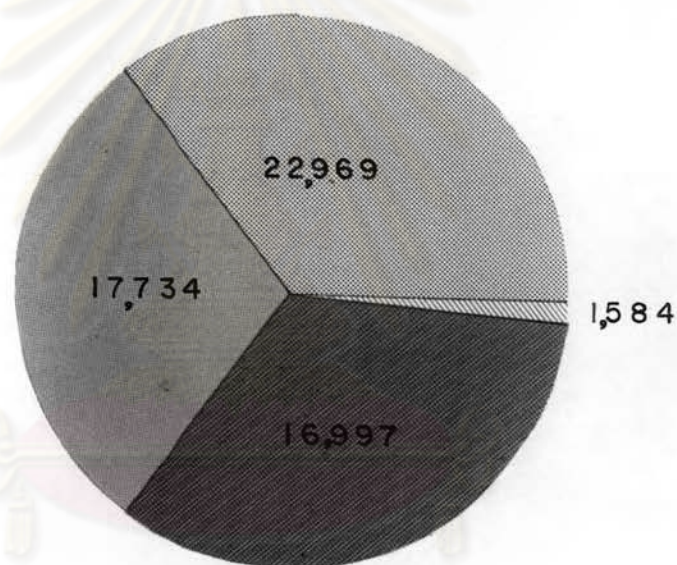
แหล่งที่มา : ธนาคารอาคารสงเคราะห์

47,295 หน่วย คิดเป็นสัดส่วนการผลิตที่อยู่อาศัยในระบบถึงร้อยละ 79.8 ใกล้เคียงกับสัดส่วนการผลิตที่อยู่อาศัยปี 2534 เมื่อพิจารณาประเภทที่อยู่อาศัยประเภทที่สร้างเสร็จสะสมในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2535 พบว่ามีที่อยู่อาศัยประเภทแฟลต คอนโดฯ ทาวน์เฮ้าส์ และบ้านเดี่ยวมีอัตราการขยายตัวลดลง ร้อยละ 10.75, 10.50 และ 9.28 ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอัตราการขยายตัวลดลงมากที่สุดคือบ้านเดี่ยวสร้างเสร็จสะสมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.74 (22,969 หน่วย) รองลงมาได้แก่ แฟลต และอาคารชุด ร้อยละ 29.91 (17,734 หน่วย)

ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2535 มีบ้านสร้างเสร็จสะสมเพิ่มขึ้นมากที่สุด ณ เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 40,963 หน่วย ร้อยละ 69.05 รองลงมาได้แก่ สมุทรปราการ 11,317 หน่วย ร้อยละ 19.05 นนทบุรี 5,809 หน่วย ร้อยละ 9.80 และปทุมธานี 1,222 หน่วย ร้อยละ 2.06 บ้านสร้างเสร็จสะสมมีแนวโน้มลดลงในทุกพื้นที่โดยมีอัตราการขยายตัวลดลงมากที่สุด ณ จังหวัดปทุมธานี คิดเป็นอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 46.73 รองลงมาขยายตัวลดลงมากในจังหวัดนนทบุรี กรุงเทพมหานคร และสมุทรปราการ คิดเป็นอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 10.05, 9.84 และ 1.20 ตามลำดับ

4.5.1.5 คาดการณ์แนวโน้มการผลิตที่อยู่อาศัยในปี 2535 ธุรกิจที่อยู่อาศัยเริ่มดีขึ้นในปี 2535 โดยในช่วงต้นปีธุรกิจที่อยู่อาศัยคงซบเซาต่อไปอีกระยะหนึ่ง แต่ในช่วงครึ่งปีหลังธุรกิจจะฟื้นตัวดีขึ้นเรื่อย ๆ (ฝ่ายวิจัยและวางแผนสินเชื่อธนาคารกรุงศรีอยุธยา) ระดับราคาที่อยู่อาศัย จะเพิ่มขึ้นอีกเล็กน้อยและรูปแบบจะมีขนาดเล็กลง ส่วนใหญ่จะเป็นทาวน์เฮ้าส์ ตั้งอยู่บริเวณชานเมือง หรือตามแนวถนนที่เกิดขึ้นใหม่ ใน 2-3 ปีข้างหน้า ส่วนคอนโดมีเนียมราคาถูกและราคาปานกลาง จะได้รับความนิยมบ้างพอสมควร แต่ต้องอยู่ในบริเวณใกล้ชุมชนพอสมควรและจะเกิดปัญหาการควบคุมการก่อสร้าง จากการที่จะออกกฎใช้บังคับใหม่ แฟลตให้เช่าจะมีบทบาทขึ้น สำหรับผู้มีรายได้น้อยและรายได้ปานกลางค่อนข้างต่ำเนื่องจากราคาที่อยู่อาศัยสูงกว่ารายได้ของตนเอง สำหรับที่อยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยวเริ่มเกิดขึ้น แต่จะต้องเป็นโครงการขนาดใหญ่ในเขตชานเมือง มีสิ่ง

แผนภูมิที่ 4.10 ประเภทที่อยู่อาศัยที่จดทะเบียนเพิ่มขึ้น (ม.ค. - มิ.ย. 35)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บ้านเดี่ยว

บ้านแฝด

ทาวน์เฮาส์

แฟลตและ คอนโด

แหล่งที่มา : ธนาคารอาคารสงเคราะห์

อำนวยความสะดวก สาธารณูปโภค สาธารณูปการและสถานพักผ่อนหย่อนใจพร้อมสมบูรณ์
สำหรับผู้มีรายได้ปานกลางค่อนข้างสูงขึ้นไป

ก. ปัจจัยที่ทำให้ธุรกิจที่อยู่อาศัยเริ่มดีขึ้น คือ

1. เศรษฐกิจส่วนรวมของประเทศจะขยายตัวเพิ่มขึ้น
ร้อยละ 8.0-9.0 ดีกว่าในปี 2534 เนื่องจากการส่งออกจะดีขึ้น ตามการกระเดื่องขึ้น
ของเศรษฐกิจโลก ภาวะการท่องเที่ยวเริ่มจะฟื้นตัวจากการที่ประเทศอาเซียนได้ส่ง เสริม
ในปี 2535 เป็นปีแห่งการท่องเที่ยวอาเซียน กลุ่มประเทศอินโดจีนเปิดประเทศค้าขาย
กับต่างประเทศ ทำให้ชาวต่างชาติต้องเดินทางผ่านประเทศไทย ซึ่งเป็นประตูทางเข้าของ
ประเทศเหล่านี้

2. รัฐบาลจะจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ตั้งแต่วันที่ 1
มกราคม 2535 เป็นต้นไป โดยธุรกิจอสังหาริมทรัพย์จะถูกจัดเก็บภาษีในอัตราลดลง
จากเดิมร้อยละ 3.85 เป็นร้อยละ 3.3 (รวมภาษีท้องถิ่น) ส่วนธุรกิจที่เกี่ยวข้อง
กับธุรกิจอสังหาริมทรัพย์บางประเภทจะถูกจัดเก็บภาษีในอัตราสูงขึ้น (แต่สามารถหักภาษีซื้อ
คืนได้ ทำให้ภาระภาษีลดลง) บางประเภทจะมีอัตราลดลง แต่ในระยะแรกเป็นช่วง
การเปลี่ยนแปลงจึงอาจไม่ส่งผลดีต่อธุรกิจที่อยู่อาศัยมากนักจนกว่าจะจัดระบบให้ดีขึ้นเสียก่อน

3. การเมืองภายในประเทศ เริ่มมั่นคงเข้าสู่เข้า
รอย โดยได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2534 และจะ
มีการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเดือนมีนาคม 2535 คาดว่าจะสามารถจัดตั้งคณะ
รัฐบาลชุดใหม่ในเดือน กันยายน-ตุลาคม 2535

4. สภาพการเงินภายในประเทศยังคงลုံตัวอยู่ต่อไป
อัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มจะลดลงต่อไปอีกประมาณ 1.0-1.5% ดอกเบี้ยเงินกู้ทั่วไปอยู่

ระดับ 15.16% ดอกเบี้ยในต่างประเทศจะลดลงอีกไม่มากนัก เนื่องจากขณะนี้อยู่ในระดับต่ำพอสมควรแล้ว ทำให้ความแตกต่างระหว่างดอกเบี้ยภายในกับต่างประเทศลดลง เงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศจะชะลอตัวลงบ้าง แต่ในช่วงครึ่งปีหลังการลงทุนจะมากขึ้นตามความต้องการของการส่งออก ความต้องการสินเชื่อจะมากขึ้นเช่นกัน อัตราดอกเบี้ยจะเริ่มขยายตัวสูงขึ้นบ้าง เล็กน้อย

5. กรมที่ดินจะกระจายอำนาจในการออกใบอนุญาตจัดสรรที่ดินไปยังท้องถิ่น และปรับปรุงขั้นตอนการอนุญาตค่าที่ดินให้รวดเร็วกว่าเดิม จาก 46 วัน เป็น 25 วัน การจัดสรรที่ดินจาก 166 วัน เป็น 85 วัน

6. อุปสงค์ อุปทาน ของที่อยู่อาศัยเริ่มปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพ เนื่องจากปริมาณที่อยู่อาศัยค้างสต็อกจะลดลงและโครงการที่อยู่อาศัยในปี 2534 เกิดขึ้นใหม่น้อยแต่คนเริ่มจะมีอำนาจซื้อมากขึ้น จากการปรับเงินเดือนและลดภาษีเงินได้ ดังนั้นโครงการที่อยู่อาศัยจึงเริ่มเกิดขึ้นใหม่เรื่อย ๆ

ข. อุปสรรคที่จะทำให้โครงการที่อยู่อาศัยชะลอตัวในปี 2535 จะมีปัจจัยหลายประการสนับสนุนการฟื้นตัวของธุรกิจที่อยู่อาศัยก็ตาม แต่ก็ยังมีอุปสรรคหลายประการที่อาจจะเกิดขึ้นเช่นกัน ซึ่งปัญหาเหล่านี้ได้แก่

1. กรมที่ดินจะปรับราคาประเมินที่ดินเพื่อใช้ในการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ใหม่ ตั้งแต่ 1 มกราคม 2535 เป็นต้นไป ทำให้ผู้ประกอบการและผู้ซื้อที่อยู่อาศัยต้องรับภาระค่าใช้จ่ายส่วนนี้เพิ่มขึ้น

2. กระทรวงมหาดไทย จะประกาศใช้กฎกระทรวงควบคุมการก่อสร้างอาคารสูงและอาคารขนาดใหญ่ ทำให้อาคารขนาดใหญ่ประเภทแฟลตและคอนโดมิเนียมต้องตั้งอยู่บนถนนที่มีความกว้าง 10-18 เมตร จึงหาทำเลที่ตั้งได้ยากขึ้น

กว่าเดิม และต้นทุนเพิ่มขึ้นนอกจากนี้ยัง เข้มงวดกับการจัดระบบสาธารณสุขภาค สาธารณูปการ และระบบน้ำเสียของ โครงการจัดสรรที่อยู่อาศัยให้มาตรฐานสูงขึ้น และต้องสร้างเสร็จก่อน (ซึ่ง เดิมผ่อนผันให้สร้างภายหลัง ได้ซึ่งบาง โครงการได้ เขียวลูกค้ำจึง เกิดการร้องเรียนกันขึ้น)

3. ธนาคารแห่งประเทศไทยยังคงควบคุมการขยายตัวของสินเชื่อที่อยู่อาศัยและการให้สินเชื่อแก่คอนโดมิเนียมราคาสูง การซื้อที่ดินเปล่าและสนามกอล์ฟ ต่อไป

4.5.2 การใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัย การสร้างบ้านพักอาศัยประชากรจะอยู่กัน กระจุกกระจายไปตามริมคลอง จะหนาแน่นอยู่บริเวณที่เป็นสุขาภิบาลและถนนสายหลักของ อาเภอบางพลี ลักษณะของชุมชนแต่เดิมเป็นชุมชนชนบท แต่ปัจจุบันได้รับอิทธิพลการขยายตัวของ กรุงเทพมหานครและการตัดเส้นทางใหม่ทำให้บางพื้นที่ของอำเภอบางพลี เช่น ตำบล บางแก้ว, ตำบลบางพลีใหญ่ เป็นชุมชนเมือง หรือบางส่วนของตำบลต่าง ๆ ที่อยู่ติดกับถนน บางนา-ตราด เริ่มเป็นชุมชนเมืองผสมชุมชนชนบทไปแล้ว ประเภทของที่อยู่อาศัยของ ชุมชนบางพลีมีดังนี้

4.5.2.1 ที่อยู่อาศัยเบาบาง จะกระจายกันอยู่บริเวณพื้นที่เกษตรหรือ พื้นที่ว่างเปล่า ได้แก่ ตำบลหนองปรือ, ตำบลศรีษะจร๊ะเข้าใหญ่, ตำบลศรีษะจร๊ะเข้าน้อย

4.5.2.2 ที่อยู่อาศัยแบบหนาแน่นปานกลาง ซึ่งกระจายตัวอยู่ตามถนน และใกล้แหล่งชุมชนย่อยต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ตำบลบางเสาธง, ตำบลบางปลา, ตำบล บางโฉลง และตำบลราชาเทวะ

4.5.2.3 ที่อยู่อาศัยแบบหนาแน่น จะอยู่บริเวณที่มีพื้นที่ติดกับกรุงเทพฯ หรือถนนบางนา-ตราด, ถนนศรีนครินทร์ ได้แก่ ตำบลบางแก้ว, ตำบลบางพลีใหญ่

การใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัยในอำเภอบางพลี ถ้าพิจารณาจากภาพถ่ายทางอากาศ ปี 2534 แล้ว โดยทั่วไป ชุมชนส่วนใหญ่ยังกระจายอยู่ทั่วไปตามลำคลองและบางส่วนบริเวณถนน ที่อยู่อาศัยยังกระจายอยู่ทั่วไปเพราะอำเภอบางพลียังมีพื้นที่ว่างที่ยังไม่ได้ทำประโยชน์อีกมาก ประมาณ 186,313.49 ไร่ ซึ่งร้อยละ 79.54 ของพื้นที่ทั้งหมด 234,237.5 ไร่

4.5.3 ประเภทของที่พักอาศัย แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

4.5.3.1 ประเภทบ้านเดี่ยว จะมีกระจายอยู่ทั่วไปในอำเภอบางพลี จะมีทั้งบ้านเดี่ยว 1 ชั้น ที่สร้างด้วยไม้และคอนกรีตเสริมเหล็ก (คสล.) หรือบ้านเดี่ยว 2 ชั้น มีทั้งผสมไม้ส่วนบนและคอนกรีตส่วนล่างหรือสร้างด้วยไม้ทั้งหลัง ที่อยู่ประเภทนี้เจ้าของจะเป็นผู้สร้างอยู่อาศัยเอง จะเป็นประชากรที่มีรายได้ปานกลางและรายได้สูงอาศัยอยู่

- ลักษณะเป็นอาคารไม้ จะพบมากบริเวณแหล่งที่ตั้งของชุมชนเก่าและบริเวณริมคลองทั่ว ๆ ไป กระจายอยู่เกือบทุกตำบลในอำเภอบางพลี เช่น ตำบลบางเสาธงด้านทิศเหนือ, ตำบลศรีษะจระเข้ไฉย, ตำบลศรีษะจระเข้ใหญ่, ตำบลบางปลา และตำบลหนองปรือ

- ลักษณะเป็นอาคารครึ่งคอนกรีตเสริมเหล็กครึ่งไม้ ส่วนใหญ่จะเป็นที่พักของคนมีรายได้ปานกลาง จะกระจายตัวอยู่ใกล้แหล่งชุมชน ย่านการค้าและถนนสายต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณตำบลราชาเทวะ, ตำบลบางปลา, ตำบลบางเสาธง, ตำบลบางพลีใหญ่ และตำบลบางโจลง

- ลักษณะอาคารที่เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก จะกระจายอยู่ห่างจากศูนย์กลางชุมชน บริเวณถนนสายใหม่และถนนเดิม เช่น บริเวณใกล้ถนนศรีนครินทร์

ถนนบางนา-ตราดเป็นช่วง ๆ ถนนบางพลี-กิ่งแก้ว และบริเวณชานเมือง ส่วนใหญ่จะอยู่ในตำบลบางแก้ว ตำบลบางพลีใหญ่ และกระจายอยู่ตามตำบลต่าง ๆ หลายตำบล

4.5.3.2 บ้านแถวหรือตึกแถว จะเป็นลักษณะอาคารพาณิชย์ จะอยู่บริเวณศูนย์กลางของชุมชนและย่านการค้าริมถนนบางนา-ตราด เป็นระยะ ถนนเทพารักษ์ ถนนบางพลี-ลาดกระบัง บริเวณสี่แยก ถนนบางนา-ตราด ติดกับถนนบางพลี-ลาดกระบัง และชุมชนสุขาภิบาลบางพลีและชุมชนสุขาภิบาลบางเสาธง ส่วนใหญ่จะอยู่ในตำบลบางพลีใหญ่ บางเสาธง และบางแก้ว

4.5.3.3 บ้านจัดสรร ในอำเภอบางพลีมีข้อจำกัดข้อมูลด้านบ้านจัดสรร เพราะการเก็บรวบรวมข้อมูลทางอำเภอไม่ได้แยกว่าการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารไปแล้วนั้นเป็นเป็นหมู่บ้านหรือปลูกสร้างด้วยตนเอง ใช้วิธีแยกจากรางที่มีการขออนุญาตที่มีมากกว่า 10 หลังขึ้นไป ซึ่งพิจารณาแล้วน่าจะเป็นหมู่บ้านจัดสรรในปี พ.ศ. 2533 มีการขออนุญาตจัดสรรที่ดินจำนวน 4 ราย เนื้อที่ 11 ไร่ 78 ตารางวา ในปี พ.ศ. 2534 มีการขออนุญาต จำนวน 5 ราย เนื้อที่ 23 ไร่ 3 งาน 36 ตารางวา

4.5.3.4 อาคารสูง จะเป็นที่อยู่อาศัยประเภทคอนโดมิเนียม และสำนักงาน ส่วนใหญ่อาคารประเภทนี้จะอยู่บริเวณริมถนนบางนา-ตราด หรือชอยแยกจากถนนสายหลัก

การขออนุญาตปลูกสร้างอาคารในอำเภอบางพลี จะแยกความรับผิดชอบระหว่างอำเภอกับจังหวัด (งานโยธาธิการ) ถ้าเป็นการขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร ตั้งแต่ 1-2 ชั้น และหมู่บ้านจัดสรร ทางอำเภอ โยธาธิการอำเภอจะเป็นผู้อนุญาตออกให้ แต่ถ้าเป็นประเภทอาคารตั้งแต่ 3 ชั้นขึ้นไปจะออกใบอนุญาตโดยโยธาธิการจังหวัด

การปลูกสร้างอาคารตั้งแต่ 3 ชั้นขึ้นไปทุกชนิดในอำเภอบางพลี ในปี พ.ศ. 2533 มีการขออนุญาตปลูกสร้างทั้งสิ้น 134 ราย ตำบลที่มีการขออนุญาตปลูกสร้างมากที่สุด ตำบลบางปลา 60 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 44.77 รองลงมาตามลำดับ ตำบลบางพลี 19 ราย หรือร้อยละ 14.17 ตำบล บางโฉลง 19 ราย ร้อยละ 14.17 ตำบลบางแก้ว 11 ราย ร้อยละ 8.22 ตำบลบางเสาธง 9 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 6.73 ตำบลที่มีการขออนุญาตน้อยที่สุดคือ ตำบลศรีษะจระเข้ใหญ่ 1 ราย ร้อยละ 0.74 ส่วนตำบลที่ไม่มีการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารเลย คือ ตำบลศรีษะจระเข้และตำบลหนองปรือ

ในปี 2533 มีการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารตั้งแต่ 1-2 ชั้น ในอำเภอบางพลีทั้งสิ้น 244 ราย ตำบลที่มีการขออนุญาตปลูกสร้างมาก คือตำบลบางพลีใหญ่ จำนวน 101 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 41.39 ของจำนวนผู้ขออนุญาตทั้งอำเภอ รองลงมาตำบลบางแก้ว จำนวน 71 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.09 ตำบลราชาเทวะ 23 ราย ร้อยละ 9.44 ตำบลบางโฉลง 20 ราย ตำบลบางเสาธง 19 และตำบลที่มีการขออนุญาตน้อยที่สุดตำบลบางปลา 10 ราย หรือคิดเป็นร้อยละตามลำดับ 8.19, 7.78, 4.09 ส่วนตำบลที่ไม่มีการขออนุญาตเลยมี 3 ตำบล คือ ตำบลศรีษะจระเข้ใหญ่ ตำบลศรีษะจระเข้และตำบลหนองปรือ เนื่องจากเป็นพื้นที่บริเวณสร้างสนามบินหนองงูเห่า หรือพื้นที่ใกล้เคียง (ตารางที่ 4.25)

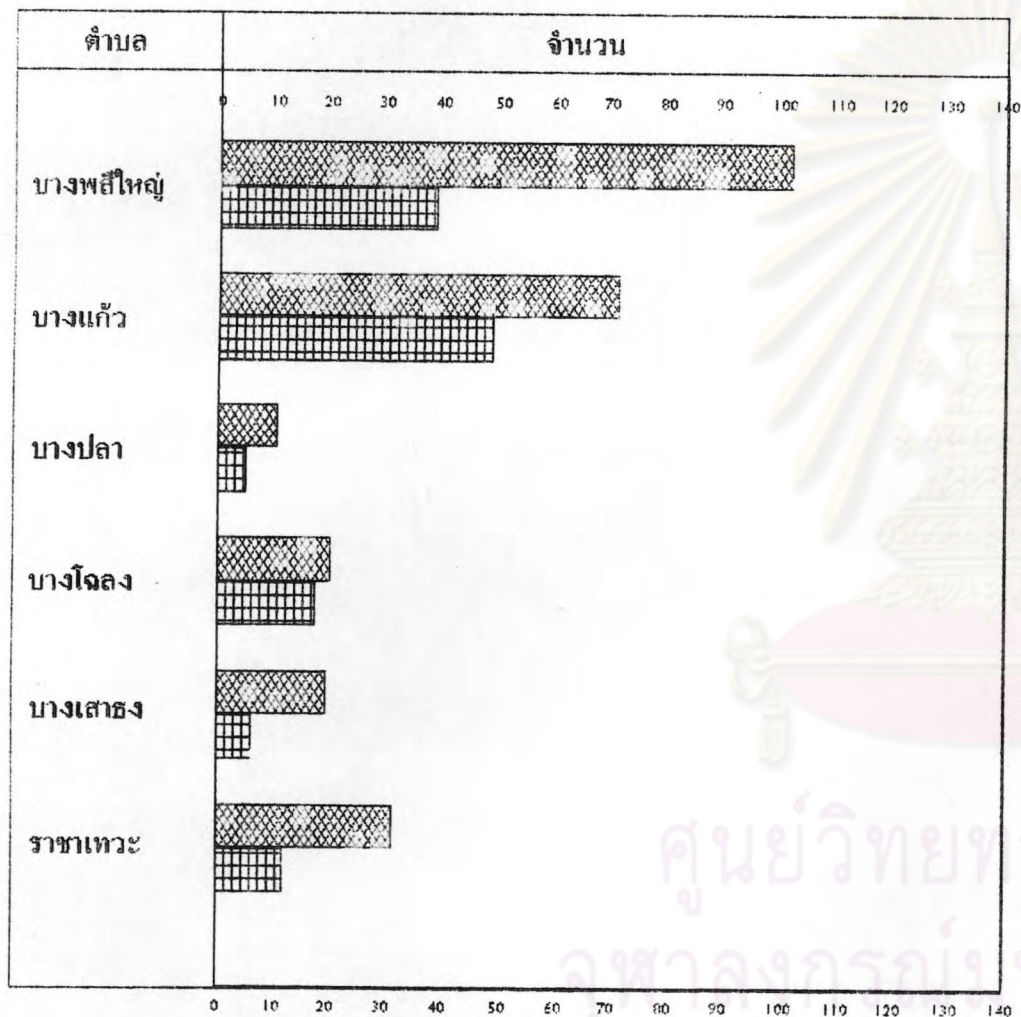
ในปี 2534 อำเภอบางพลี มีการขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร 1-2 ชั้น จำนวนทั้งสิ้น 123 ราย ตำบลที่มีการขออนุญาตมากคือ ตำบลบางแก้ว 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.05 รองลงมาตามลำดับคือ ตำบลบางพลีใหญ่ 38 ราย ร้อยละ 30.89 ตำบลบางโฉลง 15 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 12.19 ตำบลราชาเทวะ 11 ราย ร้อยละ 8.94 ตำบลบางเสาธง 6 ราย ร้อยละ 4.87 ตำบลบางปลา 5 ราย ร้อยละ 4.06

ตารางที่ 4.25 การขออนุญาตปลูกสร้างอาคารที่พักอาศัย 1-2 และหมู่บ้านจัดสรร
ในอำเภอบางพลีเป็นรายตำบล ในปี พ.ศ. 2533-2534

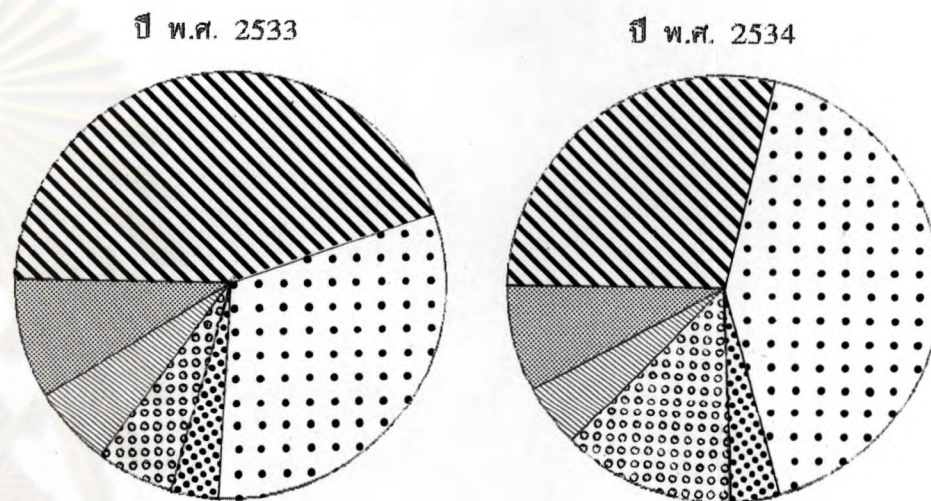
ตำบล	จำนวนผู้ขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร 1-2 ชั้น และหมู่บ้านจัดสรร				อัตราการเพิ่ม การขออนุญาต ปลูกสร้าง อาคาร
	ปี พ.ศ.	ร้อยละ	ปี พ.ศ.	ร้อยละ	
	2533	ละ	2534		
บางพลีใหญ่	101	41.39	38	30.89	- 62.3
บางแก้ว	71	29.09	48	39.05	- 32.39
บางปลา	10	4.09	5	4.06	- 50
บางโฉลง	20	8.19	15	12.19	- 25
บางเสาธง	19	7.78	6	4.87	- 68
ศรีษะจระเข้ใหญ่	-	-	-	-	-
ศรีษะจระเข้เล็ก	-	-	-	-	-
ราชาเทวะ	23	9.44	11	8.94	- 52.17
หนองปรือ	-	-	-	-	-
รวม	244	100.00	123	100.00	- 49.59

แหล่งที่มา : โยธาธิการอำเภอบางพลี

แผนภูมิ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบการขออนุญาตปลูกสร้างที่พักอาศัย 1-2 ชั้นในอำเภอบางพลี ระหว่าง ปี พ.ศ. 2533 กับ 2534

ปี พ.ศ. 2533 ปี พ.ศ. 2534

	ปี พ.ศ. 2533	ปี พ.ศ. 2534
ตำบลบางพลีใหญ่	41.39	30.89
ตำบลบางแก้ว	29.09	39.05
ตำบลบางปลา	4.09	4.06
ตำบลบางโจลง	8.19	12.19
ตำบลบางเสาธง	7.78	4.87
ตำบลราชาเทวะ	9.44	8.94

หมายเหตุ ตำบลศรีระจระเข้ใหญ่, ตำบลศรีระจระเข้เล็ก และตำบลหนองปรือ ไม่มีการขออนุญาตก่อสร้าง

ที่มา : ตารางที่ 4.25

การขออนุญาตปลูกสร้างอาคารในอำเภอบางพลี ในปี 2533 จำนวน 244 ราย แต่พอมาในปี 2534 มีการขออนุญาตปลูกสร้างจำนวน 123 ซึ่งมีการขออนุญาตลดลงถึง 121 ราย หรือคิดเป็นอัตราเพิ่มลดลง - 49.59% ในแต่ละตำบลมีการขออนุญาตลดลงทุกตำบล เนื่องมาจากเกิดวิกฤตการณ์ค่าวเปอร์เซียมขึ้น ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ส่งผลให้ราคาน้ำมันในตลาดโลกสูงขึ้น และเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในประเทศในช่วงต้นปี พ.ศ. 2534 จึงทำให้นักลงทุนชะลอการลงทุนด้านที่อยู่อาศัยเนื่องจากไม่มั่นใจในสถานการณ์และนักลงทุนไม่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ จึงไม่มีทุนดำเนินการ (ตารางที่ 4.25)

ในปี 2534 มีการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารสูงในอำเภอบางพลี มีจำนวนถึง 218 ราย ซึ่งมีการเพิ่มขึ้น จากปี 2533 ถึง 84 ราย หรือร้อยละ 62.68% ตำบลที่มีการขออนุญาตปลูกสร้างมากที่สุดคือ ตำบลบางพลีใหญ่ จำนวน 103 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 47.24 รองลงมาคือตำบลบางเสาธง จำนวน 33 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 15.13 ตำบลบางปลา 28 ราย ร้อยละ 12.84 ตำบลบางโฉลง 24 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 11.02 ตำบลที่มีการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารน้อยที่สุด คือ ตำบลศรีษะจระ เข้าใหญ่ 4 ราย หรือร้อยละ 1.83 ตำบลราชาเทวะ 7 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 3.22 ตามลำดับ ส่วนตำบลที่ไม่มีการขออนุญาตปลูกสร้างเลยในเขตอำเภอบางพลี มี 2 ตำบล คือ ตำบลศรีษะจระ เข่น้อยและตำบลหนองปรือ

การขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร ตั้งแต่ 3 ชั้นขึ้นไป ในปี 2533 มีจำนวน 134 ราย มีการขออนุญาตเพิ่มขึ้นในปี 2534 จำนวน 218 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2533 จำนวน 84 ราย หรือคิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้น 62.68% ตำบลที่มีการขออนุญาตเพิ่มมากที่สุดคือตำบลบางพลีใหญ่ 442.10 รองลงมาคือตำบลบางเสาธง 266.6 ตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ 300 ตำบลบางแก้ว 72.72% ตำบลที่มีการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ ตำบลบางโฉลง 26.31 ส่วนตำบลที่ไม่มีการขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร คือตำบลศรีษะจระ เข่น้อยและตำบลหนองปรือ และตำบลที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นลดลงมากที่สุดคือตำบลบางปลา

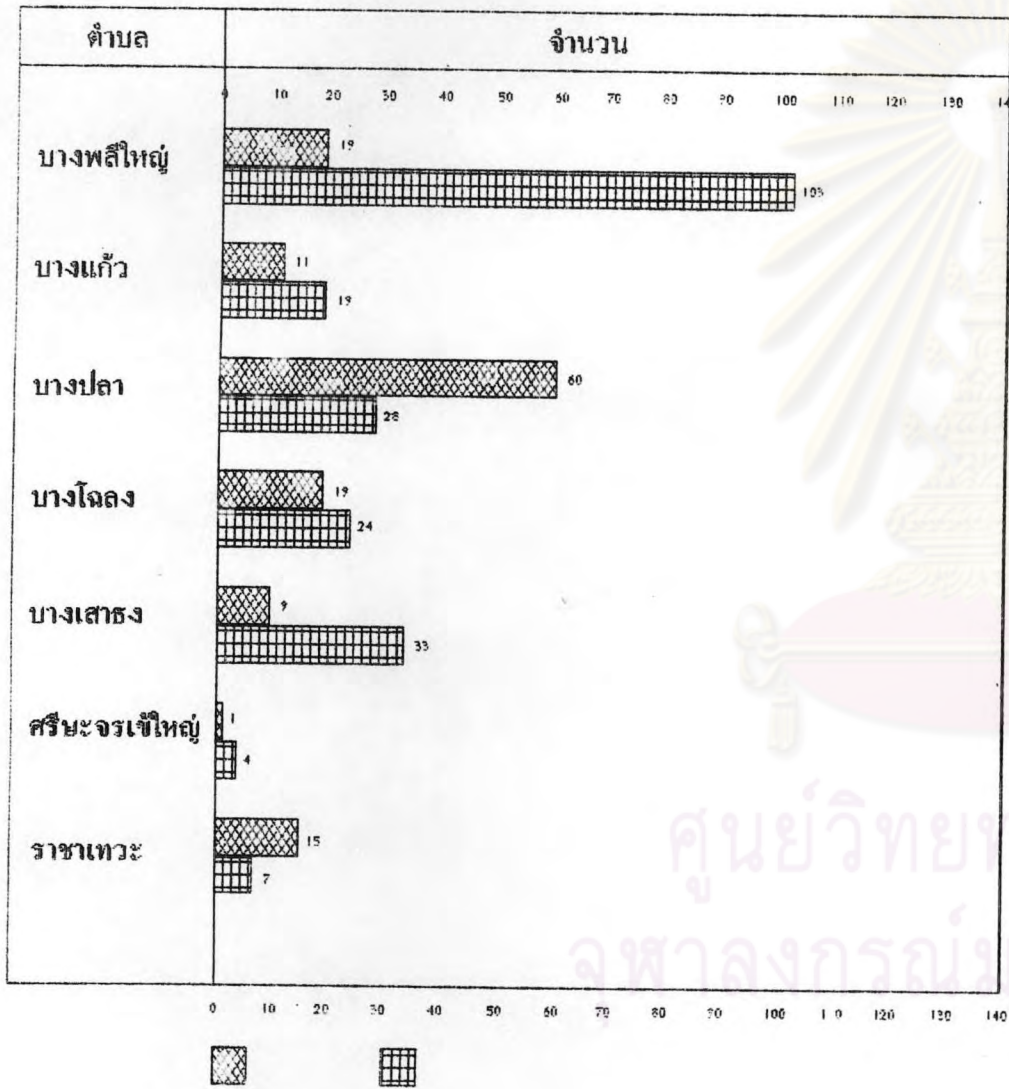
-53.33 และค้ำชราชำเพาะ -53.33 ถึงจะมีวิกฤตการณ์อ่าวเปอร์เซียในปี 2533 และเหตุการณ์ด้านการเมืองภายในประเทศในช่วงต้นปี 2534 การขออนุญาตปลูกอาคารสูงก็ไม่ได้ชะลอตัวลง เหมือนกับที่คาดการณ์หรือการสร้างบ้านด้วยตนเอง สาเหตุเนื่องมาจากผู้ลงทุนเกี่ยวกับอาคารสูง เป็นผู้ลงทุนขนาดใหญ่ ที่มีแหล่งเงินทุนสนับสนุนตลอดเวลาจึงสามารถผลิตอาคารสูงได้เรื่อย ๆ ไม่หยุดชะงัก อำเภอบางพลีมีอาคารสูงที่เป็นที่อยู่อาศัยลักษณะคอนโดสูง 15 ชั้น 12 อาคาร ของบริษัทนายง จำกัด และสูง 11 ชั้น 12 อาคาร ของบริษัท บางกอกแลนด์ จำกัด ปลูกสร้างในตำบลบางโฉลง

ตารางที่ 4.26 การขออนุญาตปลูกสร้างอาคารที่พักอาศัยขนาดสูง ตั้งแต่ 3 ชั้นขึ้นไป
ในอำเภอบางพลี ปี พ.ศ. 2533-2534

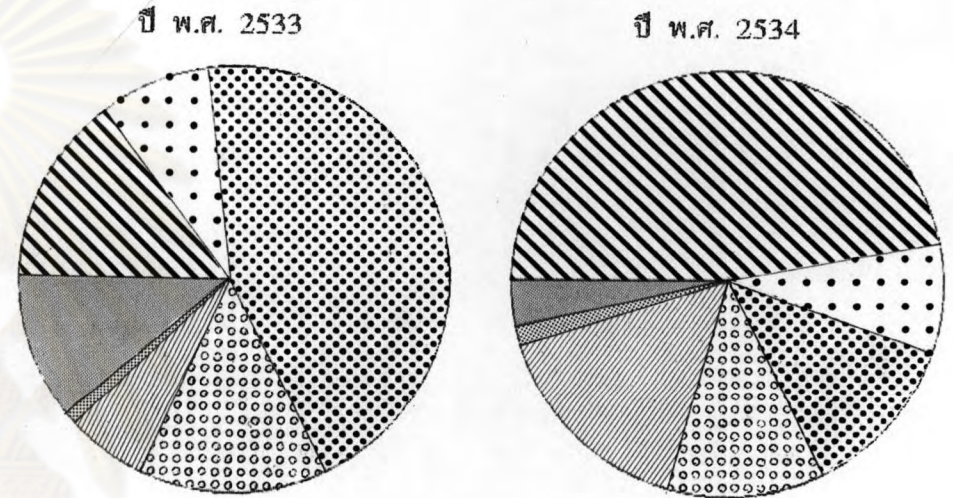
ตำบล	จำนวนผู้ขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร ตั้งแต่ 3 ชั้น ขึ้นไป				อัตราการเพิ่ม การขออนุญาต ปลูกสร้าง อาคาร
	ปี พ.ศ.	ร้อยละ	ปี พ.ศ.	ร้อยละ	
	2533	ละ	2534	ละ	
บางพลีใหญ่	19	14.17	103	47.10	442.10
บางแก้ว	11	8.22	19	8.71	72.72
บางปลา	60	44.77	28	12.84	- 53.33
บางโฉลง	19	14.17	24	11.02	26.31
บางเสาธง	9	6.73	33	15.13	266.6
ศรีษะจระ เข้าใหญ่	1	0.74	4	1.83	300.00
ศรีษะจระ เข้าน้อย	-	-	-	-	-
ราชาเพาะ	15	11.19	7	3.22	- 53.33
หนองปรือ	-	-	-	-	-
รวม	134	100.00	218	100.00	62.68

แหล่งที่มา : โยธาธิการจังหวัดสมุทรปราการ

แผนภูมิ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบการขออนุญาตปลูกสร้างที่พักอาศัยตั้งแต่ 3 ชั้นขึ้นไปเป็นรายตำบลในอำเภอบางพลี ระหว่าง ปี พ.ศ.2533 กับ ปี พ.ศ.2534

ปี พ.ศ. 2533 ปี พ.ศ. 2534

	ปี พ.ศ. 2533	ปี พ.ศ. 2534
ตำบลบางพลีใหญ่	14.17	47.10
ตำบลบางแก้ว	8.22	8.71
ตำบลบางปลา	44.77	12.84
ตำบลบางโฉลง	14.17	11.02
ตำบลบางเสาธง	6.73	15.13
ตำบลศรีษะจรเข้ใหญ่	0.74	1.83
ตำบลราชาเทวะ	11.19	3.22

หมายเหตุ ตำบลศรีษะจรเข้ใหญ่และตำบลหนองปรือ
ไม่มีการขออนุญาตก่อสร้าง

ที่มา : ตารางที่ 4.26

4.5.4 ความหนาแน่นของบ้านพักอาศัยในอำเภอบางพลี

อำเภอบางพลีซึ่งมีพื้นที่เชื่อมกับกรุงเทพฯ และมีสาธารณูปโภคเชื่อมถึงพื้นที่ที่ทาให้ความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นมาก ตารางที่ 4.28 ในปี 2530 พื้นที่พักอาศัยของอำเภอบางพลีเท่ากับ 26,298.67 ไร่ ในขณะที่ประชากรเท่ากับ 118,197 คน จำนวนบ้าน 20,782 หลังคาเรือน ความหนาแน่นของบ้านพักอาศัย 55.45 หลังต่อตารางกิโลเมตร ในขณะที่จำนวนบ้านต่อหนึ่งหลังจะมีประชากรประมาณ 5.7 คนต่อบ้านหนึ่งหลัง และในบ้านหนึ่งหลังจะมีพื้นที่ประมาณ 506.2 ตารางวา

ในปี พ.ศ.2534 พื้นที่พักอาศัยของอำเภอบางพลี 33137.13 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2530 เท่ากับ 6,838.46 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 6.50 จำนวนบ้านพักอาศัย 34,220 หลัง เพิ่มขึ้นจากปี 2532 จำนวน 13,438 หลัง หรือร้อยละ 16.16 ความหนาแน่นของบ้านพักอาศัยเท่ากับ 91.31 หลังต่อตารางกิโลเมตร

ตารางที่ 4.27 แสดงจำนวนบ้านพักอาศัย ความหนาแน่น อัตราส่วนบ้านกับประชากร และอัตราส่วนบ้านกับที่พักอาศัยของอำเภอบางพลี จ.สมุทรปราการ ปี พ.ศ.2530-2534

ปี พ.ศ.	จำนวน บ้าน	พื้นที่พักอาศัย (ไร่)	จำนวน ประชากร	อัตราความ หนาแน่น หลัง/กม ²	อัตราส่วน ประชากร /บ้าน	อัตราส่วน บ้าน/พื้นที่ (ตร.วา)	พื้นที่ อ.บางพลี (ตร.กม.)
2530	20,782	26,298.67	118,197	55.45	5.7	506.2	374.78
2534	34,220	33,137.13	155,447	91.31	4.5	387.3	

ความหนาแน่นในระดับตำบลของอำเภอบางพลี จากตารางที่ 4.28 ตำบลบางแก้วมีความหนาแน่นของบ้านพักอาศัยมากที่สุด 203 หลังต่อตารางกิโลเมตร รองลงมา ได้แก่ ตำบลบางพลีใหญ่ จำนวน 143.97 หลังต่อตารางกิโลเมตร จะสังเกตเห็นว่าสองตำบลนี้มีความหนาแน่นสูงกว่าตำบลอื่น ๆ สาเหตุมาจากเป็นพื้นที่ใกล้ถนนศรีนครินทร์ ซึ่งต่อไปจะเป็นย่านธุรกิจใหม่ของด้านทิศใต้ของกรุงเทพมหานครและด้านเหนือของจังหวัดสมุทรปราการ ส่วนอันดับที่สามได้แก่ ตำบลราชาเทวะจำนวน 90.07 หลังต่อตารางกิโลเมตร ส่วนตำบลที่มีความหนาแน่นน้อยที่สุดได้แก่ตำบลหนองปรือ 22.95 หลังต่อตารางกิโลเมตร รองลงมาได้แก่ ตำบลศรีชะครเข็ญ้อย 26.57 หลังต่อตารางกิโลเมตร

4.5.5 พื้นที่ที่อยู่อาศัยกับจำนวนประชากร

พื้นที่พักอาศัยในอำเภอบางพลี ในปี พ.ศ.2534 มีจำนวน 33,137.13 ไร่ ตำบลที่มีพื้นที่พักอาศัยมากที่สุดได้แก่ ตำบลบางเสาธง 6,587.95 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 19.88 ของพื้นที่พักอาศัยทั้งหมด รองลงมาตามลำดับพื้นที่พักอาศัยในตำบลบางพลีใหม่ 6,575.69 ไร่ เป็นร้อยละ 19.84 ตำบลบางแก้ว 5,446.54 ไร่ ร้อยละ 16.43 ตำบลบางปลา 4,515.64 ไร่ หรือเป็นร้อยละ 13.64 ตำบลบางโจลง 3,595.35 ไร่ หรือร้อยละ 10.84 ส่วนตำบลที่มีพื้นที่พักอาศัยน้อยที่สุด คือ ตำบลศรีชะครเข็ญ้อยมีจำนวน 1,234.77 ไร่หรือร้อยละ 3.74 ตำบลหนองปรือ 1,298.86 ไร่ ร้อยละ 3.91 ตำบลศรีชะครเข็ญ้อยใหญ่ 1,341.64 ไร่หรือร้อยละ 4.06 ตำบลราชาเทวะ 2,540.27 ไร่ หรือร้อยละ 7.66

อัตราส่วนระหว่างประชากรต่อบ้านหนึ่งหลังของอำเภอบางพลีโดยเฉลี่ย 6.7 คนต่อหลัง ในอำเภอบางพลีมีตำบลศรีชะครเข็ญ้อยมากที่สุด 10.2 คนต่อหลัง รองลงมาที่มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันอยู่สามตำบล ตำบลบางเสาธง 9.9 คนต่อหลัง ตำบลหนองปรือ 9.8 คนต่อหลัง และตำบลศรีชะครเข็ญ้อยใหญ่ 9.6 คนต่อหลัง ตำบลที่มีอัตราส่วนระหว่างประชากรกับบ้านน้อยที่สุดคือตำบลบางพลีใหญ่ 5.3 คนต่อหลัง ตำบลที่มีอัตราส่วน

ตารางที่ 4.28 แสดงจำนวนบ้านพักอาศัย ความหนาแน่น อัตราส่วนบ้านต่อประชากรและอัตราส่วนบ้านต่อพื้นที่พักอาศัยรายคาบ

พ.ศ.2530-2534 ของอำเภอหางพูน

คาบ	พื้นที่พักอาศัย (ไร่)				จำนวน บ้าน	ประชากร ปี 2534	ความหนา แน่นของบ้าน พัก หลัง/กม ²	อัตราส่วน ประชากร ต่อบ้าน	อัตราส่วน บ้าน/พื้นที่ (ตร.วา)	อัตราเพิ่ม พื้นที่ พักอาศัย
	พื้นที่ กม ²	พ.ศ.2530	พ.ศ.2534	ร้อยละ						
บางพม่าใหญ่	45.87	3,752.48	6,575.69	19.84	6,604	34,743	143.97	5.3	398.3	18.80
บางแก้ว	23.50	3,686.70	5,446.54	16.43	4,787	26,852	203.70	5.6	455.1	11.93
บางปลา	73.84	3,903.82	4,515.64	13.64	2,237	17,271	30.29	7.7	807.4	3.91
บางโหลง	36.82	2,647.04	3,595.35	10.84	2,359	15,976	64.06	6.8	609.6	8.95
บางเสาธง	76.18	6,125.65	6,587.95	19.88	2,184	21,836	28.66	9.9	1,206.6	1.90
ศรีชนะจรเข้าใหญ่	22.37	1,328.73	1,341.64	4.06	862	8,307	28.92	9.6	829.4	0.24
ศรีชนะจรเข้ใหญ่	32.44	1,218.94	1,234.77	3.74	647	6,614	26.57	10.2	572.9	0.32
ราชาเพาะ	33.44	2,350.84	2,540.27	7.66	2,922	16,782	90.07	5.7	347.7	2.01
หนองปรือ	31.32	1,284.47	1,298.86	3.91	719	7,066	22.95	9.8	722.6	0.28
รวม	374.78	28,298.67	33,137.13	100.00	23,321	155,447	62.22	6.7	568.4	6.50

แหล่งที่มา : จากการคำนวณ (พื้นที่พักอาศัยได้จากภาพถ่ายทางอากาศ ระหว่างปี 2530-2534)

ระหว่างประชากรกับบ้านอยู่ในระดับกลางมีอยู่สองตำบล คือตำบลบางปลา 7.7 คนต่อหลัง
ตำบลบางโจลง 6.8 คนต่อหลัง.

อัตราส่วนระหว่างพื้นที่ต่อบ้าน 1 หลัง อำเภอบางพลีมีอัตราส่วน 568.4 ตารางวาต่อบ้าน 1 หลัง ตำบลที่มีอัตราส่วนระหว่างพื้นที่ต่อบ้านมากที่สุด คือ ตำบลบางเสาธง 1206.6 ตารางวาต่อบ้าน 1 หลัง หรือ 3 ไร่ 06 ตารางวา รองลงมาตามลำดับคือตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ 829.4 ตารางวาต่อหลัง หรือ 2 ไร่ 2 งาน 94 ตารางวา ตำบลบางปลา 807.4 ตารางวาต่อหลัง 2 ไร่ 07 ตารางวา ตำบลหนองปรือ 722.6 ตารางวาต่อหลัง ตำบลบางโจลง 609.6 ตารางวาต่อหลัง 1 ไร่ 2 งาน 09 ตารางวา ต่อหลัง ตำบลที่มีอัตราส่วนระหว่างพื้นที่ต่อบ้านน้อยที่สุดคือ ตำบลราชาเทวะเท่ากับ 347.7 ตารางวาต่อ 1 หลัง หรือ 3 งาน 47 ตารางวา

4.5.6 การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินประเภทที่พักอาศัยและแนวโน้มในอนาคต

การเพิ่มขึ้นของการใช้ที่ดิน ประเภทที่พักอาศัยมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมาก ในการที่จะกำหนดแนวโน้มของพื้นที่พักอาศัยในอนาคต พื้นที่พักอาศัยของอำเภอบางพลีทั้งหมดในปี พ.ศ.2530 เท่ากับ 26,298.67 ไร่ ในระดับตำบลพื้นที่พักอาศัยมากที่สุดคือตำบลบางเสาธง 6,125.65 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 23.29 ของพื้นที่พักอาศัยทั้งหมด รองลงมาตามลำดับได้แก่ ตำบลบางปลา 3,903.82 ไร่ ร้อยละ 14.84 ตำบลบางพลี ตำบลบางแก้ว และตำบลบางโจลงพื้นที่พักอาศัยเท่ากับ 3,752.48 ไร่, 3,686.70 ไร่, 2,647.04 คิดเป็นร้อยละ 14.26, 14.04 และ 10.06 (ตารางที่ 4.29)

ส่วนตำบลที่พื้นที่พักอาศัยน้อยสุดได้แก่ ตำบลศรีษะจรเข้าน้อย 1,218.94 ไร่ หรือเป็นร้อยละ 4.64 ตำบลหนองปรือ 1,284.47 ไร่ ร้อยละ 4.88 ตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ 1,328.73 ไร่ ร้อยละ 5.06 และตำบลราชาเทวะ 2350.84 ไร่ ร้อยละ 8.93

ตารางที่ 4.29 แสดงการเปลี่ยนแปลงการวิจัยที่ดินประเทศของอำเภอดำรงพิบูล

ของอำเภอดำรงพิบูล ปี พ.ศ.2530 และ พ.ศ.2534

ตำบล	พื้นที่ถือครองปี พ.ศ.30		พื้นที่ถือครองปี พ.ศ.34		พื้นที่เปลี่ยนแปลง		อัตราการเปลี่ยนแปลง	ตารางเมตร ปี 2544
	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ		
							ค่าปี	(ไร่)
บางพลีใหญ่	3,752.48	14.26	6,575.69	19.84	2,823.21	41.28	12.81	20,285.44
บางแก้ว	3,686.70	14.04	5,446.54	16.43	1,759.84	25.75	11.93	17,860.27
บางปลา	3,903.82	14.84	4,515.64	13.64	611.82	8.94	3.91	6,526.23
บางโกลน	2,647.04	10.06	3,595.35	10.84	948.31	13.86	8.95	8,789.18
บางเสาธง	6,125.65	23.29	6,587.95	19.88	462.3	6.75	1.88	7,950.55
ศรีษะจรเข้ใหญ่	1,328.73	5.06	1,341.64	4.06	12.91	0.18	0.24	1,373.90
ศรีษะจรเข้น้อย	1,248.94	4.64	1,234.77	3.74	15.83	0.25	0.32	1,274.70
ราชาเทวะ	2,350.84	8.93	2,540.27	7.66	189.43	2.77	2.04	3,118.61
หนองบัว	1,284.47	4.88	1,298.86	3.91	14.39	0.22	0.28	1,335.78
รวม	26,298.67	100.00	33,137.13	100.00	6,838.04	100.00	6.50	63,560.86

ที่มา : จากการคำนวณ โดยใช้ข้อมูลจากภาพถ่ายทางอากาศของภาคสนามและผังเมือง

พื้นที่พักอาศัยทั้งหมดในปี 2534 เท่ากับ 33,137.13 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2530 เป็นจำนวน 6838.04 ไร่ ในช่วง 4 ปีผ่านมา ตำบลที่มีพื้นที่พักอาศัยมากที่สุด ก็ยังเป็นตำบลเดิมคือบางเสาธง มีพื้นที่ 6587.95 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.88 ของพื้นที่พักอาศัยทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ตำบลบางพลีใหญ่, ตำบลบางแก้ว, ตำบลบางปลา, ตำบลบางโฉลง, ตำบลราชาเทวะ, ตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ เท่ากับ 6575.69 ไร่ ร้อยละ 19.84 5,446.54 ไร่ ร้อยละ 16.43, 4,515.64 ไร่ ร้อยละ 13.64, 3,595.35 ไร่ ร้อยละ 2,540.27 ไร่ ร้อยละ 7.66, 1,341.64 ไร่ ร้อยละ 4.06

สำหรับตำบลที่มีพื้นที่พักอาศัยน้อยที่สุดมีสองตำบลคือตำบลศรีษะจรเข้าน้อย 1234.77 ไร่ หรือร้อยละ 3.74 และตำบลหนองปรือเท่ากับ 1298.86 ไร่ หรือร้อยละ 3.91

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่พักอาศัยในอำเภอบางพลีมี 2 ตำบล ที่มีการเปลี่ยนแปลงมากคือ ตำบลบางพลีใหม่ มีพื้นที่เพิ่มขึ้น 2823.21 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 41.28 ของพื้นที่ที่เพิ่มขึ้นทั้งหมด รองลงมาคือตำบลบางแก้ว 1759.84 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.75 ตำบลที่มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่พักอาศัยอยู่ในระดับกลางมีอยู่ 3 ตำบล คือ ตำบลบางโฉลง 948.31 ไร่ หรือร้อยละ 13.86 ตำบลบางปลา 611.82 ไร่ หรือร้อยละ 8.94 และตำบลบางเสาธง 462.3 หรือร้อยละ 6.75

ส่วนตำบลที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านที่พักอาศัย อยู่ในระดับต่ำกว่าตำบลที่กล่าวมาแล้วมีอยู่ 4 ตำบล คือ ตำบลราชาเทวะ 189.43 ไร่ หรือร้อยละ 2.77 ตำบลศรีษะจรเข้าน้อย 15.83 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ตำบลหนองปรือ 14.39 ไร่ หรือร้อยละ 0.22 และตำบลที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านที่พักอาศัยน้อยที่สุดคือตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ เป็นจำนวน 12.91 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 (ตารางที่ 4.29)

ในลักษณะอัตราการเพิ่มด้านที่อยู่อาศัย ตำบลที่มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยต่อบริเวณมากที่สุดก็ยังคงเป็นตำบลบางพลีใหญ่ มีอัตราการเพิ่มเท่ากับร้อยละ 12.81 ต่อปี รองลงมา

ที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นต่อปีร้อยละคือตำบลบางแก้ว 11.93 ตำบลบางโจลง 8.95 ตำบลบางปลา 3.91 และตำบลราชาเทวะ 2.04 ตามลำดับ ตำบลที่มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยต่อปีร้อยละน้อยที่สุดคือตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ 0.24 รองลงมาคือตำบลหนองปรือ 0.28 ตำบลศรีษะจรเข้าน้อย 0.32 และตำบลบางเสาธง 1.88 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.29)

จากการศึกษาได้พบว่าอำเภอบางพลีมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นด้านที่อยู่อาศัยในระยะอีก 10 ปีข้างหน้า คือปี พ.ศ.2544 จะมีพื้นที่พักอาศัยเพิ่มขึ้นถึง 63,560.86 ไร่ หรือ 101.69 ตารางกิโลเมตร และจากการศึกษาคาดว่าตำบลที่จะมีอัตราการเพิ่มขึ้นด้านที่อยู่อาศัยมากที่สุดคือตำบลบางพลีใหม่ 20,285.44 ไร่ หรือ 32.45 ตารางกิโลเมตร รองลงมา ได้แก่ ตำบลบางแก้ว 17,860.27 ไร่ หรือ 28.57 ตารางกิโลเมตร ส่วนตำบลที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของที่อยู่อาศัย ในระดับปานกลางมีอยู่ 3 ตำบล คือ ตำบลบางโจลง 8,789.18 ไร่ ตำบลบางเสาธง 7,950.55 ไร่ และตำบลบางปลา 6,526.23 ไร่ และกลุ่มตำบลที่คาดว่าจะมีอัตราการเพิ่มขึ้นด้านที่อยู่อาศัยอยู่ในระดับต่ำมีด้วยกัน 4 ตำบล ตำบลราชาเทวะ 3,118.61 ไร่ ตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ 1,373.90 ไร่ ตำบลหนองปรือ 1,335.78 ไร่ และตำบลศรีษะจรเข้าน้อย 1,274.70 ไร่ ซึ่งเป็นตำบลที่มีอัตราการเพิ่มน้อยที่สุดของอำเภอบางพลี (ตารางที่ 4.29)

จากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัย จะเห็นว่าพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงมากมีอยู่ 2 ตำบล คือตำบลบางพลีใหญ่ และตำบลบางแก้ว สาเหตุที่ทำให้ 2 ตำบล มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นก็เนื่องมาจากมีพื้นที่ติดกับกรุงเทพมหานคร ได้รับอิทธิพลการขยายตัวของกรุงเทพฯ และใกล้เส้นทางหลักทั้งสองสาย คือสายบางนา-ตราด และศรีนครินทร์ โดยเฉพาะถนนศรีนครินทร์เป็นถนนที่ดึงดูดความเจริญจากกรุงเทพฯ มาสู่ชานเมืองมากเพราะเป็นทำเลที่เหมาะสมที่จะเป็นย่านที่อยู่อาศัย, การค้าและอุตสาหกรรม ในขณะที่ตำบลบางโจลงมาเป็นอันดับสามก็เนื่องมาจากเป็นพื้นที่ใกล้เคียง 2 ตำบลดังกล่าว ประกอบกับพื้นที่สามตำบลเป็นบริเวณใกล้กับโครงการสนามบินหนองงูเห่า และเป็นพื้นที่ที่ไม่ได้รับผลกระทบจากการเวนคืนที่ดินจึงทำให้ผู้ลงทุนด้านต่าง ๆ มั่นใจในการลงทุนว่าจะได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับการลงทุนในพื้นที่นี้

จากการศึกษาและคาดการณ์ความเปลี่ยนแปลงด้านที่อยู่อาศัยของอำเภอ บางพลีรายตำบลก็ยังพบว่าตำบลบางพลีใหญ่ยังมีศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นสูง ตาม มาด้วยตำบลบางแก้ว และตำบลบางโฉลงเหมือนเดิม อีกตำบลหนึ่งที่น่าสนใจและว่าต่อไป จะมีการขยายตัวมากขึ้น หรืออาจจะมากกว่าตำบลบางพลีใหญ่ หรือตำบลบางแก้ว เพราะมี ปัจจัยเกื้อหนุนไม่ว่าจะเป็นเมืองใหม่บางพลี หรือนิคมอุตสาหกรรมเมืองใหม่บางพลี แล้วก็ จะมีนิคมอุตสาหกรรมที่ดำเนินการโดยเอกชนที่กำลังก่อสร้างอยู่ในขณะนี้ จะส่งผลให้พื้นที่ บริเวณตำบลบางเสาธงมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอาจจะทุกด้านก็ได้

4.6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม

จากการขยายตัวของกรุงเทพฯ มีปัจจัยและอิทธิพลที่ก่อให้เกิดอำเภอบางพลี มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน ซึ่งพอจะพิจารณาถึงปัจจัยและสาเหตุที่ก่อให้เกิดการ เปลี่ยนแปลง หรือปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้เป็นส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดการขยายตัวของ เมืองดังนี้

4.6.1 การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร

การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในอำเภอบางพลี อาจจะเป็นเพราะ อิทธิพลการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร เนื่องจากมีการปรับปรุงเส้นทางคมนาคมต่าง ๆ มีความสะดวกสบายในการเดินทางมากขึ้นและประกอบกับการเพิ่มขึ้นของระบบสาธารณสุขภาค ของรัฐและเอกชนมากขึ้น จึงทำให้ประชากรเพิ่มขึ้นสูง จากช่วงปี 2526 ถึงปี 2534 มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 6.95 การเพิ่มขึ้นของประชากรในอำเภอบางพลีส่วนหนึ่ง มาจากการหนีความแออัดของการจราจร หนีราคาที่ดินที่มีราคาแพง และบางส่วนเข้ามา ท้างานตามโรงงานประชากรส่วนนี้จะย้ายมาจากอำเภออื่นในจังหวัด ย้ายมาจากจังหวัดอื่น และจากกรุงเทพมหานคร จะพักอาศัยอยู่บริเวณใกล้กับแหล่งงานหรือโรงงาน เป็นไปใน รูปแบบของการให้เช่าสำหรับผู้มีรายได้น้อย ส่วนผู้มีรายได้ปานกลางและรายได้สูง ก็จะมีอยู่ อาศัยในหมู่บ้านจัดสรร อพาร์ทเมนท์ คอนโด ทาวน์เฮ้าส์ ซึ่งจะกระจายอยู่ทั่วไปตาม แหล่งงาน เช่น ตำบลราชาเทวะ ตำบลบางโฉลง และตำบลบางเสาธง

การคาดประมาณการของประชากรของอำเภอบางพลีรายตำบลนี้เป็นการคาดประมาณการในช่วง 4 และ 6 ปี จนถึงปี พ.ศ. 2544 การเพิ่มประชากรของอำเภอและตำบล ระหว่างปี 2534 - 2544 การคาดการประชากรนี้ จะแสดงให้เห็นถึงการกระจายตัวของประชากรที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยในที่นี้ถือว่าไม่มีข้อจำกัด การเพิ่มขึ้นของประชากรตามคาดการณ์ยัง จะชี้ให้เห็นถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น การใช้ที่ดินด้านที่อยู่อาศัย อุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรม

จากตารางที่ 4.30 จะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ.2538 อำเภอบางพลีจะมีประชากรรวม 203,331 คน โดยตำบลบางพลีจะมีประชากรมากที่สุด 44,688 คน รองลงมาได้แก่ตำบลบางเสาธง, ตำบลบางแก้ว, ตำบลราชาเทวะ, ตำบลบางปลา ส่วนตำบลที่คาดว่าจะมีประชากรเพิ่มขึ้นน้อยที่สุดคือตำบลหนองปรือ

ในปี พ.ศ.2544 อำเภอบางพลีจะมีประชากรรวม 304,291 คน โดยตำบลบางพลีใหญ่ก็จะมีประชากรเพิ่มขึ้นมากที่สุด 65,208 คน รองลงมาก็ยังเป็นตำบลบางเสาธง ตำบลบางแก้ว ตำบลราชาเทวะ ตำบลบางปลาและตำบลที่คาดว่าจะมีประชากรเพิ่มขึ้นน้อยก็ยัง เป็นตำบลหนองปรือ

สรุปได้ว่าในปี 2544 อำเภอบางพลีจะมีประชากร 304,291 คน โดยมีตำบลบางพลีจะยังคง เป็นตำบลที่มีประชากรมากที่สุด รองลงมาได้แก่ตำบลบางเสาธง, บางแก้ว ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขึ้นที่สอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของประชากรในแต่ละตำบลที่ผ่านมา ประกอบกับตำบลต่าง ๆ ดังกล่าวนี้ คือ ตำบลบางพลีใหญ่ และตำบลบางเสาธง มีจำนวนที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นมา และยังมีความได้เปรียบทางด้านระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ เช่น ถนน, ไฟฟ้า ประปา และตลาด ฯลฯ และยังสามารถติดต่อกับศูนย์กลางของเมือง และตำบลใกล้เคียงได้สะดวก

ตารางที่ 4.30 แสดงการคาดการณ์จำนวนประชากรรายตำบลของอำเภอบางพลี

จังหวัดสมุทรปราการ

ตำบล	พื้นที่ กม ²	ประชากร	ประชากร	ความหนาแน่น	อัตราเพิ่ม	จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น	
		พ.ศ. 2526	พ.ศ. 2534	ปี พ.ศ. 2534 (คน/ตร.กม)	เฉลี่ย ต่อปี	ปีพ.ศ. 2538	ปีพ.ศ. 2544
บางพลีใหญ่	45.87	20,990	34,743	757	6.50	44,688	65,208
บางแก้ว	23.50	15,562	26,832	1,143	7.05	25,243	37,989
บางปลา	7.384	11,078	17,271	234	5.71	21,571	30,100
บางโฉลง	36.82	9,422	18,976	433	6.82	20,797	30,897
บางเสาธง	76.18	11,968	21,836	287	7.81	29,508	46,335
ศรีษะจรเข้าใหญ่	22.37	5,120	8,307	371	6.23	10,572	15,194
ศรีษะจรเข้าน้อย	32.44	3,788	6,614	204	7.21	8,737	13,266
ราชาเทวะ	32.44	8,553	16,782	517	8.79	23,507	38,969
หนองปรือ	31.32	4,309	7,066	226	6.37	9,041	13,096
รวม	374.78	90,790	155,447	415	6.95	203,331	304,291

แหล่งที่มา : กองทะเบียนราษฎรกรุงเทพมหานคร

4.6.2 ปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อแนวโน้มการใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัยและอุตสาหกรรม

4.6.2.1 ราคาที่ดิน

ราคาที่ดินเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินจากการปรับราคาประเมินที่ดิน ซึ่งมีการปรับใช้บัญชีกำหนดทุนทรัพย์ใหม่ ในวันที่ 1 มกราคม 2535 พร้อมกันทั่วประเทศ การประเมินราคาที่ดินดังกล่าวมีความแตกต่างกันมาก การเปลี่ยนแปลงราคาที่ดินชี้ให้เห็นถึงสภาพการพัฒนาและแนวโน้มการใช้ที่ดินบริเวณพื้นที่นั้น ๆ พื้นที่ที่มีการเข้าถึงสะดวกและได้รับการพัฒนาแล้ว ราคาที่ดินก็จะสูงขึ้น นอกจากนี้ราคาที่ดินทำให้ทราบถึงลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน เช่นบริเวณย่านพาณิชย์กรรม ราคาที่ดินจะสูงกว่าย่านพักอาศัยและย่านอุตสาหกรรม

จากบัญชีราคาประเมินที่ดินที่เริ่มใช้เมื่อ 1 มกราคม 2535 ในอำเภอ ราคาที่ดินที่สูงสุดอยู่บริเวณตำบลบางแก้ว ราคา 64,000 บาท/ตารางวา ส่วนราคาที่ดินที่มีราคาต่ำสุดอยู่ในตำบลบางปลา ราคา 400 บาท/ตารางวา

การพิจารณาราคาที่ดินจะพิจารณาจากราคาประเมินที่ดิน ซึ่งเป็นข้อมูลที่สามารถหาได้โดยจะได้พิจารณาราคาตามแนวถนนสายหลักและสายรองต่าง ๆ จากการศึกษาพบว่า ราคาที่ดินจะสูงสุดบริเวณถนนบางนา-ตราด ซึ่งมีราคาประเมิน 64,000-4,000 บาท /ตารางวา

ที่ดินในตำบลบางแก้วบริเวณถนนบางนา-ตราด ระยะห่าง 40 เมตร ราคาประเมินไร่ละ 2,560,000 บาท คิดเป็นตารางวาละ 64,000 บาท

ที่ดินติดถนน, ซอย ระยะ 40 เมตร ไร่ละ 3,840,000 บาท ตกตารางวาละ 9,600 บาท

บริเวณหมู่บ้านต่าง ๆ เช่น เลคไซด์ 2 หมู่บ้านกฤษดานคร หมู่บ้าน
ลัดดาวลัย หมู่บ้านปลาทองกาวัด หมู่บ้านแสงระวี ราคาประเมินเฉลี่ยอยู่ในระหว่าง
11,200,000 - 6,400,000 บาท หรือตกตารางวาละ 28,000- 16,000 บาท

ตำบลบางพลีใหญ่ ติดถนนบางพลี-กิ่งแก้วในระยะ 40 เมตร ราคาไร่ละ
11,200,000 บาท ตารางวาละ 28,000 บาท (เขตสุขาภิบาลบางพลี)

ติดถนนสุขาภิบาล 2 ในระยะ 40 เมตร ไร่ละ 6,400,000 บาท
ตารางวาละ 16,000 บาท ติดซอยในระยะ 40 เมตร 2,560,000 บาท ตารางวาละ
6,400 บาท บริเวณที่ดินติดคลองสาโรงในระยะ 40 เมตร ไร่ละ 640,000 บาท
ตารางวาละ 1,600 บาท บริเวณสุขาภิบาล 1 ในระยะ 40 เมตร ไร่ละ 4,300,000 บาท
ตกตารางวาละ 12,000 บาท บริเวณถนนสุขาภิบาล 5 ในระยะ 40 เมตร ไร่ละ
5,760,000 บาท ตารางวาละ 14,400 บาท

ถนนเทพารักษ์ ในระยะห่าง 40 เมตร ไร่ละ 11,200,000 บาท
ตารางวาละ 28,000 บาท บริเวณซอยในระยะห่าง 40 เมตร ไร่ละ 4,800,000 บาท
หรือตกตารางวาละ 12,000 บาท

บริเวณถนนสุขาภิบาล 6 ทั้งสองฟาก ในระยะ 20 เมตร ไร่ละ
11,200,000 บาท ตารางวาละ 28,000 บาท

ที่ดินนอกเขตสุขาภิบาลบางพลี บริเวณถนนบางนา-ตราด ในระยะห่าง
40 เมตร ไร่ละ 19,200,000 บาท ตารางวาละ 48,000 บาท

ที่ดินติดถนนบางพลี-ลาดกระบัง (กิ่งแก้ว) ระยะ 40 เมตร ไร่ละ
9,600,000 บาท ตารางวาละ 24,000 บาท ที่ดินติดถนนเทพารักษ์ (สายสาโรง-
บางพลี-บางบ่อ) ระยะ 40 เมตร ไร่ละ 9,600,000 บาท ตารางวาละ 24,000 บาท

ที่ดินติดถนนศรีนคร-บางพลี ระยะ 40 เมตร ไร่ละ 2,560,000 บาท
หรือตารางวาละ 6,400 บาท

ที่ดินบริเวณติดซอยแยกจากถนนบางนา-ตราด เทพารักษ์, บางพลี-กิ่งแก้ว
ระยะ 40 เมตร 2,560,000 บาท หรือตารางวาละ 6,400 บาท ที่ดินบริเวณติดถนน
วัดด่านสำโรง-บางพลี ในระยะ 40 เมตร ไร่ละ 1,600,000 บาท หรือตารางวาละ
4,000 บาท ที่ดินติดถนน, ซอยระยะ 40 เมตร ไร่ละ 1,280,000 บาท จะตกตารางวา
ละ 3,200 บาท

ที่ดินในบริเวณตำบลบางปลา ที่ดินถนนเทพารักษ์ระยะ 40 เมตร ไร่ละ
6,400,000 บาท ตารางวาละ 16,000 บาท ที่ดินติดถนน ซอย ระยะ 40 เมตร ราคา
ไร่ละ 2,560,000 บาท หรือตารางวาละ 6,400 บาท

ที่ดินติดถนน, ซอย (ซอยที่เข้าออกถนนเทพารักษ์) ระยะ 40 เมตร
ไร่ละ 1,280,000 บาท ตารางวาละ 3,200 บาท ที่ดินบริเวณถนนเลียบบคลองตรง
ระยะ 40 เมตร ไร่ละ 480,000 บาท หรือตารางวาละ 1,200 บาท ที่ดินบริเวณนี้
ส่วนใหญ่ยังเป็นพื้นที่เกษตร การคมนาคมไม่สะดวกราคาจึงต่ำ

ที่ดินในบริเวณตำบลบางโหลงที่ดินติดถนนบางนา-ตราด ระยะ 40 เมตร
ราคาไร่ละ 16,000,000 บาท หรือตารางวาละ 40,000 บาท

ที่ดินติดซอยทางเข้าวิทยาลัยเกริก ระยะ 40 เมตร ราคาไร่ละ
4,000,000 บาท ตารางวาละ 10,000 บาท

ที่ดินบริเวณถนนศรีวารีน้อย ระยะ 40 เมตร ไร่ละ 4,000,000 บาท
ตารางวาละ 10,000 บาท

บริเวณที่ดินจัดสรรนาซิดี้ ไร่ละ 10,240,000 บาท คิดเป็นตารางวา
ละ 25,600 บาท ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการพัฒนาแล้วถึงแพงกว่าพื้นที่บริเวณใกล้เคียงกรีนวัลเล่
ไร่ละ 8,000,000 บาท หรือตารางวาละ 20,000 บาท เลคคูต ไร่ละ 6,400,000
บาท หรือตารางวาละ 16,000 บาท ที่ดินติดคลองสาโรงระยะ 40 เมตร ไร่ละ
480,000 บาท ตารางวาละ 1,200 บาท

ที่ดินบริเวณตำบลบางเสาธง (เขตสุขาภิบาลบางเสาธง) ติดถนนบางนา-
ตราด ระยะ 40 เมตร ไร่ละ 9,600,000 บาท หรือตารางวาละ 24,000 บาท

ที่ดินติดถนนบางพลี-เมืองใหม่ ระยะ 40 เมตร ไร่ละ 4,800,000
บาท หรือตารางวาละ 12,000 บาท

ติดซอยวัดมงคลนิมิตร ระยะ 40 เมตร ไร่ละ 2,560,000 บาท หรือ
คิดเป็นตารางวาละ 6,400 บาท ที่ดินบริเวณที่ดินติดคลองจรเข้, คลองสาโรง การคมนาคม
ไม่สะดวกพื้นที่ยังเป็นเกษตรกรรมอยู่ราคาจึงถูกกว่า ไร่ละ 896,000 บาท หรือคิดเป็น
ตารางวาละ 2,240 บาท

บริเวณที่ดินติดถนนเทพารักษ์ ระยะ 40 เมตร ไร่ละ 6,400,000 บาท
หรือตารางวาละ 16,000 บาท จะสังเกตได้ว่าถนนเทพารักษ์ที่ผ่านมาตั้งแต่ ตำบล
บางพลีใหญ่, ตำบลบางปลาจนถึงตำบลบางเสาธง ราคาที่ดินจะอยู่ในระดับเดียวกัน
มาตลอด เนื่องจากถนนเทพารักษ์มีศักยภาพในการพัฒนาในอนาคตสูงถึงทำให้ราคาที่ดินมีแต่
จะสูงขึ้นต่อไป

ที่ดินนอกเขตสุขาภิบาลบางเสาธง ที่ดินติดถนนบางนา-ตราด ระยะ 40
เมตร ไร่ละ 9,600,000 บาท หรือตารางวาละ 24,000 บาท จากการศึกษาจะพบว่า
ที่ดินในเขตอำเภอบางพลีที่อยู่ในเขตสุขาภิบาล กับที่อยู่นอกเขตสุขาภิบาล ราคาที่ดินจะไม่

แตกต่างกัน ราคาที่ดินจะแตกต่างกันส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณที่มีการคมนาคมเข้าถึงสะดวกกับบริเวณที่มีการคมนาคมไม่สะดวก

ที่ดินบริเวณตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ บริเวณตัดถนนบางนา - ตราด ระยะ 40 เมตร ไร่ละ 12,000,000 บาท หรือตารางวาละ 32,000 บาท ถ้าเป็นพื้นที่ที่อยู่ห่างออกไปจากบริเวณถนนจะมีราคาที่ต่ำ เหลือไร่ละ 400,000 บาทหรือตารางวาละ 1,000 บาท ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่เกษตรกรรมการคมนาคมเข้าถึงไม่สะดวก แต่ในพื้นที่เดียวกันแต่มีการพัฒนาแล้วอย่างเช่น หมู่บ้านธานีดีจะมีราคาสูงกว่าปกติมากก็เนื่องมาจากการเข้าพื้นที่สะดวก

ตำบลศรีษะจรเข้าน้อย ที่ดินบริเวณตัดถนนวารีน้อย ระยะ 40 เมตร ไร่ละ 2,400,000 บาท หรือตารางวาละ 6,000 บาท ที่ดินติดถนนซอย ไร่ละ 800,000 บาท ตารางวาละ 2,000 บาท ส่วนใหญ่แล้วที่ดินของตำบลศรีษะจรเข้าน้อย การคมนาคมส่วนมากยังไม่สะดวก ราคาถึงอยู่ในเกณฑ์ต่ำถึง ตารางวาละ 800 บาท ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่เกษตรกรรม

ตำบลราชาเทวะ ที่ดินบริเวณ ถนนบางนา-ตราด ช่วงระยะห่าง 40 เมตร ราคา ไร่ละ 19,200,000 บาท หรือคิดเป็นตารางวาละ 48,000 บาท บริเวณตัดถนนบางพลี-กิ่งแก้ว จะมีราคาตั้งแต่ไร่ละ 4,800,000 - 8,000,000 บาท หรือตั้งแต่ตารางวาละ 12,000-2,000 บาท ตำบลราชาเทวะราคาที่ดินสูงจะอยู่บริเวณใกล้ถนนบางนา-ตราด ถ้าเป็นที่ดินที่ติดกับถนนบางพลี-กิ่งแก้ว หรือเข้าซอย ราคาที่ดินจะมีความแตกต่างกันน้อย เนื่องจากพื้นที่บริเวณนี้มีการพัฒนามาแล้วส่วนใหญ่ และมีการคมนาคมเข้าถึงสะดวกเกือบทุกพื้นที่

ที่ดินบริเวณตำบลหนองปรือ ที่ดินบริเวณหนองปรือราคาที่ดินจะใกล้เคียงกับตำบลศรีษะจรเข้าน้อยและตำบลศรีษะจรเข้าน้อยใหญ่ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ยังเป็นพื้นที่

**แนวทางพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอ
บางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของ
เมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม**

แผนที่ 4.8
แสดง: ราคาที่ดิน ในอำเภอบางพลี
จังหวัดสมุทรปราการ

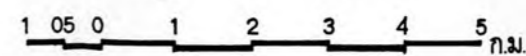
สัญลักษณ์.

	(ตารางวา)
□	ต่ำกว่า - 3200
■	3201 - 6000
■	6001 - 12000
■	12001 - 24000
■	24001 - 48000
■	มากกว่า - 48000

ที่มา: ที่ดินจังหวัดสมุทรปราการ เขตบางพลี

- เขตจังหวัด
- เขตอำเภอ
- เขตตำบล
- ▨ สุขาภิบาล
- ถนน
- ~ แม่น้ำ คลอง
- ◎ ที่ตั้งอำเภอ

1:100,000

เกษตรกรรม การคมนาคมไม่สะดวกและยังขาดปัจจัยด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ
ราคาที่ดินจะอยู่ประมาณไร่ละ 2,400,000-320,000 บาท หรือคิดเป็นตารางวาละ
6,000-800 บาท

ราคาที่ดินในอำเภอบางพลีจากการศึกษามาพบว่าพื้นที่บริเวณที่มีราคาแพง
ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณเส้นทางคมนาคมสายหลักที่ผ่านอำเภอ เช่น ถนนบางนา-ตราด
สายรองถนนเทพารักษ์ และถนนบางพลี-กิ่งแก้ว ถ้าไม่มีถนนสายหลักพื้นที่นั้นจะต้องเป็นพื้นที่
พัฒนาเป็นบ้านจัดสรรที่มีโครงการใหญ่ เช่น ธนาซีที หรือเมืองทองธานี ที่กำลังพัฒนาอยู่
บริเวณตำบลบางโหลงอยู่ขณะนี้จะมีราคาแพงใกล้เคียงกับพื้นที่ติดถนนสายบางนา-ตราด ซึ่ง
ทั้งสองโครงการจะมีทั้งบ้านจัดสรร และอาคารสูงตั้งแต่ 11-15 ชั้น มีสาธารณูปโภค
สาธารณูปการพร้อม

4.6.2.2 ระบบการคมนาคมขนส่ง

1. เส้นทางคมนาคม ถือได้ว่ามีความสำคัญต่อการขยายตัว
ของเมืองเป็นอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งเส้นทางคมนาคมทางถนน สำหรับอำเภอบางพลี
เส้นทางคมนาคมในปัจจุบันที่เป็นถนนสายหลัก และถนนสายรองต่าง ๆ มีทั้งสิ้น 6 สาย
มีระยะทางยาวรวมกัน 81 กิโลเมตร 500 เมตร เป็นถนนสายหลัก 1 สาย คือ
ถนนบางนา-ตราด ซึ่งเป็นถนนเชื่อมโครงข่ายการจราจรไปยังอีสเทิร์นซีบอร์ด มีการขนส่ง
สินค้าหรือวัสดุต่าง ๆ ในการผลิตและผลิตเสร็จแล้วนำสู่ตลาดภายในประเทศหรือ
ต่างประเทศก็ใช้เส้นทางนี้ในการขนส่ง สายรองอีก 2 สาย ที่มีความสำคัญไม่น้อยในการ
ขนส่งสินค้าหรือวัสดุในการผลิตเป็นถนนที่เชื่อมระหว่างอำเภอภายในจังหวัดสมุทรปราการ
และกรุงเทพมหานคร คือ ถนนเทพารักษ์ และถนนบางพลี-ลาดกระบัง (ถนนกิ่งแก้ว)
ส่วนรองลงมาอีก 3 สาย คือ ถนนเลียบบคลองชุดใหม่ ถนนวัดค่าน้ำโรงและถนนสุวรรณ 2
ซึ่งกำลังจะดำเนินการปรับปรุงถนนเป็นโครงการทางหลวงท้องถิ่น บางนา - ตราด -
บึงปลาเหมีน - อ่อนนุช จะไปเชื่อมกับถนนลาดกระบัง

การติดต่อกับพื้นที่ภายนอกระดับจังหวัดของอำเภอบางพลี ก็จะใช้ ถนนบางนา-ตราด ซึ่งมีเส้นทางที่ผ่านอำเภอบางพลี 21 กิโลเมตร ผ่านพื้นที่ตำบลบางแก้ว ตำบลบางพลี ตำบลราชาเทวะ ตำบลบางโจลง ตำบลศรีษะจร เข้าใหญ่และตำบลบางเสาธง เข้าสู่อำเภอบางบ่อไปจนถึงจังหวัดฉะเชิงเทราและชลบุรี ฯลฯ

ถนนบางพลี - ลาดกระบัง มีระยะทาง 13 กิโลเมตร สามารถติดต่อกับกรุงเทพมหานคร เขตลาดกระบังและพื้นที่ภายในจังหวัดคืออำเภอเมือง เป็นถนนที่เชื่อมด้านเหนือของอำเภอบางพลี คือกรุงเทพฯ และด้านใต้โดยมีถนนเลียบคลองชุดาใหม่เชื่อมถึงอำเภอเมืองสมุทรปราการ จะผ่านพื้นที่ตำบลราชาเทวะ ตำบลบางพลี และตำบลบางปลา

ถนนสุวรรณ 2 มีระยะทาง 12.75 กิโลเมตร สามารถติดต่อกับกรุงเทพมหานครได้ทางเขตลาดกระบังเหมือนกัน โดยถนนสายนี้จะเริ่มที่ถนนบางนา-ตราด ไปเชื่อมถนนลาดกระบัง ผ่านพื้นที่ตำบลบางโจลง, ตำบลศรีษะจร เข้าน้อย และตำบลศรีษะจร เข้าใหญ่

ส่วนถนนที่เชื่อมภายในจังหวัดระหว่างอำเภอก็จะใช้ถนนเทพารักษ์ ซึ่งมีระยะทาง 16.5 กิโลเมตร สามารถติดต่อกับอำเภอเมือง, อำเภอบางบ่อ หรืออำเภออื่น ๆ ได้โดยไปเชื่อมกับถนนสายศรีนครินทร์และสุขุมวิทจะผ่านพื้นที่ตำบลบางเสาธง ตำบลบางปลา และตำบลบางพลีใหญ่

สำหรับถนนวัดด่านสำโรงและถนนแพรกษา จะเป็นถนนที่ผ่านพื้นที่อำเภอบางพลีไม่มาก แต่ก็มียุทธนาการคมนาคมระหว่างอำเภอเหมือนกันเพื่อไปทำงานและธุระต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรปราการ

จากการสำรวจภาคสนามโดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศปี 2534 ของกรมที่ดินพบว่าโรงงานอุตสาหกรรมและหมู่บ้านจัดสรรจะอยู่บริเวณริมถนนสายหลัก และสายรองของ

อำเภอบางพลี เป็นส่วนใหญ เนื่องมาจากสะดวกในการขนส่งวัตถุดิบเข้าโรงงานและขนส่งสินค้าที่ผลิตแล้วสู่ตลาด

ถนนบางนา-ตราด ตั้งแต่กิโลเมตรที่ 6 ถึงกิโลเมตรที่ 26 มีโรงงานตั้งอยู่ทั้งหมด 134 โรง หรือคิดเป็นร้อยละ 21.2% ของโรงงานทั้งหมดที่อยู่ในอำเภอบางพลี ตั้งอยู่บนถนนบางนา-ตราด และมีหมู่บ้านจัดสรรจำนวน 16 หมู่บ้าน เป็นอาคารสูง 2 โครงการ จำนวน 24 อาคาร อาคารละ 15 ชั้น ๆ ละ 11 ห้อง รวมทั้งโครงการมีจำนวนห้อง 3,960 ห้องอยู่ในพื้นที่ของตำบลบางโฉลง

สำหรับถนนบางนา-ตราด มีโครงการสนามกอล์ฟอยู่ถึง 6 สนาม แต่ละสนามใช้พื้นที่ในการสร้างและลงทุนสูง เป็นปัจจัยตัวหนึ่งที่ทำให้ที่ดินบริเวณใกล้เคียงราคาสูง สนามกอล์ฟเลควูด คันทรีคลับ ตั้งอยู่ ถนนบางนา-ตราด กิโลเมตรที่ 18 เนื้อที่ 2,500 ไร่ เงินลงทุน 2,000 ล้านบาท สนามเดอะรอยัลกอล์ฟแลนด์ ตั้งอยู่กิโลเมตรที่ 18 ถนนบางนา-ตราด เนื้อที่ 2,700 ไร่ เงินลงทุน 3,000 ล้านบาท สนามธานีดี ตั้งอยู่กิโลเมตรที่ 14 บางนา-ตราด เนื้อที่ 1,500 ไร่ เงินลงทุน 10,000 ล้านบาท สนามเมืองแก้ว กิโลเมตรที่ 7 ไม่มีข้อมูลด้านเนื้อที่และเงินลงทุน สนามกอล์ฟบางนาคันทรีคลับ กิโลเมตรที่ 26 บางนา-ตราด เนื้อที่ 1,150 ไร่ เงินลงทุน 580 ล้านบาท สนามกอล์ฟเกียรติธานี กิโลเมตรที่ 29 ถนนบางนา-ตราด เนื้อที่ 1,033 ไร่ เงินลงทุน 850 ล้านบาท

ถนนเทพารักษ์ ตั้งแต่กิโลเมตรที่ 9.5 ถึง กิโลเมตรที่ 26.5 มีโรงงานตั้งอยู่ 321 โรง หรือคิดเป็นร้อยละ 50.79% ของโรงงานทั้งหมด สำหรับถนนเทพารักษ์ จะรวมโรงงานที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมเมืองใหม่บางพลีเข้ามาด้วย 126 โรงงาน มีหมู่บ้านจัดสรรจำนวน 16 หมู่บ้าน

ถนนบางพลี-กิ่งแก้ว-ลาดกระบัง เริ่มจากแยกถนนเทพารักษ์ขึ้นไป
ด้านเหนือติดถนนบางนา-ตราด จนถึงเขตติดต่อกับกรุงเทพมหานคร เขตลาดกระบัง มี
โรงงานตั้งอยู่ 130 โรง หรือคิดเป็นร้อยละ 20.56% และบริเวณริมถนนหรือระยะห่าง
ประมาณ 50-100 เมตร มีหมู่บ้านจัดสรรอยู่ 8 หมู่บ้าน

ถนนซอยวัดด่านสำโรง โดยเริ่มนับตั้งแต่กิโลเมตรที่ 5.75 มาจนถึง
ถนนบางพลี-ลาดกระบัง กิโลเมตรที่ 13 มีโรงงานตั้งอยู่ 28 โรง คิดเป็นร้อยละ 4.43

ถนนสุวรรณ 2 โดยเริ่มตั้งแต่แยกจากถนนบางนาตราดถึงถนนลาดกระบัง
เขตติดต่อกับกรุงเทพมหานคร มีโรงงานที่ตั้งอยู่ทั้งสิ้น 19 โรง คิดเป็นร้อยละ 3.02 ของ
โรงงานทั้งหมด มีโครงการอาคารสูงของบางกอกแลนด์ 1 โครงการ 12 อาคาร ๆ ละ
11 ชั้น

จากการศึกษาพื้นที่อำเภอบางพลีได้พบว่า ถนนที่มีจำนวนโรงงานมาก
ไม่ใช่นถนนสายหลักแต่เป็นถนนสายรองคือถนนเทพารักษ์ มีถึง 321 โรง แต่ส่วนใหญ่จะเป็น
โรงงานขนาดครอบครัวขนาดเล็ก, กลาง ส่วนโรงงานขนาดใหญ่จะอยู่ที่ถนนบางนา-ตราด
และถนนบางพลี-ลาดกระบัง เป็นส่วนใหญ่

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ในอนาคตพื้นที่ในเขตอำเภอบางพลี ซึ่งมีโครงข่าย
การคมนาคมสะดวกจะเป็นตัวชี้แนะการใช้ที่ดินแบบเมือง (Urban Landuse) ทั้งในรูปแบบ
ที่อยู่อาศัย อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และสนามกอล์ฟต่าง ๆ เข้ามายังอำเภอบางพลี ซึ่ง
มีความได้เปรียบกว่าอำเภออื่น ๆ ในจังหวัดสมุทรปราการ เนื่องมาจากระยะทางที่ห่าง
จากศูนย์กลางของเมือง และความคึกคักกว่าในเรื่องแหล่งงาน และปัจจัยดึงดูดต่าง ๆ
(ชัยย์ ปลอดภัย, 2530 : 157) ซึ่งจะเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดความเป็นเมืองรอบนครหลวง
มากขึ้น โดยเหตุผลที่ว่าถ้าหากการขนส่งของเมืองเปลี่ยนแปลงไป ก็จะมีผลให้เกิดการ
เปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินไปด้วยจากรูปแบบกิจกรรมการใช้ที่ดินเดิมไปสู่รูปแบบกิจกรรมการ

ใช้ที่ดินแบบใหม่ ซึ่งจากลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างการคมนาคมขนส่งกับการใช้ที่ดิน เราอาจจะคะเนการใช้ที่ดินของเมือง ได้จากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านการขนส่งของเมือง ทั้งนี้กรณีที่ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงพิเศษอันใดขึ้นมาพร้อมกัน นอกจากนี้การคมนาคมขนส่งยังก่อให้เกิดผลกระทบทางอ้อมต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยที่ในตัวเองแล้วการขนส่งจะไม่ก่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แต่จะเป็นตัวสนับสนุนให้มีความเป็นไปได้มากยิ่งขึ้น ในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เนื่องจากผลของความสะดวกสบายที่เกิดจากการขนส่ง

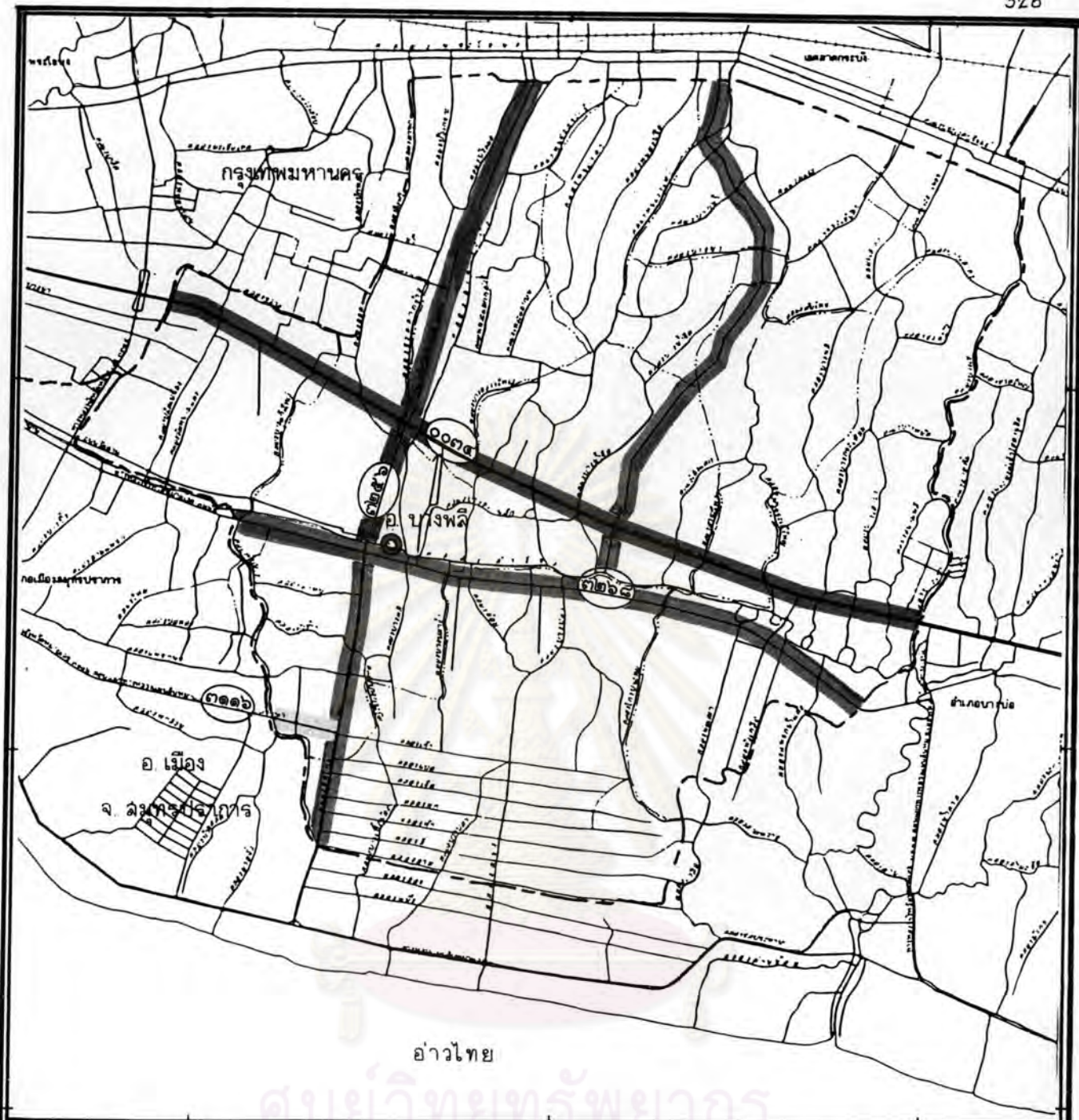
2. ปริมาณการจราจรบนถนนสายหลักและสายรอง ของอำเภอบางพลี จากตารางที่ 4.31 ถนนบางนา-ตราด หรือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 34 บริเวณจุดกิโลเมตรที่ 20 + 900 มีปริมาณการจราจรเฉลี่ยต่อวันมากที่สุด 47,656 คัน เป็นรถยนต์และแท็กซี่ถึง 15,922 คัน/วัน คิดเป็น ร้อยละ 33.41 รองลงมาเป็นรถบรรทุก 10 ล้อขึ้นไปมีปริมาณถึง 8,351 คัน/วัน คิดเป็นร้อยละ 17.52 รถประจำทาง 4 ล้อ 7,696 คัน/วัน ร้อยละ 16.16 รถบรรทุก 6 ล้อ 5,521 คัน/วัน ร้อยละ 11.58 และอันดับสุดท้ายเป็นรถโดยสาร 6 ล้อ 2,854 คัน/วัน หรือคิดเป็นร้อยละ 5.96

ถนนเทพารักษ์ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3268 บริเวณจุดกิโลเมตรที่ 13 มีปริมาณการจราจรเฉลี่ยต่อวัน 11,623 คัน/วัน รถยนต์และรถแท็กซี่ยังเป็นประเภทที่มีการใช้จราจรทางถนนมากที่สุดถึง 2,965 คัน/วัน หรือคิดเป็นร้อยละ 25.54 รองลงมาเป็นรถบรรทุก 4 ล้อ 3,137 คัน/วันหรือคิดเป็นร้อยละ 26.98 รถบรรทุก 6 ล้อ 2,208 คัน/วัน รถประจำทาง 4 ล้อ 1,448 คัน/วัน ร้อยละ 12.45 ต่อมาก็เป็นรถ 6 ล้อ 987 คัน/วัน และอันดับสุดท้ายเป็นรถบรรทุก 10 ล้อขึ้นไป 878 คัน/วัน เท่ากันร้อยละ 7.55

บางพลี-ลาดกระบัง ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3256 บริเวณจุดกิโลเมตรที่ 22 + 058 ปริมาณการจราจรของรถทุกชนิด 26,868 คัน/วัน เป็นปริมาณรถยนต์และแท็กซี่ 9,956 คัน/วัน คิดเป็นร้อยละ 37.05 รองลงมาเป็นรถบรรทุก 6 ล้อ 5,021 คัน/วัน รถบรรทุก 4 ล้อ 4,964 คัน/วัน รถบรรทุก 10 ล้อขึ้นไป 4,359

ตารางที่ 4.31 แสดงปริมาณการจราจรบนถนนสายหลักของอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ทางหลวง แผ่นดิน หมายเลข	ชื่อถนน	จุดสำรวจ กิโลเมตร	ปริมาณการจราจรเฉลี่ยต่อวันแต่ละประเภท						รวม
			รถยนต์ และ แท็กซี่	รถประจำ ทาง 4 ล้อ	รถโดยสาร 6 ล้อ	รถบรรทุก 4 ล้อ	รถบรรทุก 6 ล้อ	รถบรรทุก 10 ล้อขึ้นไป	
0034	บางนา-ตราด	20+900	15,922	7,696	2,845	7,321	5,521	8,351	47,656
			33.41	16.16	5.96	15.36	11.58	17.52	100
3268	เทพารักษ์	13+000	2,965	1,448	987	3,137	2,208	878	11,623
			25.54	12.45	8.49	26.98	18.99	7.55	100
3256	บางพลี-ลาด กระบัง	22+058	9,956	2,382	186	4,964	5,021	4,359	26,868
			37.05	8.86	0.69	18.47	18.68	16.25	100
รวม			28,843	11,526	4,018	15,422	12,750	13,588	86,147
			33.48	13.37	4.66	17.90	14.80	15.77	100

อ่าวไทย

แนวทางการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอบางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม

แสดง	ปริมาณการจราจรในอำเภอบางพลี	แผนที่ 4.8 ก
สัญลักษณ์ 	ถนน คลอง	เขตจังหวัด เขตอำเภอ เขตตำบล ที่ตั้งอำเภอ
	ทางหลวงหมายเลข ๐๐๓๔ มีปริมาณการจราจร 47,656 คัน/วัน ทางหลวงหมายเลข ๓๒๕๖ มีปริมาณการจราจร 26,868 คัน/วัน ทางหลวงหมายเลข ๓๒๖๔ มีปริมาณการจราจร 11,623 คัน/วัน ทางหลวงหมายเลข ๓๑๑๖ มีปริมาณการจราจร 3,888 คัน/วัน ไม่มีข้อมูล ปริมาณการจราจร	1 : 150,000 1 2 3 4 กม.

คัน/วัน รถประจำทาง 4 ล้อ 2,382 คัน/วัน และอันดับสุดท้ายเป็นรถโดยสาร 6 ล้อ 186 คัน/วัน หรือคิดเป็นร้อยละตามลำดับ 18.68, 18.47, 16.25, 8.86 และ 0.69

ปริมาณการจราจรถนนสายหลักทั้ง 3 สาย ที่ผ่านพื้นที่อำเภอบางพลี จากตารางจะเห็นว่า ถนนสายบางนา - ตราด (34) มีปริมาณจราจรมากกว่าอีก 2 สาย เนื่องจากมีจำนวนโรงงานตั้งอยู่ทั้ง 2 ฝั่ง ถึง 134 โรง และส่วนใหญ่จะเป็นโรงงาน ขนาดใหญ่ ซึ่งจำเป็นต้องขนส่งวัตถุดิบเข้าป้อนโรงงานเป็นจำนวนมากและขนส่งผลิตภัณฑ์ ที่สำเร็จแล้วออกสู่ตลาดก็มีปริมาณมากด้วยจึงทำให้มีปริมาณการจราจรมาก และเนื่องจาก ถนนบางนา-ตราด เป็นถนนที่เชื่อมกรุงเทพมหานคร-สมุทรปราการ ไปยังภาคตะวันออก ซึ่งตลอดเส้นทางถนนบางนา-ตราด ถึงจังหวัดระยอง มีโรงงานตั้งอยู่ทั้ง 2 ฝั่ง และผ่าน นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบังท่าเรือนี้ถึงแหลมฉบังจังหวัดชลบุรี นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และท่าเรือนี้ถึงมาบตาพุดจึงทำให้มีปริมาณการจราจรมากเพื่อขนส่งสินค้าและวัตถุดิบป้อน โรงงานและขนส่งสินค้าออกสู่ตลาดไปยังภาคต่าง ๆ ของประเทศด้วย

ถนนบางพลี-ลาดกระบัง มีปริมาณการจราจรมากกว่าถนนเทพารักษ์ สาเหตุประการหนึ่งมาจากใช้ เป็นเส้นทางลัดออกสู่ถนนลาดกระบัง เข้าสู่กรุงเทพฯ เพื่อหลีกเลี่ยงการจราจรติดขัดในถนนบางนา นอกเหนือจากการขนส่งสินค้าและวัตถุดิบป้อนโรงงาน

สำหรับถนนเทพารักษ์ จะมีการจราจรของประชากรส่วนหนึ่งใช้เป็น เส้นทางคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอ, ตำบล และใช้เป็นเส้นทางขนส่งสินค้าและวัตถุดิบ ป้อนโรงงาน ซึ่งถนนเทพารักษ์มีปริมาณโรงงานถึง 321 แต่ส่วนใหญ่จะเป็นโรงงาน ขนาดกลาง, เล็ก , และครอบครัว จึงมีการจราจรไม่มากเท่าไรต่อวันเมื่อเทียบกับอีก สองสาย

4.6.2.3 ความสะดวกในการเข้าถึง

ความสะดวกในการเข้าถึงในที่นี้หมายถึง การเข้าถึง เฉพาะภายในพื้นที่ ซึ่งการเข้าถึงภายในพื้นที่จะเป็นตัวบ่งชี้ได้ตัวหนึ่งว่า พื้นที่นั้นจะมี โอกาสที่จะ เปลี่ยนแปลงสภาพการใช้ที่ดินจากรูปแบบการใช้ที่ดินเดิมเป็นรูปแบบการใช้ที่ดิน รูปแบบใหม่ จากแผนที่ซึ่งแสดงเส้นทางคมนาคมของอำเภอบางพลี แม้ว่าโครงข่ายถนน ในปัจจุบันที่เป็นถนนสายหลักและรองอยู่ 6 สาย และมีโครงการปรับปรุงขยายถนน รวมทั้ง โครงการถนนในอนาคต ซึ่งส่วนใหญ่มักจะมาเชื่อมกับโครงการสนามบินหนองจุกเก่า แต่ยังมี ขาดถนนสายย่อยหรือถนนซอยที่เชื่อมต่อถนนสายหลัก และสายรองต่าง ๆ ที่จะเข้าสู่พื้นที่ ภายใน จังหวัดให้มีการเข้าถึงพื้นที่ภายในอยู่ในระดับต่ำ การพัฒนาในพื้นที่ดังกล่าว จึงอยู่ใน ระดับต่ำด้วย จึงมีผลทำให้การพัฒนาทั้งในรูปแบบที่อยู่อาศัย และอุตสาหกรรมเป็นไปตาม แนวเดิม คือตามแนวถนนสายหลักและสายรองที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หรือเรียกว่า Ribbon Development เช่น ตามถนนบางนา-ตราด ถนนเทพารักษ์ ถนนบางพลี-ลาดกระบัง เป็นต้น

4.6.2.4 ข้อกำหนดทางกฎหมาย

ข้อกำหนดทางกฎหมาย ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุน และเป็นอุปสรรคต่อการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ โดยในที่นี้ข้อกำหนดทางกฎหมายจะพิจารณา เฉพาะปัจจัยที่สนับสนุนจากผังเมืองรวมเมืองสมุทรปราการ ผังเมืองรวมเมืองสมุทรปราการ เดิมรวมอยู่ใน "ผังนครหลวง" ซึ่งประกอบด้วยพื้นที่กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ และนนทบุรี เริ่มดำเนินการวางผังมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 เมื่อได้มีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 สำนักผังเมืองได้ร่างผังนครหลวงเสนอให้ คณะกรรมการผังเมืองพิจารณาครั้งแรกเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2520 แต่เนื่องจากต่อมา สภาพต่าง ๆ ทางด้านเศรษฐกิจ ประชากร และการใช้ที่ดินเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงได้แยกผังนครหลวงออกเป็น 3 ผัง ตามเขตการปกครอง คือ ผังเมืองรวม กรุงเทพมหานคร ผังเมืองรวมสมุทรปราการ และผังเมืองนนทบุรี

สำหรับผัง เมืองรวมเมืองสมุทรปราการ ได้ดำเนินการต่อมาตามลำดับ แต่เนื่องจากเขตผัง เมืองรวมเมืองสมุทรปราการ ซึ่งมีพื้นที่ครอบคลุมทั้ง จังหวัดและพื้นที่ ต่อเนื่องกับเขตผัง เมืองรวมกรุงเทพมหานคร มีโครงการที่สำคัญหลายโครงการคาบเกี่ยว ในสองพื้นที่และมีผลกระทบต่อการวางผัง ซึ่งจะต้องมีข้อยุติที่สอดคล้องกัน สำนักผัง เมือง จึงได้ชะลอการดำเนินการวางผัง เมืองรวมเมืองสมุทรปราการ เพื่อรอผลสรุปไว้ระยะหนึ่ง

ในปี พ.ศ. 2532 ได้มีการนำผัง เมืองรวมกรุงเทพมหานครไปประชุม รับฟังความคิดเห็นประชาชน ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2531 และเสนอให้ คณะกรรมการผัง เมืองพิจารณา ซึ่งแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2532 สำนักผัง เมือง จึงได้ปรับปรุงผัง เมืองรวมเมืองสมุทรปราการให้สอดคล้องกัน และได้ยื่นร่างผัง เมืองรวม เมืองสมุทรปราการดังกล่าว ทารือกับคณะที่ปรึกษาผัง เมืองรวมจังหวัดสมุทรปราการ ณ ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2532 เมื่อคณะที่ปรึกษาฯ ได้ให้ความเห็นชอบ สำนักผัง เมืองจึงได้ยื่นร่างผัง เมืองรวมเมืองสมุทรปราการ ไปประชุมรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2532 ที่ศาลากลางจังหวัด สมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการพัฒนาสูงทั้งในด้าน ที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม ผัง เมืองรวมเมืองสมุทรปราการได้กำหนดใช้ประโยชน์ที่ดินของ เมืองให้มีความเหมาะสม โดยพิจารณาความเหมาะสมทั้งในด้านบริการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ด้านภูมิประเทศ ด้านรูปแบบของเมือง ด้านความสมดุลย์ในการกระจายตัว ของประชากรและด้านสัมพันธ์กับแหล่งงานตลอดถึงด้านความสอดคล้องกับกฎข้อบังคับต่าง ๆ ที่บังคับใช้ก่อนแล้วในพื้นที่ เพื่อให้จังหวัดสมุทรปราการมีโครงสร้างของ เมืองที่มีการแยก การใช้ประโยชน์ที่ดินซึ่งขัดแย้งกันออกจากกัน และส่งเสริมแหล่งงานและบริการต่าง ๆ กับที่พักอาศัยให้มีความสัมพันธ์กัน โดยเกิดความสะดวกและย่นระยะเวลาในการเดินทาง ให้มากที่สุด

การเลือกพื้นที่เพื่อการพัฒนาเมืองของจังหวัดสมุทรปราการ โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับนโยบายพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติที่จะสงวนพื้นที่อุดมสมบูรณ์ไว้ไม่มาที่ติดดังกล่าวมาเพื่อการขยายตัวของเมือง การพาณิชย์กรรม และการอุตสาหกรรม การวางผังเมืองรวมเมืองสมุทรปราการ จึงเน้นการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคตให้เกิดความชัดเจนระหว่างพื้นที่เมืองและชุมชน พื้นที่เมืองในอนาคตส่วนใหญ่จะอยู่ในแนวป้องกันน้ำท่วมทั้งฝั่งตะวันตก และตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา

สำหรับพื้นที่เมืองที่จะเกิดขึ้นนอกแนวป้องกันน้ำท่วมจะให้มีการพัฒนาอย่างจำกัด ตามแนวถนนบางนา-ตราด และถนนเทพารักษ์ และเชื่อมโยงกับชุมชนเมืองโดยรอบ สำหรับเป็นที่อยู่อาศัยของแหล่งงาน คือ ชุมชนลาดกระบัง, ชุมชนบางพลี, ชุมชนบางบ่อ และชุมชนคลองด่าน

การใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคตของผังเมืองรวมเมืองสมุทรปราการ กำหนดไว้ทั้งหมด 10 ประเภท คือ

1. ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย พื้นที่ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณด้านทิศใต้ของย่านอุตสาหกรรมปู้เจ้าสมิงพราย สองข้างถนนวงแหวนรอบนอกพื้นที่ระหว่างถนนเทพารักษ์กับถนนสุขุมวิท บริเวณโดยรอบถนนโครงการย่านชุมชนบางบ่อ พื้นที่ส่วนต่อกับชุมชนลาดกระบังของกรุงเทพมหานคร และชุมชนคลองด่าน
2. ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง พื้นที่จะอยู่รอบ ๆ ชุมชนเมืองพระประแดง และชุมชนพระสมุทรเจดีย์ ฝั่งตะวันออกจะอยู่ในบริเวณสองข้างถนนศรีนครินทร์ ถนนกิ่งแก้ว และอยู่โดยรอบย่านการค้าชุมชนบางบ่อ
3. ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ส่วนใหญ่จะอยู่รอบบริเวณย่านการค้าเทศบาลเมืองสมุทรปราการ

4. ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรม จะเป็นศูนย์กลางทางด้านการค้า และการบริการที่สำคัญในอนาคต ได้แก่ ย่านการค้าบริเวณเทศบาลเมืองสมุทรปราการ ย่านการค้าพระประแดง ย่านการค้าสีหราชเหนือ ย่านการค้าบางพลี ย่านการค้าบางบ่อ และย่านการค้าพระสมุทรเจดีย์

5. ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า ส่วนใหญ่จะเป็นย่านอุตสาหกรรมเดิมของจังหวัด ได้แก่ ย่านอุตสาหกรรมถนนสุขสวัสดิ์ ย่านปู่เจ้าสมิงพราย ย่านบางปู ย่านถนนเทพารักษ์ ย่านถนนกิ่งแก้วและย่านแพรกษา สำหรับพื้นที่อุตสาหกรรมใหม่จะอยู่บริเวณถนนบางนา-ตราด กับถนนเทพารักษ์ และบริเวณเมืองใหม่บางพลี

6. ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม บนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยาอยู่บริเวณระหว่างถนนประชาอุทิศไปจดเขตกรุงเทพมหานคร บริเวณดอนใต้ คลองสรพสามิตรจนจดอ่าวไทย และบริเวณบางกะเจ้า ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาตอนเหนือของถนนบางนา-ตราด จนจดเขตจังหวัด และบริเวณดอนใต้ของตัวจังหวัดติดกับอ่าวไทย

7. ที่ดินประเภทที่โล่ง เพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม กำหนดไว้ บริเวณริมฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยาหน้าศูนย์ราชการอำเภอพระประแดง บริเวณพื้นที่เรือนากลางจังหวัดสมุทรปราการ

8. ที่ดินประเภทสถานการศึกษาเป็นสถานการศึกษาที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ โรงเรียนประจำจังหวัด วิทยาลัยเทคนิค เป็นต้น

9. ที่ดินประเภทสถานศาสนา เป็นบริเวณที่ตั้งของวัดเดิม

10. ที่ดินประเภทสถาบันราชการ สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ กำหนดบริเวณที่ตั้งของศูนย์ราชการ โรงพยาบาล และบริเวณสนามบินหนองงูเห่า

๓๕๕/๑๔ ตรางบ้านหมอสุมแต่แห่งชาติ ท้าวสุทรี
ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ : ๒๕๐-๐๕๕๑ โทรสาร : ๒๕๐-๐๕๕๕

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กลุ่มห้องจังหวัดสมุทรปราการ
THE FEDERATION OF THAI INDUSTRIES - SAMUT PRAKAN PROVINCE

สำนักงานการจาก

ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย	ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม	แนวเขตผังเมืองรวม	ทางหลวง ถนน
ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง	ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	เขตจังหวัด	ถนนเดิมขยาย
ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก	ที่ดินประเภทสถานศึกษา	เขตอำเภอ	ถนนลูกรัง พื้นถนนอ่อน
ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม	ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา	เขตเทศบาล	ถนนโครงการ
ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า	ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	เขตเทศบาล	แม่น้ำ คลอง ท้วย

แผนที่ 4.9
สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร

หัวหน้าหน่วยงาน (นายเกษม วัฒนชัย) หัวหน้าฝ่ายวางผัง (นายสุวิทย์ สุวรรณศิริ) ผู้อำนวยการกองผังเมืองรวม (นายประสิทธิ์ รุ่งสาย ณ สุทธา) รองผู้อำนวยการสำนักผังเมือง (นายเฉลิม นภักดิ์) ผู้อำนวยการสำนักผังเมือง (นายชำนาญ พนา) วันที่ เดือน พ.ศ.	ผังเมืองรวม เมืองสมุทรปราการ แผนผังแสดง การใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต
---	--

กองผังเมืองรวม

มาตราส่วน หน่วยเป็นกิโลเมตร

เหนือ

สำหรับในส่วนของอำเภอบางพลี ตามผังการใช้ประโยชน์ที่ดินมีประเภท
ที่เกี่ยวข้องอยู่ 8 ประเภท ดังนี้

1. ที่ดินประเภทอยู่อาศัย (หนาแน่นน้อยและปานกลาง)
2. ที่ดินประเภท พาณิชยกรรม
3. ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม โกดัง
4. ที่ดินประเภทสถานที่ราชการ และสาธารณูปโภค
5. ที่ดินประเภทสถานศึกษา
6. ที่ดินประเภทศาสนา
7. ที่ดินประเภทพักผ่อนหย่อนใจ
8. ที่ดินประเภทที่ว่าง และ เกษตร

ซึ่งงานนี้จะนำมาพิจารณาเฉพาะในส่วนที่จะสนับสนุนถึงการใช้ที่ดินเพื่อ
ที่อยู่อาศัย และอุตสาหกรรมเท่านั้น

1. การใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัย การใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยที่กล่าวมา
แล้วข้างต้นนั้น ตามข้อกำหนดตามผัง เมืองรวมเมืองสมุทรปราการได้กำหนดให้ใช้ประโยชน์
เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ โดยให้ใช้พื้นที่เพื่อการ
อยู่อาศัยประเภทอาคารขนาดใหญ่ หรือกิจกรรมอื่นเพิ่มเติมได้อีกไม่เกินร้อยละ 10 ของ
ที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ จากแผนที่ จะเห็นได้ว่า พื้นที่ประเภทที่อยู่อาศัย (หนาแน่น
น้อยและหนาแน่นปานกลาง) จะอยู่บริเวณพื้นที่ถนนเทพารักษ์ บริเวณส่วนต่อกับชุมชน
ลาดกระบังของกรุงเทพมหานคร และบริเวณถนนกิ่งแก้ว ซึ่งรวมแล้วจะมีพื้นที่ประมาณ
160,600 ไร่ หรือร้อยละ 25.92 ของพื้นที่ทั้งหมด ในการวางผังเมืองรวมเมือง
สมุทรปราการ โดยการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย มีพื้นที่ประมาณ 98,650 ไร่
ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลางมีพื้นที่ประมาณ 61,940 ไร่ นอกจากการใช้ที่ดิน
ประเภทที่อยู่อาศัย 2 ประเภทที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งสามารถสร้างที่อยู่อาศัยทั้งในลักษณะของ

การสร้างเองและโครงการหมู่บ้านจัดสรรได้ ในการใช้ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม โดยให้ใช้ได้เพิ่มอีกไม่เกินร้อยละ 5 ของที่ดินประเภทนี้ ซึ่งมีพื้นที่ประมาณร้อยละ 38.57 ของพื้นที่อำเภอบางพลี

จะเห็นว่าตามข้อกำหนดฯ นอกจากเป็นโอกาสให้มีการขยายตัวของที่อยู่อาศัยได้แล้ว ยังเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนลงทุนในด้านหมู่บ้านจัดสรรในพื้นที่ทั้ง 2 บริเวณได้ เพื่อเป็นการรองรับการเจริญเติบโตของเมืองในอนาคต ซึ่งปัจจุบันมีโครงการบ้านจัดสรรมากกว่า 40 โครงการ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้ตามข้อกำหนดผังเมืองรวมยังเปิดโอกาสให้สร้างที่อยู่อาศัยประเภทอาคารขนาดใหญ่หรือกิจการอื่นได้อีกร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ ซึ่งอาคารที่อยู่อาศัยประเภทอาคารขนาดใหญ่ นั้น จะมีการขยายตัวในทางสูงประเภทอาคารชุด คอนโดมิเนียม คอนโดทาวน์ เป็นต้น ซึ่งได้เกิดขึ้นมากตามชนเมืองทั่ว ๆ ไปในราคาที่ไม่สูงมากนัก สำหรับในเขตอำเภอบางพลี ได้มีโครงการในลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นแล้วประมาณ 2-3 โครงการบริเวณพื้นที่ตำบลบางโฉลง

2. การใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรม ในด้านการใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมนี้ ตามข้อกำหนดผังเมืองรวมเมืองสมุทรปราการ ได้กำหนดให้การใช้ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้าในเขตอำเภอบางพลีไว้เป็น 2 ย่าน คือ ย่านอุตสาหกรรมเต็มบริเวณถนนเทพารักษ์และถนนกิ่งแก้ว ส่วนย่านอุตสาหกรรมใหม่จะอยู่บริเวณ ถนนบางนา-ตราด กับถนนเทพารักษ์ และบริเวณเมืองใหม่บางพลี แต่ตามข้อกำหนดผังเมืองรวมโรงงานอุตสาหกรรมสามารถจัดตั้งได้ในพื้นที่ที่กำหนดให้เป็นการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยน้อย ปานกลางและหนาแน่นมากก็ได้ โดยโรงงานที่ตั้งได้นั้นจะต้องเป็นโรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครอบครัว โดยไม่ก่อเหตุรำคาญหรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม

จากการที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่า ตามผังเมืองรวมเมืองสมุทรปราการ มีส่วนสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน จากการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม

มาเป็นการใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัย ทั้งในรูปแบบจัดสรรเอง และรูปแบบโครงการหมู่บ้านจัดสรร โดยเฉพาะบริเวณถนนเทพารักษ์ ถนนกิ่งแก้ว ทั้งในรูปแบบที่ก่อสร้างเอง และรูปแบบโครงการหมู่บ้านจัดสรร ในผังเมืองรวม ๆ ที่มีส่วนสนับสนุนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แม้ว่าโรงงานอุตสาหกรรมจะยังสามารถจัดสร้าง ได้ก็ตามแต่จะถูกจำกัดในด้านพื้นที่และประเภทอุตสาหกรรม

4.6.3 ระบบสาธารณูปโภค

การให้ระบบบริการพื้นฐานสาธารณูปโภค เป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกทำเลที่ตั้ง โครงการที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรมในอำเภอบางพลี เพราะถ้าขาดสองปัจจัยหลักนี้แล้ว การพิจารณาเลือกทำเลที่ตั้งต้องเปลี่ยนไปหาที่ที่เหมาะสมกว่าเพื่อประหยัดการลงทุนด้านสาธารณูปโภคหรือถ้าไม่มีปัจจัยบางชนิดก็ไม่สามารถดำเนินโครงการต่าง ๆ ได้ เช่น ไฟฟ้าแต่ถ้าเป็นประปาซึ่งแก้ปัญหาโดยชุดเจาะน้ำบาดาล แต่บางครั้งน้ำก็ใช้ไม่ได้เนื่องจากมีตะกอนมากและไม่สะอาด

4.6.3.1 ไฟฟ้า การใช้บริการไฟฟ้าของอำเภอบางพลีอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานเขตสมุทรปราการ (สขบ.) และสำนักงานเขตบางพลี (สขพ.) โดยใช้คลองสำโรงเป็นเส้นแบ่งพื้นที่รับผิดชอบ คือ ด้านเหนือคลองสำโรงไปจนถึงคลองพระโขนง เป็นพื้นที่รับผิดชอบของ (สขพ.) ด้านใต้คลองสำโรงลงมาจรดทะเลเป็นพื้นที่รับผิดชอบของ (สขบ.) สำนักงานเขตไฟฟ้าบางพลี ตั้งอยู่ถนนบางพลี-ลาดกระบัง (กิ่งแก้ว) เดิมอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานเขตสมุทรปราการ ได้แยกพื้นที่รับผิดชอบมาเป็นสำนักงานเขตบางพลี เมื่อ 1 ตุลาคม 2531

จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้านครหลวง ตั้งแต่ปี 2530 ถึง 2534 มีจำนวนทั้งสิ้น 788,553 ราย ซึ่งปี 2534 มีผู้ใช้ไฟฟ้ามากที่สุดถึง 211,835 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 85.43 ของเครื่องวัดฯ ที่ติดตั้งต่อจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า รองลงมาในปี พ.ศ.2533

ตารางที่ 4.32 แสดงจำนวนผู้ขอใช้ไฟฟ้า จำนวนเครื่องที่ติดตั้ง แยกตามสำนักงานเขต ปี.ศ. 2530-2534

สำนักงาน เขตไฟฟ้า	พ.ศ. 2530			พ.ศ. 2531			พ.ศ. 2532			พ.ศ. 2533			พ.ศ. 2534		
	จำนวนผู้ ขอใช้ไฟฟ้า (ราย)	จำนวนเครื่อง วัดฯ ที่ติดตั้ง (เครื่องวัด)	ร้อยละ ของ เครื่องวัด ที่ติดตั้งต่อ จำนวนผู้ ขอใช้ไฟ	จำนวนผู้ ขอใช้ไฟฟ้า (ราย)	จำนวนเครื่อง วัดฯ ที่ติดตั้ง (เครื่องวัด)	ร้อยละ ของ เครื่องวัด ที่ติดตั้งต่อ จำนวนผู้ ขอใช้ไฟ	จำนวนผู้ ขอใช้ไฟฟ้า (ราย)	จำนวนเครื่อง วัดฯ ที่ติดตั้ง (เครื่องวัด)	ร้อยละ ของ เครื่องวัด ที่ติดตั้งต่อ จำนวนผู้ ขอใช้ไฟ	จำนวนผู้ ขอใช้ไฟฟ้า (ราย)	จำนวนเครื่อง วัดฯ ที่ติดตั้ง (เครื่องวัด)	ร้อยละ ของ เครื่องวัด ที่ติดตั้งต่อ จำนวนผู้ ขอใช้ไฟ	จำนวนผู้ ขอใช้ไฟฟ้า (ราย)	จำนวนเครื่อง วัดฯ ที่ติดตั้ง (เครื่องวัด)	ร้อยละ ของ เครื่องวัด ที่ติดตั้งต่อ จำนวนผู้ ขอใช้ไฟ
สำนักงานเขตสามเสน	7,000	7,086	101.23	6,844	8,616	125.89	10,466	10,177	97.24	15,577	15,495	99.47	13,746	14,425	104.94
สำนักงานเขตถนนบริ	17,590	14,534	82.63	21,314	18,738	87.91	31,496	30,734	97.58	34,719	33,740	97.18	42,181	39,733	94.20
สำนักงานเขตถนนบริ	13,117	11,458	87.36	15,131	14,717	97.26	18,804	18,297	97.30	20,034	19,697	98.32	19,266	17,104	88.78
สำนักงานเขตบางใหญ่	4,122	4,023	97.60	6,742	6,335	93.96	9,911	9,665	97.52	11,456	11,066	96.60	15,216	11,315	74.36
รวม	41,829	37,102	88.70	50,031	48,406	96.75	70,677	68,873	97.45	81,786	79,998	97.81	90,409	32,577	36.03
สำนักงานเขตวัดเลียบ	2,354	1,783	75.74	1,864	1,787	95.87	2,687	2,589	96.35	3,020	3,008	99.60	3,760	3,080	81.91
สำนักงานเขตคลองเตย	5,002	3,876	77.49	6,090	4,638	76.16	7,004	6,810	97.23	8,254	8,113	98.29	5,452	3,293	60.40
สำนักงานเขตราชดำริบูรณะ	14,955	9,563	63.95	13,821	12,326	89.18	16,351	15,534	95.00	18,116	17,423	96.17	15,185	19,350	127.43
สำนักงานเขตยานนาวา	3,600	3,277	91.03	4,103	3,413	83.18	6,696	6,157	92.55	7,066	6,945	98.29	7,289	5,993	82.22
รวม	25,911	18,499	71.39	25,878	22,164	85.65	32,738	31,130	95.09	36,456	35,489	97.35	31,686	31,716	100.09

(ต่อตารางที่ 4.32)

สำนักงาน เขตไฟฟ้า	พ.ศ. 2530			พ.ศ. 2531			พ.ศ. 2532			พ.ศ. 2533			พ.ศ. 2534		
	จำนวนผู้ ขอใช้ไฟฟ้า (ราย)	จำนวนเครื่อง วัดฯ ที่ติดตั้ง (เครื่องวัด)	ร้อยละ ของ เครื่องวัด ที่ติดตั้งต่อ จำนวนผู้ ขอใช้ไฟ	จำนวนผู้ ขอใช้ไฟฟ้า (ราย)	จำนวนเครื่อง วัดฯ ที่ติดตั้ง (เครื่องวัด)	ร้อยละ ของ เครื่องวัด ที่ติดตั้งต่อ จำนวนผู้ ขอใช้ไฟ	จำนวนผู้ ขอใช้ไฟฟ้า (ราย)	จำนวนเครื่อง วัดฯ ที่ติดตั้ง (เครื่องวัด)	ร้อยละ ของ เครื่องวัด ที่ติดตั้งต่อ จำนวนผู้ ขอใช้ไฟ	จำนวนผู้ ขอใช้ไฟฟ้า (ราย)	จำนวนเครื่อง วัดฯ ที่ติดตั้ง (เครื่องวัด)	ร้อยละ ของ เครื่องวัด ที่ติดตั้งต่อ จำนวนผู้ ขอใช้ไฟ	จำนวนผู้ ขอใช้ไฟฟ้า (ราย)	จำนวนเครื่อง วัดฯ ที่ติดตั้ง (เครื่องวัด)	ร้อยละ ของ เครื่องวัด ที่ติดตั้งต่อ จำนวนผู้ ขอใช้ไฟ
สำนักงานเขตบางกะปิ	12,327	10,058	81.59	14,528	11,882	81.79	14,145	13,604	96.18	15,640	15,025	96.07	29,057	16,264	55.97
สำนักงานเขตสัมทรปราการ	19,152	13,362	69.77	28,292	18,589	65.70	14,459	14,118	97.64	17,662	17,153	97.12	24,074	19,702	81.84
สำนักงานเขตบางพลี *	-	-	-	-	-	-	13,495	13,287	98.46	14,786	14,214	96.13	18,377	14,463	78.70
สำนักงานเขตมีนบุรี *	8,691	6,048	69.59	9,728	8,877	91.25	11,712	11,342	96.84	16,795	15,867	94.47	18,232	16,251	89.13
รวม	40,170	29,468	73.36	52,548	39,348	74.88	53,811	52,351	97.29	64,883	62,259	95.96	89,740	66,630	74.30
รวมทั้งสิ้น	107,910	85,069	78.83	128,457	109,918	85.57	157,226	152,354	96.90	183,125	177,746	97.06	211,835	180,973	85.43

* เขตมีนบุรี เริ่มเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2529 โดยแยกพื้นที่ออกจากเขตบางกะปิ

* เขตบางพลี เริ่มเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2531 โดยแยกพื้นที่ออกจากเขตสัมทรปราการ

แหล่งที่มา : การไฟฟ้านครหลวง

ตารางที่ 4.33 แสดงจำนวนผู้มาขอใช้ไฟฟ้าจำนวนเครื่องวัด ที่ติดตั้งของสำนักงาน เขตสมุทรปราการและสำนักงาน เขตบางพลี พ.ศ. 2530-2534

สำนักงาน เขตไฟฟ้า	พ.ศ. 2530			พ.ศ. 2531			พ.ศ. 2532			พ.ศ. 2533			พ.ศ. 2534		
	จำนวนผู้ ขอใช้ไฟฟ้า (ราย)	จำนวนเครื่อง วัดฯ ที่ติดตั้ง (เครื่องวัด)	ร้อยละ ของ เครื่องวัด ที่ติดตั้งต่อ จำนวนผู้ ขอใช้ไฟ	จำนวนผู้ ขอใช้ไฟฟ้า (ราย)	จำนวนเครื่อง วัดฯ ที่ติดตั้ง (เครื่องวัด)	ร้อยละ ของ เครื่องวัด ที่ติดตั้งต่อ จำนวนผู้ ขอใช้ไฟ	จำนวนผู้ ขอใช้ไฟฟ้า (ราย)	จำนวนเครื่อง วัดฯ ที่ติดตั้ง (เครื่องวัด)	ร้อยละ ของ เครื่องวัด ที่ติดตั้งต่อ จำนวนผู้ ขอใช้ไฟ	จำนวนผู้ ขอใช้ไฟฟ้า (ราย)	จำนวนเครื่อง วัดฯ ที่ติดตั้ง (เครื่องวัด)	ร้อยละ ของ เครื่องวัด ที่ติดตั้งต่อ จำนวนผู้ ขอใช้ไฟ	จำนวนผู้ ขอใช้ไฟฟ้า (ราย)	จำนวนเครื่อง วัดฯ ที่ติดตั้ง (เครื่องวัด)	ร้อยละ ของ เครื่องวัด ที่ติดตั้งต่อ จำนวนผู้ ขอใช้ไฟ
สำนักงานเขตสมุทรปราการ	19,152	13,362	69.77	28,292	18,589	65.70	14,459	14,118	97.64	17,662	17,153	97.12	24,074	19,702	81.84
สำนักงานเขตบางพลี *	-	-	-	-	-	-	13,495	13,287	98.46	14,786	14,214	96.13	18,377	14,463	78.70
รวม	19,152	13,362	69.77	28,292	18,589	65.70	27,954	27,405	98.04	32,448	31,367	96.66	42,451	34,165	80.48

* เขตบางพลี เปิดดำเนินการเมื่อ 1 ตุลาคม 2531 แยกจากเขตสมุทรปราการ

แหล่งที่มา : การไฟฟ้านครหลวง

เท่ากับ 183,125 ราย ร้อยละ 97.06 ปี 2530 เป็นปีที่มีผู้ขอใช้ไฟฟ้าน้อยที่สุดเป็นจำนวน 107,910 ราย หรือร้อยละ 78.83 (ตารางที่ 4.33)

ในเขตพื้นที่สำนักงานเขตสมุทรปราการ ในปี พ.ศ.2531 เป็นปีที่มีผู้ขอใช้ไฟฟ้ามากที่สุดถึง 28,292 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 65.70 ของเครื่องวัดฯ ที่ติดตั้งต่อจำนวนผู้ขอใช้ไฟฟ้า รองลงมาในปี 2534 จำนวน 24,074 ราย หรือร้อยละ 81.84 ปี 2530 จำนวน 19,152 ราย ปี 2533 จำนวน 17,662 ราย ปี 2532 เป็นปีที่มีผู้ขอใช้ไฟฟ้าน้อยที่สุด 14,459 ราย

ในเขตพื้นที่ของสำนักงานเขตบางพลีเริ่มดำเนินการ ปี 2531 ซึ่งในปีนั้นยังไม่มีผู้มาขอใช้ไฟฟ้า มาเริ่มขอใช้ตั้งแต่ปี 2532 จำนวน 13,495 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 98.46 ของเครื่องวัดฯ ที่ติดตั้งต่อจำนวนผู้ขอใช้ไฟฟ้าในปี 2534 มีผู้มาขอใช้ไฟฟ้ามากเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2532 และ 2533 มีจำนวน 18,377 ราย คิดเป็นร้อยละ 78.70 รองลงมาคือปี พ.ศ. 2533 จำนวน 14,786 ราย ร้อยละ 96.13

การไฟฟ้านครหลวงมีการจําแนกประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าใหม่เป็น 13 ประเภทเมื่อเดือนมิถุนายน 2530 (ตารางที่ 4.34) ในเขตการไฟฟ้านครหลวงทั้ง 12 สำนักงานมีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นทุกปี ในช่วงปี 2530 - 2534 ปีที่มีอัตราการเพิ่มสูงที่สุดคือปี พ.ศ.2534 มีอัตราการเพิ่ม ร้อยละ 8.18 จำนวนผู้ใช้ 1,377,006 ราย รองลงมาได้แก่ ปี พ.ศ. 2533 มีผู้ใช้ไฟฟ้า 1,272,892 ราย คิดเป็นอัตราการเพิ่มจากปี 2532 ร้อยละ 7.00

จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าในเขตการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานเขตธนบุรีมีจำนวนผู้ใช้มากที่สุด 229,696 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 16.68 ของจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหมด รองลงมาเป็นสำนักงานเขตธนบุรี จำนวน 138,395 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 10.05 สำหรับสำนักงานเขตสมุทรปราการ และสำนักงานเขตบางพลี รวม 2 เขต

ตารางที่ 4.34 แสดงจำนวน อัตราการเพิ่ม และร้อยละต่อผลรวมของจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าและจำนวนหน่วย

จำหน่าย แยกตามประเภท ปี พ.ศ.2530-2534

รายการ	ปี พ.ศ.	บ้าน อู่อาศัย	ธุรกิจ ขนาดเล็ก	ธุรกิจ ขนาดใหญ่	ธุรกิจ เฉพาะกลาง	อุตสาหกรรม และเหมือง แร่ขนาดเล็ก	อุตสาหกรรม และเหมืองแร่ ขนาดกลาง	อุตสาหกรรม และเหมืองแร่ ขนาดใหญ่	อุตสาหกรรม ถลุงหรือหลอม ค้ำสไฟฟ้า	กิจการด้าน สาธารณูปโภค เฉพาะการปะปา	ส่วนราชการ	องค์กรที่ไม่ แสวงหา กำไร	ส่วน เพื่อการ เกษตร	ไฟสาธารณะ	รวม
จำนวนผู้ใช้ ไฟฟ้า (รวม)	2530	869,384	164,039	3,851	60	4,304	359	66	8	94	7,872	29	-	1,816	1,051,88
	2531	895,438	201,244	4,579	55	4,543	388	74	8	105	6,907	96	-	3,184	1,116,63
	2532	957,396	210,264	6,024	57	4,785	447	82	8	101	6,762	100	-	3,575	1,189,60
	2533	1,020,048	228,840	7,074	59	5,036	499	85	9	97	7,007	118	-	4,020	1,272,89
	2534	1,100,979	249,191	8,539	61	5,153	534	104	9	96	7,905	135	-	4,300	1,377,00
อัตราการเพิ่ม ของจำนวนผู้ใช้ ไฟฟ้าจากปีที่แล้ว (ร้อยละ)	2530	5.61	3.39	1.42	1.69	5.14	14.33	13.79	14.29	4.44	3.40	3.57	-	3.36	5.0
	2531	3.00	22.68	19.37	-8.33	5.55	8.08	12.12	-	11.70	-12.26	231.03	-	75.33	6.1
	2532	6.92	4.48	31.04	3.64	5.33	15.21	10.81	-	-3.81	-2.10	4.17	-	12.28	6.5
	2533	6.54	8.83	17.43	3.51	5.25	11.63	3.66	12.50	-3.96	3.62	13.00	-	12.45	7.0
	2534	7.93	8.89	20.71	3.39	2.32	7.01	22.35	-	-1.03	12.82	14.41	-	6.97	8.1

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ต่อตารางที่ 4.34)

รายการ	ปี พ.ศ.	บ้าน อู่อาศัย	ธุรกิจ ขนาดเล็ก	ธุรกิจ ขนาดใหญ่	ธุรกิจ เฉพาะอย่าง	อุตสาหกรรม และเหมือง แร่ขนาดเล็ก	อุตสาหกรรม และเหมืองแร่ ขนาดกลาง	อุตสาหกรรม และเหมืองแร่ ขนาดใหญ่	อุตสาหกรรม ถลุงหรือหลอม ด้วยไฟฟ้า	กิจการด้าน สาธารณูปโภค เฉพาะการปะปา	ส่วนราชการ	องค์กรที่ไม่ แสวงหา กำไร	ผู้นำ เพื่อการ เกษตร	ไฟสาธารณะ	รวม
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า	2530	82.650	15.595	0.366	0.006	0.409	0.034	0.006	0.001	0.009	0.748	0.003	-	0.173	100.000
ไฟฟ้าคิดเป็น	2531	80.190	18.022	0.412	0.005	0.407	0.007	0.005	0.001	0.009	0.618	0.009	-	0.285	100.000
ร้อยละของ	2532	80.480	17.675	0.506	0.005	0.402	0.007	0.005	0.001	0.009	0.568	0.008	-	0.301	100.000
ยอดรวม	2533	80.136	17.978	0.556	0.005	0.396	0.006	0.005	0.001	0.008	0.550	0.009	-	0.316	100.000
(ร้อยละ)	2534	79.955	18.097	0.620	0.004	0.374	0.008	0.004	0.001	0.007	0.574	0.009	-	0.312	100.000
จำนวนหน่วย	2530	2,399.28	1,755.51	1,639.57	307.94	1,654.10	1,255.35	1,662.01	492.23	208.61	655.64	5.66	-	67.89	12,103.79
จำหน่าย	2531	2,693.35	1,946.11	1,931.21	324.71	1,867.85	1,554.92	1,812.40	529.77	217.17	723.95	6.04	-	71.21	13,678.69
ล้านกิโลวัตต์- ชั่วโมง)	2532	2,835.66	2,140.10	2,399.27	338.53	2,027.22	1,802.77	2,035.31	589.96	233.72	759.19	5.90	-	79.33	15,246.96
	2533	3,323.09	2,454.33	2,060.13	374.84	2,216.64	2,079.58	2,340.90	717.91	248.15	818.67	6.67	-	83.88	17,724.79
	2534	3,809.63	2,730.19	3,772.86	380.49	2,279.41	2,250.71	2,627.63	773.97	262.56	866.23	7.10	-	90.49	19,851.27
อัตราเพิ่มของ	2530	13.84	14.75	7.67	9.50	14.36	19.89	12.27	30.50	1.65	10.58	10.13	-	4.09	13.53
หน่วยจำหน่าย	2531	5.63	21.01	17.79	5.45	12.92	23.86	9.05	7.63	4.10	9.64	247.13	-	6.05	13.01
จากปีที่แล้ว	2532	5.28	9.97	24.24	4.26	8.53	15.94	12.30	11.36	7.62	4.87	-2.32	-	11.40	11.47
	2533	17.19	14.68	27.54	10.73	9.34	15.35	15.01	21.69	6.17	7.83	13.05	-	5.74	16.25
(ร้อยละ)	2534	14.64	11.24	23.29	1.51	2.83	8.23	12.25	7.81	5.81	5.81	6.45	-	7.88	12.00

(ต่อตารางที่ 4.34)

รายการ	ปี พ.ศ.	บ้าน ยก้ออาศัย	ธุรกิจ ขนาดเล็ก	ธุรกิจ ขนาดใหญ่	ธุรกิจ เฉพาะอย่าง	อุตสาหกรรม และเหมือง แร่ขนาดเล็ก	อุตสาหกรรม และเหมืองแร่ ขนาดกลาง	อุตสาหกรรม และเหมืองแร่ ขนาดใหญ่	อุตสาหกรรม ถลุงหรือหลอม ด้วยไฟฟ้า	กิจการด้าน สาธารณูปโภค เฉพาะการปะปา	ส่วนราชการ	องค์กรที่ไม่ แสวงหา กำไร	ส่วน น้ำ เพื่อ การ เกษตร	ไฟสาธารณะ	รวม
จำนวนผู้จำหน่าย	2530	19.82	14.50	13.55	2.54	13.67	10.37	13.73	4.07	1.72	5.42	0.05	-	0.56	100
คิดเป็นร้อยละ	2531	19.69	14.23	14.12	2.37	13.66	11.37	13.25	3.87	1.59	5.29	0.04	-	0.52	100
ของยอดรวม	2532	18.60	14.04	15.74	2.22	13.29	11.82	13.35	3.87	1.53	4.98	0.04	-	0.52	100
(ร้อยละ)	2533	18.75	13.85	17.26	2.11	12.51	11.73	13.21	4.05	1.40	4.62	0.04	-	0.47	100
	2534	19.19	13.75	19.00	1.92	11.48	11.34	13.24	3.90	1.32	4.36	0.04	-	0.46	100
จำนวนหน่วย	2530	2,759.75	10,701.78	425,751.75	5,132,333.33	328,455.12	3,496,796.66	25,181,969.69	61,528,750.00	2,219,255.32	83,287.60	195,172.60	-	37,384.36	11,506
จำหน่ายต่อ	2531	3,007.86	9,670.40	420,102.24	5,903,636.36	411,149.02	4,007,525.77	24,491,891.89	66,221,250.00	2,068,285.71	104,813.96	62,916.67	-	22,364.95	12,249
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า	2532	2,961.85	10,178.16	398,285.94	5,939,120.18	423,662.42	4,033,031.45	24,820,828.59	73,744,386.25	2,314,054.14	112,272.39	59,041.29	-	22,189.91	12,816
(กก. วัตต์-ชม. ต่อราย)	2533	3,257.78	10,725.09	432,588.35	6,353,220.34	440,158.86	4,167,494.99	27,540,000.00	79,767,777.78	2,558,247.42	116,836.02	56,525.42	-	20,865.67	13,924
	2534	3,460.22	10,956.21	441,838.62	6,237,540.98	442,346.21	4,214,812.73	25,265,673.07	85,996,666.67	2,735,000.00	109,580.01	52,592.59	-	21,044.19	14,416

หมายเหตุ : ปี พ.ศ. 2530 ใช้ข้อมูลจาก ผศก. เนื่องจากมีการจำแนกประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าใหม่ เมื่อเดือน มิถุนายน 2530 ได้ปรับข้อมูล ปี 2530 ให้เป็นประเภทใหม่ 13 ประเภท

แหล่งที่มา : การไฟฟ้านครหลวง

ตารางที่ 4.35 แสดงหน่วยจำหน่าย แยกตามสำนักงานเขตและประเภทผู้ใช้ไฟฟ้า ในปี พ.ศ. 2534

จำนวนบาท

สำนักงานเขต	ประเภทผู้ใช้ไฟฟ้า													รวม	ร้อยละ
	บ้าน ลูก่ออาศัย	ธุรกิจ ขนาดเล็ก	ธุรกิจ ขนาดใหญ่	ธุรกิจ เฉพาะอย่าง	อุตสาหกรรม และเหมือง แร่ขนาดเล็ก	อุตสาหกรรม และเหมืองแร่ ขนาดกลาง	อุตสาหกรรม และเหมืองแร่ ขนาดใหญ่	อุตสาหกรรม ถลุงหรือหลอม ด้วยไฟฟ้า	กิจการด้าน สาธารณูปโภค เฉพาะการประปา	ส่วน ราชการ	องค์กรที่ ไม่แสวง หากำไร	สูบน้ำ เพื่อการ เกษตร	ไฟ สาธารณะ		
สามเสน	99,007	26,985	858	6	127	10	4	-	21	1,143	16	-	398	128,575	9.35
ธนบุรี	111,407	25,124	481	0	495	23	3	-	7	326	6	-	523	138,395	10.05
นนทบุรี	197,625	28,215	808	4	260	43	9	-	5	1,949	8	-	770	229,696	16.68
บางใหญ่	71,880	7,204	137	1	87	3	-	-	8	306	1	-	186	79,813	5.79
วัดเลียบ	38,782	29,431	718	8	141	3	-	-	-	818	11	-	246	70,158	5.09
คลองเตย	47,216	21,683	1,501	27	214	7	3	-	11	1,228	42	-	208	72,140	5.24
ราษฎร์บูรณะ	101,646	26,947	866	-	1,584	116	24	2	2	456	5	-	525	132,173	9.59
ยานนาวา	77,942	21,220	733	1	513	21	-	-	-	364	25	-	132	100,951	7.34
บางกะปิ	106,964	21,779	1,085	14	217	16	2	-	13	232	7	-	333	130,662	9.48
สมุทรปราการ	77,596	16,990	631	-	866	176	40	7	8	522	12	-	239	97,087	7.05
บางพลี	84,321	16,137	472	-	404	73	12	-	11	291	1	-	201	101,923	7.40
มีนบุรี	86,593	7,476	249	-	245	43	7	-	10	270	1	-	539	95,433	6.93
รวม	1,100,979	249,191	8,539	61	5,153	534	104	9	96	7,905	135	-	4,300	1,377,006	100
ร้อยละ	79.955	18.09	0.62	0.004	0.374	0.039	0.008	0.001	0.007	0.574	0.009	-	0.312	100.00	

มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าเท่ากับ 199,010 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 14.45 ของจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหมด พื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานเขตไฟฟ้าบางพลีมีแนวโน้มการใช้อิเล็กทริซิตีเพิ่มขึ้นมาก เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเช่น ตำบลบางพลี ตำบลราชาเทวะ ตำบลบางโจลง และตำบลบางเสาธงปัจจุบันกำลังมีการขยายตัวด้านที่อยู่อาศัย และอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น เพราะปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ เช่น ประปา, ไฟฟ้า, เส้นทางคมนาคมสะดวกมากขึ้นกว่าเดิม

ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัยทั้ง เขตการไฟฟ้านครหลวง เป็นประเภทที่ใช้อิเล็กทริซิตีมากที่สุดเป็นจำนวน 1,100,979 ราย หรือร้อยละ 79.95 ของผู้ใช้ทุกประเภท รองลงมาจะเป็นประเภทธุรกิจขนาดเล็กจำนวน 249,191 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.09 ประเภทที่มีจำนวนรายน้อที่สุดคือประเภทอุตสาหกรรมถลุง หรือหลอมด้วยไฟฟ้า มีจำนวน 9 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 0.001 (ตารางที่ 4.35)

หน่วยจำหน่ายทั้งหมดของเขตการไฟฟ้านครหลวง สำนักงานเขตไฟฟ้าสมุทรปราการ มีหน่วยจำหน่ายสูงสุดถึง 3,449.15 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง เนื่องจากสำนักงานเขตมีพื้นที่ครอบคลุมอำเภอต่าง ๆ ที่มีโรงงานอุตสาหกรรมและหมู่บ้านจัดสรรมาก เช่น อำเภอพระประแดงด้านทิศตะวันออก อำเภอเมืองสมุทรปราการ และอำเภอบางพลี จึงทำให้หน่วยจำหน่ายสูงกว่าเขตอื่น ๆ สำนักงานเขตไฟฟ้าบางพลีอยู่ในลำดับ 7 มีหน่วยจำหน่าย 1358.21 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง (ตารางที่ 4.38)

4.6.3.2 ประปาในอำเภอบางพลีขึ้นอยู่กับการประปานครหลวงที่ตั้งอยู่ในเขตพระโขนง เป็นสำนักงานประปาสภาสมุทรปราการ 1, 2 เขตพื้นที่บริการครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอพระประแดงด้านทิศตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา อำเภอบางพลี และเขตพระโขนง ส่วนประปาอำเภอบางบ่อจะมีพื้นที่บริการเฉพาะชุมชนในอำเภอบางบ่อประมาณ 2,800 ราย ปี พ.ศ.2534 การบริการจะอยู่บริเวณริมถนน เริ่มจากสำนักงานประปาบางบ่อตามถนนปานวิถี (บางบ่อ-คลองด่าน) ด้านฝั่งตะวันออกถึงตำบลคลองด่าน ด้านทิศเหนือตามถนนรัตนราช เขตพื้นที่บริการไม่ถึงพื้นที่อำเภอบางพลี

ตารางที่ 4.36 แสดงหน่วยจำหน่าย แยกตามสำนักงานเขตและประเภทผู้ใช้ไฟฟ้า ในปี พ.ศ. 2534

สำนักงานเขต	บ้าน ลูก่ออาศัย	ธุรกิจ ขนาดเล็ก	ธุรกิจ ขนาดใหญ่	ธุรกิจ เฉพาะอย่าง	อุตสาหกรรม และเหมือง แร่ขนาดเล็ก	อุตสาหกรรม และเหมืองแร่ ขนาดกลาง	อุตสาหกรรม และเหมืองแร่ ขนาดใหญ่	อุตสาหกรรม ถลุงหรือหลอม ด้วยไฟฟ้า	กิจการด้าน สาธารณูปโภค เฉพาะการประปา	ส่วนราชการ	องค์กรที่ไม่ แสวงหา กำไร	สูบน้ำ เพื่อการ เกษตร	ไฟ สาธารณะ	รวม
สามเสน	398.97	318.78	440.48	33.31	43.03	38.44	110.28	-	68.34	274.66	1.22	-	6.13	1,733.64
ธนบุรี	606.54	246.64	439.60	67.49	139.14	185.13	323.05	-	103.61	193.43	0.21	-	17.55	2,322.39
นนทบุรี	364.04	225.91	175.19	-	193.12	86.59	46.42	-	34.80	49.53	0.10	-	11.99	1,187.60
บางใหญ่	153.63	56.06	35.26	5.89	29.28	14.46	-	-	4.11	4.34	0.04	-	4.16	307.68
วัดเหล็ก	156.50	333.48	256.95	12.37	38.59	10.85	-	-	-	101.77	1.15	-	4.20	915.86
คลองเตย	273.11	348.93	843.83	197.24	66.20	25.71	53.65	-	21.19	126.65	2.09	-	3.67	1,962.27
ราษฎร์บูรณะ	284.01	250.91	262.76	-	714.29	450.21	704.87	329.00	0.55	18.39	0.35	-	11.93	3,027.36
ชานนา	355.69	237.64	183.93	6.83	180.13	83.61	-	-	-	17.16	0.75	-	2.21	1,067.95
บางกะปิ	515.87	321.33	492.35	57.36	86.07	87.63	29.48	-	10.19	23.79	0.34	-	7.41	1,631.82
สัมทรปราการ	219.80	145.75	332.12	-	453.02	757.80	1,047.79	444.88	12.07	30.21	0.75	-	4.48	3,449.15
บางพลี	257.39	163.40	191.01	-	211.64	296.05	221.36	-	3.83	8.99	0.05	-	4.49	1,358.21
มีนบุรี	223.99	81.36	119.38	-	124.90	214.23	90.73	-	3.87	17.31	0.05	-	11.43	887.25
รวม	3,809.63	2,730.19	3,772.86	380.49	2,279.41	2,250.71	2,627.63	773.97	262.56	866.23	7.10	-	90.40	19,851.27

ตารางที่ 4.37 แสดงจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าในสำนักงานเขตสมุทรปราการ และสำนักงานเขตบางพลี แยกตามประเภท ภายในปี 2534

สำนักงานเขต ไฟฟ้า	ประเภทของผู้ใช้ไฟฟ้า												รวม	
	บ้านอยู่อาศัย	ธุรกิจขนาดเล็ก	ธุรกิจขนาดใหญ่	ธุรกิจเฉพาะ อื่นๆ	อุตสาหกรรม เพิ่มพลังงาน ขนาดเล็ก	อุตสาหกรรม และเพิ่มพลังงาน ขนาดกลาง	อุตสาหกรรม และเพิ่มพลังงาน ขนาดใหญ่	อุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์ ด้วยไฟฟ้า	กิจการด้าน สาธารณูปโภค เฉพาะการประปา	ส่วน ราชการ	องค์กร ไม่แสวง หากำไร	ส่วน ราชการ เกษตร		ไฟ สาธารณะ
สมุทรปราการ	77,596	16,990	631	-	866	176	40	7	8	522	12	-	239	97,087
บางพลี	84,321	16,137	472	-	404	73	12	-	11	291	1	-	201	101,923
รวม	161,917	33,127	1,103	-	1,270	249	52	7	19	813	13	-	440	199,010
ร้อยละ	81.36	16.64	0.55	-	0.64	0.13	0.026	0.003	0.009	0.40	0.006	-	0.22	100.00

ตารางที่ 4.38 แสดงหน่วยจำหน่าย ในสำนักงานเขตสมุทรปราการและสำนักงานเขตบางพลี แยกประเภทผู้ใช้ไฟฟ้า ในปี พ.ศ. 2534

ล้านหน่วย

สำนักงานเขต ไฟฟ้า	ประเภทของผู้ใช้ไฟฟ้า												รวม	
	บ้านอยู่อาศัย	ธุรกิจขนาดเล็ก	ธุรกิจขนาดใหญ่	ธุรกิจเฉพาะ อื่นๆ	อุตสาหกรรม เพิ่มพลังงาน ขนาดเล็ก	อุตสาหกรรม และเพิ่มพลังงาน ขนาดกลาง	อุตสาหกรรม และเพิ่มพลังงาน ขนาดใหญ่	อุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์ ด้วยไฟฟ้า	กิจการด้าน สาธารณูปโภค เฉพาะการประปา	ส่วน ราชการ	องค์กร ไม่แสวง หากำไร	ส่วน ราชการ เกษตร		ไฟ สาธารณะ
สมุทรปราการ	219.89	145.75	332.12	-	453.02	757.80	1,047.79	444.88	12.07	30.21	0.75	-	4.87	3,449.15
บางพลี	257.39	163.40	191.01	-	211.64	296.05	221.36	-	3.83	8.99	0.05	-	4.49	1358.21
รวม	477.28	309.15	523.13	-	664.66	1,053.85	1,269.15	444.88	15.9	39.2	0.8	-	9.36	4807.36

ในอำเภอบางพลี การประสานรถหลวงสามารถให้บริการเฉพาะพื้นที่ บริเวณริมถนนสายหลัก หมู่บ้านขนาดใหญ่ และถนนที่เข้าหมู่บ้านขนาดใหญ่เท่านั้น พื้นที่ ส่วนใหญ่ของอำเภอบางพลียัง ไม่มีน้ำประปาใช้

ถนนบางนา-ตราด การประปาวางท่อบริการขนาด 300 ม.ม. คู่ขนาน ภายกับถนนบางนา-ตราด ทั้งสองฝั่งแยกท่อประปาบริเวณถนนสุขุมวิท ด้านทิศเหนือมาสิ้นสุดที่ กิโลเมตรที่ 14 ตรงหน้าบริเวณสถานี เพื่อรองรับโครงการหมู่บ้านจัดสรร คอนโดมิเนียม และสนามกอล์ฟ ด้านทิศใต้สิ้นสุดบริเวณกิโลเมตรที่ 13 คลองบางขวางใหญ่ (แผนที่ที่ 4-10)

ถนนบางพลี-ลาดกระบัง ช่วงตั้งแต่แยกถนนบางนา-ตราดไปทางเขต ลาดกระบัง ด้านทิศตะวันตกฝั่งเดียวการประปาเดินท่อประปาขนาด 300 ม.ม. เป็นระยะ ทางประมาณ 4 กิโลเมตร ผู้ใช้น้ำส่วนใหญ่จะเป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ หรือที่พักอาศัยบริเวณ ริมถนน และช่วงตั้งแต่ถนนบางนา-ตราด มาถึงถนนเทพารักษ์ด้านทิศตะวันตกขนาด ท่อประมาณ 300 ม.ม. รับผิดชอบการให้บริการประมาณ 3 กิโลเมตร จากถนนเทพารักษ์

ถนนเทพารักษ์ ด้านฝั่งเหนือตั้งแต่แยกถนนศรีนครินทร์ ขนาดท่อประปา 300 ม.ม. ถึงถนนบางพลี-ลาดกระบัง และตั้งแต่สี่แยกถนนเทพารักษ์ตัดกับถนนบางพลี ลาดกระบัง เป็นท่อขนาด 200 ม.ม. ถึงฝั่งตรงข้ามปากซอยธนสิทธิ์ ถนนเทพารักษ์ด้านฝั่งใต้ จากถนนศรีนครินทร์ ขนาดท่อ 300 ม.ม. ถึงปากทางเข้าถนนธนสิทธิ์ จากปากทางถนน ธนสิทธิ์ วางท่อขนาด 200 ม.ม. ขนานถนนเข้าหมู่บ้านธนสิทธิ์

สำหรับอำเภอบางพลีน้ำเป็นปัญหามาก ปัจจุบันน้ำที่ใช้ในบ้านพักอาศัย และโรงงานอุตสาหกรรมประมาณ 95% เป็นน้ำบาดาล ซึ่งไม่มีความสะอาดพอมีขุ่นตะกอน ทรายใช้ระบบการประปาเป็นแบบสูบน้ำจากใต้ดินขึ้นสู่ถังแล้วปล่อยลงสู่ระบบท่อจ่ายน้ำ การ เพิ่มขึ้นของประชากรอย่างรวดเร็วชุมชนและโรงงานมีการขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง

แนวทางพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอ
บางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของ
เมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม

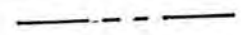

แผนที่ 4.10

แสดง: การบริการน้ำประปา

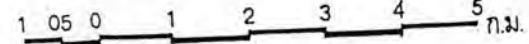
สัญลักษณ์:

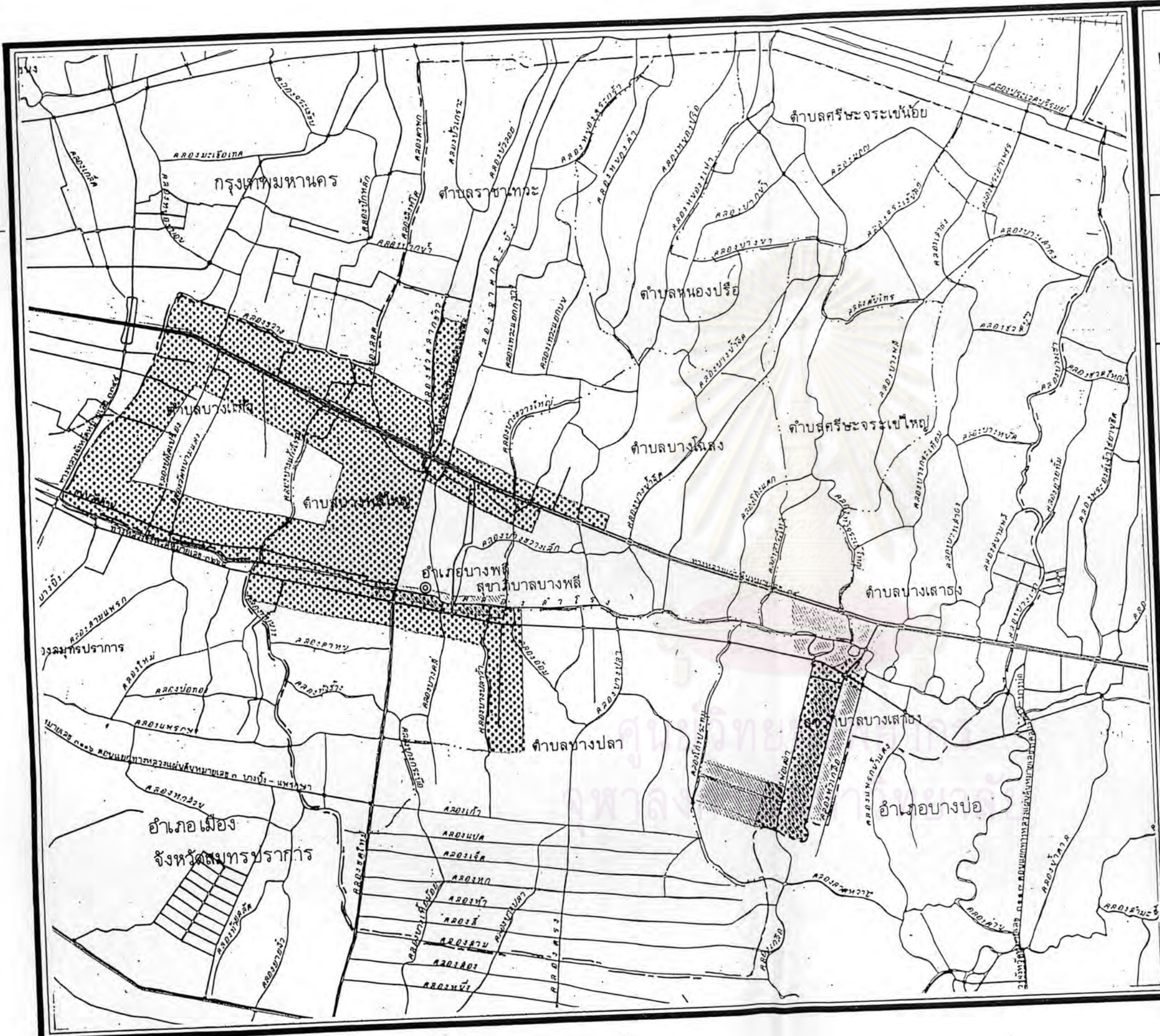
 บริเวณพื้นที่ที่ได้รับบริการประปา

ที่มา: การประสานครหลวง เขตสมุทรปราการ

- เขตจังหวัด
- เขตอำเภอ
- เขตตำบล
- สุขาภิบาล
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง
- ที่ตั้งอำเภอ

 11 100,000

 1 0.5 0 1 2 3 4 5 ก.ม.

ตารางที่ 4.39 แสดงการใช้น้ำประปาในโรงงานอุตสาหกรรม ปี 2530 และปี 2531

	จำนวน	จำนวน	จำนวนหน่วย	จำนวนหน่วย	อัตรา	อัตรา	น้ำดื่มในโรงงาน	น้ำดื่มในโรงงาน
	รายที่ใช้	รายที่ใช้	ปี 2530	ปี 2531			อุตสาหกรรม	อุตสาหกรรม
	ปี 2530	ปี 2531	(ม ³)	(ม ³)	การดื่ม		ปี 2530	ปี 2531
นมพู่รี	41	99	12,219	131,859	9.05	979.13	9,775.2	105,487.2
บางเขน	24	23	25,419	107,897	7.40	324.3	20,335.2	86,317.6
พญาไท	11	12	8,980	3,570	0.24	-10.3	7,184	2,856
ทุ่งพลาเฆ	-	7	-	70,941	4.87	-	-	56,752.8
นนทบุรี	33	36	9,090	11,305	0.78	24.36	7,272	9,044
พระโขนง	36	36	12,383	12,581	0.86	1.59	9,906.4	10,064.8
สมุทรปราการ	-	195	-	404,204	27.74	-	-	323,363.2
ฉะเชิงเทรา	104	72	36,743	20,190	1.36	-45.03	29,394.4	16,156.8
บางบัว	48	49	2,427	1,911	0.13	-21.26	1,941.6	1,528.8
ฉะเชิงเทรา	-	59	-	912,286	6.26	-	-	73,029.28
บางปะกง	-	40	-	601,472	41.28	-	-	481,177.64
รวม	297	529	107,261	1,457,223	100.00	1,258.57	85,808.8	1,165,778.4

แหล่งที่มา : การประปาส่วนกลาง

ตารางที่ 4.40 สถิติบ่อน้ำบาดาลและปริมาณน้ำบาดาลในเขตน้ำบาดาล กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ถึง 31 ธันวาคม 2532

ประเภทการใช้งาน รายจังหวัด	อุบโภคบริโภค		ธุรกิจ		เกษตรกรรม		รวม	
	จำนวน บ่อ	ปริมาณน้ำ (ม ³)/วัน	จำนวน บ่อ	ปริมาณน้ำ (ม ³)/วัน	จำนวน บ่อ	ปริมาณน้ำ (ม ³)/วัน	จำนวน บ่อ	ปริมาณน้ำ (ม ³)/วัน
กรุงเทพมหานคร	2,836	260,846	1,494	227,580	222	13,347	4,552	501,773
สมุทรปราการ	1,740	73,551	1,673	348,073	116	4,407	3,529	426,031
สมุทรสาคร	419	8,945	366	112,228	92	4,470	877	126,243
นนทบุรี	216	38,830	114	23,804	1	10	331	62,644
ปทุมธานี	195	45,144	220	146,638	22	1,177	437	192,959
พระนครศรีอยุธยา	52	2,666	65	18,346	14	908	131	21,920
รวม	5,458	429,982	3,932	877,263	467	24,319	9,857	1,331,570

แหล่งที่มา : กรมทรัพยากรธรณี กองน้ำบาดาล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เป็นเหตุให้ปริมาณความต้องการน้ำใช้ เพื่ออุปโภคและบริโภคไม่สอดคล้องกับปริมาณน้ำประปาที่ผลิต จึงได้มีการเจาะบ่อน้ำบาดาลขึ้นมาใช้เองมาก จากตารางที่ 4.40 จะเห็นว่าจำนวนบ่อและปริมาณน้ำที่ใช้ในจังหวัดสมุทรปราการมีมากเป็นอันดับ 2 รองจากกรุงเทพมหานคร

การใช้น้ำในโรงงานอุตสาหกรรมของจังหวัดสมุทรปราการ ในปี พ.ศ. 2531 มีจำนวน 195 ราย หรือจำนวน 404,204 ลูกบาศก์เมตร จำนวนโรงงานที่เหลือส่วนใหญ่จะมีการขุดน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ ประเภทใช้น้ำอุปโภคและบริโภคมียบ่อน้ำบาดาลจำนวน 1,740 บ่อ ปริมาณน้ำที่ใช้ 73,551 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน น้ำใช้ทางด้านธุรกิจจำนวน 1,673 บ่อ ปริมาณน้ำที่ใช้ 348,073 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน การใช้น้ำในโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ร้อยละ 95 ยังใช้น้ำบาดาลกันอยู่เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายและลดต้นทุนในการผลิต

อำเภอบางพลี ได้รับอิทธิพลการขยายตัวของกรุงเทพมหานครมาตั้งแต่ช่วงปี 2520 เพราะโรงงานเริ่มขยายตัวสู่ชานเมืองหรือจังหวัดใกล้เคียง โดยเฉพาะจังหวัดสมุทรปราการพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอพระประแดง และอำเภอบางพลี ในอำเภอบางพลี ตั้งแต่ปี 2520 - ปี พ.ศ. 2534 มีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 533 โรง กระจายอยู่หลายตำบล จากการมีโรงงานเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากทำให้เกิดความต้องการในการใช้น้ำเพิ่มขึ้น การบริการด้านประปาของการประปานครหลวงที่ตั้งที่เขตพระโขนง และอำเภอบางบ่อ จะบริการเฉพาะชุมชนไม่ได้กระจายไปทั่วบริเวณดังนั้นโรงงานที่ตั้งตามพื้นที่ต่าง ๆ จึงต้องขุดบ่อน้ำบาดาลมาใช้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2533 ในอำเภอบางพลีมีการขุดบ่อน้ำบาดาลใช้กระจายหลายตำบล มีจำนวนทั้งสิ้น 643 บ่อ ในปี พ.ศ. 2522 มีการขออนุญาตใช้น้ำบาดาล จำนวน 100 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 15.55 ของบ่อน้ำบาดาลทั้งหมด อยู่ในตำบลบางพลีใหญ่มากถึง 32 บ่อ และเป็นการใช้น้ำด้านธุรกิจอุตสาหกรรมถึง 51 บ่อ ใช้น้ำด้านอุปโภคบริโภค 38 บ่อ ใช้น้ำด้านการเกษตรเพียง 11 บ่อ รองลงมา คือตำบลบางโฉลง 25 บ่อ ตำบลบางแก้ว 20 บ่อ จากข้อมูลดังกล่าวพอจะทราบว่าช่วงแรกของการขยายตัว

ตารางที่ 4.41 แสดงจำนวนหน้ากระดาษในอำเภอบางพลี ตั้งแต่ปี 2521 ถึง 2533

ปี พ.ศ./ ร้อยละ	บางพลี ใหญ่	บางแก้ว	บางปลา	บาง ไฉลอง	บาง เสาธง	ศรีษะ จรเข้ ใหญ่	ศรีษะ จรเข้ น้อย	ราชา เทวะ	หนอง ปรือ	รวม	ลดจากเดิม	จำนวนหน้าแยกประเภท			ร้อยละ	
												อภิเษก บริโศภ	ธุรกิจ	เกษตรกรรม กรรม		
2521	8	6	1	3	2	3	-	3	-	29	77.51	19	8	2	29	4.51
2522	32	20	5	25	3	8	-	7	-	100	344.82	38	51	11	100	15.55
2523	12	4	1	5	3	5	-	11	1	42	32.55	19	20	3	42	6.53
2524	10	7	-	4	1	2	2	7	1	34	18.12	17	14	3	34	5.28
2525	6	5	3	7	6	2	1	4	-	34	18.31	16	17	1	34	5.28
2526	7	5	2	-	1	1	-	3	-	19	8.36	15	4	-	19	2.95
2527	3	3	4	6	1	4	-	9	-	30	11.19	12	15	3	30	4.7
2528	5	4	2	7	5	2	-	9	-	34	11.80	14	18	2	34	5.28
2529	14	3	5	9	3	3	-	14	-	51	15.83	23	27	1	51	7.93
2530	6	4	3	10	7	-	-	11	-	30	8.04	11	15	4	30	4.66
2531	10	1	6	11	6	1	-	12	-	47	11.66	19	28	-	47	7.32
2532	9	4	6	13	16	4	-	17	-	69	15.33	13	55	1	69	10.73
2533	14	3	9	19	26	1	-	51	1	124	23.89	15	100	1	124	19.28
รวม	136	69	47	122	73	43	3	147	3	643	-	240	366	37	643	
ร้อยละ	21.15	10.75	7.32	18.97	11.35	6.68	0.46	22.86	0.46	100		37.32	56.93	5.75		100

ของโรงงานจะมาตั้งบริเวณถนนบางนา-ตราด มาก เนื่องจากเป็นถนนสายหลักในการคมนาคม ต่อจากนั้นการขยายตัวของโรงงานก็เพิ่มขึ้นตามลำดับและกระจายตัวไปตั้งตามถนนต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น ถนนเทพารักษ์ ถนนบางพลี-ลาดกระบัง (ตารางที่ 4.42)

‡

ในปี 2533 ในอำเภอบางพลีมีการขออนุญาตใช้น้ำบาดาลเพิ่มมากขึ้น เป็น 124 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 19.28 ของบ่อน้ำบาดาลทั้งหมด ตำบลที่มีจำนวนบ่อมากที่สุดได้แก่ ตำบลราชาเทวะ 51 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 41.12 บริเวณถนนบางพลี-ลาดกระบัง (กิ่งแก้ว) รองลงมาได้แก่ตำบลบางเสาธง 26 บ่อ คิดเป็นร้อยละ 20.96 ของจำนวนบ่อทั้งหมด ตำบลบางโฉลง 19 บ่อ หรือร้อยละ 15.32

ตำบลที่มีการขออนุญาตใช้น้ำบาดาลน้อยที่สุด คือ ตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ และตำบลหนองปรือ ตำบลละ 1 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.80 และน้ำที่ใช้น้ำใหญ่จะใช้น้ำประปาเขตธุรกิจอุตสาหกรรมถึง 100 บ่อ ด้านอุปโภคบริโภค 15 บ่อ สำหรับด้านเกษตรกรรมมีปริมาณลดลงทุกปีเหลือ 1 บ่อ ในปี 2533

ตั้งแต่ปี 2521 ถึงปี 2533 ตำบลที่ขุดบ่อน้ำบาดาลมากที่สุด คือ ตำบลราชาเทวะมี 147 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 22.86 ของบ่อน้ำบาดาลทั้งหมด บริเวณถนนบางพลี-ลาดกระบัง รองลงมาได้แก่ตำบล บางพลีใหญ่ 136 บ่อ คิดเป็นร้อยละ 21.15 ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณถนนสายบางนา-ตราด และถนนเทพารักษ์ ตำบลบางโฉลง 122 บ่อ ร้อยละ 18.97 ของบ่อน้ำบาดาลทั้งหมด บริเวณถนนบางนา-ตราด สำหรับตำบลที่มีบ่อน้ำบาดาลน้อยมีอยู่ 2 ตำบล คือตำบลศรีษะจรเข้าน้อย และตำบลหนองปรือ เนื่องจากจาก 2 ตำบล ไม่มีที่ตั้งของโรงงาน และการคมนาคมไม่สะดวก ประเภทของน้ำที่ใช้น้ำบาดาลที่ขออนุญาตใช้น้ำบาดาลส่วนใหญ่จะใช้น้ำด้านอุตสาหกรรมถึง 366 บ่อ เป็นปริมาณ 77,755 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน รองลงมาเป็นการใช้ด้าน อุปโภคบริโภค 240 บ่อ ปริมาณน้ำใช้ 23,600 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน สำหรับด้านเกษตรกรรมจะมีจำนวนน้อยเพียง 37 บ่อ ปริมาณน้ำใช้ 2,162 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ซึ่งในปัจจุบันพื้นที่เกษตรได้เปลี่ยน

เป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะบริเวณที่ติดถนนสายหลักของอำเภอบางพลี

จากตารางที่ 4.42 จะเห็นว่าตำบลราชาเทวะ มีบ่อน้ำบาดาลประเภทอุตสาหกรรม 86 บ่อ มีปริมาณการใช้น้ำ 18,400 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ประเภทอุปโภคบริโภค 59 บ่อ มีปริมาณการใช้น้ำ 4,345 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ด้านเกษตรมีเพียง 2 บ่อ ไม่มีปริมาณการใช้น้ำรวมการใช้น้ำในตำบลราชาเทวะ มีปริมาณ 22,745 ลูกบาศก์เมตรต่อวันในจำนวน 147 บ่อ

ตำบลบางพลี มีบ่อน้ำบาดาลประเภทอุตสาหกรรมจำนวน 80 บ่อ มีปริมาณการใช้น้ำ 10,776 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ประเภทอุปโภคบริโภค 45 บ่อ ปริมาณการใช้น้ำ 4,284 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ส่วนพื้นที่เกษตรของตำบลบางพลีมีปริมาณลดลงทุกปี จึงทำให้การใช้น้ำบาดาลประเภทนี้น้อยลงเหลือเพียง 11 บ่อ ปริมาณที่ใช้ 725 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ปัจจุบันมีการขอยกเลิกไปบ้างแล้วตำบลบางพลีจึงมีการใช้น้ำบาดาลมาเป็นอันดับ 3 มีปริมาณการใช้น้ำประเภทอุตสาหกรรม 15,548 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ในจำนวน 71 บ่อ ใช้น้ำอุปโภคบริโภค 35 บ่อ ใช้น้ำ 2,899 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ส่วนด้านการเกษตรนั้น ตำบลบางพลียังคงมีพื้นที่ด้านเหนือติดกับตำบลหนองปรือ และตำบลศรีชะจรเข้เล็กน้อย ทว่าการเกษตรอยู่บ้างแต่มีแนวโน้มจะลดลง เพราะมีการสร้างหมู่บ้านจัดสรร คอนโดมิเนียม และสนามกอล์ฟเพิ่มขึ้นมากในบริเวณตำบลบางพลี เมื่อดูจากการขออนุญาตใช้น้ำบาดาลเป็นรายตำบล ก็พอจะทราบว่าตำบลที่มีบ่อน้ำบาดาลประเภทอุตสาหกรรมและอุปโภคบริโภคมาก ตำบลนั้นจะมีที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม และหมู่บ้านจัดสรรมากไปด้วย และส่วนใหญ่มักจะเป็นตำบลที่มีถนนสายหลักผ่าน เช่น ตำบลบางพลีใหญ่มีถนนบางนา-ตราด ถนนเทพารักษ์ และถนนบางพลี-ลาดกระบัง ผ่านจึงทำให้มีโรงงานและหมู่บ้านจัดสรรมาตั้งมาก หรือตำบลราชาเทวะ ซึ่งมีถนนสายบางพลี-ลาดกระบัง ถนนบางนา-ตราด ผ่านมีการขออนุญาตใช้น้ำบาดาลมากเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งในพื้นที่ก็เป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมและหมู่บ้านจัดสรรด้วย

ตารางที่ 4.42 แสดงจำนวน บ่อ ใช้น้ำบาดาลและปริมาณการใช้น้ำบาดาลในอำเภอบางพลี
เป็นรายตำบล ถึง 31 ธันวาคม 2533

ประเภทการใช้น้ำ \\ ตำบล	อุบาค, บริเวณ		ธุรกิจอุตสาหกรรม		เกษตรกรรม		รวม	
	จำนวน บ่อ	ปริมาณน้ำ (ม ² /วัน)	จำนวน บ่อ	ปริมาณน้ำ (ม ² /วัน)	จำนวน บ่อ	ปริมาณน้ำ (ม ² /วัน)	จำนวน บ่อ	ปริมาณน้ำ (ม ² /วัน)
1. บางพลีใหญ่	45	4,284	80	10,776	11	725	136	15,785
2. บางแก้ว	54	7,766	15	1,529	-	-	69	9,295
3. บางปลา	16	1,191	27	3,287	4	365	47	4,843
4. บางโจลง	35	2,899	71	15,548	16	825	122	19,272
5. บางเสาธง	23	2,970	50	17,020	-	-	73	19,990
6. ศรีษะจรเข้ใหญ่	6	99	36	9,595	2	61	43	9,755
7. ศรีษะจรเข้น้อย	2	43	-	-	1	36	3	79
8. ราชาทะเ	59	4,345	86	18,400	2	-	147	22,745
9. หนองปรือ	1	3	1	1,600	1	150	3	1,753
รวม	240	23,600	366	77,755	37	2,162	643	103,517

แหล่งที่มา : กรมทรัพยากรธรณี กองน้ำบาดาล

แนวทางพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอ บางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของ เมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม

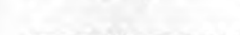

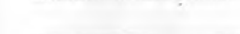

แผนที่ 4.11

แสดง : บริเวณที่ขอเจาะบ่อน้ำบาดาล

สัญลักษณ์

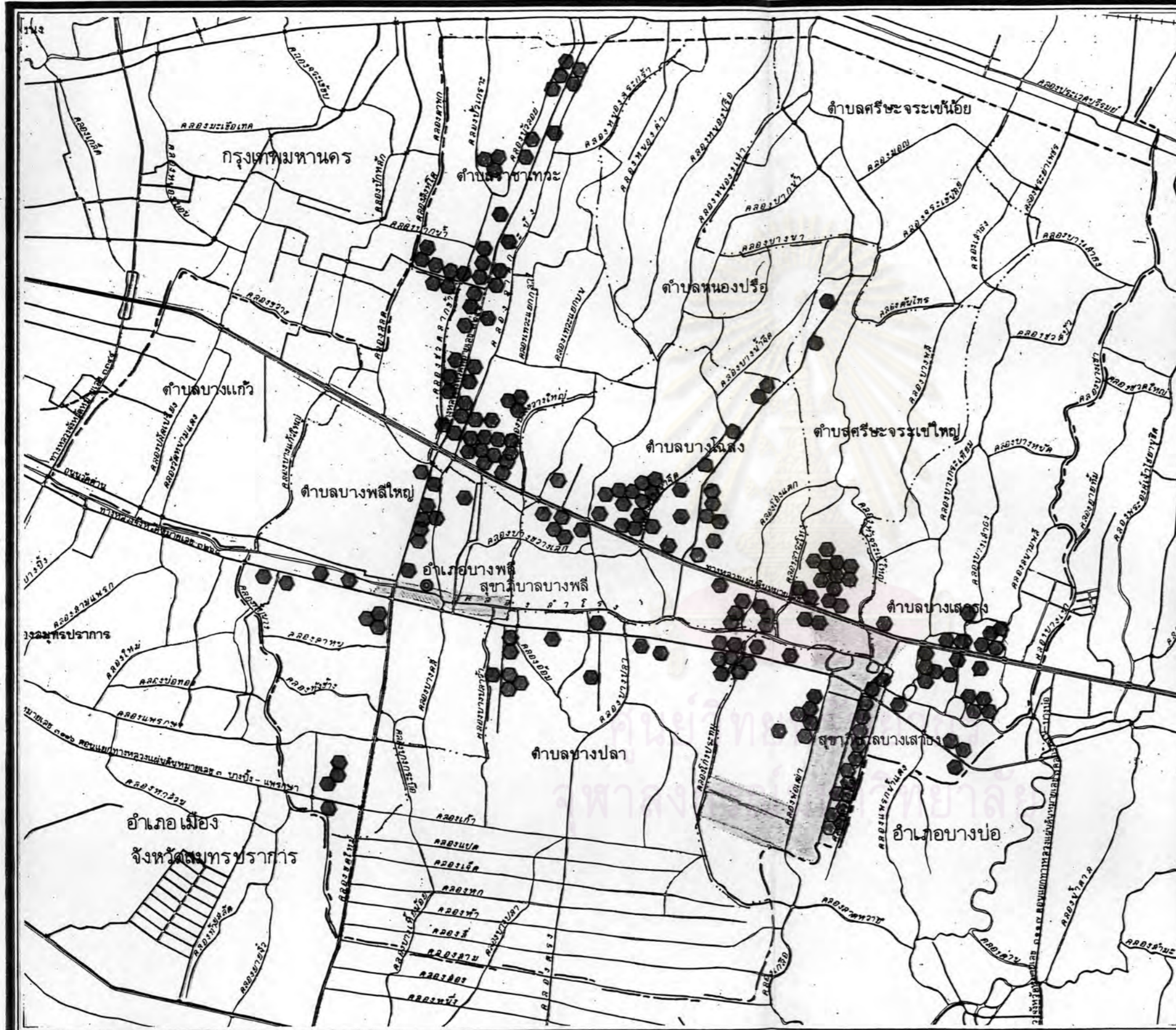
● บ่อน้ำบาดาล

ที่มา:

- เขตจังหวัด
- เขตอำเภอ
- เขตตำบล
- สุขาภิบาล
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง
- ที่ตั้งอำเภอ

1:110,000

1 05 0 1 2 3 4 5 ก.ม.

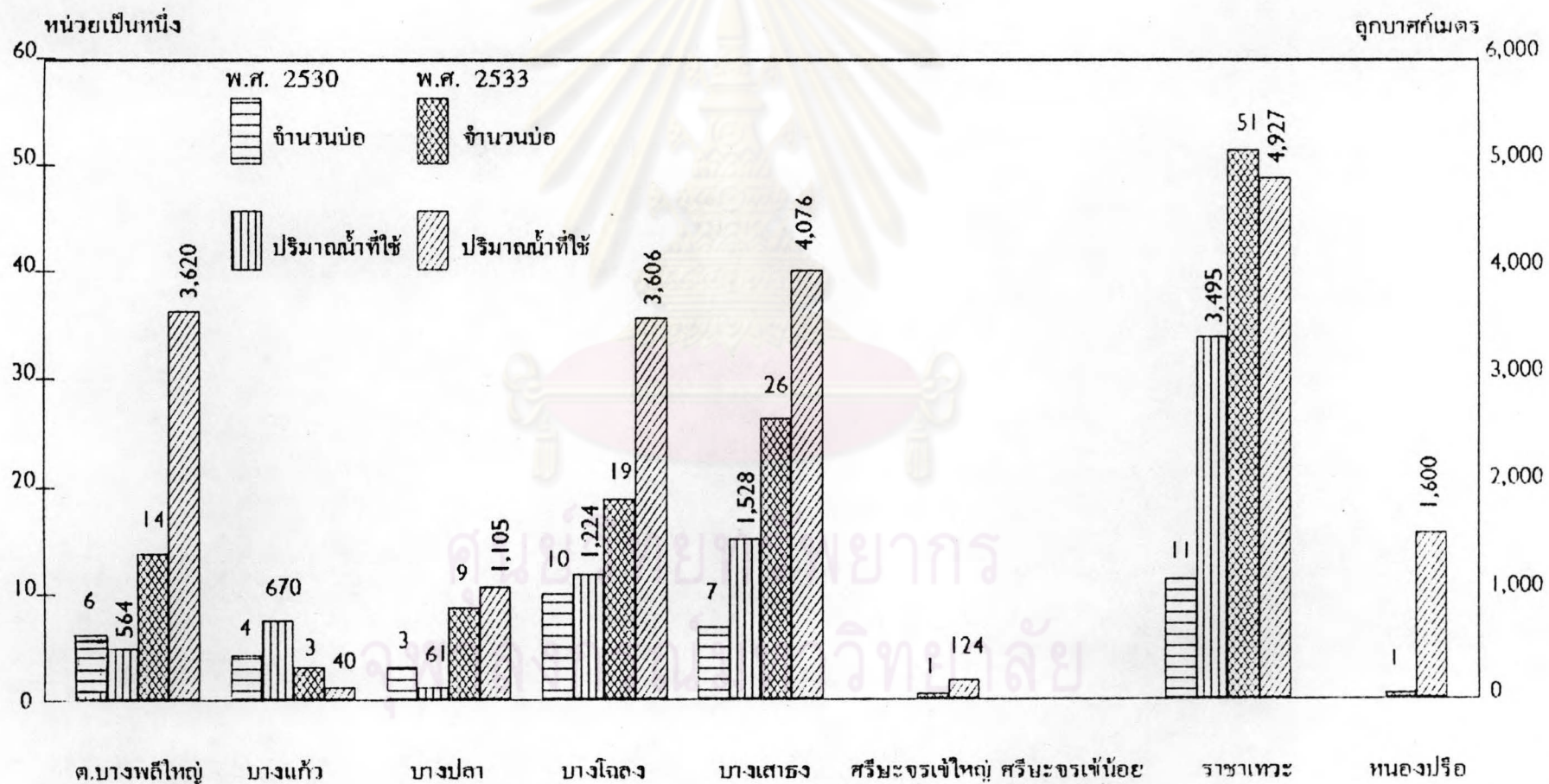

ตารางที่ 4.43 แสดงการใช้น้ำบาดาลในแต่ละประเภทในอำเภอบางพลีเป็นรายตำบล เปรียบเทียบระหว่างปี 2530 กับ 2533 และอัตราการเพิ่ม

ตำบล	ปี พ.ศ. 2530						ปี พ.ศ. 2533						สัดส่วน	อัตรา การเพิ่ม
	จำนวน บ่อ	น้ำที่ใช้แต่ละประเภท (ม ²)			รวม (ม ²)	ร้อยละ	จำนวน บ่อ	น้ำที่ใช้แต่ละประเภท (ม ²)			รวม (ม ²)	ร้อยละ		
		อุปโภค บริโภค	ธุรกิจอุตสาหกรรม	เกษตรกรรม				อุปโภค บริโภค	ธุรกิจอุตสาหกรรม	เกษตรกรรม				
บางพลีใหญ่	6	24	180	360	564	7.47	14	120	3,500	-	3,500	18.84	18.84	541.84
บางแก้ว	4	650	20	-	670	8.88	3	30	10	-	40	0.20	0.20	-94.02
บางปลา	3	43	18	-	61	0.80	9	15	1,090	-	1,105	5.75	5.75	1.63
บางโหลง	10	446	350	428	1,224	16.22	19	321	3,285	-	3,606	18.77	18.77	194.36
บางเสาธง	7	118	1,410	-	1,528	20.25	26	800	3,260	10	4,070	21.18	21.18	116.36
ศรีพระजरเทินใหญ่	-	-	-	-	-	-	1	-	240	-	240	1.24	1.24	-
ศรีพระजरเทินนอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ราชาเทวะ	11	714	2,781	-	3,495	46.34	51	310	4,617	-	4,927	25.65	25.65	40.97
หนองปรือ	-	-	-	-	-	-	1	-	1,600	-	1,600	8.32	8.32	-
รวม	30	1,995	4,759	788	7,542	100	124	1,596	17,602	10	19,208	100	100	154.68
ร้อยละ		26.45	63.09	10.46	100			8.32	91.63	0.05	100			

แผนภูมิ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบบ่อน้ำบาดาลและปริมาณการใช้น้ำบาดาล เป็นรายตำบลในอำเภอบางพลี

ระหว่างปี พ.ศ. 2530 กับ ปี พ.ศ. 2533

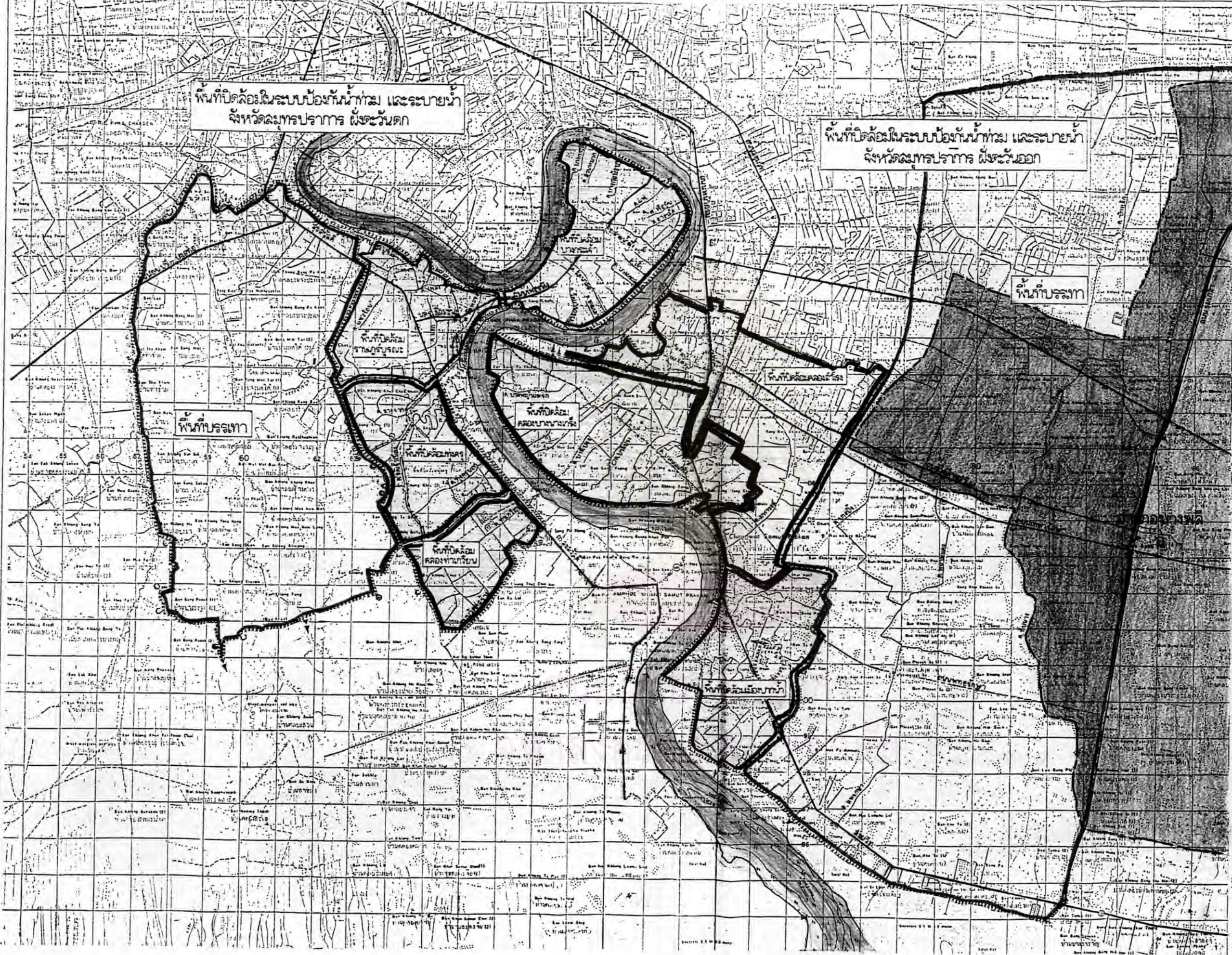
ในปี พ.ศ.2530 อําเภอบางพลีมีการใช้น้ําด้านอุปโภคบริโภค, ธุรกิจอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม จำนวน 7,542 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ตําบลที่ใช้น้ํามากได้แก่ ตําบลราชาเทวะ 3,495 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 46.34 ของปริมาณการใช้น้ําทัน้ทั้งหมด โดยเป็นประเภทอุตสาหกรรม 2,781 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน และอุปโภคบริโภค 714 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ด้านการเกษตรไม่มี ร่องลงมาได้แก่ ตําบลบางเสาธง 1,528 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 20.25 เป็นประเภทอุตสาหกรรม 1,410 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ตําบลที่มีการใช้น้ํานี้มาคาลน้อย ได้แก่ ตําบลบางปลา เท่ากับ 61 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ส่วนตําบลศรีชะจรเข้าใหญ่ ศรีชะจรเข้าน้อยและหนองปรือ ไม่มีบ่อบาดาลจึงไม่มีปริมาณน้ํานี้เลย

ในปี พ.ศ.2533 มีจำนวนบ่อน้ํานี้บาดาลเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2530 จำนวน 94 บ่อ คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 313.33 และปริมาณการใช้น้ํามีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 154.68 ตําบลราชาเทวะก็ยังมีปริมาณการใช้น้ํามากที่สุดถึง 4,972 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน หรือร้อยละ 25.65 ในจำนวนน้ําทัน้ทั้งหมด 19,208 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ใช้ประเภทอุตสาหกรรมถึง 4,617 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน และประเภทอุปโภคบริโภค 310 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

4.6.4 ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการขยายตัวของที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม ที่มีผลต่อการใช้น้ําดินของอําเภอบางพลี

อําเภอบางพลีมีพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานครด้านทิศเหนือตลอดแนวการขยายตัวด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรมจากกรุงเทพฯ ขยายเข้ามาในพื้นที่อําเภอบางพลีเป็นไปอย่างไม่มีระเบียบ แบบแผน ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาในการศึกษานี้มองปัญหาทางด้านกายภาพเป็นหลัก และปัญหาที่สำคัญของอําเภอบางพลี คือ

1. ปัญหาการใช้น้ําดินไม่เป็นระเบียบ จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ ปริมาณ อําเภอบางพลีเป็นเมืองที่ติดกับกรุงเทพฯให้การเจริญ

แผนที่ 4.12

พื้นที่โครงการ 376 ตร.กม.

ระยะเวลาดำเนินการ 11 ปี

(พ.ศ. 2529-2539)

งบประมาณโครงการ

2,844.35 ล้านบาท

พื้นที่ฝั่งตะวันออก 257 ตร.กม.

1. พื้นที่คลองสำโรง 30 ตร.กม.

2. พื้นที่บางนางเกร็ง 21.5

ตร.กม.

3. พื้นที่เมืองปากน้ำ 15.5

ตร.กม.

4. พื้นที่บรรเทา 190 ตร.กม.

พื้นที่ฝั่งตะวันตก 119 ตร.กม.

1. พื้นที่ราษฎร์บูรณะ 12 ตร.กม.

2. พื้นที่ทุ่งครุ 12 ตร.กม.

3. พื้นที่คลองท่าเกษม 7.5

ตร.กม.

4. พื้นที่บางกระเจ้า 17.5

ตร.กม.

5. พื้นที่บรรเทา 70 ตร.กม.

โครงการป้องกันน้ำท่วมจังหวัดสมุทรปราการ

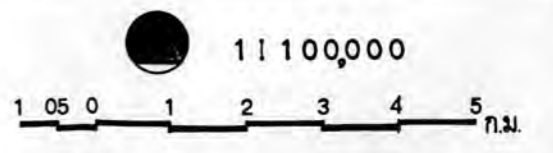

แนวทางการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอ
บางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของ
เมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม

แผนที่ 4.13
แสดง: พื้นที่บรรเทาน้ำท่วมอำเภอบางพลี

- สัญลักษณ์.
- พื้นที่ที่ได้รับการบรรเทาน้ำท่วม
 - พื้นที่ที่ไม่ได้รับการบรรเทาน้ำท่วม

- ที่มา:
- เขตจังหวัด
 - เขตอำเภอ
 - เขตตำบล
 - สุขาภิบาล
 - ถนน
 - แม่น้ำ คลอง
 - ที่ตั้งอำเภอ

เติบโตด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรมต่อ เชื่อมกันเหมือนกับเป็นพื้นที่เดียวกัน ทำให้การขยายตัวด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรมไหลเข้ามาในเขตพื้นที่อำเภอบางพลีเป็นจำนวนมาก จึงก่อให้เกิดปัญหาความไม่เป็นระเบียบของการใช้ที่ดิน เนื่องจากยังไม่มีแผนแม่บทและไม่มี การวางผังเมือง เพื่อรองรับความเจริญเติบโตไว้ตั้งแต่ต้น จึงเกิดการผสมปนประหว่างที่อยู่อาศัย โรงงานอุตสาหกรรม โรงเรียน และพานิชยกรรม ทำให้ยากแก่การพัฒนาต่อไป และก่อให้เกิดปัญหาแหล่งเสื่อมโทรมรายรอบโรงงานอุตสาหกรรมตามมา

2. ปัญหาน้ำเสียในอำเภอบางพลี พื้นที่ชุมชนและพื้นที่เกษตร การขยายตัวอย่างรวดเร็วของโรงงานอุตสาหกรรมและการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร และบ้านพักอาศัยเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหาน้ำทิ้ง ซึ่งเป็นน้ำเสียจากโรงงานและชุมชน อีกทั้งบริเวณโดยทั่วไปยังไม่มีบ่อกักคั้นน้ำเสีย (ยกเว้นเมืองใหม่บางพลี และนิคมอุตสาหกรรมเมืองใหม่บางพลีที่มีบ่อกักคั้นน้ำเสียแล้ว) และส่วนใหญ่แล้วการระบายน้ำเสียในอำเภอบางพลีใช้แม่น้ำลาลองจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้น้ำในแม่น้ำลาลองเน่าเสีย ชาวบ้านไม่สามารถนำน้ำไปใช้อุปโภคและใช้ในเกษตรกรรมได้เหมือนในอดีตที่ผ่านมา

3. ปัญหาค่ามลภาวะและสิ่งแวดล้อม เป็นปัญหาสำคัญและเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับเมืองอุตสาหกรรม และเมืองใหญ่ทุกเมืองที่ไม่มีการวางแผนการใช้ที่ดิน ปัจจุบันอำเภอบางพลีกำลังประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและมลภาวะที่เป็นพิษ เนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมากในอำเภอบางพลี ประกอบกิจการหลายประเภท จึงก่อให้เกิดมลภาวะขึ้น บางแห่งมีสารพิษเหลือจากกระบวนการผลิต ก่อให้เกิดสารพิษตกค้างแล้วปล่อยลงสู่ลาลอง หรือสารบางตัวตกค้างจากการผลิตแล้วลอยไปในอากาศก่อให้เกิดอากาศเป็นพิษ น้ำเสีย หรือทิ้งปะปนมากับขยะ สังกัดและฝุ่นละอองในอากาศ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมและส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นอย่างมาก

4. ปัญหาน้ำท่วม การระบายน้ำไม่ดี เนื่องจากอำเภอบางพลีเป็นพื้นที่ลุ่ม มีลาลองมากแต่ขาดการดูแลทำให้ลาลองต่าง ๆ ตื้นเขิน และเต็มไปด้วยผักและ

วิชาชีพ จึงทำให้การระบายน้ำไม่ดีถึงจะมีคลองมากแต่ก็มีน้ำท่วมขังทุกปี ส่งผลเสียตามมา คือการชำรุดของเส้นทางคมนาคม ทำให้ผลิตผลทางการเกษตรหรือบ่อปลาเกิดความเสียหายมาก (แต่ขณะนี้ทางอำเภอบางพลีได้มีนโยบายปรับปรุงและขุดลอกคลองบางสายแล้ว) ซึ่งต่อไปเมื่อทำการขุดลอกแล้วก็จะทำให้การไหลของน้ำดีขึ้น ก็จะช่วยลดปัญหา น้ำท่วมได้ต่อไป

5. ปัญหาแผ่นดินทรุด อำเภอบางพลี เป็นเขตหนึ่งที่มีอัตราการทรุดตัวของพื้นดินอยู่ในระดับสูง สาเหตุเนื่องมาจากการขุดบ่อน้ำบาดาลกันมาก เพราะน้ำประปาไม่พอใช้ในชุมชนและในโรงงานอุตสาหกรรม เมื่อมีการสูบน้ำบาดาลขึ้นมาใช้มาก ทำให้ปริมาณน้ำใต้ดินมีน้อยลง ประกอบกับพื้นดินบริเวณนี้เป็นดินอ่อน ชั้นดินแข็งอยู่ลึกจึงก่อให้เกิดการทรุดตัวของพื้นดิน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหา เช่น การทรุดตัวของถนนบางนา-ตราด เป็นต้น

6. ปัญหาการขาดแคลนน้ำประปาและน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภค สภาพปัจจุบันในอำเภอบางพลี แหล่งน้ำตามธรรมชาติไม่สามารถที่จะนำมาใช้อุปโภคและบริโภคได้ จึงมีการขุดบ่อน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ แต่ก็ไม่ค่อยเพียงพอและมีปัญหาเรื่องน้ำเค็ม และมีคุณภาพไม่ดี ดังนั้นการประสานครหลวงควรจะพิจารณาขยายกำลังการผลิต หรือให้สัมปทานเอกชนดำเนินการวางแผนจัดหาน้ำประปาให้เพียงพอกับชุมชนบางพลี และโรงงานอุตสาหกรรม หมู่บ้านจัดสรร ซึ่งกำลังขยายตัวอยู่ตลอดเวลา เหมือนกับเมืองใหม่บางพลี ซึ่งขณะนี้การประสานครหลวงให้บริษัทเอกชนดำเนินการผลิตบริการแก่ชุมชนเมืองใหม่บางพลี แต่จะให้บริการเฉพาะชุมชนในโครงการเท่านั้น

7. ปัญหาการจราจรและเส้นทางคมนาคม อำเภอบางพลีเป็นอำเภอที่มีความเจริญเชื่อมต่อกับกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่สามารถแยกออกเลยว่าเป็นบริเวณไหน คือ กรุงเทพฯ และตรงไหนคืออำเภอบางพลีจังหวัดสมุทรปราการ จึงส่งผลกระทบต่อหลายด้าน ด้านหนึ่งก็คือการจราจร ซึ่งในแต่ละวันคนเข้าและเย็นมีการเดินทางของประชากรเข้าออกเพื่อทำงานและเรียนหนังสือเป็นจำนวนมาก ในช่วงสายถึงบ่ายจะมีรถบรรทุกเดินทาง

ขนส่งวัตถุอันตรายและสินค้าเข้าออกในพื้นที่นี้เป็นจำนวนมาก จึงทำให้เกิดปัญหาการจราจรขึ้นใน
 อำเภอบางพลี เช่น ถนนบางนา-ตราด ในหนึ่งวันจะมีปริมาณรถบรรทุกวิ่งถึง 47,656
 คัน/วัน ถนนเทพารักษ์ มีปริมาณ 11,623 คัน/วัน และถนนบางพลี-ลาดกระบังมีปริมาณ
 จราจรถึง 26,868 คัน/วัน เมื่อรวมกันแล้วในหนึ่งวันทั้งสามเส้นทางจะมีปริมาณการ
 จราจรในอำเภอบางพลีถึง 86,147 คัน/วัน ปัจจุบันถนนที่มีปัญหาการจราจรรุนแรงมาก
 คือถนนเทพารักษ์ ควรจะมีการขยายผิวการจราจรให้กว้างกว่านี้เพราะต่อไปอัตราการ
 ขยายตัวด้านที่อยู่อาศัยและโรงงานอุตสาหกรรมบริเวณถนนเทพารักษ์จะมีสูงมากขึ้น ส่วน
 บางนาตราด ก็มีการขยายผิวการจราจรมาแล้วแต่มีการทรุดตัวของผิวการจราจรจึงทำให้
 รถใช้เส้นทางได้ไม่เต็มที่ เพราะบางบริเวณผิวการจราจรใช้ไม่ได้จึงทำให้เสียช่องทาง
 การวิ่ง ดังนั้นถึงจะมีผิวการจราจรหลายเส้น แต่ถ้าผิวการจราจรไม่ดีเส้นทางนั้นก็ไม่มี
 ประโยชน์ในการจราจร

8. ปัญหาการกำจัดขยะมูลฝอย จะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนเสมอ
 เนื่องจากมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น การขยายตัวของโรงงานและชุมชนก่อให้เกิดขยะ
 ตกค้างเป็นจำนวนมาก ซึ่งในอำเภอบางพลีก็มีปัญหาเหมือนกัน เนื่องจากรถบรรทุกขยะมี
 ไม่เพียงพอกับปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ทำให้การจัดเก็บขยะไม่ทั่วถึง ในบางชุมชน
 ประชากรก็นำเอาขยะไปทิ้งลงในแม่น้ำคลอง จึงก่อให้เกิดการตื่นเขินหรือน้ำเสียตามมา
 ถ้าทำเป็นประจำ

จึงขอสรุปปัญหาของอำเภอบางพลีได้ว่า การขยายตัวของเมืองด้าน
 ที่อยู่อาศัย และอุตสาหกรรม โดยปราศจากการควบคุม ไม่มีการวางแผนจะก่อให้เกิด
 ปัญหาต่าง ๆ มากมาย และเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นหลายเมืองในประเทศไทย การแก้ปัญหา
 เหล่านี้ต้องใช้ระยะเวลา งบประมาณและการวางแผนที่ดีเพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง
 ในอนาคต และปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นเพื่อประชากรจะได้มีคุณภาพและสุขภาพ
 อนามัยที่ดี ปัญหาดังกล่าวคือ

1. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ น้ำเสีย มลภาวะ เป็นพิษ ชยะมูลฝอย ตกค้าง
2. ปัญหาที่เกิดจากธรรมชาติ ลักษณะภูมิประเทศ คือปัญหาแผ่นดินทรุด น้ำท่วม
3. ปัญหาเกี่ยวกับมนุษย์ทางด้านสภาพพื้นฐานของเมือง ได้แก่ ปัญหา การจราจร การคมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภค- สาธารณูปการ การก่อกองขยะ และการระบายน้ำ

สรุป อาเภอบางพลีตั้งแต่ปี พ.ศ.2530-2534 มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินจากเกษตรกรรมมาเป็นการใช้ที่ดินด้านที่อยู่อาศัยในรูปแบบบ้านจัดสรร คอนโดมิเนียม, ทาวน์เฮ้าส์และอุตสาหกรรม จากการศึกษาพบมีการเพิ่มขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรม เนื่องจากปัจจัยที่เกื้อหนุน คือ การเชื่อมโยงด้านคมนาคมสู่ อีสเทิร์นซีบอร์ด ซึ่งมีท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบังจังหวัดชลบุรี และท่าเรือน้ำลึกมาตาพุดจังหวัดระยอง ซึ่งรองรับการขนส่งสินค้าและวัสดุในการผลิต การคมนาคมขนส่งสะดวก และมีปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ เอื้ออำนวยเมื่อมีการเพิ่มขึ้นของโรงงานก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายด้านประชากรและแรงงาน เพราะมีแหล่งงานที่จะแสวงหาทำได้ง่ายจากการศึกษามีการอพยพของแรงงานหลายระดับ ทั้งระดับไร้ฝีมือ ระดับมีฝีมือและระดับหัวหน้าคนงานจนถึงผู้ควบคุมงาน จากการอพยพแรงงานระดับต่าง ๆ ในอาเภอบางพลี จึงก่อให้เกิดที่อยู่อาศัยในรูปแบบต่าง ๆ ใกล้เคียงกับแหล่งงานหรือโรงงาน เป็นไปในรูปแบบของการให้เช่าและขาย ซึ่งจะกระจายอยู่ทั่วไปตามแหล่งงานในอาเภอบางพลี ดังนั้นพื้นที่อาเภอบางพลีเมื่อดูความพร้อมด้านปัจจัยต่าง ๆ จึงเหมาะที่จะวางแนวทางการพัฒนาชุมชนเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม